

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT “ION CREANGĂ”

Cu titlu de manuscris C.Z.U:

378.016:[811.111'276.6:61](043.3)

Viorica CAZAC

**EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE A
LIMBII ENGLEZE MEDICALE PRIN INTERMEDIUL
MATERIALELOR AUTENTICE**

533.01 PEDAGOGIE UNIVERSITARĂ

Teză de doctor în științe ale educației

Conducător științific:

ARMAȘU-CANȚÎR Ludmila,
dr în filologie, conf. univ.

Autor

CAZAC Viorica

CHIȘINĂU, 2021

CUPRINS

ADNOTARE (în limbile română și engleză)	4
LISTA TABELELOR.....	6
LISTA FIGURILOR	7
LISTA ABREVIERILOR	9
INTRODUCERE.....	10
1. REPERE TEORETICE PRIVIND EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE PREDARE- ÎNVĂȚARE A LIMBII ENGLEZE MEDICALE	19
1.1. Incursiuni teoretice referitoare la procesul de predare-învățare din perspectiva postmodernistă	19
1.2. Tendințe de dezvoltare și de standardizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze în scopuri specifice	29
1.3. Abordări metodologice în procesul de predare-învățare a limbii engleze medicale	36
1.4. Concluzii la capitolul 1	49
2. CONDIȚII PEDAGOGICE DE VALORIFICARE A MATERIALELOR AUTENTICE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE A LIMBII ENGLEZE MEDICALE	50
2.1. Strategii de proiectare-realizare a unui curs de limbă engleză medicală	50
2.2. Definirea conceptelor de <i>autenticitate</i> și avantajele utilizării <i>materialelor autentice</i> în predarea-învățarea limbii engleze medicale.....	67
2.3. <i>Modelul pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale, prin intermediul materialelor autentice</i>	83
2.4. Concluzii la capitolul 2	94
3. CADRUL EXPERIMENTAL AL IMPLEMENTĂRII MODELULUI PEDAGOGIC DE EFICIENTIZARE A PROCESULUI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE A LIMBII ENGLEZE MEDICALE PRIN INTERMEDIUL MATERIALELOR AUTENTICE	96
3.1. <i>Designul</i> cercetării experimentale în baza <i>Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale</i>	96
3.2. Demersul formativ de implementare a <i>Modelului pedagogic Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale</i>	107
3.3. Validarea datelor experimentale.	133
3.4. Concluzii la capitolul 3	142
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	144
BIBLIOGRAFIE.....	147
ANEXE.....	160
Anexa 1. Chestionar-întrebări “What is the difference between General English and Medical English”.	160

Anexa 2. Chestionar de evaluare a nevoilor studenților mediciști față de cursul de LEM.	161
Anexa 3. Specificațiile intereselor și a activităților tratate în conformitate cu necesitățile studenților mediciști	162
Anexa 4. Caracteristicile nivelurilor de performanță a studenților-mediciști în baza descriptorilor CECRL.	164
Anexa 5. Pre-Testare	165
Anexa 6. Test Final	167
Anexa 7. Chestionar de evaluare a eficienței materialelor autentice în raport cu preferințele studenților mediciști	169
Anexa 8. Exemple de materiale autentice vizuale “Cina cea de taină” (interpretare actuală).	170
Anexa 9. Exemple de materiale autentice video (tabela de monitorizare)	171
Anexa 10. Exemple de materiale autentice video în baza filmului „Gifted hands”.	172
Anexa 11. Exemple de materiale autentice-harta conceptuală (concept mapping)	175
Anexa 12. Exemple de materiale autentice printabile (diagrame, statistici etc.).	176
Anexa 13. Exemple de materiale autentice video (World Blood Donor Day- <i>Campania de donare a sângelui</i>).	177
Anexa 14. Exemple de materiale autentice video (<i>Depression Risks–Factorii de risc ai depresiei</i>).	179
Anexa 15. Exemple de materiale autentice video (<i>Commercials-Spoturile publicitare</i>).	180
Anexa16. Chestionar de evaluare a propriilor performanțe ale studenților în baza filmulețelor proiectate.	182
Anexa 17. Exemple de materiale autentice vizuale (Caz de studiu-Dezbatere: „Rahitismul”)	183
Anexa 18. Exemple de materiale autentice vizuale (Joc de rol)	184
Anexa 19. Exemple de materiale autentice printabile (Hărțile și secțiunile spitalicești)	185
Anexa 20. Exemple de materiale autentice vizuale (Promoting or advertising campaigns)	186
Anexa 21. Exemple de materiale autentice vizuale (Date statistice globale al incidenței bolilor).....	187
Anexa 22. Exemple de materiale autentice reale (dispozitive și obiecte medicale)	188
Anexa 23. Exemple de materiale autentice reale (etichetele alimentare)	189
Anexa 24. Exemple de materiale autentice reale (prospectele medicamentelor)	190
Anexa 25. Ghid-suplement de descriere a site-urilor cu conținut medical	191
DECLARAȚIA PRIVIND ASUMAREA RĂSPUNDERII.....	195
CURRICULUM VITAE.....	196

ADNOTARE

Viorica Cazac

Eficientizarea procesului de predare- învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice

Teză de doctor în Științe ale educației, Chișinău, 2021

Volumul și structura tezei: introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, adnotare (română și engleză), cuvinte-cheie în limbile română, engleză, lista de abrevieri, bibliografie din 208 de surse, 25 anexe, 153 de pagini text de bază, 34 de figuri, 16 tabele.

Publicații la tema tezei. Rezultatele cercetării au fost reflectate în 22 de publicații științifice, 3 suporturi de curs practice, 1 manual digital brevetat AGEPI.

Cuvinte-cheie: *materiale didactice autentice, limba engleză de specialitate, limba engleză pentru scopuri medicale, medicină și sănătate publică, globalizare, eficientizare, limbaj medical, terminologie medicală, limbi moderne pentru scopuri specifice, comunicare în context profesional.*

Domeniul de studiu: pedagogie universitară (limba engleză).

Scopul cercetării constă în determinarea reperelor teoretice și metodologice de *eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice.*

Obiectivele cercetării vizează: relevarea conceptului de predare-învățare a limbii engleze specializate în vederea formării profesionale a mediciniștilor; importanța limbii engleze medicale în contextul globalizării (nivel cognitiv-profesional); analiza procesului academic de predare-învățare a limbii engleze medicale întru revizuirea materialelor la nivel de *curriculum*; identificarea necesităților de comunicare și de utilizare a limbii engleze, la nivel de comunicare specializată; elucidarea modalităților de utilizare, eficientizare și implementare a materialelor autentice în cadrul orelor de limba engleză medicală; elaborarea *Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice.*

Noutatea și originalitatea științifică a cercetării rezidă în explicarea conceptului „de eficientizare a materialelor didactice autentice”, reliefaarea noilor tendințe și identificarea noilor tehnici, actualizarea tehnicilor deja aplicate în cadrul orelor de limba engleză de specialitate; ajustarea acestora la cerințele profesionale (medicale) întru formarea, cultivarea competențelor necesare, (cunoștințe și experiență) aplicabile în procesul de predare-învățare a limbii engleze medicale.

Problema științifică soluționată constă în identificarea fundamentelor teoretice și practice care vor asigura implementarea și validarea *Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice* cu impact asupra problemei de optimizare a actului didactic universitar, în contextul globalizării social-profesionale.

Semnificația teoretică a cercetării este reliefaată de rezultatele cercetării bazate pe analiza situației-țintă și a necesităților mediciniștilor, examinarea și analiza perspectivelor științifice și metodologice în vederea eficientizării procesului de predare-învățare a limbilor străine (limbaj specializat); stabilirea condițiilor și a modalităților de optimizare a didacticii limbii engleze medicale în învățământul superior. S-a demonstrat eficiența utilizării materialelor autentice în actul de predare-învățare a limbii engleze medicale, argumentată prin atestarea de rezultate scontate: nivel înalt de motivare, interes sporit și implicare activă a mediciniștilor în cadrul orelor de limba engleză medicală.

Valoarea aplicativă a cercetării constă în elaborarea și valorificarea experimentală a *Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice*; abordarea în premieră a problemei date în contextul didacticii limbii engleze medicale; elaborarea de recomandări metodologice pentru profesori, autori de *curriculum*, manuale, ghiduri etc.

Implementarea rezultatelor științifice s-a realizat prin intermediul cercetărilor experimentale în cadrul IP USMF „Nicolae Testemițanu” la orele de limba engleză medicală, având drept reper *Modelul pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice*; prin participarea la conferințele, naționale și internaționale, publicarea materialelor științifice, inclusiv elaborarea/publicarea a 3 suportului de curs, 1 manual digital brevetat AGEPI și realizarea orelor/activităților de limba engleză medicală în grupele de mediciniști.

ANNOTATION

Viorica Cazac

The effective use of authentic materials in teaching-learning EMP

PhD thesis in pedagogical sciences, Chisinau, 2021

The structure of the thesis includes introduction, three chapters, general conclusions and recommendations, annotation (Romanian and English), keywords in Romanian and English, glossary of terms, list of abbreviations, 208 bibliography sources, 153 pages of text, 34 figures, 16 tables, 25 annexes.

Publications related to the topic of the thesis: The research results were revealed in 22 scientific publications, 2 course-books and one digital course-book and 1 AGEPI patent.

Keywords: authentic materials, specialized English, English for Medical Purposes (EMP), medicine and public health, globalization, efficiency, medical vocabulary and terminology, English for specific purposes, professional settings.

Field of study: University pedagogy (English).

Research purpose is to determine the theoretical-practical aspects for the efficient use of authentic materials in teaching and learning EMP among medical students.

Research objectives: to reveal the concept of English for Specific Purposes in teaching and learning future medical professionals; to highlight the importance of learning Medical English in the context of globalization (at cognitive and professional level); to assess the academic process of teaching and learning medical English in order to review the materials at curriculum level; to identify the communicative and specific needs of medical students; to highlight the efficient ways of using, optimizing and implementing authentic materials during Medical English classes; to elaborate methods and techniques for exploiting authentic materials in order to enhance the process of learning Medical English among future healthcare workers.

The scientific novelty and originality is based on the concept of “making authentic materials more efficient” which aims at highlighting new trends and identifying new updated techniques that can be applied in ESP classes; adjusting authentic materials to professional (medical) requirements for training and developing the necessary specific skills, abilities, knowledge and experience; subsequently, applicable within the process of teaching-learning EMP.

The solved scientific problem consists in identifying the theoretical and practical background that will ensure the implementation and validation of *The Pedagogical Model elaborated to prove the efficiency of using authentic materials in teaching and learning EMP*, as well as the impact of using authentic materials at the university level, in the context of educating social and professional workers within globalized conditions.

The theoretical significance of the research is supported by the research results based on the analysis of the target situation and the needs of future physicians, as well as examination and assessment of scientific and methodological perspectives in order to enhance teaching and learning ESP practices; to establish the conditions and ways of optimizing the process of teaching EMP in Higher Education institutions. This present study proved the efficiency of using authentic materials in teaching and learning EMP by attesting the expected results, namely, high level of motivation, an increased interest and active involvement of medical students within EMP classes.

The practical value of the research consists in the development and experimental optimization of the *Pedagogical Model for the effective use of authentic materials in teaching -learning EMP*. This issue has been first studied in the context of teaching ESP, thus followed by the elaboration of methodological recommendations for teachers, curriculum, textbook and guidelines writers etc.

The implementation of the scientific results was carried out via the experimental research within the Nicolae Testemitanu SUMPh during EMP classes, by implementing the theoretical and practical background of *The pedagogical model of the efficient use of authentic materials in teaching - learning EMP*; by participating at national and international conferences; by publishing scientific materials, 3 course books, 1 digital book and by carrying out practical activities with medical students.

LISTA TABELELOR

Tabelul 1.1. Repere teoretice relevante studiate și sintetizate în cadrul cercetării date.....	24
Tabelul 1.2. Caracteristicile esențiale și/sau principiile de bază ale domeniului ESS	33
Tabelul 1.3. Distincțiile fundamentale între limba engleză medicală pentru scopuri academice (EAP) și limba engleză medicală pentru scopuri profesionale (EPP)	47
Tabelul 2.1. Descrierea factorilor-cheie ai mediului educațional	53
Tabelul 2.2. Specificarea întrebărilor și a recomandărilor bazate pe cei 3 factori–cheie, care trebuie luate în considerare în procesul de proiectare a unui curs ESS	54
Tabelul 2.3. Paradigma educațională de la abordare tradițională la cea autentică în cadrul ESS	72
Tabelul 2.4. Unele îndrumări și recomandări pentru profesorii ESS-ESM vizând utilizarea materialelor autentice.....	77
Tabelul 2.5 Cei 4 factori importanți în selectarea materialului autentic	79
Tabelul 2.6. Necesitățile, lacunele și dorințele studenților (adaptat după T. Hutchinson și A. Waters)	86
Tabelul 3.1. Stratificarea eșantionului cercetării	97
Tabelul 3.2. Scorurile obținute (de la 20 până la 40) corespund unui calificativ de la A la C, conform CECRL.....	105
Tabelul 3.3. Descrierea rezultatelor scorurilor la testele inițiale, în ambele loturi experimentale (EE și EC).....	106
Tabelul 3.4. Descrierea rezultatelor scorurilor la probele finale (EE și EC)	134
Tabelul 3.5. Valorile <i>Asymptotic Signification (2-tailed)</i> pentru validarea ipotezei nul	136
Tabelul 3.6. Validarea datelor statistice privind mediile pe EC și EE la evaluarea inițială.....	137
Tabelul 3.7. Validarea datelor statistice privind mediile pe EC și EE la evaluarea finală	138
Tabelul 3.8. Valorile medii semnificative ale loturilor EC și EE la evaluarea finală	139

LISTA FIGURILOR

Figura 1.1.	Factorii-cheie în elaborarea unui curs ESS	21
Figura 1.2.	Interacțiunea societate, educație, sistemul de învățământ, procesul de învățare.	23
Figura 1.3.	Clasificarea ESS adaptată după T. Dudley-Evans și M. St. John	31
Figura 1.4.	Continuumul tipurilor de cursuri ELT, adaptat după T. Dudley-Evans și M. St. John ..	31
Figura 1.5.	Continuumul limbajului medical englez, începând de la o viziune mai largă de utilizare spre un spectru mai îngust	32
Figura 2.1.	Factorii-cheie ai unei analize de mediu educațional	52
Figura 2.2.	Model de analiză a nevoilor studenților (adaptat după T.Dudley-Evan și M. St. John)	56
Figura 2.3.	Corelarea necesităților, lacunelor și rezultatelor scontate din partea studenților, în contextul unei analize de nevoi.	58
Figura 2.4.	Modelul sistematic de dezvoltare a <i>curriculum</i> -ului (J.D.Brown, 1995)	59
Figura 2.5.	Procesele liniare vs. ciclice ale analizei nevoilor	60
Figura 2.6.	Obiectivele unui modul de curs (ESM)	61
Figura 2.7.	Funcțiile practicianului ESS (apud T. Dudley-Evans și M. St. John, 1998)	64
Figura 2.8.	Rolurile profesorului de limba engleză medicală descrise de V. Beltran (2001)	66
Figura 2.9.	Relația autenticitate și motivație a studenților	69
Figura 2.10.	Prezentarea piramidei de corelație: relevanța materialelor autentice, competența de comunicare și autonomia studenților	69
Figura 2.11.	Patru tipuri de autenticitate conform opiniei lui M. Breen (1985)	70
Figura 2.12.	Definirea <i>autenticității</i> din perspectiva materialelor/textelor, produselor/ <i>output</i> , sarcinilor și a limbajului-țintă	71
Figura 2.13.	Avantajele utilizării materialelor autentice pentru profesori, în scopul predării-învățării ulterioare	76
Figura 2.14.	Avantajele utilizării materialelor autentice pentru studenți.	76
Figura 2.15.	Clasificarea materialelor autentice în funcție de tip și de conținut.	80
Figura 2.16.	Interdependența abordării metodologice bazate pe dezvoltarea competenței de comunicare și de predare-învățare a limbii engleze pentru scopuri specifice.	84
Figura 2.17.	Abordarea proiectării cursului ESS	87
Figura 2.18.	Proiectarea programei de curs bazată pe module specifice.	87
Figura 2.19.	Modelul pedagogic de eficientizare a procesului de predare învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice	95
Figura 3.1.	Evaluarea nevoilor mediciniștilor pentru cursul de LEM (lot de control și lot experimental)	102

Figura 3.2.	Scorurile obținute la testul inițial de către studenții din lotul experimental.....	106
Figura 3.3.	Scorurile obținute la testul inițial de către studenții din lotul de control.....	106
Figura 3.4	Rezultatele testelor de evaluare finală la ambele eșantioane	134
Figura 3.5.	Distribuirea datelor cercetării, conform testului KS (screenshot)	136
Figura 3.6.	Distribuirea datelor cercetării conform testului t-Student în ambele loturi experimentale-perechi (Screenshot).	139
Figura 3.7.	Preferințele studenților mediciști privind utilizarea materialelor autentice audio/video în cadrul orelor de LEM.	140
Figura 3.8.	Preferințele studenților privind utilizarea materialelor autentice textuale în cadrul orelor de LEM.....	141
Figura 3.9.	Preferințele studenților mediciști privind utilizarea materialelor autentice vizuale în cadrul orelor de LEM	141
Figura 3.10.	Preferințele studenților mediciști privind utilizarea materialelor autentice online în cadrul orelor de LEM	141
Figura 3.11.	Preferințele studenților mediciști privind utilizarea materialelor autentice online în cadrul orelor de LEM.....	142

LISTA ABREVIERILOR

În limba română:

CECRL	– Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi
ESM	– Engleza pentru scopuri medicale
ESS	– Engleza pentru scopuri specifice
LEM	– Limba engleză medicală
LM	– limbaj medical
LS	– limbaj specializat
LSG	– limbaj cu scop general
LSS	– limbaj cu scop specific
MA	– materiale autentice
NS	– nevoi subiective

În limba engleză:

EAP	– <i>English for Academic Purposes</i> (Engleza pentru scopuri academice)
ELT	– <i>English Language Teaching</i> (Predarea-învățarea limbii engleze)
EMDC	– <i>English Medical Discourse Community</i> (Comunitatea discursului medical în limba engleză)
EMP	– <i>English for Medical Purposes</i> (Limba engleză pentru scopuri medicale)
EOP	– <i>English for Occupational Purposes</i> (Limba engleză pentru scopuri ocupaționale)
EPP	– <i>English for Professional Purposes</i> (Limba engleză pentru scopuri profesionale)
ESL	– <i>English as a Second Language</i>
ESP	– <i>English for Specific Purposes</i> (Limba engleză pentru scopuri specifice)
LLS	– <i>Language Learning Strategies</i> (Strategii de învățare a limbii)
LUS	– <i>Language Use Strategies</i> (Strategii de utilizare a limbii)
PSA	– <i>present situation analysis</i>
TESOL	– <i>Teaching English to Speakers of Other Languages</i> / predarea-învățarea limbii engleze pentru alolingvi
TSA	– <i>target situation analysis</i>

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța problemei abordate. Schimbările socio-educăționale omniprezente în Republica Moldova și pe plan global impun noi abordări în organizarea procesului educațional, în formarea continuă, cultivarea și optimizarea procesului de predare-învățare a limbilor străine - o realitate care reclamă integrarea în această activitate a tehnologiilor informaționale și a celor comunicative.

Din această perspectivă, aplicarea limbilor străine, urmare a globalizării și a sporirii gradului de comunicare specializată, este de o importanță actuală majoră în vederea utilizării și implementării cunoștințelor specifice într-un domeniu de activitate sau altul.

Formarea competențelor de comunicare în limba engleză cu scopuri specifice implică nu doar cunoașterea limbajului specializat, dar facilitează și înțelegerea, cooperarea interculturală la nivel global.

Odată cu fluctuațiile de comunicare și de colaborare intensă la nivel internațional se atestă tendința de a dezvolta așa-numita „limbă a specialiștilor” (limbajul specializat), care diferă de limbajul de zi cu zi (limbajul uzual) și care include terminologia specifică domeniului de activitate. În contextul realizărilor reformelor educaționale se atestă tendința de a propune noi strategii de predare-învățare a limbilor străine în calitate de criterii importante în formarea competențelor profesionale la studenți.

Astfel, procesul de predare-învățare a vocabularului specializat în limba engleză pentru studenții cu necesități de comunicare în domeniu a obținut un statut prioritar în formarea lor profesională.

De asemenea, grație sporirii gradului de nevoie comunicativă și datorită dezvoltării aspectului intercultural al limbii engleze, ca limbă de circulație internațională prezentă aproape în toate domeniile sociale, culturale, economice, politice etc., drept criterii importante în formarea competențelor profesionale la studenți, engleza medicală are drept scop primordial predarea-învățarea limbii engleze uzuale, dar și cultivarea competențelor de comunicare ale studenților, care să le ofere posibilități comunicative specializate, eficientizând posedarea limbajului profesional.

„Recunoașterea” de către lingviști a importanței limbii engleze ca *Lingua Franca*, care asigură și facilitează comunicarea la nivel global, oferă limbii engleze statut de limbă internațională.

În context, pornind de la realitățile inerente, am demarat cercetarea noastră prin prisma prevederilor *Codului Educației al Republicii Moldova, art. 75*, care conturează misiunea învățământului superior ca fiind o componentă esențială în dezvoltarea socială, economică și culturală a oricărei societăți moderne, ale cărei obiective sunt: „a) crearea, păstrarea și diseminareacunoașterii la cel mai înalt nivel de excelență; b) formarea specialiștilor de înaltă calificare, competitivi pe piața națională și internațională a muncii”.

Implicit, realizând o retrospectivă a cercetărilor în domeniu, am constatat că limba engleză pentru scopuri specifice (ESS) este un fenomen relativ recent, apărut în anii '60. Comparativ cu altele este o ramură nouă legată de procesul de predare-învățare a limbii engleze (ELT), respectiv, nu s-au efectuat

prea multe cercetări în domeniul ESS, în general, și în țara noastră, în special. Spre regret, am constatat că situația în domeniul predării-învățării limbii engleze studenților medici este precară atât în țările de orientare europeană, cât și în cele devenite recent membre ale Uniunii Europene.

În acest context menționăm că, deși ESM - engleza pentru scopuri medicale (*EMP-English for medical purposes*) este o necesitate de o importanță vitală, constatăm că sunt atestate puține cercetări în acest domeniu. Implicit am observat că atât cadrele didactice, cât și cercetătorii care abordează variate probleme de predare a LES sunt interesați de cunoașterea și valorificarea particularităților limbii engleze în concordanță cu domeniul de activitate și specificul procesului de predare-învățare a acesteia, obținerea rezultatelor scontate în procesul de pregătire a viitorilor specialiști, formarea competențelor de comunicare specializată, inserția profesională eficientă a absolvenților, încadrarea lor facilă în formarea profesională continuă.

Studierea unei limbi străine de circulație internațională (limba engleză) va contribui indiscutabil la formarea profesională a studenților, favorizând, în mare măsură, definirea intereselor și a motivelor versus opțiunile profesionale. În procesul predării-învățării limbii engleze de specialitate studentul este situat în centrul atenției; se insistă pe analiza aprofundată a necesităților ca una dintre cele mai importante premise în procesul de predare-învățare a ESS. În cazul nostru, predarea-învățarea limbii engleze, uz medical, are o cerință suplimentară, implicând o strânsă cooperare cu disciplinele de specialitate.

Procesul de predare-învățare a limbii de specialitate este axat, în special, pe competențele de comunicare profesională, condiționate de: dezvoltarea constantă globală a comunicării interculturale; tendințele de modernizare a curriculumului universitar (predare / optimizare/ evaluare a procesului de instruire a limbilor străine); gestionarea adecvată a metodologiilor de predare-învățare în instituțiile de învățământ superior etc.

Comunicarea înseamnă procesul de interacțiune dintre indivizi, în cadrul căruia are loc un schimb de informații, gânduri, idei, atitudini, emoții etc. În prezent se remarcă o vădită tendință de intensificare a metodelor interactive, considerate drept modalități eficiente de satisfacere a nevoii interioare a subiectului de a face un schimb de informații și idei, de impresii și de opinii, de a se exterioriza în comunicarea cu ceilalți, ceea ce constituie un bun prilej de stabilire a unor relații socio-afective, de înțelegere reciprocă și de cooperare.

Cerințele societății în raport cu nivelul și complexitatea pregătirii profesionale a viitorilor specialiști sunt în continuă creștere. Globalizarea, internaționalizarea, tehnologizarea impun aplicarea unor noi abordări instructiv-funcționale și pragmatice în vederea integrării acestora într-un conținut educațional. Astfel, conform *Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020”* „modernizarea sistemului educațional, pentru a răspunde atât nevoilor individuale ale tinerilor, cât și cerințelor pieței

de muncă ...” [8, p. 3], devine o prioritate la toate nivelurile sistemului de învățământ prin trecerea directă de la teorie la practică.

În această ordine de idei și în contextul schimbărilor sociale, economice și politice, care au loc în ultimii ani în Republica Moldova și, în special, în cadrul reformării sistemului de învățământ superior, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a propus spre implementare planul de acțiuni reflectat în „*Strategia de dezvoltare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, pentru perioada anilor 2011-2020*”. Planul nominalizat presupune un proces de instruire renovat, conform rigorilor și provocărilor societății contemporane prin *modernizarea curriculumului educațional, instituirea unui sistem de evaluare a calității activității didactice, dezvoltarea potențialului academic, promovarea cercetării științifice și a colaborării internaționale*, ceea ce presupune sporirea exigențelor față de formarea inițială și continuă a cadrelor profesionale.

Astfel, în procesul de modernizare, instituțiile de învățământ din Republica Moldova sunt tot mai mult preocupate de valorificarea produselor oferite de industriile și tehnologiile informaționale moderne. În acest sens, *mass media* și, în special, internetul este utilizat frecvent, ca mijloc didactic de bază în studierea limbilor străine, care asigură crearea și aplicarea unor modele noi de predare – învățare - evaluare a limbilor străine, prin accesul la informațiile multilinguale regăsite la toate nivelurile mass-mediei [Apud 17, p. 122].

Utilizarea materialelor didactice autentice în actul de predare-învățare a limbii engleze medicale ca factor motivațional din perspectivă comunicativă oferă viitorilor specialiști oportunitatea de a implementa cunoștințele profesionale și a se conforma cu cerințele și rigorile internaționale în plan profesional ulterior.

Descrierea situației în domeniul de cercetare și identificarea problemelor de cercetare. Creșterea nivelului de competențe profesionale ale viitorilor specialiști în domeniu prezintă o dezvoltare continuă etapizată, parcursă în procesul activității profesionale, al cărui rezultat este consolidarea experienței profesionale. Problematika și identificarea strategiilor generale și specifice ale didacticii, în general, și ale predării-învățării limbilor străine, în special, inclusiv abordate prin prisma paradigmei cognitiv-constructiviste, a fost investigată de mai mulți cercetători români și autohtoni, printre care îi menționăm pe: S. Cristea [13,14], I. Jinga [35], I. Bontaș[6], C. Cucuș [16], N. Babîră[3] etc. Lucrările cercetătorilor enumerați reflectă noțiuni-cheie din domeniul cercetării pedagogice; variate modele de analiză a conceptelor pedagogice, ancorate în modernitate și postmodernitate; de analiză a evoluțiilor impuse de paradigma *curriculum*-ului contemporan; importanța eficientizării sistemului teoretico-acțional global, fundamentat de principii și strategii didactice etc. Lucrările științifice ale cercetătorilor: V. Pâslaru [46], V. Guțu [31], T. Callo [10,11],

L. Papuc [44] etc., elucidează variate aspecte centrate pe calitatea educației în vederea formării profesionale inițiale și continue, revizuirea și dezvoltarea permanentă a curricula disciplinare, precum și pe eficientizarea activității cadrelor didactice, considerate ca forță motrice a culturii umane. Legătura strânsă dintre didactică și metodologie, unele aspecte fundamentale cu privire la teoria curriculum-ului pentru a introduce o anumită „ordine”/„organizarea logică” în conceperea și realizarea procesului didactic au fost studiate minuțios de către: I. Nicola [40], A. Afanas [1], M. Bocoș [4], D. Dorobăț [24], I. Radu, L. Ezechel [51]; F.N. Bucur [7], I. Cerghit, [12], V. Guțu [31] L. Parhomenco [45]. O. Istrate [34] a pus accentul pe formarea și pe valorificarea cadrelor didactice bine pregătite pentru o societate informatizată; Al. Roșca [52], I. Albulescu, M. Albulescu [2], D. Potolea [50], A. G. Boncea [5], C. Oprea [42] etc. au reliefat rolul esențial al strategiilor didactice în realizarea obiectivelor instructive, plasând accentul pe gradul de dirijare sau de autonomie conferit elevilor în procesul învățării. Lucrările cercetătorilor N. Silistraru [58], P. Dobrescu, A. Bârgăoanu [23] etc. au contribuit la definirea conceptelor formării competenței de comunicare pragmatică. N. Vicol [62], E. Joița [37] s-au referit la conceptul de educație permanentă pentru reorganizarea sistemelor postmoderne de învățământ și au identificat condițiile valorificării paradigmei curentului postmodernist.

Abordările practice în problema actului de predare-învățare a limbii engleze, profilul specializat, au fost reflectate în numeroase studii, care au evidențiat și au argumentat diverse metode ca fiind relevante. Astfel cercetătoarea G. Gradinari [29] menționează, descrie și argumentează aplicarea studiului de caz ca fiind o metodă eficientă de dezvoltare a competențelor comunicative; A. Afanas [1] abordează citirea textelor și înțelegerea acestora în contextul formării competențelor de comunicare; L. Schiopu [57] redă eficientizarea predării limbii engleze prin învățarea personalizată etc. Principiile de predare-învățare a limbii engleze pentru scopuri specifice au fost redefinite și reelaborate în funcție de obiectivele specifice, considerate ca fiind una dintre preocupările metodologilor: T.Hutchinson, A. Waters [123], J. Maher [188], D. Crystal [107], D. Nunan [133], H. Basturkmen [68,69], D. Douglas [109], J. M. Swales [151], P. C. Robinson, [144], T. Dudley-Evans și M.J. St. John [110], M. Garcia [189], M. Peacock [139], M. Hewings, A. Hewings [121], M. Celce-Murcia [104], M. A. Johns [124], Y. Gao, Li Lichun Lu [112], C. Gledhill [117] etc.

Dominanța limbii engleze, în special, în domeniul medicinei, ca dublă orientare spre acțiune și interacțiune, este investigată fundamental de către cercetătorii: H. G. Widdowson (1979) [156], A. Giddens (1984) [116], J.P. Gee (1990) [114], Z. Antic (2007) [66], M.A. Molhim (2011) [192], A. R. Scollon, W. Scollon (2001) [148], V. Allum (2012) [64], F. M Salager-Meyer (2014) [174] etc.

Principiile de proiectare-realizare a unui curs de limba engleză medicală, bazat pe conținut specific, analiza necesităților studenților și a situației-țintă, a abordărilor, metodelor și a strategiilor

educaționale, precum și definirea conceptelor de autenticitate și materiale autentice au fost expuse într-o serie de lucrări: R. Richterich și L. Chancerel (1980)[143], D. Nunan (1988) [134], D. Belcher și G. Braine (1995)[72]; J. D. Brown (2001) [79], M. P. Breen (2001) [76], M. Hull (2004)[180], I. S. Nation. și J. Macalister (2010)[131], L. Peih-Ying și J. Corbett (2012)[140], M. Pilott (2013)[141] etc.

Toate aceste orientări și deziderate ne-au condus la identificarea **problemei de cercetare**, care rezidă în necesitatea determinării și elaborării fundamentelor teoretico-metodologice și premiselor de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice.

Scopul cercetării constă în determinarea reperelor teoretice și metodologice *de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice.*

Obiectul cercetării îl constituie procesul de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice.

Ipoteza cercetării. Eficientizarea procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale va fi posibilă dacă vor fi determinate și valorificate reperate teoretice și metodologice ale utilizării materialelor autentice în activitatea didactică cu studenții-mediciniști.

Obiectivele cercetării:

1. Examinarea și implementarea epistemologică a eficiențării procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin analiza și dezvoltarea semnificației conceptelor de bază: *predarea-învățarea limbii engleze în scopuri specifice, limbaj medical, autenticitate și materiale didactice autentice.*
2. Determinarea condițiilor pedagogice de valorificare a materialelor didactice autentice în procesul de predare-învățare a limbii engleze medicale.
3. Stabilirea strategiilor de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale.
4. Analiza valorificării metodelor didactice în domeniul lingvisticii aplicate, axate pe eficientizarea procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale.
5. Elaborarea și validarea *Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice.*

Metodologia cercetării științifice a inclus următoarele metode de investigație și experimentale:

- *metode teoretice:* documentarea științifică, analiza și sinteza, compararea, modelarea teoretică și generalizarea;
- *metode praxiologice:* observarea, chestionarea, testarea și interpretarea datelor;
- *experimentul pedagogic* (de constatare, de formare, de validare);
- *metode statistice:* colectarea rezultatelor și interpretarea acestora prin aplicația programului SPSS pentru prelucrarea statistică a datelor ;

- *metode de analiză*: interpretarea calitativă și cantitativă a rezultatelor experimentului.

Noutatea și originalitatea științifică este justificată prin abordarea, în premieră la noi în țară, a conceptului de *autenticitate* și a materialelor autentice în cadrul orelor de limba engleză medicală, întru facilitarea și eficientizarea procesului de predare-învățare în vederea diversificării metodelor de abordare a conținuturilor, a viziunilor, a modului de predare-învățare, a schimbului multicultural și de bune practici.

Implicit, am urmărit identificarea premiselor psihopedagogice și a necesităților profesionale ale studenților mediciști în abordarea interactivă a lecțiilor de limba engleză, menite să sporească interesul și motivația lor, precum și diversificarea suporturilor de învățare, sporind astfel accesul studenților spre noi deschideri în a studia și a cerceta sigur și eficient, în vederea cultivării abilităților și competențelor specifice profesionale și de formare pe tot parcursul vieții.

Problema științifică soluționată rezidă în determinarea și elaborarea fundamentelor teoretice și metodologice încorporate în *Modelul pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice*, implementarea căruia a condus la sporirea procesului vizat, demonstrând un impact evident asupra dezvoltării didacticii universitare și optimizarea însușirii lexicului de specialitate și a competențelor de comunicare în domeniul profesional în contextul globalizării, internaționalizării și a schimbului informațional social continuu.

Semnificația teoretică a cercetării constă în extinderea practicilor de predare-învățare a limbii engleze medicale prin: analiza și argumentarea științifică a fundamentelor teoretico-aplicative, evidențierea particularităților studierii limbii engleze medicale în învățământul superior; determinarea necesităților imperative ale studenților pentru însușirea lexicului de specialitate, valorificarea și optimizarea strategiilor didactice și metodologice de modernizare a *curriculum*-ului la disciplina limba engleză medicală în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Valoarea aplicativă a cercetării constă în elaborarea și validarea experimentală a *Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice*, care a contribuit la sporirea eficienței și a reușitei studenților mediciști, fapt dovedit de rezultatele pozitive obținute în cadrul experimentului formativ(prin evaluarea descriptorilor de performanță de studiu al limbilor străine pentru scopuri specifice). Rezultatele cercetării teoretice și praxiologice pot fi utilizate în elaborarea *curriculum*-ului și a programelor pentru predarea limbilor de specialitate în instituțiile de învățământ superior, precum și în cadrul formării continue a cadrelor didactice.

Implementarea rezultatelor științifice s-a realizat prin valorificarea rezultatelor cercetării experimentale în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” la lecțiile practice de limbă engleză medicală, inclusiv prin participarea la diverse ateliere de lucru, conferințe naționale și internaționale, publicații

științifice. **Aprobarea și validarea rezultatelor științifice** au fost valorificate în baza tezelor și rezultatelor fundamentale ale cercetării teoretice și practice, expuse în:

- **revistele științifice de specialitate internaționale:** *Modern Use of Communicative Teaching Approach in Medical English*, Sanct-Peterburg 2016, *Globus*, pp. 106-112; *Designing task-based learning activities for medical students*, Sankt Petersburg, 2017, pp. 36-43; *Authentic Task-based materials in teaching EMP students*”, *Prague Institute for Qualification Enhancement*, Prague, Czech Republic, 20-27 November 2016 ; *Effective Ways of Teaching Authentic Video Materials to Medical Students*, Colloquium-journal №8, Warszawa, Polska 2017, pp. 20-24; *EMP teaching in the context of a paradigm shift*, Conferința Științifică Internațională „Mediul social contemporan între reprezentare, interpretare și schimbare”, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Vol. 2. – 2018, pp .115-120.; *Exploiting Audio-Visuals materials in teaching Medical English*”, Conferința Internațională USEM , Universitatea Danubius „Promovarea valorilor sociale în contextul integrării europene”, 4 mai, 2018 ; *Practical strategies for improving communication skills in medical students*, the 5th International Conference, 7-8, May 2018; *Practical Activities to encourage critical thinking in teaching EMP*, Colloquium-journal № 8, Warszawa, Polska 2019, pp. 20-24;
- **materialele/tezele conferințelor/forurilor/simpozioanelor științifice internaționale:** *Effective use of authentic materials within EFL classes*, 2015, META conference Brochure, April 25th , Chișinău; *Performance – Descriptors – a modern requirement of English language knowledge measurement in European Union Integration Framework*, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” din Cahul, Conferința științifică internațională, 5 iunie 2015, Vol. II, pp. 180-188; *Effective Authentic materials for teaching health care issues*, Chișinău, 2016, META Conference Brochure , April 2-3 ,2016; *Changing the paradigm of ESP teaching in higher education*, Chișinău, 28-30 April, 2017 , Meta International Conference, pp. 8-14; “*Outlining and implementing the ESP course design for medical students*, Simpozionul Internațional , edițiaa XIX-a, Iasi, 30 mai 2019; *New socio-pedagogical paradigms and theories in teaching EMP*, Galati 2020;
- **materialele conferințele/forurile/simpozioanele științifice naționale:** *The Terminological and Phraseological Aspects of a Specialized Medical Translation*, Terminologie specială - Terminologie medicală, Intertext, 2015, Vol. 9 ,Nr. 1/2 , pp. 91-97; *Qualitative methods for assessment group work*, META Magazine, Vol.2, number 1, March 2016; *Intercultural approach to teaching Medical English*, ULIM Intertext, Ediție specială, Chișinău, 2016, pp. 203-211; *EMP Absolute and Variable Characteristics*, UPS Ion Creanga, Chișinău, 2021; *Caracteristicile și*

dezideratele educației postmoderniste în contextul predării-învățării limbii engleze pentru scopuri specific, Chișinău, 2021.

Publicații la tema tezei: 3 suporturi de curs, 1 manual digital, 1 brevet de invenție AGEPI, 22 lucrări științifice (articole în reviste de specialitate naționale și internaționale), 12 comunicări la conferințe internaționale, 2 comunicări la conferințe naționale (locul I), 12 participări în calitate de formatoare.

Volumul și structura tezei includ adnotările în limbile română și engleză, lista de abrevieri, introducere, 3 capitole, concluzii generale și recomandări, 153 de pagini text de bază, 208 de surse bibliografice, 16 de tabele, 34 figuri, 25 anexe.

Cuvinte-cheie: studenții mediciști, proces de predare-învățare, limba engleză pentru scopuri medicale, limbaj medical, vocabular de specialitate, autenticitate, materiale autentice, mediu profesional, analiza necesităților studenților, model pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbajului medical englez prin intermediul materialelor autentice.

SUMARUL COMPARTIMENTELOR TEZEI

Introducerea include actualitatea și importanța temei de cercetare, analiza situației-țintă și formularea problemei, identificarea direcțiilor de soluționare a problemei de studiu, scopul și obiectivele cercetării. Noutatea și originalitatea științifică sunt dovedite prin aplicarea și valorificarea rezultatelor cercetării privind eficientizarea procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice.

Capitolul 1, *Repere teoretice privind eficientizarea procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale*, include studiul epistemologic al problemei de cercetare și elucidează conceptele și principiile de predare a limbii engleze pentru scopuri specifice, care au fost redefinite și re-elaborate în funcție de obiectivele specifice, considerate ca fiind una dintre preocupările metodologilor. Au fost stabilite corelațiile pe dimensiunea didactică prin prisma metodelor interactive și autentice în scopul eficientizării predării-învățării limbii engleze, în contextul schimbării de paradigmă a învățământului superior și a necesităților stringente ale medicilor, personalului inclus în asistența medicală, altor persoane care activează în domeniul medical.

Necesitatea unui studiu aprofundat în vederea eficientizării predării limbii engleze medicale a apărut datorită intensificării internaționalizării inerente secolului XXI și a intenției particulare a studenților de colaborare, integrare sau de inserție pe piața muncii, în comunități vorbitoare de limba engleză, precum și pentru o eventuală încadrare ulterioară în mediul academic prin desfășurarea activităților științifice de nivel internațional, promovarea programelor de schimb profesional, prin colaborare internațională, mobilități și parteneriate pe termen lung. Au fost studiate numeroase

cercetări efectuate în baza analizei necesităților studenților, fapt ce a creat premise pentru ajustarea, modernizarea și optimizarea abordărilor metodologice adecvate scopurilor specifice unui curs de limba engleză, profil medical.

Capitolul 2, Condiții pedagogice de valorificare a materialelor autentice în procesul de predare-învățare a limbii engleze medicale, definește componentele principale ale unui program de predare a disciplinei limba engleză medicală în baza studiilor și experiențelor unor țări din Europa și din Orientul Mijlociu în vederea eficientizării procesului de predare-învățare.

De asemenea, au fost identificate provocările cărora cadrele didactice și *designerii* de *curriculum* trebuie să le facă față în procesul de predare a limbii engleze medicale, dat fiind caracterul dual al disciplinei, pe larg discutat de pedagogi și autori de programe, autori de manuale și autori de materiale didactice.

Există și provocări de alt ordin, cum ar fi exactitatea și autenticitatea materialelor, a conținutului predat, implicit, conținutul specializat medical, care indirect vizează siguranța vieții pacienților. În această ordine de idei, este necesară implementarea unor metode, tehnici și strategii suplimentare, care vor integra activități eficiente legate de specialitatea studenților.

Astfel, am ajuns la concluzia că proiectarea *curriculum*-ului pentru medicii trebuie să se bazeze pe materialele specializate și să se acorde mai puțină atenție acurateței și structurii limbii; limbajul medical englez este predat și învățat din perspectiva contextului, în timp ce structura și formele acestuia sunt considerate ca fiind componente auxiliare ale procesului de predare – învățare.

Capitolul 3, Cadrul experimental al implementării Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice, constă în descrierea demersului de cercetare experimental etapizat: de constatare, de formare și de control. Toate cele trei etape ale experimentului pedagogic sunt prezentate detaliat prin descrierea acțiunilor și activităților de investigație; sunt analizați subiecții implicați în lotul experimental și în cel de control, termenele de realizare a cercetărilor și rezultatele obținute.

Capitolul conține figuri reprezentative care atestă dinamica și rezultatele finale ale experimentului realizat, însoțite de analiză, comparare și sinteză a datelor cercetării, în funcție de obiectivele experimentului pedagogic și de scopul prezentului studiu.

În concluzii generale și recomandări sunt sintetizate principalele idei și concepte ale rezultatelor științifice și experimentale ale cercetării, recomandărilor metodologice necesare, utile cadrelor didactice de limba engleză de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, colegiilor de medicină, în vederea utilizării și valorificării materialelor autentice la orele de limbă engleză medicală, dar și designerilor de curricula și programe disciplinare, cercetătorilor în acest domeniu, medicilor, publicului interesat.

I. REPERE TEORETICE PRIVIND EFICIENTIZAREA PREDĂRII-ÎNVĂȚĂRII LIMBII ENGLEZE MEDICALE

1.1. Incursiuni teoretice referitoare la procesul de predare-învățare a limbii engleze din perspectivă postmodernistă

Procesul de învățământ reprezintă un tip specific de activitate care, deși este supus regulilor generale ale activităților umane, dispune de o arhitectură proprie, structurală și funcțională. Acesta prezintă mai multe trăsături, unele comune tuturor activităților umane, altele – specifice. Cele comune dobândesc unele note particulare, distincte. Ca și alte activități umane, procesul didactic este întreprins deliberat, chiar și atunci când se produce în circumstanțe ocazionale, este condiționat de factori externi și interni, se desfășoară conform unor reguli, norme, în funcție de natura sa sau de condițiile în care se realizează.

Teoriile moderne, care au în vizor procesul de instruire (J. Piaget, J. Bruner, R. Sagne etc.), acordă importanță prelucrării cunoștințelor în actul de studiu. Memorarea, bazată pe înțelegerea conținutului, reținerea, recunoașterea, reproducerea și reconstrucția materialului însușit garantează realizarea unei bune învățări. Referindu-se la necesitatea de axare a instruirii pe ceea ce este esențial, ca *educația minții*, J. Piaget ș.a. subliniază că procesul de instruire trebuie orientat, în special, pe competența intelectuală și a cunoașterii umane, întrucât nimeni nu este apt să asimileze volumul enorm de informații. Astfel, teoria instruirii își propune să ofere educatorilor, care se află deja în activitate, prilejul de a reflecta asupra experienței dobândite și de a o reconstrui, în raport cu noile orientări ale științelor pedagogice.

Didactica este parte integrantă a teoriei generale a educației, care studiază procesul de învățământ (activitatea educațională). Termenul derivă din limba greacă, de la „*didaskhein*”, care are un sens sugestiv: „a învăța pe alții”. A fost introdus în terminologia pedagogică aproximativ în aceeași perioadă cu termenul *pedagogie*, fiind folosit pentru prima dată de I.A.Comenius în opera sa fundamentală *Didactica Magna* (la mijlocul sec. XVII).

Principiile didactice formulate de I.A. Comenius rămân actuale, cu anumite reconsiderări și reinterpretări, până în zilele noastre. Toate principiile, pe care le regăsim în pedagogia modernă, sunt inspirate din *Didactica Magna*:

- Principiul însușirii conștiente și active a cunoștințelor;
- Principiul însușirii temeinice a cunoștințelor și a deprinderilor;
- Principiul sistematizării și continuității celor învățate;
- Principiul accesibilității;

- Principiul respectării particularităților de vârstă și a celor individuale ale studenților [Apud 61, p. 21].

Considerațiile vizând activitatea de instruire și de educație sunt însă mult mai vechi. Totodată, în evoluția acestora, s-a schimbat și semnificația termenului *didactică*. Dacă pentru I.A.Comenius (Jan Amos Komensky), ca și pentru J. J. Rousseau și H. Pestalozzi, didactica reprezenta teoria întregii activități de educație (*artificium omn*, pe parcursul secolului al XIX-lea, sub influența concepției pedagogului german Fr. Herbart, *senses omnia docendi*), adică atât activitatea de instruire, cât și cea de educație, atunci, mai târziu, conceptul de instruire evoluează spre educație intelectuală.

Teoriile pedagogice generale sunt construite epistemologic pe baza unui set restrâns de principii, proprii domeniului de referință, care susțin ipotezele de cercetare generală, netestabile empiric sau în mod direct, ci prin intermediul metodologiilor elaborate și valorificate special în acest sens. Acestea sunt integrate în sistemul studiilor pedagogice, într-o rețea mai largă de relații, care au fost dezvoltate :

- a) *pe verticală*, prin subordonare epistemologică față de teoriile generale de rang superior și prin orientarea metodologică a teoriilor pedagogice aplicate;
- b) *pe orizontală*, prin raportarea la celelalte teorii pedagogice generale de rang mediu.

În acest context, teoriile generale de rang mediu sunt angajate în analiza zonei de cercetare subordonată direct unei/unor teorii generale de rang superior, pe un teren situat „dincolo de generalizările empirice”. În condițiile în care acestea fac posibilă distincția dintre nivelurile macrostructurale și microstructurale ale sistemului și ale procesului de învățământ, ele deschid o varietate de modele de gândire pedagogică, ancorate în modernitate și postmodernitate, în contextul evoluțiilor impuse de paradigma *curriculum*-ului, consideră S. Cristea [13, p. 73].

Valorile pedagogice generale (morale, intelectuale, tehnologice, estetice, psihofizice), prezente în orice activitate cu scop formativ, comportă o stabilitate a conținuturilor de bază ale educației, ale instruirii, pe care cercetarea pedagogică trebuie să o impună normativ în cadrul oricăror inițiative de politică a educației naționale (sau internaționale), comunitare sau personale, referitoare la proiectarea planului de învățământ, a programelor, manualelor școlare, a fiecărui proiect de lecție propus individual de către cadrul didactic.

Paralel cu utilizarea și dezvoltarea conceptului de *educație* este tot mai mult întrebuintat și conceptul de *curriculum*, fiind atestat, îndeosebi, în literatura pedagogică în limbă engleză.

Evoluția din ultimele 3-4 decenii a condus la o veritabilă reformă în teoria curriculară. *Curriculum*-ul se referă, în special, la conținuturile și obiectivele educației școlare: în acest sens este sinonim cu *syllabus* (programă educațională), treptat semnificația sa s-a extins, cuprinzând toate componentele procesului educațional, adică întreaga problematică a didacticii.

Astfel, putem afirma că teoria *curriculum*-ului introduce o anumită „ordine”/„organizare logică” în conceperea și realizarea procesului didactic [51, p. 27]. După cum menționează I. Radu, elaborarea *curriculum*-ului (pentru *ESS* - engleza pentru scopuri specifice) presupune clasificarea răspunsurilor la câteva întrebări fundamentale:

- De ce? (ce se urmărește prin această activitate)
- Cum? (modurile de realizare)
- Ce? (în ce constă, natura activităților)
- Cine? (caracteristicile celor instruiți și ale celor care realizează procesul)
- Unde? (cadru instituțional, condiții de spațiu)
- Când? (condiționările temporale) (Figura 1.1)

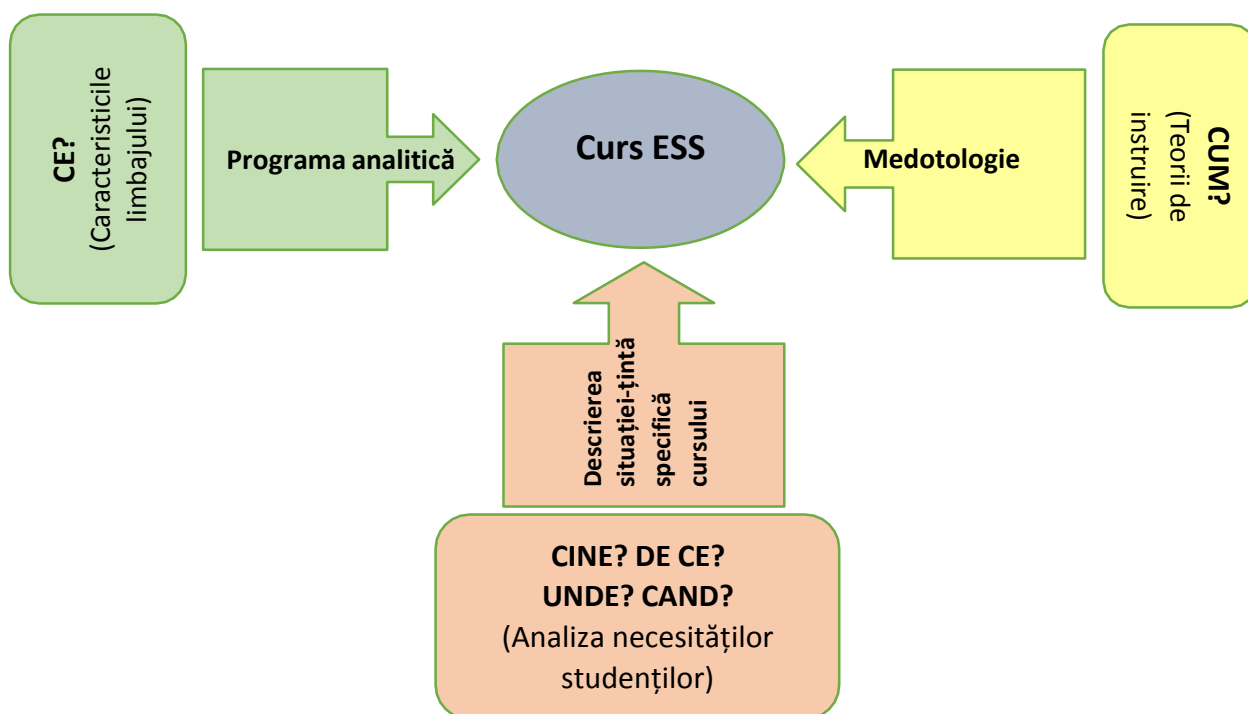

Fig. 1.1. Factorii-cheie în elaborarea unui curs ESS (adaptat după T. Hutchinson și A. Waters, 1987) [123, p.22]

O recentă analiză a reformelor învățământului obligatoriu în Uniunea Europeană relevă o tendință orientată spre crearea unui obiectiv comun, în „spirit european”, pentru toate țările membre.

Astfel putem evidenția:

a) Tendințe pentru adaptarea la evoluția societății

Toate țările își modernizează *curriculum*-ul prin: reforma structurală a învățământului, prelungirea duratei obligatorii, restructurarea învățământului secundar, reconceperea ciclurilor de bază, perfecționarea vechiului *curriculum*, adaptarea lui la diferitele niveluri de performanță ale studenților.

b) *Scopurile principale ale învățământului european vizează:*

- formarea cunoștințelor, abilităților, aptitudinilor de bază, necesare integrării sociale și profesionale;
- asigurarea reală a egalității șanselor, fără discriminarea tuturor studenților;
- garantarea educației de bază pentru întreaga populație;
- promovarea atât a stabilității, cât și a schimbărilor sociale, ameliorarea nivelului de educație pentru achiziționarea instrumentelor cognitive și a celor atitudinale;
- pregătirea studenților pentru viața adultă, pentru organizarea timpului liber, pentru familie, societate, democratizare;
- formarea motivației pentru a continua învățarea și pregătirea pentru o lume în schimbare, pentru afirmarea inițiativei și a creativității;
- asigurarea unei ambianțe confortabile în activitatea de instruire, în învățarea activă, cu oferirea asistenței psihologice de consiliere.

c) *Tendința de descentralizare a responsabilităților* manifestată în planificare prin elaborarea unui *curriculum* comun minim, stabilit central, în favoarea celui specific, acceptat prin decizia instituțiilor [59, p.18].

Curriculum-ul este privit ca un element deschis și flexibil, care să servească nevoilor studenților, prin tratarea diferențiată, educația centrată pe student (în funcție de interese, abilități, cultură, limbă maternă, mișcare liberă în Europa, aspecte interculturale). *Curriculum*-ul comun, standardizat abordează o serie de probleme ca: procentajul scontat; tipul de discipline recomandate a fi incluse în programă; ponderea fiecărei discipline etc.

Conținuturile curriculare sunt cele de bază, fiind raportate la: cerințele pieței muncii libere comunitare, necesitățile de angajare ale societății în programele școlare, echilibrarea formării complexe în raport cu scopurile propuse. Așadar, este deschisă problema definirii abilităților de bază, interpretate ca instrumente necesare muncii intelectuale, comunicării, utilizării tehnologiei informației, cunoașterii limbilor străine, formării pentru autoinstruirea continuă, afirmării deprinderilor de adaptare variată etc. [Idem, p.20].

Relația funcțională dintre societate, sistemul de educație, sistemul și procesul de învățământ vizează societatea care cuprinde câmpul de influențe sociale (economice, politice); sistemul de educație fiind format din totalitatea instituțiilor, organizațiilor (economice, politice, culturale), infrastructurilor și comunităților social-umane (familie, anturaj), contribuie la formarea și dezvoltarea personalității umane prin exercitarea unor funcții și roluri pedagogice explicite sau implicite, în mod direct sau indirect [14, p. 337].

Cercetătorul I. Bontaș [6, p. 146], la rândul său, evidențiază importanța sistemului teoretico- acțional global, fundamentat de principiile didactice, care asigură orientarea, desfășurarea și finalitatea educației pe termen lung, folosind caracteristicile și valențele resurselor, conținuturilor, metodelor, mijloacelor și formelor de organizare a procesului de învățământ.

Pentru o mai facilă înțelegere, caracteristicile generale ale procesului de instruire au fost sintetizate într-o prezentare grafică (Figura 1.2):

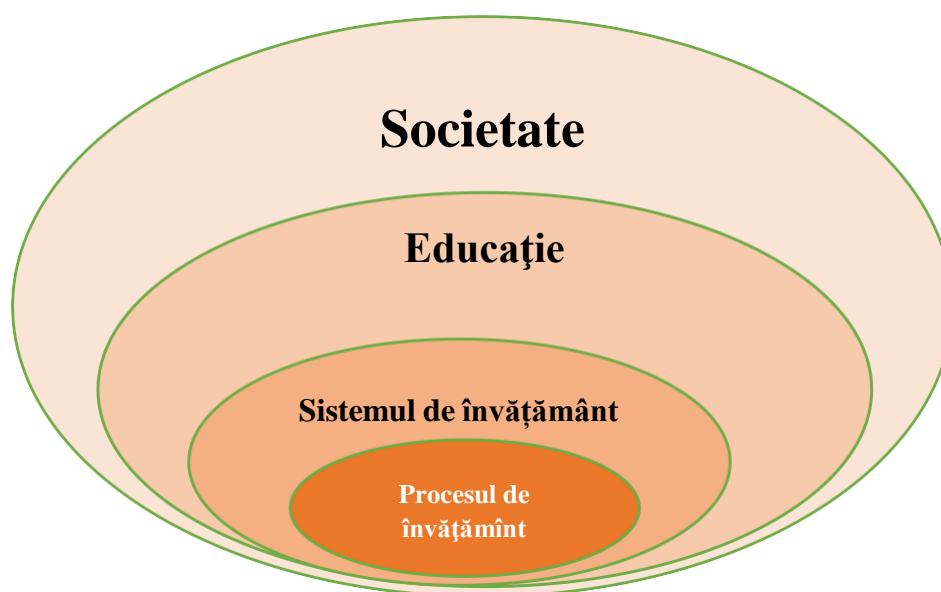

Fig. 1.2. Interacțiunea societate, educație, sistemul de învățământ și procesul de învățământ

[55, p.52]

Prin urmare, putem concluziona că integrarea eficientă în cadrul unei societăți constituie dezideratul major al procesului instructiv-educativ. Cât despre modelele de structurare a componentelor procesului de învățământ, actualmente literatura de specialitate prezintă o multitudine de abordări, printre care cel mai potrivit în practica educațională este modelul tridimensional al componentelor procesului de învățământ, care se referă la corelația a trei elemente: **obiectivele, conținuturile și strategiile didactice**. Resursele umane constituie componenta prin care este valorificat modelul dat, reprezentând interdependența cu fiecare dintre aceste componente. Astfel, procesul instructiv-educativ se află într-o continuă evoluție, bazându-se pe relațiile de interdependență dintre acestea (bilaterale sau multiple/contextuale sau ierarhice)[55, p.56].

În acest context am realizat o sinteză a conceptelor teoretice legate de unele aspecte studiate în cadrul acestei cercetări, care au contribuit la abordarea unor direcții importante în lucrare și pe care le-am elucidat în Tabelul 1.1.

**Tabelul 1.1. Repere teoretice pedagogice relevante studiate și sintetizate
în cadrul cercetării date**

	Autori și studii în domeniu	Definiri conceptuale
Concepte despre calitatea procesului educațional		
1.	Papuc L. (2006) Curriculum-ul formării cadrelor didactice; Aspecte Metodologice	(În contextul învățământului postmodernist, influențat de schimbările educaționale, ca rezultat al procesului de la Bologna), cercetătoarea menționează că „evaluarea calității curriculum-ului ține de standardele de formare profesională” [44, p.119].
2.	Pâslaru V. (2008) Dimensiuni conceptuale ale calității educației	Definește calitatea educației drept „calitatea formării profesionale inițiale și continue a cadrelor didactice...Obiectele de cercetare ale științelor educației sunt calitatea teleologiei educației, calitatea conținuturilor educaționale și calitatea tehnologiilor educaționale...”, iar „educația este mai mult decât o influență din afară asupra celui educat; educația este o interacțiune a educatului și lumii din afara sa – a oamenilor, societății, mediului educațional, altor factori educaționali, totalității valorilor produse de aceștia” [46, pp.18-19].
3.	Guțu V. (2008) Curriculum-ul de o nouă generație	Susține că „analiza și evaluarea curriculară pe discipline vizează gradul de corelație dintre obiectivele specifice asumate la nivel de politică educațională și resursele curriculare angajate în sens didactic. Această acțiune implică un set de indicatori definitorii pentru calitatea curriculum-ului, indicatori ce se referă la concepția și sistemul de obiective, conținuturi, strategii didactice și de evaluare...” [31, p. 30].
4.	Callo T. (2013) Atitudinea – o „nouă forță” a educației.	În cadrul evaluării calității curriculum-ului, evidențiază rolul important al cadrelor didactice „într-o civilizație, deoarece adevărata cultură se întemeiază, până la urmă, nu pe tehnicieni, ci pe educatori...” [10, p.39].
Definirea conceptelor de competență de comunicare		
5.	Gradinari G. (2006) Formarea competențelor comunicative ale studenților prin <i>Case Study</i> (studiul de caz)	În contextul funcționării competenței de comunicare a limbilor străine, cercetătoarea afirmă că „cerințele societății în care se încadrează ulterior studenții, în vederea prestării unei activități profesionale, sunt din ce în ce mai mari. Comunicarea înseamnă procesul de interacțiune dintre indivizi, în cadrul căruia are loc un schimb de informații, gânduri, idei, atitudini, emoții etc.” [29, p. 3].
6.	Sadovei L. (2008) Competența de comunicare didactică. Repere epistemologice și metodologice	Cercetătoarea accentuează: „Comunicarea se rezumă la satisfacerea trebuințelor, provocată și păstrată ori amplificată de cele două părți, trăsătura esențială fiind construirea relației, fapt ce confirmă opțiunea științifică pentru dimensiunea relațională, componentă obligatorie a competenței de comunicare didactică” [54, p. 8].
7.	Guțu V., Șevciuc M. (2013) Didactica universitară: studii și experiențe	Cercetătorii scriu despre importanța competențelor de comunicare în societatea postmodernistă: „Sistemul educațional își modifică formele și măsoară finalitățile unui proces de instruire care sunt transferate din zona obiectivelor, în zona competențelor, acestea fiind elementul forte al procesului de învățământ care se caracterizează prin dinamism, interacțiune permanentă și continuitate” [32. p. 15].

8.	Cristea S. (2015) Dicționar enciclopedic de pedagogie. V-I	Menționează despre competența de comunicare a limbilor străine că este o „dimensiune a educației interculturale, afirmată în diferite contexte sociale, globale, teritoriale și locale” [14, p. 474].
9.	Culea U. (2019) Metodologia Dezvoltării competenței de comunicare pragmatică în studierea limbii italiene prin valorificarea Mass-Mediei	Formarea competenței de comunicare pragmatică cu ajutorul metodelor interactive de predare-învățare-evaluare reprezintă un subiect în vogă pentru pedagogia postmodernistă. În învățământul actual, profesorul și studentul trebuie să fie parteneri de învățare, fiecare venind în procesul instructiv-educativ cu elementul său de „puzzle” și tinzând spre cooperare și completare; în felul acesta, profesorul modern își pierde rolul de furnizor de cunoștințe [17, p.42].
10.	Petriciuc L. (2021) Dezvoltarea competenței de comunicare în limba engleză prin intermediul textului literar	Cercetătoarea evidențiază corelația competenței de comunicare cu: a) <i>competența socioculturală</i> - orice limbă se situează într-un context sociocultural, iar cei care studiază o limbă străină trebuie să fie în stare să cunoască și să respecte un cadru de referință diferit de cel al limbii materne; b) <i>competența socială</i> -se referă la dorința, deschiderea și abilitatea de a interacționa cu ceilalți și include motivația, atitudinea, încrederea în sine, empatia și abilitatea de a face față unui spectru larg de situații” [47, p.28].

În urma studiilor efectuate, am ajuns la concluzia că importanța comunicării și utilizării limbii engleze ca mijloc de comunicare internațional este un concept relativ nou, perceput și dedus din prezența acestuia printre competențele cheie europene, destinate educației pe tot parcursul vieții, iar la nivel universitar ține de conștientizarea valorii limbii străine în calitate de mijloc prioritar de accesare a surselor internaționale de informare și de documentare, ce promovează valori individuale și general-umane, în calitate de instrument eficient de realizare a unui nivel mai înalt de cultură generală și de civilizație, de maturitate spirituală și interculturală, de o comunicare interpersonală și interculturală.

În instituțiile de învățământ superior limba străină le oferă studenților o diversitate mare de conținuturi, adică formează un nivel înalt de competențe, în raport cu alte trepte de învățământ.

Obiectul fundamental în procesul de predare-învățare a unei limbi străine, în general, și pentru scopuri specifice, în particular, reprezintă dezvoltarea comunicării în funcție de necesitățile studentului, prin utilizarea textelor autentice, pentru o mai bună și mai rapidă însușire a limbii.

În acest context, considerăm că metodologia formării/dezvoltării competenței de comunicare interpersonală la studenții-viitori medici poate evolua fiind propulsată atât de cercetările științifice de ordin medical, pedagogic, cât și de cele de ordin social, în general, analizând practicile bune în domeniu, care ne pot oferi recomandări funcționale, cu impact de durată cu privire la confortul psihologic al viitorilor specialiști în domeniu, dar și al pacienților îndeosebi.

Conform opiniei lui P. Dobrescu [23, p.89], cunoștințele dobândite vor fi folosite în situații reale, respectându-se codurile socioculturale. Învățarea nu mai este o activitate individuală, ci, mai degrabă, una socială, în care este deosebit de importantă interacțiunea între indivizii unei comunități specifice. Studentul învață mai eficient când o face într-o formă colaborativă, prin intermediul proiectelor. De asemenea, procesul de predare-învățare este individualizat, în sensul că-i permite fiecărui student să lucreze independent, în ritmul propriu.

Începutul secolului al XXI-lea marchează o nouă orientare în didactica limbajelor de specialitate prin apariția *Cadrului European Comun de Referință a Limbilor (CECRL)*, care „a determinat schimbări majore în predarea, învățarea și evaluarea limbilor moderne” în învățământul superior. Chiar dacă CECRL nu abordează conceptul de limbaj de specialitate, acesta este deja integrat și rezultă din specificarea descriptorilor ai diferitelor niveluri comune de referință [9, p.25].

Majoritatea studenților posedă deja nivelul B1-B2 (utilizator independent), ceea ce reprezintă o condiție obligatorie de acces în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, în timp ce nivelurile superioare C1 și C2 (utilizator experimentat) sunt echivalate cu competențele de producere a unui limbaj asemănător celui expus de vorbitorii nativi, fapt ce implică cunoașterea și comprehensiunea nu doar a limbajului simplu, general, dar și al limbajului cu un grad de complexitate mai înalt, mai specific unor domenii înguste. Spre exemplu, descriptorii nivelului B2 stipulează precum că interlocutorul „poate să înțeleagă ideile principale din texte complexe pe teme concrete sau abstracte, inclusiv în discuții tehnice, referitor la specialitatea sa...” sau „poate să înțeleagă articole specializate, care nu țin de domeniul său, cu condiția de a utiliza din când în când un dicționar pentru verificare”. Astfel, putem deduce ca nivelul înalt de achiziție a limbii este o cerință imperativă în cazul domeniului medicinei, deoarece este echivalat cu *siguranța și viața pacientului*.

Rolul principal în valorificarea și selectarea fluxului enorm de informație îi revine cadrelor didactice care trebuie să fie preocupate nu atât de „cât” transmit, ci mai mult de căile și de modalitățile pe care la pot propune studenților, pentru ca ei să vină în contact direct cu diverse surse, fără a le oferi „de-a gata”. În acest sens, sunt preferate situațiile problematice în care studenții să fie puși în ipostaza de a explora diferențele dintre competențele pe care la dețin și noile solicitări cărora trebuie să le facă față. Analizând toate aceste concepte menționate supra, putem explica principalele orientări ale pedagogiei postmoderne.

Consiliul și Parlamentul Europei definește scopul dezvoltării personale ca *inserțiaprofesională și incluziunea socială optimă* „a învăța să înveți”, care ocupă un loc central, o condițienecesară, nu suficientă însă în formarea personalității integrate a studentului ca viitor specialist într-un anumit domeniu al societății cunoașterii. Astfel, putem afirma că „în perspectiva secolului al XXI-lea, educația permanentă devine o noțiune operațională relevantă la nivel de politică a educației,

pentru (re)organizarea sistemelor (post)moderne de învățământ”. Cu alte cuvinte, educația permanentă constituie cheia dezvoltării sociale și, în același timp, resursa cea mai importantă pe care ar trebui s-o exploateze societatea contemporană în vederea evoluției sale [Apud 62, p. 12].

Vorbind despre dezideratele educației postmoderniste, ne convingem că principalele preocupări sunt nu doar investirea într-un sistem de cunoștințe, dar mai degrabă ghidarea și stimularea studenților în direcția dezvoltării cognitive, afective, sociale, a exersării abilităților în contexte variate, în vederea pregătirii lor pentru integrarea optimă în activitatea profesională și viața socială. Premisele dezvoltării mecanismelor interne ale cunoașterii își găsesc o concretizare adecvată în situațiile în care individul este pus în împrejurări reale ce-l impun să acționeze în vederea soluționării problemelor pe care le are. J. N. Rosenau afirmă precum că studentul trebuie solicitat să ia contact cu realitatea cât mai des posibil, pentru a adopta decizii posibile și potrivite, iar individul postmodern este „relaxat și flexibil, orientat spre emoții, trăiri și simțiri interioare, manifestând o atitudine de „fii tu însuți!” [147, p.53].

Paradigma curentului postmodernist promovează ideea de a ține pasul cu continua transformare socio-economică și cu digitalizarea rapidă a culturii prin introducerea inovației în predarea-învățarea limbilor străine, utilizând noile tehnologii ale informației și ale comunicării, care au un potențial ridicat și în domeniul educației. *Motto*-ul politicii postmoderniste este: „Gândește global, acționează local“ - fără a te încurca în detalii [35, p.57].

O altă implicație pe care o are postmodernismul este legată de modul democratic și dialogat adoptat de cadrele didactice în activitatea desfășurată cu elevii/studenții. N. Babîră evidențiază rolul crucial al profesorului în perioada postmodernistă ca fiind unul de îndrumare și de ghidare, mai ales în predarea-învățarea limbilor străine: „Educatorul postmodernist este un căutător, un producător pasionat și un distribuitor de cunoaștere localizată. De profesor depinde enorm eficacitatea succesului studenților în acumularea de cunoștințe și devenirea acestuia ca un om cult, cu conștiința omenească. Astfel, profesorul contemporan trebuie să fie înzestrat cu toate aceste “abilități profesionale didactice” [3, p.71].

Studenții trebuie să fie capabili să folosească în practică ceea ce au învățat și nu doar să dețină cunoștințe pur teoretice. De altfel, Boncea A. G. menționează că „atitudinea activă și creatoare a studenților este o consecință atât a stilului de predare al profesorului, cât și a obișnuinței elevului de a se raporta la sarcină” [5, p. 29].

Caracteristicile perioadei postmoderniste sunt: „căutarea și acceptarea de alternative, variante (educaționale), renunțarea la granița între științe, ambivalența discontinuitatea, descentralizarea, fragmentarea, toleranța, incertitudinea, interculturalitatea, globalismul, indeterminarea, imanența, individualismul, deconstrucția, umanizarea tehnologiei, promovarea valorilor noi, diversificarea comunicării” [37, p.28].

Alt cercetător, C. Cucuș, identifică următoarele trăsături caracteristice ale pedagogiei postmoderniste prin concretizarea activității didactice:

- crearea de alternative metodologice;
- stimularea învățării prin cooperare și folosirea metodelor interactive de grup;
- accentul pus pe student, ca agent al construcției proprii învățării, mai mult decât pe cadrul didactic ca furnizor al cunoașterii;
- dezvoltarea autonomiei educatului în învățare, a autoconducerii grupului (*self-gouvernement*);
- crearea și susținerea plăcerii de a învăța, descoperind și aplicând, prin antrenarea motivației intrinseci (evitarea „învățării pentru notă“); la care sunt adăugate strategii de diferențiere și de particularizare (prin metode, forme de realizare a învățării, predării, evaluării etc.) [16, p.76].

Premisele utilizării sistemelor noi de instruire trebuie evaluate din perspectiva postmodernistă a celor trei elemente-cheie ale procesului didactic: *predare – învățare – evaluare*. Astfel, un proces de predare–învățare–evaluare eficient se raportează la interacțiunea, modul de organizare, conectare, realizare și implementare în practică a celor patru categorii de componente:

- ✓ *Obiectivele instruirii* (de lungă-scurtă durată, generale și specifice, operaționale etc.);
- ✓ *Conținuturi* (generale, specifice, academice, științifice, deschise, orientative etc.);
- ✓ *Strategii și metode* (interactive, problematizarea activă, descoperirea, colaborarea, *teamwork*, studiul de caz, învățare reciprocă, învățarea personalizată, instruirea programată, instruirea asistată pe calculator, bazate pe acțiune, aplicare, cercetare, experimentare, în vederea adaptării și inserției optime în mediul socio-profesional);
- ✓ *Evaluarea* (aprecierea globală, individuală, analiza-sinteza, etapizată, interactivă etc.).

Ținând cont de toate aceste principii, modelul de proiectare curriculară, lansat acum cu peste patru decenii, care vizează fundamentele unei educații postmoderniste, include :

- a) analiza necesităților societății, care asigură definitivarea finalităților sistemului de educație/ învățământ (idealul pedagogic - scopurile pedagogice);
- b) analiza necesităților elevilor/studentilor, care asigură definitivarea finalităților procesului de învățământ (obiectivele pedagogice generale și specifice);
- c) analiza conținuturilor și a metodologiilor (de predare – învățare - evaluare), necesare pentru definitivarea programelor școlare/universitare [182].

Toate aceste elemente ne ajută să obținem o imagine mai clară asupra fenomenului studiat și să promovăm idei și soluții creative.

1.2. Tendințe de dezvoltare și de standardizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze în scopuri specifice

Grație nivelului înalt al globalizării și al dezvoltării tehnologice, dominanța limbii engleze, față de alte limbi, a crescut semnificativ, astfel a sporit și cererea de învățare eficientă a limbii engleze ca limbă universală, care facilitează schimbul de experiență între profesioniștii din diferite domenii: știință, economie, politică, drept și, bineînțeles, medicină. În acest context, *Limba Engleză pentru Scopuri Specifice (ESP - English for Specific Purposes)* este un concept vast, care acoperă o gamă diversă de conținuturi specifice de predare. În diferite surse putem întâlni frecvent termenii de *Limba Engleză pentru Scopuri Academice (EAP - English for Academic Purposes)*, *Limba Engleză pentru Scopuri Vocaționale (EOP - English for Occupational Purposes)* și *Limba Engleză pentru Scopuri Profesionale (EPP - English for Professional Purposes)*.

Ulterior, fiecare domeniu de predare-învățare a ESS este divizat în mai multe ramuri specifice, pentru a face distincție între conceptul general și unul mai îngust (mai specializat) al aceluiași domeniu. În consecință, EAP se poate subcategoriza în mai multe domenii profesionale specifice unui cadru academic, de exemplu: *Engleza în Scopuri de Afaceri*, *Engleza în Scopuri Juridice*, *Engleza pentru Industria Hotelieră și Diverse Servicii*, *Engleza Medicală*.

M.R. Richards (2001) menționa faptul că „ESS a beneficiat pe tot parcursul dezvoltării sale de o serie de teorii de învățare a limbilor străine, atât pentru învățare generală, cât și pentru elaborarea unui curs specific”, generând anumite dispute legate de abordarea ESS în materie de predare-învățare. T. Hutchinson și A. Waters [123, p.18] au identificat trei abordări majore ale ESS: *centrată pe limbaj*, *pe competențe* și *pe învățare*.

Primele două vizează, în special, conținutul cursului ESS, ca urmare a analizei situației-țintă, în timp ce abordarea bazată pe învățare depășește acest aspect și se concentrează asupra analizei situației de învățare. Cercetările în domeniul ESS au trecut prin șase etape succesive de dezvoltare, în vederea elaborării unui curs de ESS:

(1) *Analiza de registre*

(2) *Analiza discursului retoric*

(3) *Abordarea funcțional-noțională și predarea limbilor comunicative*

(4) *Abordarea bazată pe competențe și strategii*

(5) *Abordarea bazată pe învățare*

(6) *Analiza de genuri* (Swales, 1985; P.C. Robinson, 1991; T. Dudley-Evans și M. St John, 1998; Garcia Mayo, 2000; Flowerdew și Peacock, 2001; Kim, 2008).

Conform lui Flowerdew (1990), toate aceste etape reflectă faptul că predarea-învățarea ESS are un caracter schimbător, capabil de autoregenerare. Reieșind din aceste concepte, T.Hutchinson și A.

Waters defines ESS as being a chestione de predare a „tipurilor specializate” ale limbii engleze. Deși limba este folosită pentru un scop specific, aceasta nu are o formă specială sau diferită, comparativ cu alte forme. Desigur, există câteva caracteristici care pot fi identificate ca fiind „tipice” pentru un anumit context de utilizare și care, prin urmare, sunt mai frecvent întâlnite de către student într-o situație-țintă [123, p.18].

Din punct de vedere istoric, conceptul de ESS atrage atenția pedagogilor și metodologilor mai ales după sfârșitul celui de-al doilea război mondial, când limba engleză devine limbă acceptată internațional, așa-numita *lingua franca*, în diverse domenii: tehnologie, comerț, ca rezultat al necesității stridente pentru o dezvoltare rapidă pe plan mondial. Așadar, nevoia de a vorbi o limbă unică, specifică unei comunități profesionale restrânse a creat o nouă generație de studenți (elevi) care trebuiau să țină pasul cu evoluțiile tehnologice/științifice în domeniile lor. Astfel, T. Hutchinson și A. Waters evidențiază necesitatea unei comunicări profesionale și fără bariere în rândurile oamenilor de afaceri, ale tehnocraților, doctorilor, mecanicilor, ghizilor de turism și ale traducătorilor, care a dus la apariția unui șir de metodologii de predare-învățare a limbii engleze pentru scopuri specifice.

După cum menționează L. Diaconu [21, p.38], în Republica Moldova, ca urmare a noilor deschideri din anii '90 și a nevoii de perfecționare a predării limbilor străine, profesorii de limbă engleză, limbaj specializat din instituțiile de învățământ superior, au avut ca obiectiv general îmbunătățirea nivelului de cunoștințe de limbă engleză la viitorii manageri și ingineri ai organizațiilor publice și private. Ameliorarea vizează, în special, adaptarea la cerințele individuale și la cele ale societății și nu se referă doar la creșterea nivelului de cunoștințe lingvistice în general. Activitățile și exercițiile prin care se realizează obiectivele sunt organizate în sarcini de lucru. Acestea depind de situațiile eventuale în care se vor afla studenții și implică formarea unor competențe profesionale de comunicare. M. Celce-Murcia [104] afirmă totuși că ramurile și subramurile ESS sunt greu de clasificat, deoarece vizează mai multe domenii specifice, care sunt, la rândul lor, foarte diverse, ca de exemplu ESS pentru prizonieri.

T. Dudley-Evans și M. St. John [110, p.6] au cercetat domeniul ESS, mai ales din perspectiva analizei necesităților studenților și a cadrului corespunzător materialului didactic utilizat. În lucrările lor ei au încercat să rezolve dilema veșnică: *ce ar trebui să includă conținutul unui curs ESP și ce este de prisos?* Ulterior a fost concepută diagrama pentru secțiunile și subsecțiunile ESS în termen de disciplină.

Prin urmare, observăm că, în orice program de predare-învățare a ESS, conceptul de necesitate este dominant. Analiza nevoilor studenților este o etapă crucială în dezvoltarea și în adaptarea *curriculum*-ului prin simularea de sarcini inspirate din viața reală și utilizarea ulterioară a limbajului specific în activitatea lor profesională/vocațională, sau de profesie.

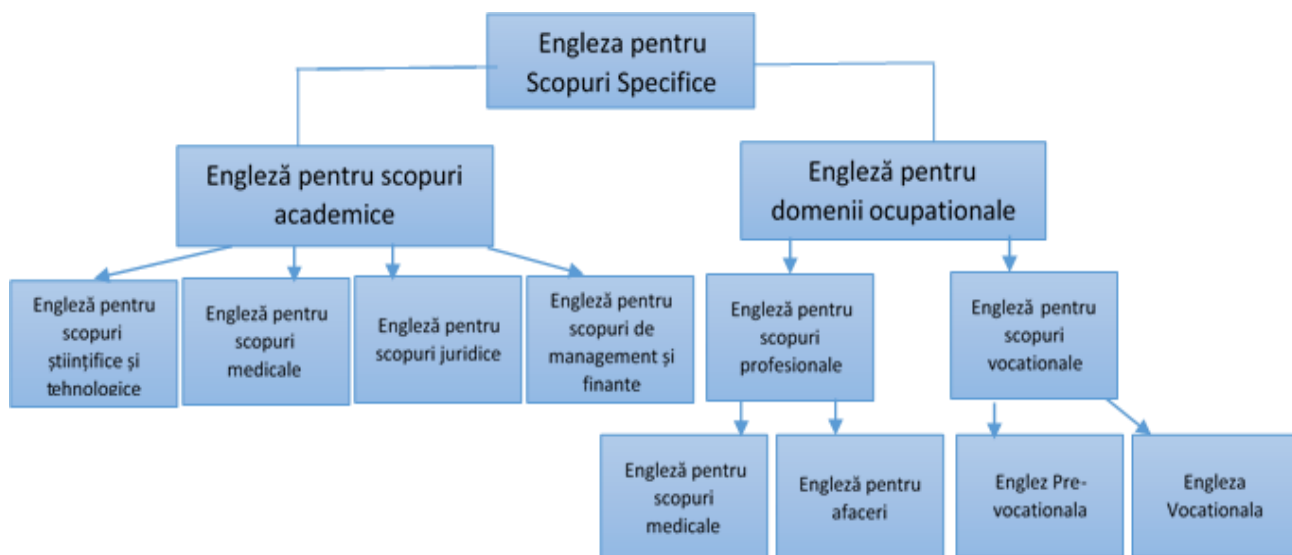

Fig. 1.3. Clasificarea ESP adaptată după T. Dudley-Evans și M. St. John [110]

Și totuși, clasificarea cursurilor de ESS creează numeroase probleme prin faptul că nu descriu caracterul continuu și gradul de suprapunere ale acestora. Iată de ce limbajul englez de afaceri sau cel medical pot fi percepute ca limbaje de comunicare atât în domeniul lor specializat, cât și în limbajul comun, pentru un public mai larg [194], care indică o interrelație între engleza pentru scopuri generale (EGP) și limba engleza pentru scopuri specifice (ESS). De asemenea, T. Dudley-Evans și M. St. John au încercat să prezinte tabloul predării limbii engleze ca un continuum, care încadrează cursul de limbă engleză generală, ce evoluează pe parcurs spre unele domenii mult mai specifice.

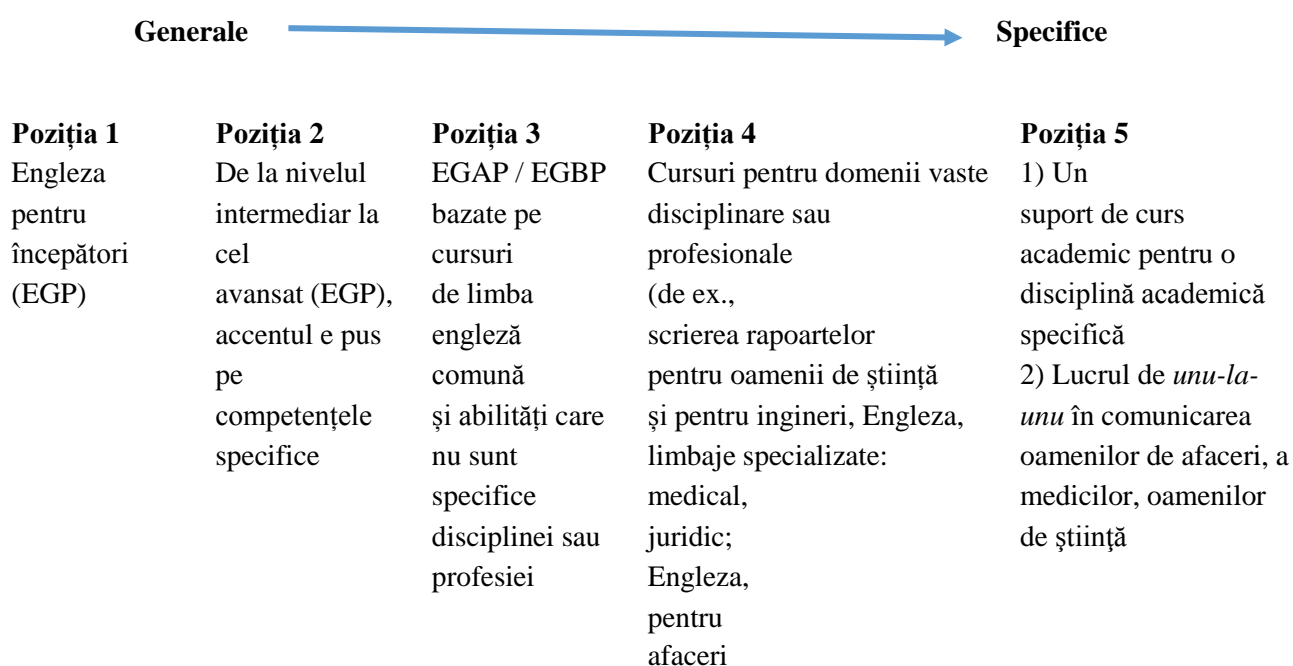

Fig. 1.4. Continuumul tipurilor de cursuri ELT, adaptat după T. Dudley-Evans și St. John [110]

Deci, după cum putem observa, pozițiile 1, 2 și 3 sunt atribuite contextului general al programului de predare-învățare a limbii engleze și conțin doar etapele de dezvoltare și de achiziționare a limbii engleze generale, precum și clasificarea ei în cadrul ESS. Poziția 4 descrie dobândirea competențelor necesare și specifice pentru activarea în câmpul muncii.

La această etapă este important a alege și a ne concentra asupra anumitor abilități (de exemplu, *citirea jurnalului medical sau completarea fișei medicale*, alții vor avea nevoie de *abilități comunicative pentru a vorbi cu pacienții lor*).

Este bine cunoscut faptul că grupurile profesionale nu sunt omogene (oameni de știință, ingineri, avocați, medici), astfel încât membrii lor individuali vor avea nevoie de texte specifice profesiei lor. Iată de ce, materialele didactice necesită contexte acceptabile și ușor de înțeles pentru toate ramurile. În poziția 5, cursul devine cu adevărat specific, caracteristica-cheie a acestor cursuri fiind predarea flexibilă și adaptată nevoilor individuale ale studenților sau de grup [163].

Contrar teoriei că ESS este încadrat și derivă de la limba engleză pentru scopuri generale (*EGP*), mai târziu, H. Basturkmen (2010), într-o serie de cercetări, continuă descrierea și divizarea specificității termenilor largi și mai „înguști” [69, p.55], pentru a demonstra că predarea ESS este un proces continuu, în care cursurile se concentrează pe necesitățile specifice și utilizarea limbii unui anumit domeniu de lucru sau de studiu.

Wide angled (cu sens larg)

1a Medical English (engleza medicală)

1b Medical English Skills (competențe de comunicarea l. engleze medicale)

2a English for General Practitioners (engleza pentru personal medical)

2b English for Surgeons (engleza pentru chirurgi)

3a English for Cardio-Vascular Surgeons (engleza pentru chirurgie cardiovasculară)

Restricted (cu sens îngust)

Fig. 1.5. Continuumul limbajului medical englez, începând de la o viziune mai largă de utilizare spre un spectru mai îngust (adaptat după H. Basturkmen [69])

Prin urmare, cadrul didactic ce predă ESS trebuie să fie conștient și informat multidisciplinar cu privire la deosebirile dintre un curs cu „spectru larg”, destinat unui grup mai general de studenți (adică pentru personalul medical) și unul mai „îngust”, destinat unui grup foarte specific de cursanți (cum ar fi limba engleză pentru *asistente medicale/farmacисти/stomatologi/lucrători în domeniul sănătății preventive*). În plus, cursurile pot avea chiar și o structură mai specifică (de exemplu, clinică - *descrierea bolilor, chimie organică și anorganică etc.*).

Cercetările ulterioare din domeniul lingvisticii au fost bazate pe descoperiri de noi tehnici și metodologii de utilizare a limbii axate pe comunicare [157], ceea ce a deschis calea spre elaborarea cursurilor de limba engleză, adaptate nevoilor specifice ale studenților. Un alt factor semnificativ, care a contribuit la apariția ESS, este studiul în psihologie, condus de C. Rodgers în 1986, care scoate în evidență importanța motivației, a intereselor și a atitudinilor orientative ale studenților față de învățare [146], fapt ce generează o abordare centrată pe ele, comparativ cu abordările metodologice anterioare, învechite (centrate pe profesor), care au avut repercusiuni în următoarele decenii.

Limba engleză necesară medicilor și altor specialiști „ar putea fi identificată prin analiza caracteristicilor lingvistice ale domeniului lor de specialitate, a locului de muncă sau de studiu”. Fraza: „Spuneți-mi de ce aveți nevoie de engleză și eu vă voi da Engleza de care aveți nevoie”- a devenit principiul călăuzitor al domeniului ESS [123, p. 8].

Caracteristicile esențiale și/sau principiile de bază ale ESS sunt descrise și de J. Swales în 1991, care utilizează termenul de „concepții durabile” [203, p.12], în 1995 fiind definite cinci concepte-piloni, regăsite în literatura de specialitate:

Tabelul 1.2. Caracteristicile esențiale și principiile de bază ale domeniului ESS

Baza de cercetare	„O tendință spre documente care se bazează pe date specifice” (Swales, 1991) [203]
Coerența discursului	„Un curs ESS ar trebui să vizeze coerența textului și capacitatea de a înțelege funcționarea retorică a limbajul în uz [...]. Capacitatea de a recunoaște și de a manipula formal instrumente pentru crearea de pasaje continue ale prozei (coeziunea gramaticală a textului)” (Alien & Widdowson, 1974)
Nevoia/ necesitatea	„...utilizarea limbajului este obiectivul primordial al studentului” (Stevens, 1977)
Autenticitatea	„Autenticitatea este un criteriu principal în tipologia exercițiilor pentru ESS (= texte autentice + activități autentice)” (Coffey, 1984)
Învățare/ metodologie	„...materialele trebuie să fie mai relevante și mai interesante pentru studenți prin explorarea variată și creativă a oportunităților oferite de mediul ESS” (Coffey, 1984)

(Adaptat după **María del Pilar García Mayo** [171, p.206])

Deosebit de importante sunt cercetările renumitului pedagog englez T. Dudley-Evans (1997), care insistă asupra a trei trăsături comune ale ESS: **(a) materiale autentice, (b) orientare în funcție de scop și (c) autoorientare**[153, p. 4-11]. Prin urmare, sunt aduse noi argumente prin care se confirmă faptul că materialele autentice constituie un factor decisiv în procesul de predare-învățare al unui context specializat și, cu siguranță, al *curriculum*-ului (similar altor programe analitice).

În ceea ce se referă la „autoorientare”, aceasta depinde de studenți, de procesul de studii și de alți factori externi. Acest lucru demonstrează o perspectivă a **ESS mizată, în special, pe exterior și, mai puțin, pe interiorul procesului.**

O serie de lingviști și pedagogi ai ESS, inclusiv P.C.Robinson (1991), susțin că ESS a apărut ca urmare a trei probleme primordiale: (a) cererea la nivel global; (b) revoluția în domeniul lingvisticii; și (c) „centrarea”pe student [144, p. 224]. Abordările tradiționale clasice (metoda traducerii gramaticale directe, metoda audio-linguală și silențioasă, sugestopedia etc.) vizau studentul ca ființă psihosocială, care necesită, probabil, mai puțină atenție. Cu toate acestea, doi factori par a fi foarte importanți pentru dezvoltarea ESS - responsabilitatea și necesitățile ulterioare ale studentului, fapt care definește studentul ca personalitate adultă, cu motivație proprie și nevoi specifice în a dobândi cunoștințe care pot fi, ulterior, implementate în mediul profesional.

Evident, „ESS nu este un fenomen monolitic universal” [104, p.9] și s-a dezvoltat „cu viteze diferite și în țări diferite”, fapt atestat în lume până în prezent.

Unii pedagogi de vază afirmă că ESS a suportat cinci transformări majore: (a) etapa analizei registrului lingvistic; (b) etapa analizei discursului retoric; (c) abilități și strategii; (d) etapa analizei situației de utilizare a limbii-țintă; și (e) abordarea centrată pe învățare (LCA - *Learning Centered Approach*).

Evoluția ESS este confirmată de mai multe puncte de vedere. De exemplu, opinia lui J. Swales a avut un impact major asupra modului în care abordăm analiza discursului retoric, prin afirmația că „analiza genurilor contribuie astfel la înțelegerea modului, în care limbajul este folosit într-o comunitate” [203, p.6]. În lucrarea sa D. Douglas (2000) contraargumentează opiniile lui C. Chapelle (1998) a ceea ce dânsa însăși numește „viziune interacționistă”, remarcând faptul că o astfel de viziune sugerează că există un lucru, precum cunoașterea LSS și că natura cunoștințelor lingvistice poate fi diferită de la un domeniu la altul [109]. De altfel, D. Douglas mai târziu revine la părerea lui C. Chapelle, care presupune necesitatea „unei teorii a modului, în care contextul unei situații particulare într-un context mai larg al culturii se limitează la anumite alegeri lingvistice, pe care un utilizator lingvistic le poate produce într-o performanță lingvistică” [Idem]. Deci, luând în considerare faptul că mediul extern este un factor major pentru producerea actului de comunicare a

LSS, D. Douglas denotă importanța fuzionării și interacțiunii abilităților lingvistice a LSG (Limbaj cu Scop General) cu cunoștințele de bază ale LSS.

C. Gledhill demonstrează, de exemplu, utilizarea structurilor gramaticale, cum ar fi *has been/have been* în articolele de cercetare în domeniul cancerului, pentru a stabili o relație între un medicament sau un proces biochimic și o boală *as în TNF alpha has been shown to deliver the toxicity of ricin*. [98, p.7]. Această cercetare are un mare potențial, în special pentru relaționarea unor trăsături mai generale ale analizei discursului la utilizarea specifică a limbajului și, prin urmare, la producerea de materiale lingvistice.

Referitor la materialele didactice, analiza discursului poate genera activități și sarcini pedagogice *bazate pe specificul discursului*. J. Ferguson, în 1994, definește unele proceduri de predare-învățare, bazate pe analiza discursului la proiectarea și exploatarea materialelor didactice autentice. Desigur, nu am putea finaliza această revizuire fără a menționa munca impresionantă efectuată în domeniul predării-învățării ESS a pedagogilor Bloch și Chi 1995; Busch-Lauer 1995; Clyne 1987, 1981; Connor și Mauranen, 1999; Mauranen, 1993; Precht 1998; Ventola și Mauranen 1996, ale căror nume, indubitabil, ulterior se vor regăsi în materialele didactice și în orele de clasă [Apud 171, p. 224].

Tendința internațională, cunoscută sub numele de *limbi pentru scopuri specifice* (LSS), spre deosebire de ESS, vizează, în special, diferitele variante lingvistice, utilizate în mediile profesionale, și anume problemele practice legate de traducere, standardizarea terminologiei și a *design*-ului documentelor tehnice și comerciale [73, p.105].

Într-o analiză a tendințelor cercetării, reflectate în patru reviste occidentale de lingvistică aplicată (LA), în perioada de 1985-1997, Y. Gao și L. Lichun (2001) au constatat o schimbare generală a LA în metodele calitative, astfel încât „cercetarea calitativă a obținut în esență o pondere egală cu cercetarea cantitativă ca o paradigma de cercetare majoră” [95,p.10]. Datele cercetării lui V. Gao *et al.* (2001) oferă o comparație pragmatică pentru cercetarea în domeniul ESS.

M Hewings oferă o sinteză integrală a cercetării în acest domeniu, reflectată în articolul său publicat în Elsevier. M. Hewings, de asemenea, își finalizează sinteza, vehiculând opinii referitoare la viitor și este ferm convins că specificitatea conținuturilor reprezintă o caracteristică primordială a domeniului de cercetare a ESS, în timp ce însuși domeniul ar trebui să se axeze mai mult pe limba engleză, ca devenind o limbă internațională: „Utilizarea din ce în ce mai mare a limbii engleze ca mijloc de comunicare în interacțiunea vorbitorilor non-nativi pare să aibă un impact major asupra tipurilor de cursuri ESS, pe care le oferim și asupra tipului de cercetare necesar pentru a susține aceste cursuri de predare-învățare” [102, p.362].

În cercetările sale, în care sunt abordate noile direcții în limba engleză specifică, John Swales (2014), reflectând asupra dezvoltării îndelungate a ESS în practici de cercetare, afirmă faptul că, în ultimii 50 de ani, domeniul ESS a devenit nu doar profund, dar și vast în specificul său, totuși realizându-se „prea puțină cercetare minuțioasă”. Mai mult decât atât, J. Swales subliniază faptul existenței unei „relații actuale nesigure între corpul lingvistic și practica predării ESS și infirmă probabilitatea că pe viitor se vor clarifica ideile cu privire la conținuturile lingvistice și anume la ceea ce este, într-adevăr, mai bun și ce este mai puțin util” [202, pp.273-274].

Referitor la prognosticul cercetărilor ulterioare, efectuate în acest domeniu, indubitabil că metodiștii și pedagogii vor continua să demonstreze interes pentru acest domeniu, având drept punte de trecere evaluarea obiectivă și „greșită”, expusă în premieră de J.Munby (1978) spre o abordare *mai ușoară* și mai *deschisă* a nevoilor subiective ale studenților și ale altor părți relevante, implicate în procesul de predare ESS, adică profesorii ESS, consultanții, traducătorii, administratorii (Swales, 2014). În articolul său, Helen Basturkmen evidențiază importanța antrenării cadrelor didactice ESS, „concentrându-se pe nevoile cadrele didactice de ESS”, care reprezintă un factor principal pentru elaborarea conținutului și designului programelor ESS, de antrenare a cadrelor didactice [68, pp. 17-34].

Concomitent, cercetătorii metodologi vor continua să fie interesați de ceea ce se întâmplă realmente în cadrul orelor ESS, axându-se, în special, pe analiza nevoilor cursanților din școlile profesionale și secundare, diferite întreprinderi, instituții, *mass-media*, *on-line* etc. [124, pp.22-49]. Suntem de acord cu cele afirmate de A. M. Johns (2015); agenda viitoare a cercetării ESS ar putea fi caracterizată printr-o varietate de subiecte de studiu și metodologii adoptate pentru cercetarea problemelor specifice. De asemenea, conținutul ESS ar putea include mai multe contexte specifice, datorită diversității și numeroaselor abordări metodologice.

Daca ar fi să rezumăm abordările metodologice și tradițiile clasice, tendințele actuale și direcțiile viitoare în ESS, trebuie să menționăm că premisele vitale ale unui curs ESS, eficient și autentic, rezidă în faptul că, în primul rând, specialiștii ESS trebuie să fie *deschiși*, *flexibili*, *înțelegători și sensibili* la contextul specializat (ceea ce implică interdisciplinaritatea și interculturalitatea), inclusiv să fie *autodidacți*, *creativi și ingenioși*.

1.3. Abordări metodologice în procesul de predare-învățare a limbii engleze medicale

Existența societății umane a fost dintotdeauna corelată cu medicina, care reprezintă o preocupare comună pentru sănătatea și viața tuturor ființelor umane în toate culturile și perioadele istorice. Medicina este o știință care implică cunoștințe profunde despre funcționarea corpului uman (sisteme, organe, boli și tratamente) și, totodată, reprezintă o artă de aplicare adecvată a acestor cunoștințe în practica medicală. Medicina are o poziție specială în rândul științelor nu doar pentru că

include atât teoria, cât și practica, dar este, de asemenea, foarte importantă în viața de zi cu zi, deoarece modul sănătos de viață și consultațiile medicale periodice ne vizează pe toți.

Apariția și evoluția ESM, după cum am menționat anterior, survine odată cu necesitatea acută a existenței unei limbi de comunicare, unice și comune, pentru profesioniștii dintr-un domeniu specific. Dominanța limbii engleze este cercetată și dovedită de un număr impunător de pedagogi (A. Giddens (1984) [116], J.P. Gee (1990) [114], E. V. Riabtseva, A. Arestova (2006), M.A. Molhim (2011) [192], A.R. Scollon and W. Scollon (2001) [148], Salager-Meyer (2013) [191] etc., care au constatat două tendințe în dezvoltarea limbajului medical englez și anume, creșterea masivă a numărului de publicații medicale, reviste, jurnale internaționale și, totodată, apariția studiilor vizând predarea limbajului medical englez pentru vorbitorii *non-nativi*. Drept urmare, apare conceptul de *discurs medical*, care cuprinde limbajul scris, verbal și nonverbal, utilizat de membrii unei comunități profesionale.

Engleza pentru scopuri medicale (ESM) este recunoscută ca o subramură specifică a ESS începând cu sfârșitul sec. al XX-lea, care include un set propriu de discursuri medicale specifice conform lui M.A Molhim [192, pp. 2-8]. Acesta susține că discursul medical cuprinde terminologia specializată pentru obținerea și dezvoltarea competențelor comunicative în domeniul sănătății.

Principiile de predare-învățare a limbii engleze pentru scopuri specifice au fost redefinite și elaborate în funcție de obiectivele specifice, considerate ca fiind preocupări primordial importante ale metodologilor. Engleza pentru scopuri medicale derivă din limba engleză pentru scopuri specifice și se concentrează în prealabil asupra nevoilor specifice ale studenților în domeniul lor de muncă, reprezentând un aspect vital al oricărui proiect de curs ESS. Astfel, scopul principal al acestui curs este de a crea un mediu autentic, strâns legat de viitoarea lor cariera profesională. T. Hutchinson și A. Waters (1987) au definit ESS drept o „abordare”, mai degrabă decât un „produs”. Ei explică faptul că nevoile cursanților se bazează pe abordarea specifică de predare a limbajului, în special de necesitatea de a învăța limba engleză, limbajul specializat. Metodologia și materialele didactice sunt privite ca mijloace de realizare a unor scopuri de învățare. Schimbarea paradigmei de la „Cum este învățat?” către „Ce este învățat?” se concentrează mai mult asupra conținutului sau asupra „produsului” decât asupra structurii sau limbajului însuși [Apud 91, p 117].

Valoarea pragmatică a limbajului medical (LM) se referă, în primul rând, la cadrele medicale, care îi conferă funcționalitate și, în al doilea rând, la specialiștii teoreticieni, care îi conferă utilitate de pe poziția nevoilor din domeniul medicinei. Limbajul ca fenomen care se produce și se reproduce prin materializare în discuții, interpretări, explicații, precizări conceptuale etc., necesită o fundamentare în sensul importanței practice care îi revine în baza temeiului formativ al educației. Imperativele în utilizarea limbajului medical devin domeniu de interes al cercetărilor, ideea cea mai

actuală fiind cea de reconstituire interpretativă a limbajului medical ca fenomen al praxisului medical [Apud 26, p. 10].

Și totuși discursul medical este mai mult decât o terminologie specifică, utilizată pentru atingerea unui scop comunicativ. După cum subliniază A.R. Scollon și W. Scollon [148, p.336] studenții ESM trebuie să dobândească un sistem de discursuri, care, la rândul său, este caracterizat de un set de practici de socializare, forme discursive proprii domeniului vocațional.

De fapt, odată cu avansarea globalizării, cercetătorii D. Sinadinović și Sofija Mičić din Serbia, Belgrad [200] au apreciat limba engleză ca *lingua franca* pentru domeniile de știință și tehnologie, care ar include și limbajul medical, având ca scop stabilirea unei interconexiuni strânse între limbă și barierele culturale. Conform lor, vorbitorii *non-anglofoni* trebuie să devină membri ai EMDC (*English Medical Discourse Community*), ceea ce implică cunoașterea unui vocabular specializat medical, la fel precum și achiziționarea competențelor de scriere, audiere, vorbire și alte competențe nonverbale din domeniul sănătății. Deoarece ESS corespunde acestor cerințe doar la general (*Limba engleză academică*), fără să vizeze particularitățile specifice, înguste ale comunității medicale, aceasta condiționează apariția limbii engleze pentru scopuri medicale (ESM).

J. Maher [188, pp.206-218] subliniază în lucrarea sa că ESM a apărut, pentru prima dată, în TESOL (*Teaching English to Speakers of Other Languages*) deja în anii 1960, drept urmare a tendinței de a utiliza limba engleză drept mediator de comprehensiune a diverselor domenii profesionale. Astfel, în opinia lui John Maher, „diseminarea și schimbul de informații medicale” a plasat în mod constant limba engleză la nivel internațional, dar și la nivel intranațional [100, p.136]. În studiile sale, cercetătorul relevă, de asemenea, importanța englezei chiar și în țările *non-vorbitoare* de limbă engleză, fiind deseori folosită la publicarea articolelor în diferite reviste locale de biomedicină. Alte studii similare, privind creșterea aplicării limbii engleze în elaborarea publicațiilor medicale, în comparație cu limba germană, aflată într-un declin considerabil într-o anumită perioadă de timp, au fost atestate de Benfield și Howard (2000).

J. Swales a menționat în studiile sale folosirea în ascendență a limbii engleze în mediul medical în anumite țări, cum ar fi Suedia (citată de Gunnarsson, 1998) și Olanda (citată de Vanderbroucke, 1989) [107, p.213]. Discursul medical parcurge în dezvoltarea sa două etape caracteristice: *discursul medical scris*, începând cu analiza timpurie a registrelor medicale, de la mijlocul anilor 1980, care avea un scop pedagogic clar (anume, predarea-învățarea a celor 4 competențe ale discursului medical pentru studenții și medicii *non-anglofoni*) și valorificarea *discursului medical oral*, care evidențiază trei scopuri pedagogice:

- dezvoltarea abilităților orale și a competențelor comunicative a *non-vorbitorilor* de limba engleză (studenți și profesioniști medicali);

- analiza lingvistică a prezentărilor proiectate în cadrul conferințelor;
- cercetarea socio-lingvistică (comunicare între medic-pacient) [174, pp.49-51].

Conform datelor statistice, până la sfârșitul anilor '80 aproximativ două milioane de lucrări medicale au fost publicate de aproximativ 25.000 de reviste medicale, dintre care 15.000 au fost considerate „cu pondere”.

Până în anul 2000, peste cinci milioane de articole medicale au fost publicate anual (Cooter 2000). Această hiperinflație informațională se datorează faptului că fiecare disciplină este supusă unei subdivizări la fiecare zece ani, ceea ce duce, la rândul său, la crearea unor noi specialități (Régent 2000). Dacă adăugăm la această cifră cele 500 de jurnale de asistență medicală și de stomatologie, cifra finală este de zece milioane de articole medicale publicate în fiecare an, dintre care peste 80% dintre acestea sunt scrise în limba engleză. Trebuie menționat faptul că multe dintre revistele medicale, care au fost publicate până în prezent în limbile naționale, au trecut la limba engleză ca limbă de publicare. Printre primele reviste medicale în care au fost publicate materialele în engleză sunt: *Revista medicală* din Croația, *Revista medicală* din Mexico, *Revista de Cercetări Științifice Medicale din Saratov* (Rusia), care este susținut de „Springer Publishing House” și multe alte reviste din diverse țări (Argentina, Bosnia și Herțegovina, China, Finlanda, Germania, Iran, Japonia, Spania, Suedia etc.) [191, pp.1-13].

În acest context, menționăm că Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a fondat prima sa *Revista Internațională de Medicină și Sănătate* relativ nu demult (2014), grație inițiativei prof. univ., dr. hab. Adrian Belii, ceea ce relevă o dată în plus importanța limbii engleze ca limbă de circulație internațională în acest domeniu. Recent a fost inaugurată Revista științifică de Bioetică și Biosiguranță *One Health & Risk Management* în cadrul Asociației de Biosiguranță și Biosecuritate din Republica Moldova (2019). Toate acestea denotă valoarea deosebită a utilizării limbii engleze pentru colaborare la nivel global, precum și semnificația acesteia în termeni de schimb de experiență, recunoaștere a invențiilor și descoperirilor în domeniul medicinei.

În 1983, în cadrul Conferinței internaționale cu privire la situația lingvistică a ESS pentru Lumea din Orientul Mijlociu, pentru prima dată lingviștii și practicienii au conștientizat importanța elaborării metodologice corecte pentru ESM. Drept urmare, doi lingviști britanici, Nigel Bruce și Liz Nakhoul de la Universitatea Kuwait, s-au oferit să inițieze o rețea informativă, care vizează noile tendințe didactice, cercetări și soluționări pentru această disciplină. În consecință, a fost lansat primul jurnal ESM de acest gen, *Newsletter*, pentru lingviștii și practicienii ESM. Cercetările publicate în acest jurnal vizau soluționarea problemelor didactice referitoare la *elaborarea unui curriculum*

specializat. Drept urmare, s-au publicat o serie de manuale EMP în diferite țări, mai ales în țările din Orientul Mijlociu, Țările Latine, Rusia, Serbia, Polonia, România etc.

Aceste manuale vizau diferite competențe ale învățării unei limbi străine, diverse discursuri și situații medicale, unele însă abordau domenii destul de reduse, de exemplu, manualele concepute pentru cercetătorii și studenții mediciști, vorbitori de limbă spaniolă (Salager-Meyer, 1985), *The Language of Medicine in English, Medicine, its History and Folklore* (Bloom, 1982), engleza pentru comunicarea medic-pacient, pregătirea articolelor pentru conferințe (Carnet 2002), engleza predată din perspectiva abordării interculturale (Peih-ying Lu, John Corbett 2012), manuale pentru scrierea de rapoarte și articole de reviste (Ferguson 2013). Printre țările „periferice”, cum ar fi Țările Latine, citirea articolelor ESM într-adevăr era considerat a fi un act motivațional în satisfacerea necesităților studenților ESM [191].

Problematika analizei registrelor constă în cercetarea rigidă, textuală și selectivă a jargonelelor medicale specifice, în timp ce competențelor li s-a acordat prea puțină atenție. Cu toate acestea, H.G. Widowson (1979) consideră că dezvoltarea competenței de comunicare este o parte esențială a învățării ESM. În consecință, T. Hutchinson și A. Waters (1987) argumentează necesitatea unui schimb de paradigmă de la analiza de registre și gramatică la dezvoltarea limbajului vorbit, ceea ce a marcat o nouă etapă de dezvoltare în istoria ESS. De asemenea, cercetătorii vizați susțin că discursul, registrele și gramatica trebuie prezentate ca *funcții retorice pentru scopuri comunicative* [123, p.20].

În 1978, J. Munby susține că este nevoie de o cercetare a analizei situației cu scopuri specifice de comunicare în cadrul mediului profesional, ceea ce se echivalează cu analiza necesităților. Drept urmare, apar o serie de cursuri de predare specializată a limbii engleze.

Totuși constatăm că aceste numeroase cercetări și descoperiri au fost ulterior valorificate de metodiști și pedagogi, pentru a le transpune în practica pedagogică cu scopul de a oferi și identifica conținutul *curriculum*-ului pentru instituțiile superioare cu profil medical.

Discursul medical verbal, după cum a fost menționat mai sus, cuprinde trei etape de dezvoltare care se suprapun, fiind destinat pentru:

- *scopuri pedagogice;*
- *prezentări orale,*
- *aspecte sociolingvistice ale limbajului medical* (comunicarea de zi cu zi în cadrul unei comunități).

Printre primele tentative de delimitare a discursului medical verbal de celelalte discursuri ESS, care ar include în special achiziționarea competențelor de comunicare, au fost întreprinse de J. MacLean *et al.* (2000) în Cuba, în parteneriat cu Universitatea din Edinburgh, Scoția, în vederea elaborării unui program ESS de formare a cadrelor didactice și de dezvoltare a *curriculum*-ului ESM, care ar viza necesitățile studenților și ale absolvenților instituțiilor medicale. Un rol important îl joacă

faptul că Ministerul de Sănătate preia responsabilitatea și obligațiunea de a elabora un *curriculum* pentru ESM, care până atunci era sub supravegherea Ministerului de Învățământ [185, p.19].

Un alt studiu a fost efectuat de către cercetătorul Ling Shi *et al.* din Universitatea din Hong-Kong, care a analizat necesitățile mediciniștilor în cadrul câmpului de muncă imediat după absolvire, în calitate de rezidenți, pentru a identifica în detalii problematica și dificultățile ce pot interveni în practica profesională de zi cu zi. Studiul a avut loc în Secția de Chirurgie, în scopul elaborării unui curs eventual descris în termeni globali drept „creșterea gradului de conștientizare a cursanților, prin expunere și practică, a cerințelor comunicative de predare- învățare într-un mediu clinic” [Idem, p.221].

Un alt cercetător în domeniul ESM, D. Douglas (2002) menționează o dată în plus faptul că limba folosită în diferite medii academice, profesionale și vocaționale a devenit „mult mai precisă” [109]. Aceasta înseamnă că funcțiile de comunicare în aceste domenii au achiziționat un grad mai înalt de specificitate, în ceea ce privește sintaxa, morfologia, semantica, fonologia, vocabularul și discursul, în măsura în care pentru oricine, care este în afara acestor câmpuri, limba poate părea ca fiind ceva care nu prezintă înțelegere (de exemplu, tehnicienii de laborator sau profesioniștii, care analizează mostrele de sânge, țesuturile, microorganismele etc., prin utilizarea electronică a dispozitivelor speciale, microscopie, centrifuge, reactanți coloranți și alte instrumente etc. sau pentru medicii care prescriu fungicide, medicamente, antibiotice etc.).

Numeroasele cercetări efectuate în baza analizei necesităților studenților au creat premise pentru rectificarea și optimizarea abordărilor metodologice care ar corespunde scopurilor specifice unui curs de ESM. Astfel, în 2010, H. Basturkmen pune accentul pe comunicarea eficientă a membrilor unei comunități ESS și, mai ales, descrie necesitățile specifice ale profesioniștilor din domeniul medical din țările în curs de dezvoltare, în vederea migrării acestora în țările anglofone (*în Noua Zeelandă*). Lucrarea lui H. Basturkmen oferă un echilibru perfect de teorie și practică pentru profesorii începători și designeri de cursuri, implicit furnizând informații valoroase pentru practicienii cu experiență în ESS. În special, studiile de caz detaliate prezentate în partea a doua a cărții sunt de o valoare incontestabilă, având drept scop dezvoltarea și proiectarea cursurilor folosind situații reale și autentice. Manualul include materiale didactice pentru proiectarea cursului: jocuri de rol, exerciții și activități de simulare pentru a practica abilitățile de comunicare în contextul clinic [160, p.88].

Un alt specialist în domeniul LEM, V. Allum (2012), de asemenea, se orientează spre comunicare, utilizând scenarii autentice între medic și pacient în mediul spitalicesc (descrierea unor părți ale corpului, anamneza și interviuarea pacientului, dialog medic-pacient, descrierea semnelor vitale, examinarea fizică a unui pacient, descrierea diverselor tipuri de durere, descifrarea rezultatelor testelor și a analizelor, stabilirea diagnosticului și a opțiunilor de tratament medical și chirurgical etc.) [64].

Unii metodiști ai ESM, cum ar fi V. Hussin *et al.*, și-au concentrat atenția pe descrierea unor conținuturi mai înguste ale domeniului medical, cum ar fi *Asistența Medicală Generală* pentru pregătirea cadrelor profesionale în vederea migrării acestora în Australia și încadrarea în câmpul muncii. Inițial, acest program ESS a fost dezvoltat drept răspuns la deficitul de specialiști pe piața forței de muncă, în special, asistenți medicali, deficit înregistrat în Australia de Sud, programul fiind finanțat de *National Office of Overseas Skills Recognition*. Cursul respectiv sistematizat cuprinde trei etape de cercetare: limba engleză pentru asistență medicală ca disciplină specifică - „discretă”; predarea-învățare LEM prin modulul *team-working* (lucrul în echipă); și supravegherea studenților în perioada stagiunii lor de practică. Caracteristicile distinctive ale programului au inclus următoarele componente-cheie:

- ❖ utilizarea analizei discursului medical;
- ❖ predarea-învățarea bazată pe sarcini și materiale autentice;
- ❖ abordarea în echipă și grupuri;
- ❖ rolul profesorului.

Acest curs a prezentat oportunități pentru dezvoltarea unor strategii practice, colectarea de modele de interacțiune orală, care oferă perspective asupra aspectelor legate de utilizarea limbii și care totuși necesită cercetări ulterioare [181].

Pe de altă parte, apare o necesitate stringentă în studierea limbii engleze ca fenomen intercultural. Metodiștii acordă o atenție specială modului în care limba engleză este folosită pentru comunicarea internațională, datorită deplasării continue a specialiștilor în domeniu între limbi și culturi. Astfel, un alt aspect important, referitor la ESS și, prin urmare, și al ESM este „comunicarea interculturală”. „Comunicarea care nu are o bază culturală corectă poate duce adesea la diverse incidente sau, chiar mai rău, ca și în cazul practicii medicale, la greșeli clinice în ceea ce privește tratamentul sau îngrijirea medicală, la fel și la diverse complicații care pot duce la rezultate letale. De fapt, abilitatea de a comunica eficient în mediul medical este recunoscută ca o parte esențială a unei practici sigure” (traducerea din engleză ne aparține) [133, p.222].

În lucrarea *Predarea limbii engleze medicale: O abordare interculturală a predării limbajului și a valorilor (English in Medical Education: An Intercultural Approach to Teaching Language and Values)*, Peih-Ying Lu și John Corbet (2012) descriu și explorează numeroasele interacțiuni dintre evoluțiile recente și cele actuale în predarea limbii engleze și a lingvisticii medicale. Conform acestor autori „majoritatea cărților autentice de curs oferă, în multe privințe, orientări pentru dezvoltarea abilităților de comunicare pentru studenții sau profesioniștii nativi, cu referire puține sau deloc la competența comunicativă interculturală - cunoscută și drept competență culturală sau interculturală în domeniul medicinei” [Apud 95, p.4]. Lucrarea prezintă un interes deosebit pentru cei care sunt

implicați în predarea limbii engleze pentru medicii, dar și pentru cei care predau limba engleză specialiștilor din domeniul sănătății, în vederea dezvoltării competențelor interculturale în educația medicală. Totodată, datorită dezvoltării rapide a tehnologiilor și a necesității stridente de schimb de practici interculturale în rândul specialiștilor din domeniul sănătății, limba engleză a fost recunoscută ca o componentă inseparabilă a multor programe de învățământ superior, mai ales în țările în curs de dezvoltare. Peih-Ying Lu și John Corbet astfel atenționează asupra faptului că „chiar dacă există o mulțime de cărți de curs, surse on-line sau materiale educaționale privind achiziția de limbaj medical englez, ele abordează într-o oarecare măsură doar aspectele lingvistice ale acestei discipline, conținutul fiind de un caracter oarecum tehnic și nu prezintă partea emoțională a comunicării” [Idem, p.4].

A doua trăsătură, mai puțin explorată decât cercetările raportate anterior în predarea discursului medical, o constituie „prezentările orale și scrise în cadrul diverselor conferințe”, congrese și simpozioane în domeniul sănătății publice. Astfel, cercetătorii B. L. Dubois (1987), P. Webber (2002), S. Carter-Thomas, E. Rowley Jolivet (2008) abordează un domeniu mai specific, spre exemplu, utilizarea diapozitivelor vizuale, urmate de comunicările orale ale discursurilor biomedicale; descrierea etapei finale de interactivitate cu publicul (faza de întrebări-răspunsuri), prin folosirea pronumelor personale, a indicilor de discurs specifici etc.; modul în care propozițiile condiționale „if” sunt introduse în trei genuri de discurs medical: articole de cercetare, prezentări de conferințe și editoriale.

Cercetarea socio-lingvistică constituie a treia categorie de investigare, desfășurată în cadrul țărilor anglofone, în vederea comunicării interactive, sociolingvistice și micro-etnografice dintre medic-pacient, medic-medic și medic-asistent-pacient, care indică caracterul conflictual al acestor conversații. C. West (1984), Y. Ibrahim (2001), E. Mishler (1984) etc. abordează problema discursului medical în interiorul comunității profesionale, în vederea depistării și elucidării lacunelor și neînțelegerilor care pot apărea în timpul comunicării, dialogurilor și interviurilor pacienților. Aceștia evidențiază că, în mare parte, conversațiile medic-pacient sunt mai mult centrate pe medicul-practician (în mai mult de 80% întrebările sunt adresate de către personalul medical, cu scopul de a contura o diagnoză clinică, fapt ce diminuează, pe de altă parte, aspectul subiectiv al pacienților - latura psihologică și impactul negativ al afecțiunilor asupra activității zilnice a acestora). La rândul său, această latură de cercetare este direct asociată cu activitatea praxiologică a cadrelor medicale și caracterul complex social al interacțiunilor în cadrul unei comunități, pe când pedagogii, lingviștii și autorii de curs LEM sunt mai mult preocupați de latura metodologică de predare a unui limbaj specializat integral, care ar permite într-un timp redus să includă studenții și profesioniștii în câmpul de muncă.

În acest context menționăm lucrările metodiștilor și ale pedagogilor din țările învecinate (suporturi de curs, manuale și ghiduri metologice): A. M. Маслова (2002), И. Ю. Марковина, З. К. Максимова, М. Б. Вайнштейн (2003) *Английский язык, учебник для медицинских вузов*; Л. Г. Козырева. *Английский язык для медицинских колледжей*, care cercetează vocabularul specializat și gramatica. М. С. Муравейская, *Английский язык для медиков*, destinat studenților începători - are drept scop asigurarea competențelor de lecturare a literaturii profesionale, manualul abordând comunicarea într-o mai mică măsură. В. А. Бессонова, Е. В. Кокарева, В. К. Котова, Т. П. Щедрина (2010) în *Учебник английского языка для студентов медицинских вузов*, pe lângă abordarea lingvistică, includ și unele conținuturi de interculturalitate, prin introducerea studenților în mediul socio-cultural al vorbitorilor nativi de limba engleză, accentuând importanța comunicării interculturale.

Deși în arealul românesc s-au făcut puține cercetări în domeniul LEM, majoritatea pedagogilor și metodiștilor au elaborat *curricula* și programe analitice bazându-se pe conceptele și ideile descrise, astfel implementând tehnici și strategii care s-ar plia mai bine pe nevoile fiecărui curs, fie medical, fie tehnic, economic ș.a. Menționăm în context următoarele surse didactice: V. Dănilă (1971, 1981) *Engleza pentru medici*; I. Bostanca și V. Dobrovici (1999) *English in Medicine: a Textbook for Doctors, students in Medicine and Nurses* (acest curs este sursa principală de conținut și de ghidare pentru mediciniștii de la USMF „Nicolae Testemițanu”, R Moldova); D. E. Popa (2003) *English in Nursing*; D. E. Popa (2009) *English for nurses and other health care professionals*; I. Radu (1998) *Practical medical English guide for worldwide doctors etc.*, care au elaborat/compilat manuale/suporturi didactice pentru predarea limbii engleze medicale.

Așadar, constatăm că sursele didactice citate, deși foarte necesare și utile, au fost elaborate până în 2010, fiind considerate deja depășite, neactuale, deoarece nu reflectă necesitățile cursanților și ale specialiștilor în situația reală pe plan mondial. Raportate la cerințele secolului XXI, aceste cursuri se caracterizează prin conținuturi rigide, bazate pe materiale didactice structurate (*de memorare*), adaptate (*tailored materials*), pentru a fi utilizate în cadrul orelor de limbă engleză, precum și pentru pregătirea de evaluările curente și finale și *nicidecum nu satisfac cerințele profesionale de lungă durată ale studenților*.

În contextul celor expuse supra, D. E. Popa [196, p. 17-24], fiind preocupată de problemele cantitative și calitative ale predării limbajului medical englez în cadrul universităților din România, constată că în contextul actual de modernizare și de globalizare fulminantă a disciplinelor tehnice, apare necesitatea de a recunoaște faptul că predarea LEM ar trebui orientată către achiziționarea abilităților de comunicare (*și nu de memorare mecanică*) pentru profesioniști, ceea ce le va permite studenților să devină membri acceptabili ai oricărui mediu-țintă.

Așadar, constatăm că identificarea unei abordări autentice de predare-învățare a LEM reprezintă o tendință relativ nouă și devine mai ales acută în a doua jumătate a secolului XX. Actualmente, numărul publicațiilor în limba engleză a crescut enorm, engleza devenind astfel limbă oficială pentru majoritatea conferințelor internaționale și cu obligativitatea rezumării conținuturilor publicațiilor științifice naționale și internaționale. Potrivit opiniei lui M.A. Molhim (2011), mai mult de două treimi dintre profesioniștii și oamenii de știință din lume citesc preponderent în limba engleză, cca 80% din informațiile de specialitate on-line fiind în limba engleză și aproximativ 80% din aproximativ 40 de milioane de utilizatori de internet comunică în engleză. Specialiștii din domeniul sănătății simt necesitatea de a utiliza o limbă unică și corectă pentru a facilita comunicarea, înțelegerea și schimbul de experiență, pentru a-și extinde cunoștințele în practică pe domeniul lor profesional.

În aceeași ordine de idei, P. Master (2005) subliniază importanța predării eficiente a LEM odată cu creșterea constantă a numărului de cursuri LEM, care vizează subiecte specifice de comunicare, de gramatică și de discurs în domeniul medicinei. Tot mai mult se atestă tendința de a oferi servicii de predare în limba engleză în unele domenii înguste ale medicinei (de exemplu, *optometrie, kinetoterapie, chirurgie estetică, radiologie* etc.). Acest lucru îi motivează pe cercetători să studieze cu meticulozitate materialele și subiectele care urmează să fie alese pentru proiectarea manualelor. Prin urmare, apariția necesității unor cursuri cu conținuturi mult mai înguste reiese din cerințele sociale pe plan local și global (de ex. *turismul dentar, migrarea forțată a asistentelor medicale* etc.), din necesitatea de a comunica într-un limbaj profesional sau specializat: „comunicarea profesională își poate dezvolta elementele de codificare, transmitere și decodificare a mesajului, specifice, adesea inteligibile doar de membrii aceluiasi grup social, respectiv, categorii profesionale” [25, p. 11] . Cercetătoarea E. Mincu [38, p. 11] accentuează că „necesitatea terminologică survine din necesitățile sociale de a cunoaște, de a recunoaște și de a manipula lucrurile”

Engleza prezintă interes fundamental nu doar pentru mediciniști, dar și pentru cadrele didactice și cercetătorii în domeniu, pentru care este inerentă utilizarea limbii engleze nu doar în studiile lor (citirea revistelor, manualelor și a documentelor cu impact medical), dar și în cadrul multiplelor participări în proiecte, conferințe, seminare *on-line*, *chats* naționale și internaționale. În plus, cunoașterea limbii engleze, nivel înalt (B2-C1), este o precondiție pentru unii angajați ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, pentru doctoranzii care își fac studiile în medicină (fiind interesați, conform legislației în vigoare, să-și redacteze rezumatul la tezele de doctor în limba engleză, pentru a facilita diseminarea rezultatelor cercetării doctorale), dar și pentru medicii și mediciniștii, care își planifică mobilități, stagii sau practici peste hotare.

Am stabilit că nivelul de posedare a limbii engleze în Republica Moldova este cu mult mai scăzut, comparativ cu statele vecine (România, Ucraina, Ungaria etc.), referindu-ne nu doar la nivel de universități și colegii, dar și la nivel de licee, absolvenții demonstrând un grad redus de cunoaștere a limbii. Această stare de lucruri se poate explica prin faptul că statul relativ nu demult a început „politică de europenizare”, fapt ce a deschis „ușile” spre noi orizonturi și posibilități profesionale. Instituțiile medicale din țară au început să încheie diverse parteneriate europene și internaționale, asigurând deplasarea liberă a specialiștilor peste hotare, precum și admiterea la studii în/din diferite țări: Turcia, Siria, Israel, India, Maroc etc. Aceste oportunități au declanșat o cerere extrem de acută și diversă pentru studiul limbii engleze, nivel avansat, necesar în comunicarea fluentă, exprimarea liberă, descifrarea diagramelor, procedurile de analiză și de diagnosticare a pacienților, realizarea prescripțiilor de medicamente și traducerea prospectelor, a ghidurilor de folosire a utilajelor, a echipamentului medical etc.

Luând în considerare această cerere bruscă și sporită, numărul insuficient de specialiști lingviști specializați în domeniul limbajului medical englez, manualele apărute acum 10-20 de ani, conținutul medical vast care urmează să fie predat, precum și fluxul continuu de informație specializată, constatăm că profesorii care țin cursuri specializate se confruntă cu anumite dificultăți în procesul de predare-învățare (ambiguitate la nivel de structură, conținut didactic, termeni didactici etc.) a limbajului medical englez.

Respectiv, reiterăm părerea expusă anterior că abordarea tradițională a cursurilor de limba engleză este deja neatractivă, depășită de cerințele timpului în care trăim. Economia globală de astăzi impune un limbaj specific carierei, care include cultura și jargonul locului de muncă în scopul furnizării eficiente a serviciilor profesionale și capacității de a coordona cercetarea în contexte transfrontaliere. Metodele actuale de instruire, frecvent utilizate, destinate domeniului medical, vizează, în primul rând, structura și corectitudinea limbii engleze, iar, în al doilea rând, înglobează terminologia îngrijirii medicale în timpul orelor de predare-învățare a LEM. Aceste strategii de predare-învățare a lecțiilor de terminologie medicală, precum și dialogurile uzuale, privind vizitele la cabinetul medicului, descrierea simptomatelor sau a bolilor minore, nu acoperă nevoile profesării medicale.

Proiectarea unui curs de limba engleză pentru scopuri medicale este un proces continuu, deschis, care necesită schimbare și îmbunătățire constantă. Selectarea informației, pentru o lecție sau pentru un curs, trebuie orientată spre un scop specific de predare, bazat pe metode și tehnici moderne implementate în cadrul orelor. Engleza în scopuri medicale (ESM), de fapt, se încadrează în două grupuri ESS separate: limba engleză medicală pentru scopuri academice (EAP) și limba engleză medicală pentru scopuri profesionale (EPP).

Tabelul 1.3. Distincțiile fundamentale între limba engleză medicală pentru scopuri academice (EAP) și limba engleză medicală pentru scopuri profesionale (EPP) (adaptat după J. Maher)

EAP în cadrul LEM (limba engleză medicală pentru scopuri academice)	EPP în cadrul LEM (limba engleză medicală pentru scopuri profesionale)
Este predată, în special, mediciniștilor care învață terminologia de baza cu scopul de a se familiariza cu limbajul și vocabularul specific medical și de a-și dezvolta unele competențe rudimentare de scriere, citire și vorbire.	Este predată, în special, medicilor și asistenților medicali dintr-un mediu spitalicesc, care practică deja limba engleză în conversații/ dialoguri cu studenții, rezidenții străini și cu pacienții străini (de exemplu, în cazul turismului dentar etc.).

Tot mai frecvent se atestă tendința de trecere de la paradigma tradițională de predare-învățare a limbii la una care ar corespunde cerințelor reale, a unei lumi constant schimbătoare și în curs de dezvoltare. Acest schimb de paradigmă include unele aspecte esențiale în procesul de predare-învățare a ESS și, în mare măsură, pune accentul pe *învățarea autonomă și de lungă durată, de formare-dezvoltare permanentă* a personalității și a specialistului în domeniu. Aspectele lingvistice, cum ar fi *corectitudinea pronunției și a gramaticii nu mai sunt poziționate pe prim-plan*, dar sunt vizate ca părți componente și instrumente de achiziționare a competenței de comunicare. Așadar, au fost revizuite nu doar obiectivele și finalitățile acestui curs, dar și conținutul lui.

Prin urmare, putem delimita următoarele trăsături ale ESS: 1) *lexicul specific*; 2) *motivația studenților* în vederea integrării ulterioare într-un mediu spitalicesc; 3) *orientarea studenților spre scop*; 4) *rolul lingvistic* (structura lingvistică) este diminuat, în comparație cu nivelul înalt de specificitate a conținuturilor; 5) *termenii tehnici, specifici, internaționali*, care nu prezintă o barieră pentru înțelegere și comunicare într-un mediu profesional.

J. Maher (1986), la rândul său, definește limba engleză pentru scopuri medicale ca fiind „predarea limbii engleze pentru medici, asistente medicale și alte persoane din domeniul medical” și delimitează trei trăsături esențiale în descrierea LEM:

- este conceput pentru a satisface nevoile specifice ale medicinistului în posedarea limbii engleze (de exemplu, doctor, asistentă medicală, dentist, farmacist, specialiști în domenii înguste profesionale);
- abordează teme și subiecte specifice domeniului medical;
- este axat pe o gamă îngustă de competențe specifice, cum ar fi scrierea unui document medical, anamneza pacientului, descrierea cazurilor etc.).

În cercetările sale cu privire la părțile componente ale unui curs ESS, D. Carver [80, pp.131-137] distinge trei caracteristici comune pentru cursurile ESS:

1. **Materialele autentice**, considerate, în general, materiale „reale”, generate de către și pentru vorbitorii nativi, fără a avea scopul de a fi aplicate ulterior de vorbitori *non-nativi*. Subiectele, limbajul, sintaxa și structura sunt concepute pentru a implica un public-țintă de vorbitori nativi și sunt oferite prin intermediul mass-media și al altor mijloace destinate, în primul rând, vorbitorilor autentici. De aceea premisa principală a utilizării materialelor autentice o constituie nivelul intermediar sau avansat al studenților. Cadrele didactice deseori utilizează materialele autentice, fie modificate sau nemodificate, în cadrul orelor de ESS. Contribuția lor este de a prezenta situații reale și „adevărate” din domeniul profesional al studenților, astfel corespunzând necesităților lor reale. Deseori studenții sunt încurajați să desfășoare activități de cercetare utilizând o varietate de resurse diferite, inclusiv de pe Internet.

2. **Învățarea orientată spre scop** se referă la simularea unor sarcini de comunicare, care sunt necesare ulterior pentru activarea într-un domeniu profesional. Profesorul poate oferi studenților sarcini diferite de simulare, bazate pe situații reale, cum ar fi: interogarea și anamneza pacientului, conversația telefonică, scrierea rapoartelor pentru conferințe, negocierea cu clienții (furnizori și cumpărători), promovarea publicitară a unor produse noi.

Pe lângă abilitățile de comunicare, studenții învață și alte abilități, cum ar fi cele de ascultare, comprehensiune, interculturalitate etc.

3. **Învățarea autonomă direcționată**. Autoînvățarea direcționată presupune implicarea directă a studenților ca participanți activi în procesul de predare-învățare. Rolul profesorului, pe de altă parte, se limitează la ghidarea și încurajarea studenților în vederea antrenării unui anumit grad de autonomie pe viitor. Prin urmare, este foarte important ca, pentru a obține un feedback satisfăcător din partea studenților în procesul de organizare a unui proces eficient de predare-învățare a cursului LEM, să se ia în considerare toți acești trei factori.

Implicit, în cercetarea noastră ne vom axa pe aceste trăsături comune descrise de mai mulți autori pentru a elabora și a valorifica modelul nostru pedagogic în vederea *eficientizării procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale*. Având în vedere faptul că Republica Moldova este semnatară a *Procesului de la Bologna*, începând cu anul 2005 instituțiile de învățământ superior din țara noastră au demarat procedura de transferare de la vechea paradigmă educațională spre una nouă, caracterizată de un șir de schimbări calitative și cantitative. Reieșind din aceste considerente, în vederea realizării unor procese de calitate, am constatat inerenta elaborării unui model teoretic de cercetare, cu implementarea ulterioară a acestuia în conținuturi educaționale practice. Acest model este bazat pe corelarea nemijlocită dintre profesor și student în vederea obținerii unui produs final și anume comunicarea fluentă și eficientă a limbii engleze, încadrat ulterior în domeniul profesional și în societate per general.

1.4. Concluzii la capitolul 1

1. Studiul teoretic al problemei ESM a confirmat existența acesteia la nivel național și internațional. Mai multe studii de cultivare a limbii engleze în scopuri specifice au identificat și explicat cauza necesității de abordare a acesteia prin fenomenul social al intensificării procesului de internaționalizare și a intenției particulare a studenților de a colabora, de a se integra sau de a se angaja mai târziu în comunități vorbitoare de limba engleză, implicit stabilind nevoia de implementare a LEM în cadrul instituțiilor de învățământ superior pentru o ulterioară integrare în mediul academic mondial, dezvoltarea activităților științifice, mobilităților academice și profesionale, promovarea programelor de schimb profesional, prin colaborare internațională și parteneriate pe termen lung.
2. Analiza lucrărilor de specialitate au permis să relevăm importanța valorificării principiilor de predare-învățare a limbii engleze pentru scopuri specifice, care, la rândul lor, necesită a fi redefinite și reelaborate, în funcție de obiectivele specifice, considerate ca fiind una dintre preocupările metodologilor.
3. Studiul cercetărilor din domeniile lingvisticii, sociologiei, psihologiei și pedagogiei au confirmat necesitatea descoperirii/reinventării/implementării de noi tehnici și metodologii cu scopul utilizării limbajului axat pe comunicare (*limba utilizată în actul de comunicare devine limbaj*) în elaborarea cursurilor de limba engleză, adaptate nevoilor specifice ale studenților.
4. Limbajul medical englez se referă la predarea-învățarea limbii engleze pentru medici, asistenți medicali și alte persoane din domeniul sănătății care, în contextul unei noi schimbări de paradigmă, tind spre o abordare „mai ușoară” și „mai deschisă” a nevoilor subiective ale utilizatorilor, implicați în procesul de predare-învățare a ESS, adică profesori ESP, consultanți, traducători, administratori etc.
5. Proiectarea unui curs de limba engleză pentru scopuri medicale constituie un proces continuu, deschis, care necesită formare constantă. Selectarea informației, pentru o lecție sau chiar un curs, trebuie orientată spre un scop specific de predare, bazat pe strategii interactive, metode și tehnici moderne, implementate în cadrul orelor de limba engleză medicală specializată.
6. Importanța implicării cadrelor didactice în procesul predării LEM reprezintă un factor major în elaborarea conținutului și a *design*-ului programelor de specialitate. Actul de predare-învățare a limbii engleze pentru specialiștii din domeniul medical constituie o provocare suplimentară pentru cadrele didactice, întrucât prezintă un caracter dual al conținutului disciplinei (situație pe larg discutată de către pedagogi și de către autorii programelor de curs, de manuale și de materiale didactice).
7. Prezentul studiu confirmă necesitatea investigării nevoilor mediciniștilor în vederea dezvoltării unei comunicări fluente în practica lor profesională, propunându-și să dezvăluie aspecte necesare studiului eficient al limbii engleze medicale fie ca mijloc de a învăța disciplinele medicale, fie pentru a face față condițiilor academice sau ca mijloc de comunicare în diferite medii profesionale și sociale.

II. CONDIȚII PEDAGOGICE DE VALORIFICARE A MATERIALELOR AUTENTICE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE A LIMBII ENGLEZE MEDICALE

2.1 Strategii de proiectare-realizare a unui curs de limbă engleză medicală

Procesul de predare-învățare a limbii engleze medicale, după cum am menționat în capitoul anterior, se califică drept un mod de predare-învățare a limbii engleze în scopuri specifice sau ESP (English for Specific Purposes- Belcher, 2009; Basturkmen, 2010). ESM (*engleza pentru scopuri medicale*) este o ramură a ESS (*engleza pentru scopuri specifice*), care, în mod general, se axează pe aspecte didactice de predare-învățare a limbajului medical englez și nu doar a terminologiei specifice, dar și a structurilor de comunicare, a argourilor profesionale, colocvialismelor, abrevierilor și acronimelor, a comunicării interculturale, aspectelor etice etc. Limbajul medical este unul tehnic, academic și se caracterizează prin propria lui structură și set de reguli. Specialiștii din domeniul sănătății sunt puși în situația să citească, să scrie, să interpreteze, să dea indicații, folosind o mare varietate de abrevieri și de acronime, care sunt extrem de specifice profesiei și vocației date [180, pp.16-19].

Deși ESM se ramifică din ESS, aceasta cuprinde un domeniu divers. Conform lui L. Shi (2009), ESM poate fi subdivizată în: *limbajul medical englez pentru scopuri profesionale (occupational EMP)*, utilizat de către medici și de către lucrători medicali, și *limbajul medical englez pentru scopuri academice (academic EMP)*, pentru studenții de la medicină [Apud 72, pp. 205-228].

Evoluția limbajului medical englez începe în anii '60, fiind generată de două forțe motrice- tendințe puternice.

Prima tendință a implicat studierea și analiza detaliată a *registrelor* specifice contextului medical și descrierea de către lingviști a *genurilor* de utilizare a *limbajului medical*. Analiza registrelor a fost în mare majoritate influențată de trei caracteristici-cheie: (a) subiectul sau conținutul textului, (b) relația dintre producător și procesator (emițător și codificator de text) și (c) forma textului, scrisă sau vorbită (Halliday et.al. 1964; Halliday & Hasan, 1985; Biber, 1988; Ghadessy, 1988) [140, p.189]

A doua tendință în studierea ESS vizează *nevoile* percepute, în special, de studenții adulți, care rezidă în cerința de a utiliza o doua limbă drept limbaj unic de comunicare internațională (de exemplu, J. Munby, 1978; West, 1994; M.H. Long, 2005). Cu toate acestea, analiza necesităților nu implică o identificare precisă a conținutului unui curs de ESS, ci doar o *presupunere rezonabilă cu un grad limitat de certitudine a formelor, structurilor sau a conținuturilor*, pe care studenții adulți vor fi obligați să le utilizeze în cadrul orelor de clasă și, ulterior, în mediul lor profesional.

Reputatul cercetător în domeniul ESM, J. Maher [188], evidențiază faptul că, de altfel, ca și celelalte tipuri de ESS, *ESM* ar trebui să fie adaptate pentru scopurile și nevoile cursanților, precum și să răspundă așteptărilor/finalităților acestora. De asemenea, el argumentează *necesitatea unui program specific, care va spori eficiența comunicativă a unui curs de limbă engleză*.

În acest context, aceste tendințe și-au urmat cursul firesc prin intermediul unor proiecte, cursuri, materiale și strategii, punându-se în discuție în literatura de specialitate punându-se tot mai frecvent în discuții necesitatea eficientizării predării-învățării englezei cu scopuri specifice pentru medicii. Or, ESS, în mare parte, a beneficiat de teoriile de învățare a limbilor străine atât din perspectivă generală, cât și din perspectiva unor abordări mai înguste, specializate (M.R. Richards, 2001). Acestea, la rândul lor, au generat anumite divergențe în tratarea ESS sub aspectul procesului de predare-învățare și al conținutului specific medical. Pentru moment nu s-a ajuns la un consens asupra conținuturilor cursului de LEM, fiecare profesor adaptându-și metodologia și strategiile sale aplicative, în funcție de grupul de studenți și de necesitățile lor.

T. Hutchinson și A. Waters [123] identifică trei abordări majore ale procesului de predare-învățare în evoluția ESS:

- *centrată pe limbă;*
- *centrată pe abilități;*
- *centrată pe învățare.*

Conform acestor cercetători, primele două abordări se bazează mai mult pe conținutul cursului ESS și pe analiza situației-țintă, în timp ce abordarea centrată pe învățare depășește acest lucru și recunoaște situația de învățare ca proces în sine, generând șase etape de dezvoltare succesivă a ESS:

- *Analiza de registre;*
- *Analiza discursului retoric;*
- *Abordarea funcțional-noțională și predarea limbajului pentru comunicare;*
- *Abordarea abilităților și strategiilor;*
- *Abordarea centrată pe învățare;*
- *Analiza de genuri* (Swales, 1985; P.C. Robinson, 1991; T. Dudley-Evans și M. St John, 1998; Garcia Mayo, 2000; Kim, 2008).

Toate aceste etape reflectă faptul că ESS posedă capacitatea de a se *auto-reînnoi* și este un domeniu *în curs de dezvoltare* [144].

Evident, este practic imposibilă conceperea unui singur curs, care ar cuprinde absolut toate contextele, diverse și extinse, ale domeniului medicină în cadrul orelor de limbă engleză. De aceea prezentul capitol încadrează câteva dintre elementele principale în procesul de proiectare a unui curs de ESS, care s-ar potrivi unui mediu profesional medical:

- ✓ *principiile studierii limbii engleze în scopuri specifice;*
- ✓ *analiza mediului (cadrului socio-profesional);*
- ✓ *analiza nevoilor;*
- ✓ *proiectarea curriculumului;*
- ✓ *conținutul și prezentarea;*
- ✓ *monitorizarea și evaluarea;*
- ✓ *încadrarea/implementarea în câmpul profesional.*

Proiectarea *curriculum*-ului este un proces destul de complex. Un model asemănător de proiectare a curriculumului, bazat pe principiile menționate mai sus, a fost descris de J. Mcalister (2010), sugerând că pentru a facilita lucrul pedagogilor și autorilor de curs, ar trebui să se ia în considerare *mediul* în care va avea loc predarea, *nevoile* cursanților, *obiectivele curriculumului*, *secvențierea conținutului*, *formatul și prezentarea acestuia*, *modul în care studenții vor fi monitorizați și evaluați*, precum și *modul* în care va fi evaluat cursul.

Deși există opinii diverse cu privire la etapele principale pentru elaborarea și implementarea curriculumului, aproape toți autorii surselor de specialitate definesc totuși trei elemente principale:

(1) *analiza mediului*; (2) *analiza necesităților* și (3) *obiectivele* (M.R. Richards, 2001, I. Nation 2010, L.F. Litwack 1979; L.J. Briggs 1977; N. Nicholls 1972 etc.).

M. Tessmer (1990) este primul care introduce noțiunea de *analiză a mediului*, care implică o evaluare a „trăsăturilor cursanților, cadrelor didactice și a situației de predare” [131, p.2].

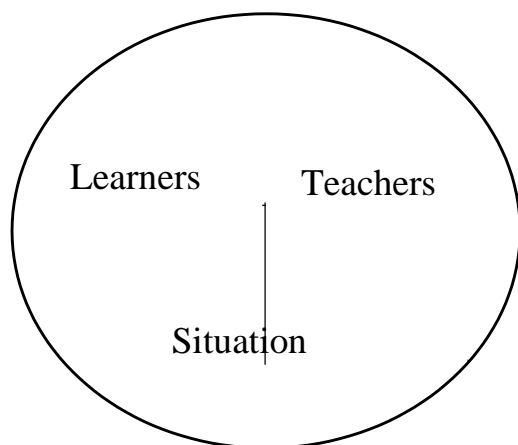

Fig. 2.1. Factorii-cheie ai unei analize de mediu educațional

de mediu, adesea numite *analiză de constrângere* sau *analiza situației*, se referă la analiza contextelor care vor fi folosite în cadrul unui curriculum. Fiecare context conține factori care pot facilita sau împiedica succesul unui curriculum, motiv pentru care este important să identificăm acești trei factori-cheie și efectul lor (Fig. 2.1). Atât studenții, cadrele didactice, cât și analiza situației actuale se află în strânsă

interdependență. Factorii semnificativi ai acestei analize includ: *situația țintă*, *cadrul didactic* și *studenții*.

Caracteristicile acestora sunt descrise în Tabelul 2.1:

Tabelul 2.1. Descrierea factorilor-cheie ai mediului educațional

<i>Learners</i> (Studenți)	Competențele de limbă engleză (curente și anterioare) ale studenților, experiența și maturitatea lor, stilurile lor de învățare și așteptările lor la finele orelor de limba engleză.
<i>Teachers</i> (Pedagogi)	Experiența și pregătirea cadrelor didactice (în special în ceea ce privește educația lingvistică interculturală, interdisciplinaritatea, nivelul de inteligență și lucrul cu studenții mediciști).
<i>Situation</i> (Situția educațională)	Perioada de timp disponibilă pentru orele de engleză specificată în curriculum, dimensiunea claselor, resursele de predare și de învățare disponibile etc.

Pe lângă acești factori, au fost identificați, de asemenea, factori *sociali* și *instituționali*. Factorii sociali includ politicile educaționale, tradiția de predare a limbii și atitudinile comunității față de învățarea limbilor străine. Factorii instituționali includ aspectul uman (personalul didactic și politicile instituționale) și aspectul fizic (mediu în care are loc procesul de învățare) [136, p.426].

Analiza mediului este o componentă importantă în proiectarea curriculumului de ESS, deoarece asigură eficacitatea cursului. *Astfel, dacă nivelul de pregătire a cadrelor didactice este foarte scăzut, sau aceștia nu dețin abilități în predarea unui limbaj specializat, cum ar fi, de exemplu, comprehensiunea materialului predat, s-ar putea întâmpla ca astfel de profesori nu vor fi capabili să se ocupe de activitățile implementate în cadrul unui curs.* Un rol important o au și abordările pluri-, inter-, trans- și intradisciplinare în formarea unui profesor veritabil și de succes. În mod similar, un curs se poate solda cu un eșec, dacă materialul este depășit (*se recomandă reactualizarea cursului la fiecare 5 ani*), ori necesită anumite mijloace de care universitatea nu dispune (săli dotate cu tehnică etc.), sau ore insuficiente alocate pentru procesul de predare-învățare (odată cu implementarea procesului de la Bologna din mai 2005 s-a redus numărul orelor de limbi străine, acestea în mare parte fiind predate doar în primul an academic, ceea ce a dus la o suprasolicitare a personalului didactic). Un alt factor de limitare îl pot prezenta dimensiunile unei clase de studiu - numărul de studenți.

Din punct de vedere economic, au fost comasate grupele de limbă engleză (micșorându-se astfel numărul de grupe per facultate), cu repercusiuni asupra calității procesului de predare-învățare. Or, în urma studiului cercetărilor în domeniu ne-am convins de importanța factorilor semnificativi pentru derularea calitativă a procesului, cum ar fi: dimensiunea grupei academice, motivația, obiectivele speciale și polivalența studenților deschiși spre noi provocări. În general, importanța unui factor depinde de efectul pe care îl are asupra valabilității unui curs. *Analiza situației reale în domeniu presupune evaluarea situației curente la nivel local, dar și pe o scară mai largă, pentru a se asigura că respectivul curs se va potrivi și va îndeplini cerințele instituției date.*

Astfel, am identificat cele mai importante întrebări, implicit și unele recomandări, pe care un designer de curriculum ar trebui să le cunoască înainte de proiectarea unui curs ESM calitativ și de care să țină cont.

Tabelul 2.2. Specificarea întrebărilor și a recomandărilor, bazate pe cei 3 factori-cheie, care trebuie luate în considerare în procesul de proiectare a unui curs ESS

Întrebări Generale	Întrebări specifice	Recomandări cu privire la elaborarea curriculumului
Studentii		
Care este vârsta medie a studenților?	Studentii prezintă interes sau motivație față de diversele subiecte? Pot oare toți studenții îndeplini diferite activități?	Țineți cont de interesele cursanților. Folosiți activități adecvate conform vârstei lor.
Care este nivelul de cunoștințe curente ale studenților?	Vorbesc aceeași limbă (maternă)? Poate oare limba maternă fi folosită pentru a facilita învățarea? Ce modalități de învățare anterioară au realizat?	Folosiți activități centrate pe profesor. Folosiți traducerea în unele cazuri. Utilizați activități de prelectură, cu explicarea termenilor mai complicați.
De ce au nevoie de engleză pentru scopuri specifice (ESS)?	Vor folosi limba engleză pentru mai multe scopuri? Ar dori să învețe anumite lucruri în cadrul acestui curs? Care sunt așteptările lor de la acest curs?	Stabiliți obiective generale. Includeți conținuturi și materiale conform așteptărilor cursanților. Permiteți cursanților să se expună pe marginea unor aspecte de predare a cursului.
Care sunt strategiile preferate de învățare?	Sunt interesați să învețe engleza? Trebuie să învețe engleza? Studentii participă la curs în mod regulat?	Folosiți activități cât mai motivante pentru cursanți. Includeți subiecte relevante. Reproduceți activitățile repetat. Folosiți un curriculum în progresie spiralată (the spiral curriculum 1960).
Cadrele didactice		
Care este nivelul de instruire al studenților?	Sunt capabili să pregătească independent o parte din materialul didactic? Pot conduce și monitoriza lucrul în grup, pot promova o învățare individualizată sau de lungă durată etc.?	Furnizați activități deja elaborate. Folosiți activități de lucru în grup.

Sunt capabili să utilizeze corect limba specific medical?	Pot oferi modele bune de lecții? Își pot produce propriul material didactic în forma orală sau scrisă? Pot sa-și corecteze greșelile scrise sau vorbite?	Folosiți materiale didactice audio sau video. Ofertiți un set complet de materiale de curs. Folosiți activități care nu necesită feedback.
Studentii au suficient timp pentru pregătire și evaluare?	Cursul include temele pentru acasă? Cursul poate conține lucrări/ proiecte care trebuie evaluate?	Ofertiți activități pentru acasă. Asigurați răspunsurile corecte .
Situația		
Este sala de clasă potrivită pentru orele de ESM?	Permite oare sala să fie modificată aranjarea meselor pentru lucrul în grup? Este oare tabla suficient de mare și ușor vizibilă?	Apelați la activități de lucru în grup. Folosiți materiale didactice care ar completa manualul de curs.
Sunt ore suficiente pentru realizarea cursului?	Pot oare elevii sa atingă obiectivele cursului în timpul disponibil? Este un curs intensiv? Studentii pot acorda timp necesar pentru acest curs?	Stabiliți-vă obiective etapizate. Furnizați o varietate de materiale didactice autentice. Stabiliți-vă obiective limitate.
Sunt destule resurse didactice?	Puteți face copii ale materialului didactic? Pot oare cursanții să dispună de mijloace pentru a beneficia de copii ale manualului de curs sau ale materialului didactic? Dispuneți de materiale didactice suplimentare? Dispuneți de mijloace tehnice necesare pentru derularea unui proces didactic autentic etc.?	Ofertiți material individualizat. Utilizați materiale orientate spre profesor. Potriviiți conținutul cu materialul suplimentar disponibil. Explorați materiale autentice audio și video. Investiți timp în pregătirea pentru curs.

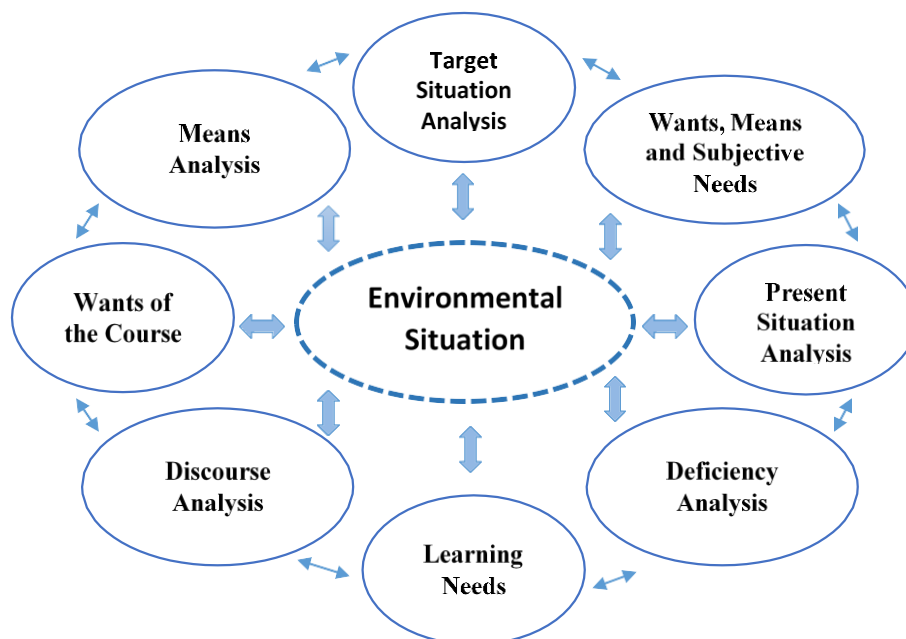
Proiectarea *curriculum*-ului trebuie să țină cont de cercetările și teoriile descrise anterior, astfel încât să ofere cele mai bune condiții posibile pentru o învățare eficientă, comparativ cu modelele deja depășite în timp sau neactuale.

O a doua componentă importantă în proiectarea curriculumului ESS este **analiza nevoilor**. Analiza nevoilor studiază mediile profesionale și lingvistice ale cursanților, stilurile personalizate de învățare, strategiile de învățare, motivația, precum și dorința lor de a participa la activitățile de curs, de a face teme și de a se manifesta în cadrul orelor de limba engleza. Abilitățile lingvistice, la fel și lipsa acestora, sunt, de asemenea, factori importanți pentru proiectarea unui plan de studiu și pentru a asigura un proces de predare-învățare calitativ. Potrivit opiniei cercetătorului M.R. Richards [197, p.71], *analiza nevoilor* îndeplinește trei funcții în proiectarea curriculumului lingvistic:

- 1) implică un grup mare de studenți, cadre didactice, administratori și părți interesate (spitale, instituții clinice, proiecte internaționale de mobilități/ schimburi de experiență) în procesul de planificare a curriculumului, prin urmare oferă un mecanism pentru obținerea informațiilor cu privire la conținut, proiectare și implementarea limbajului specific într-un program de curs;
- 2) identifică nevoile generale sau specifice ale limbajului, pentru a contura obiectivele unui program de curs;
- 3) oferă date pe baza cărora poate fi evaluat, revizuit și reactualizat programul existent [Apud 77, pp. 431-448].

Dacă e să ne referim la o definiție clară, menționăm că diferiți autori au definit nevoile în mod diferit. Conform lui R. Richterich [143, p.103], *identificarea nevoilor de limbă ar trebui să includă informații despre cursanții care vor participa la un curs de limbi străine specific și modul în care aceștia vor aplica cunoștințele dobândite, atunci când vor finaliza cursul*. G.H. Widdowson [156, pp. 1-11] *identifică nevoile ca o cerință actuală sau viitoare a cursanților și ceea ce se așteaptă să învețe atunci când vor termina cursul de limbi străine*. Contrar acestuia, A. Mountford [129] este de părere că nevoile se referă la ceea ce este perceput de către organizația de învățământ sau societate și care sunt necesare pentru a reuși învățarea dintr-un program/curs lingvistic. Observăm că toate definițiile expuse, de fapt, sunt orientate spre obiectivele de care au nevoie cursanții, pentru a acoperi obiectivele studiului sau ale cerințelor profesionale.

În 1998 T. Dudley-Evans și M. St. John [110], în lucrarea lor *Developments in English for Specific Purposes: A multi-disciplinary approach*, propun ca modelul integral de analiză a nevoilor în ESS să cuprindă cele opt componente principale (Figura 2.2):

**Fig. 2.2. Model operațional de analiză a nevoilor studenților
(adaptat după T. Dudley-Evans și M.J. St. John, 1998)**

Acest model cuprinde următoarele componente-cheie:

- A. *Informații profesionale despre studenți*: sarcinile și activitățile pe care studenții le utilizează/le vor folosi (TSA- *target situation analysis*).
- B. *Informații personale despre studenți*: factori care pot afecta modul în care aceștia învață, experiențe anterioare de învățare, motive pentru participarea la curs și așteptările acestora (SN- *subjective needs*).
- C. *Informații despre cunoașterea limbii engleze*: care sunt abilitățile lor curente și nivelul de utilizare a limbii. Această etapă determină punctele forte și slăbiciunile studenților (PSA- *present situation analysis*).
- D. *Lacunele studenților*: decalajul dintre nivelurile (C) și (A).
- E. *Informații despre învățarea limbilor străine*: modalități eficiente de învățare.
- F. *Cunoașterea modului în care limbajul și abilitățile sunt utilizate în situația-țintă* – analiza lingvistică, de discurs și de gen.
- G. *Așteptările studenților de la curs*: ce își dorește studentul de la acest curs?
- H. *Situația de mediu*: informații despre mediul în care cursul va fi derulat (MA- *means analysis*) [Apud 77, p. 431-448].

Astfel, cursurile de limbi în scopuri specifice (LSS) se bazează pe ideile și nevoile reale ale cursanților de predare-învățare a limbilor străine. Lipsa de studiere a analizei nevoilor cu referire la diversele probleme socio-politice și a efectelor acestora asupra curriculumului se datorează în mare parte lipsei sau limitării contextului social în literatura de specialitate. Contextul social este ceea ce are loc „în afara sălilor de studiu” [72].

De fapt, scopul de a realiza o astfel de analiză a nevoilor elevilor este de a descoperi:

- **CINE** sunt cei care învață?
- **CE ȚIU** deja?
- **CE VOR** (care sunt așteptările lor) de la cursul dat?

Aceste informații ar răspunde într-un final principalelor întrebări de care sunt preocupați majoritatea profesorilor de ESS:

- **CE TREBUIE DE ÎNVĂȚAT?**
- **CUM TREBUIE SĂ FIE PREDAT MATERIALUL?**

Prin urmare, putem concluziona că temelia tuturor disciplinelor ESS se rezumă la o simplă întrebare: de ce ar trebui studentul să învețe o limbă străină? Această întrebare va genera o întreagă serie de întrebări suplimentare, dintre care unele se “vor raporta la studenții înșiși, altele la specificul limbajului de care au nevoie studenții pentru a comunica, iar altele sunt asociate cu contextul de învățare dat” [123, pp. 55-57].

Conform lui T. Hutchinson și A. Waters (*ibid.*), nevoile se clasifică în trei categorii: **necesități**, **dorințe și lacune**. *Necesitățile* depind, în mare parte, de cererea situațiilor-țintă, „ceea ce trebuie să știe studentul pentru a funcționa eficient în situația-țintă. *Lacunele* se referă la nivelul curent al cunoașterii limbii de către cursanți și prezintă în punctul inițial de dezvoltare a procesului de predare-învățare „necesitățile care îi lipsesc studentului”. *Dorințele* se corelează cu ceea ce ar dori să obțină studentul la sfârșitul acestui curs, „ceea ce doresc studenții sau simt că au nevoie” [Idem, p. 57]. (Figura 2.3)

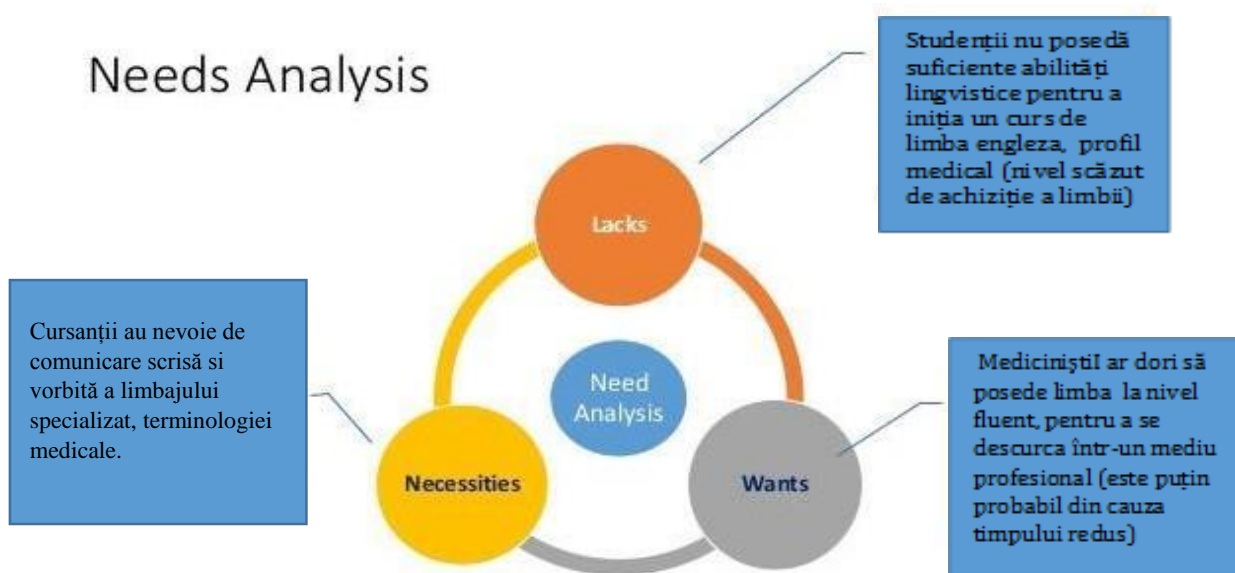
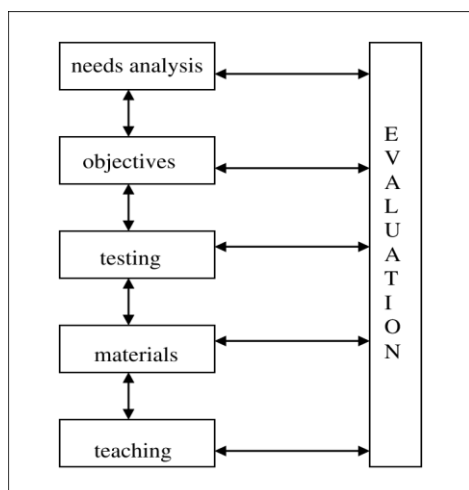

Fig. 2.3. Corelarea necesităților, lacunelor și rezultatelor scontate din partea studenților, în contextul unei analize de nevoi (adaptat după T.Hutchinson)

Nevoile pot fi clasificate de asemenea în: **subiective** și **obiective**. Apud Brindley (1989) și P.C. Robinson (1991), nevoile obiective sunt deduse din „informațiile factuale” ale studenților, și anume competența lor lingvistică în cadrul orelor, dificultățile lingvistice pe care le întâlnesc și necesitatea (cerințele) utilizării unui limbaj adecvat, care poate fi folosit în situații reale de comunicare (Brindley, 1989). Nevoile obiective, prin urmare, sunt acele nevoi care sunt identificate și colectate pe baza unor date clare și observabile” [79].

Nevoile obiective sunt diagnosticate de către profesori pe baza analizei datelor personale ale cursanților, cum ar fi: vârsta, sexul, naționalitatea, starea civilă, pregătirea educațională, nivelul de cunoștințe de limbă curente, dificultăți în învățarea limbilor străine, actuala sau viitoarea profesie.

Aceste informații ar trebui să fie încorporate în procesul de evaluare a nevoilor obiective. În plus, **nevoile subiective** se referă la factorii cognitivi care pot avea impact eficient/ineficient asupra achiziției unei limbi străine, cum ar fi personalitatea, încrederea, atitudinile, dorințele și așteptările de la cursul dat [134].

Importanța analizei nevoilor este indicată și în modelul lui J.D. Brown [79, p.21], care optează pentru o proiectare sistematică a curriculumului, întrucât el clasifică analiza nevoilor ca fiind prima etapă în sistemul de dezvoltare al acestuia și care le-ar include pe celelalte cinci: obiective, testare, materiale, predare și evaluare (Figura 2.4).

Fig. 2.4. Modelul sistematic de dezvoltare a curriculum-ului (J.D. Brown, 1995)

În prima etapă se colectează și se analizează datele despre nevoile studenților pentru a proiecta ulterior obiectivele relevante și care ar corespunde așteptărilor acestora la sfârșit de curs. Obiectivele sunt niște afirmații precise și solide, identificate cu ajutorul chestionarelor și anchetelor (*etapa a III-a*). Pe baza răspunsurilor cursanților, cadrele didactice formează și conturează conținutul unui curs și decide care ar fi subiectele relevante pentru învățare. Materialele didactice joacă un rol semnificativ în realizarea obiectivelor unui curs. Deci profesorului îi revine rolul de a selecta, a ajusta și a modifica materialele diverse pentru a corespunde nevoilor studenților. Evaluarea proiectării unui curs și a materialelor didactice trebuie realizată în timpul procesului de învățare continuu, de-a lungul predării-învățării cursului, la sfârșitul acestuia și ulterior, dacă apare necesitatea. Este important a identifica *nevoile* continue și erorile de predare, în caz că studenții nu obțin rezultatele necesare” [120, pp. 56-70].

Astfel de informații pot fi obținute prin utilizarea de chestionare și de interviuri directe de analiză a nevoilor studenților, care este un proces continuu și nu se limitează cu evaluarea acestora doar la începutul cursului. „Necesitățile de învățare a limbii engleze în scop medical implică și ajustarea acestora pe parcursul cursului, precum și determinarea obiectivelor finale. Prin urmare aceasta ar include evaluarea nivelului incipient de cunoștințe al studenților și identificarea situației-țintă, a ceea ce studentul ar vrea să obțină” [141, pp. 17-24]. Cu toate acestea, cadrele didactice trebuie să țină seama de orice nevoi suplimentare, despre care elevii pot fi deja conștienți sau care se dezvoltă ca urmare a învățării în timpul cursului. Prin urmare, este necesar ca profesorii să ajusteze programul, pentru a satisface cât mai mult nevoile suplimentare [66, p.189].

Cercetătorii Candlin și Basturkmen oferă studii de caz detaliate ale cursurilor concepute pentru instruirea medicilor, concentrându-se pe formule de tip conversații medic - pacient. Există totuși o oarecare neclaritate a distincției între scopuri profesionale și academice, deoarece medicii din anii superiori lucrează în mod normal ca interniști sau ca lucrători ai unui mediu spitalicesc și, de asemenea, este probabil ca la un moment dat să intre în contact cu pacienții și colegii care folosesc engleza ca primă limbă sau ca limbă de activitate. De exemplu, studenții de la medicină, pentru a-și

completa cu succes formarea/educația lor profesională, trebuie să stăpânească un număr mare de termeni medicali specifici, într-o perioadă scurtă de timp (Lucas, Lenstrup, Prinz, Williamson, Yip & Tipoe, 1997), să dezvolte abilități de citire și de ascultare (Chia, Johnson, Chia & Olive, 1999), să exerseze participarea activă la discuțiile în clasă și să îmbunătățească abilitățile de scriere pentru examenele scrise (Chur-Hansen, 1999, 2000) [Apud 140, p. 184].

Figura de mai jos (2.5) demonstrează modul în care analiza nevoilor este adesea continuă, oferind feedback la diferite etape. Prezentul studiu s-a concentrat, în special, pe etapa analizei de nevoi, după care rezultatele obținute vor suplini următoarele etape, cum ar fi: proiectarea cursului, predarea cursului, învățarea și evaluarea.

Prin identificarea „lacunelor” și a „așteptărilor” studenților putem proiecta un curs care ar permite să răspundă eficient la nevoile grupului-țintă: utilizarea limbajului specializat.

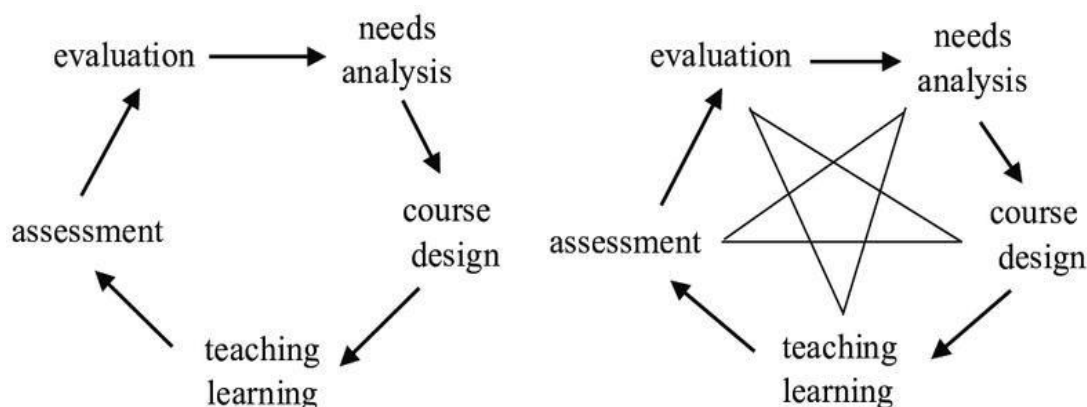

Fig. 2.5. Procesele liniare vs. ciclice ale analizei nevoilor [110, p.121].

Nevoile se pot schimba în timp, după cum au remarcat Huang și Lin (2010), care au revizuit o analiză efectuată cu un deceniu mai devreme de către Chia *et al.*(1999), înainte de epoca internetului și a mass-media. Ambele studii au utilizat chestionare pentru a releva nevoile studenților cu privire la predarea limbii engleze în comparație cu cea a procesului de predare-învățare abordat în SUA.

Teodorescu A. (2010) subliniază că analiza nevoilor nu este doar o activitate inițială unică, ci ar trebui să fie un proces în desfășurare, care nu se va încheia până la finalizarea cursului. În timp ce Huang și Lin (2010) au atestat un nivel ridicat al interesului pentru predarea în grupuri mici, precum și utilizarea mass-mediei ca mijloace didactice eficiente ale materialelor autentice, totuși multe dintre concluziile generale au fost trasate în baza studiilor anterioare [106, pp. 107-119].

Ca și în cazul nevoilor, obiectivele sau scopurile unui *curriculum* au fost și rămân subiect de dezbatere pentru mai mulți autori de curs. Cadrul curricular trebuie elaborat pentru a răspunde nevoilor instituției de învățământ, studenților, legislației curente și oricărui alt factor interesat, cum ar fi organizațiile sau instituțiile angajatoare. Limba engleză pentru asistenți medicali și personal medical este

o precondiție legală pentru practicarea și acordarea de licențe tuturor profesioniștilor din domeniul sănătății. Acest concept include abilități și competențe care promovează sănătatea în siguranță și în mod competent. În contextul unei educații lingvistice, obiectivele curriculare pot fi exprimate prin:

1. **Cunoașterea limbii**, de exemplu, cunoștințele studentului privind limbajul general/uzual și ale vocabularului specific medical; abilități de scriere corectă din punct de vedere gramatical; abilitățile studentului de a citi, scrie, asculta și vorbi într-o serie de contexte.
2. **Competențe discursive**, de exemplu, capacitatea studentului de a înțelege cum să acționeze în diferite situații discursive, cum ar fi consultațiile medic-pacient; consultații cu un mediator; examene orale sau scrise; prezentări de caz colegilor și superiorilor etc.
3. **Competențele savoirs / resurse interculturale**; de exemplu, disponibilitatea cursantului de a reflecta critic asupra propriilor sale valori; pentru a demonstra curiozitatea despre celălalt; identificarea perspectivelor etnocentrice; să medieze interpretările conflictuale și alte fenomene.

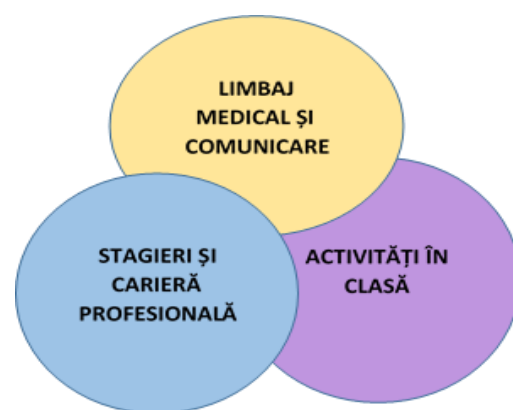

Fig. 2.6. Obiectivele unui modul de curs (LEM)

De asemenea, obiectivele unui curs ESS se regăsesc în interacțiunea dintre trei domenii fundamentale și, dacă e să vorbim de ESM, atunci aceasta ar cuprinde limbajul și

terminologia specifică medicală, mediul în care activează medicii și asistenții medicali și activitățile de curs care ar include aceste caracteristici în timpul orelor (Figura 2.6).

Unii metodologi, precum O. Hadley, Shrum *et al.* sugerează că, pe lângă abordările și strategiile de învățare, proiectarea curriculumului ar trebui totuși să utilizeze ghidurile bazate pe competențe ca puncte de reper importante în predarea cursurilor de LEM. Pe marginea acestora s-au inițiat, de asemenea, diverse proiecte cu scopul de a explora diferite moduri de predare a terminologiei medicale și anume utilizarea tehnologiei moderne și a resurselor autentice (mass-media, surse *on-line*, platforme digitale etc.). Pe lângă utilizarea internetului, înregistrările video la fel sunt o sursă indispensabilă în învățarea contextualizată a cursului de LEM (Belcher, 2004).

Un astfel de proiect a fost derulat la Universitatea din Hong Kong de L. Shi, R. Corcos și A. Storey (2001), care au încercat să aducă comunicarea reală profesională în sala de curs, folosind casete video autentice pentru studenții de la medicină. Cert este faptul că majoritatea pedagogilor ESS evidențiază rolul competenței de comunicare ca fiind una principală în contextul profesional, iar, în ceea ce privește nivelul de competență de comunicare, sunt determinate următoarele criterii:

- *funcțiile comunicative* pe care le aplică vorbitorul în limbă;

- *contextele* (circumstanțele, mediul) în care se vorbește limba;
- *subiectele sau temele conversației*;
- *gradul de precizie și de asimilare a limbajului produs*;
- *durata și calitatea organizării discursului*.

Funcțiile comunicative pot facilita selectarea materialelor didactice scrise/orale, care trebuie reflectate în cadrul grupelor academice orientate spre conținut. În ceea ce privește selecția conținuturilor specifice, acestea ar trebui să treacă prin niște modificări treptate, de la general la specific, de la situații bine cunoscute (adică situații în care studenții au fost deja implicați în trecut), la social comun (situații: la medic, la farmacie, oferind sfaturi unui prieten cu privire la o anumită problemă de sănătate) și, în cele din urmă, la situații pe care le pot transpune în viața lor profesională.

Subiectele și temele progresează de la cele mai des utilizate la cele mai puțin utilizate. De la simple afirmații limitate despre cele mai concrete obiecte, locuri și oameni (de exemplu, discuții despre clinici și spitale, secții de internare, descriind specialiștii etc.), până la subiecte care necesită un grad mai mare de interacțiune socială (discuții despre probleme de sănătate și asistență medicală, anamneză, stabilirea diagnosticului etc.), și la subiecte de interes profesional sau individual (în special, pentru schimb de experiență, participare la conferințe internaționale, înscrierea la o nouă instituție academică) [99].

Pe parcursul a mai multor decenii, designerii de curs ESS au încercat să descrie mai multe abordări de proiectare, reieșind din complexitatea lingvistică și cea intelectuală (conținutul vast al domeniului), al activităților pe care studenții sunt obligați să le îndeplinească, iată de ce unele structuri lingvistice (lexicul și formele gramaticale), după cum am menționat mai sus, sunt deja încorporate în conținut.

Din această cauză, în studiul nostru, sugerăm organizarea cursului de LEM în baza unui șir de conținuturi (subiecte). Acestea pot fi domenii mai generale sau specifice, în funcție de specialitatea studenților (Medicină, Farmacie, Stomatologie, *Nursing (Asistența Medicală)*, Optometrie, Radiologie etc.).

De exemplu, putem observa diferența conținuturilor de la o specialitate la alta, în funcție de necesitățile studenților, pe când aspectele lingvistice sunt încorporate în aceste conținuturi. Conținuturile, de asemenea, pot varia în timp, în funcție de actualitate și de cerințele domeniului profesional. Deci, după cum am menționat anterior, **cursul de LEM are tendința de a se reînnoi și este într-o schimbare continuă.**

Așadar, proiectarea cursului reflectă nevoile specifice ale cursanților (adică dentist, farmacist, medic, asistent medical, radiologist etc.), oferind astfel mai mult sens orelor de curs. Lecțiile sunt contextualizate, practice și experimentale, bazate pe subiecte medicale și pe terminologie de

specialitate, utilizate în cadrul unor simulări clinice, precum și sarcini interactive, motivante, discuții, dezbateri, studii de caz și activități practice.

Activitățile de învățare autentice, precum și proiectarea sarcinilor specifice sunt extrem de motivaționale și esențiale pentru cursanți, pentru a atinge obiectivul real al comunicării, astfel pot fi necesare abilități de limbaj specifice (cum ar fi, *identificarea diagnosticului*). Designerii de cursuri ar trebui să aibă la dispoziție o varietate de materiale, resurse și activități didactice, care combină obiectivele generale expuse mai sus într-o varietate de modele. Conform lui I. Nation și J. Mcalister există câteva principii generale în procedura de întocmire și de prezentare a materialelor didactice:

- (1) *Conținutul cursului ar trebui să fie relevant și interesant pentru a stimula motivația.*
- (2) *Materialele ar trebui să includă un echilibru al activităților care se concentrează pe limbă (pronunție, vocabular, gramatică și structura discursului) și pe schimbul de idei și opinii.*
- (3) *Materiale de citire și de ascultare ar trebui să fie expuse într-un limbaj interesant și accesibil, gradual (de la simplu la complex).*
- (4) *Studentii ar trebui încurajați să producă limbaj atât scris, cât și vorbit, bazat pe un șir de discursuri [131, p. 224].*

Pe lângă utilizarea resurselor tehnice, materialele autentice ar trebui să fie aplicate în profunzime în cadrul orelor de limba engleză, deoarece autenticitatea implică utilizarea limbajului în mediul său natural și asigură un grad de veridicitate mai înalt (comunicare din viața reală) în cadrul unei comunități profesionale native (medicale), mai degrabă decât învățarea tradițională a limbii engleze. Utilizarea materialelor autentice deja existente și explorarea lor prin intermediul unor sarcini autentice au ca scop folosirea limbajului nativ pentru un scop real și nu doar utilizarea unui limbaj produs și conceput exclusiv pentru grupa academică respectivă. Studentii sunt încurajați să participe la discuții, dezbateri, să îndeplinească sarcini autentice (cum ar fi, să ofere sfaturi sau recomandări cu privire la modul sănătos de viață, discuții scurte sau mini-rapoarte cu privire la factorii de risc, crearea și proiectarea unui pliant publicitar sau a unei broșuri, diagrame, proiecte de realizare de filme cu date statistice, ascultare și vizualizare de documentare medicale și videoclipuri pe diverse site-uri etc.) [102, p.11].

Este, fără îndoială, important să sporim interesul, motivația și perspectivele cursanților cu ajutorul unor materiale autentice sau adaptate, deoarece acestea contribuie la promovarea comportamentului și a autonomiei proprii a studentului în ceea ce privește mediul profesional viitor și anume oferă o perspectiva de o învățare de-a lungul vieții [Idem, p.13]. Informații referitor la valorificarea și utilizarea materialelor autentice vor fi expuse în subcapitolul următor al capitolului II.

Nu putem trece cu vederea rolul colosal și multiplele funcții pe care le deține un profesor de curs LEM. Întrucât obiectivele acestui program sunt de a oferi studenților cunoștințele necesare și suplimentare pentru a activa eficient în câmpul muncii, implicit apar o serie de provocări adiționale

în fața celor care sunt implicați în procesul de predare-învățare. Deja de la apariția ESS, rolul profesorului a produs controverse printre cercetători cu privire la corelația dintre profesorul ESS și cel din ESG (engleza predată în scopuri generale). T. Hutchinson a răspuns destul de simplu, remarcând că pur „în teorie nu e nimic, în practică însă are o însemnătate enormă” [123, p. 53]. De fapt, acest lucru este adevărat, deoarece profesorii ESS trebuie să abordeze subiecte ce țin de alte domenii sau discipline, cum ar fi multitudinea de conținuturi medicale, ce nu au legătură cu aria lor de predare, astfel încât de multe ori ei sunt pur și simplu incapabili să se bazeze pe experiențe personale în timp ce evaluează materiale. În plus, încă nu este clar care este acea delimitare fină între profesor –lingvist și profesor – medic.

Desigur, rolul profesorului ESS este unul variat. Swales (1985) preferă să folosească termenul de *practician ESS* și nu de *profesor ESS*, pentru a accentua diversitatea de funcții, pe care le implică acest domeniu. Dudley Evans și St. John [110] preferă, de asemenea, termenul de *ESP Practitioner*, deoarece acest termen pare să expună aspectul mai detaliat și mai complet al funcției acestuia. Ei disting câteva roluri cheie ale practicienilor ESS:

- *profesor*;
- *proiectant de cursuri și furnizor de materiale*;
- *colaborator*;
- *cercetător*;
- *evaluator*;
- *consilier*.

De aici putem observa că, pe lângă funcțiile obișnuite ale unui profesor, practicianul ESS trebuie să *coordoneze analiza nevoilor, proiectarea programului, scrierea materialelor sau adaptarea și evaluarea acestora*. În conformitate cu aceste aspecte, pot fi identificate următoarele funcții principale, care sunt reflectate în următoarea figură (Figura 2.7):

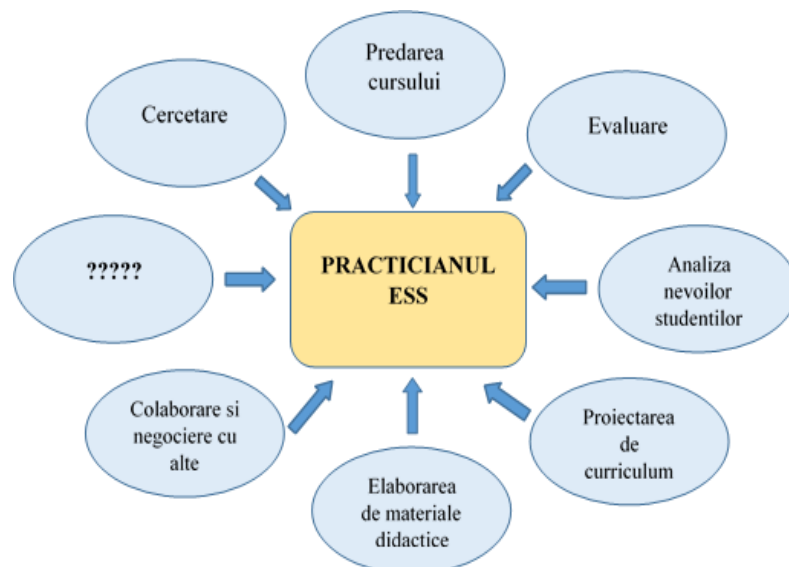

Fig. 2.7. Funcțiile practicianului ESS (după T. Dudley-Evans și M. St. John, 1998)

(1) Cel mai important obiectiv al practicianului ESS este cel de **profesor-educator** și anume de a-i ajuta pe studenți să învețe. Cu toate acestea, profesorul nu este versat în conținutul divers și profund al limbajului specific carierei profesionale medicale. Acesta trebuie să înțeleagă nevoile cursanților săi, pentru a obține date despre conținut și pentru ca ulterior să aprobe și să ajusteze materialele autentice, relevante, solicitate de grupul de cursanți [74, pp. 487-493]. De fapt, studenții pot cunoaște mai multe despre conținuturi decât profesorul, deoarece sunt cursanți ai unui program specific, legat de carieră. Profesorul are funcția de a ghida cunoștințele studenților, pentru a reproduce și a genera o comunicare în clasă, de exemplu, cum să efectueze anamneza unei boli, să elaboreze diagnosticul, să descrie simptome și să scrie rapoarte pe un de caz, să ducă un mod de viață sănătos etc.

(2) Rolul practicianului ESS ca **proiectant de cursuri și furnizor de materiale** este de a elabora programul, conținutul acestuia și a materialelor didactice specifice și eficiente. Practic este imposibil de a utiliza un anumit manual de curs, fără ca să folosești material suplimentar, deoarece, contrar multitudinii și diversificării de resurse mass-media, unele nu sunt potrivite nevoilor identificate, gradului de complexitate sau intereselor cursanților. Asigurarea cu materiale suplimentare nu înseamnă doar selectarea materialelor, ci și realizarea unui număr adecvat de copii pentru orele de curs; sarcina profesorului include, de asemenea, ajustarea materialului și chiar elaborarea propriilor materialele, atunci când acestea nu corespund nevoilor sau cerințelor sau sunt deja depășite, deoarece medicina reprezintă un domeniu în continuă dezvoltare.

(3) Un alt rol al practicianului ESS este **rolul de colaborator**, întrucât acesta trebuie mai întâi de toate să-și formeze atitudini pluri-, trans- și intradisciplinare cu specialiști în domeniul disciplinei-țintă (medic, farmaciști, asistenți medicali, biologi etc.). Scopul principal al cooperării este acela de a dobândi cunoștințe despre abilitățile, sarcinile și programele disciplinelor, pentru a elabora și a ajusta diversele materiale didactice la nevoile specifice ale studenților. Uneori o cooperare între profesor-student este posibilă, studentul, în mare parte, posedă cunoștințe mai specializate și mai profunde decât profesorul însuși.

(4) Profesorul ESS are **funcția de cercetător** pentru a realiza necesitățile studenților și pentru a îndeplini obiectivele majore. Utilizarea abilităților de cercetare definește caracteristicile unui profesor eficient. În calitate de cercetător, practicianul ESS trebuie să fie capabil de a efectua analiza nevoilor cursanților, de a elabora un curs de proiectare, de a identifica activitățile de predare și de a dezvolta și a reproduce noi materiale originale și autentice. De exemplu, profesorul ESS frecventează cursurile, vorbește cu personalul administrației și investighează strategiile de care au nevoie studenții în învățarea lor [124, pp.43-54].

De asemenea, este important să se identifice care sunt așteptările cursanților până la sfârșitul cursului, deoarece acestea sunt într-o strânsă legătură cu selectarea și utilizarea corectă a materialelor în timpul orelor.

(5) **Funcția de evaluator** nu este, de fapt, o idee nouă. Fiecare profesor trebuie să evalueze eficacitatea cursului său. Practicianul ESS este adesea implicat în diferite tipuri de evaluare - testarea studenților, evaluarea cursurilor și a materialelor didactice. Evaluarea studenților este necesară din mai multe considerente. În primul rând, pentru a determina dacă studenții dețin nivelul necesar de abilități lingvistice pentru a urma un anumit curs academic (la nivel inițial) sau pentru a activa într-un câmp de muncă internațional (certificarea B2).

(6) **Funcția de consilier**, în esență, nu este nouă și ea, dar, ca funcție delimitată și explicată special, reprezintă un ansamblu de acțiuni educaționale cu caracter consultativ, care, de fapt, completează, fortifică celelalte funcții-roluri ale cadrelor didactice.

Un număr mare de studenți internaționali fac studii postuniversitare sau cercetări în alte țări vorbitoare de limbă engleză și de aceea sunt nevoiți să treacă teste recunoscute internațional, cum ar fi cel de la serviciul internațional de testare a limbii engleze (IELTS), testarea limbii engleze ca limbă străină (TOEFL). Pe lângă toate acesta, cursanții sunt evaluați pentru a determina nivelul lor de cunoștințe și la sfârșitul cursului.

Un aport deosebit versus rolul profesorului ESS îl aduce cercetătorul V. Beltran (2001), care menționează faptul că un „profesor bun este acel profesor care ajută studentul să învețe” și identifică, pe lângă rolurile descrise de T. Dudley-Evans, încă 12 roluri prioritare ale profesorului, care trebuie luate în considerare în procesul de predare-învățare pentru medicii. Acestea sunt descrise în figura de mai jos:

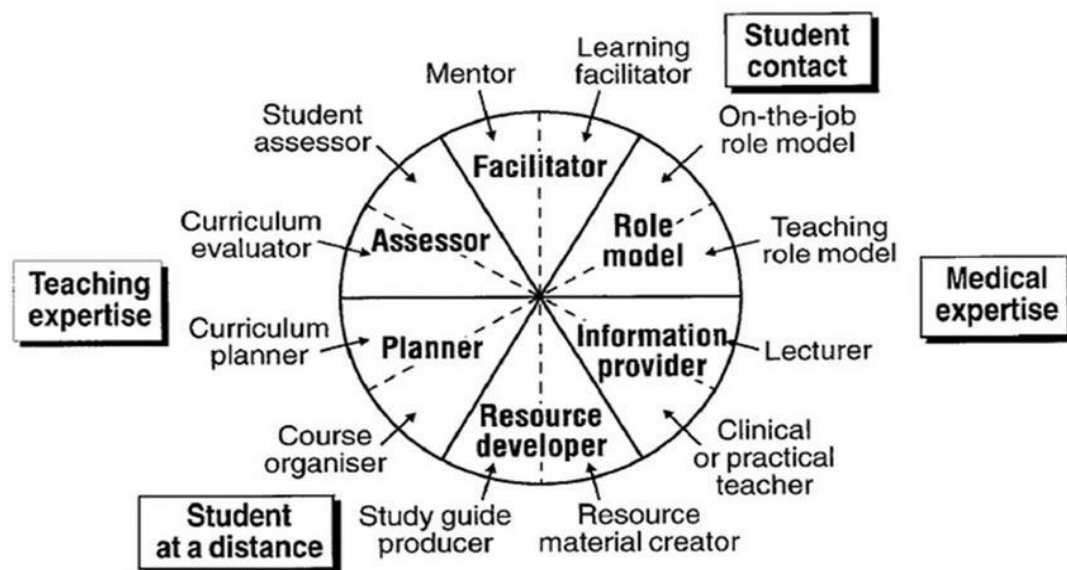

Fig. 2.8. Rolurile profesorului de limbă engleză (profil medical), descrise de V. Beltran (2001) [161]

Se cere de menționat faptul că profesorii ESS nu sunt specialiști în domeniul profesional medical, dar sunt responsabili de predarea-învățarea limbii engleze. Prin urmare, **scopul principal** este **predarea-învățarea limbii engleze pentru viitorii specialiști și asistenți medicali care vor activa în anumite circumstanțe, comunități profesionale și deci nicidecum nu constă în predarea disciplinelor medicale în limba engleză.**

2.2. Definirea conceptelor de *autenticitate* și avantajele utilizării *materialelor autentice* în predarea-învățarea limbii engleze medicale

Dacă ne-am întreba: „Care este diferența dintre abordarea metodologică ESS și lexicul comun englez?”, T. Hutchinson *et al.* răspunde la acest lucru în modul următor: „În teorie - nimic, în practică există o deosebire majoră” [123, p.183]. M. Bojovic adaugă că ESS își dezvoltă propriile metode, deoarece tratează diverse discipline, pe lângă lingvistica aplicată, și că este întotdeauna concentrată pe nevoile cursanților, iar scopul său general este de a comunica eficient și fluent în domeniul profesional al studenților [163, pp. 487-493].

Proiectarea unui curs de Limbă engleză pentru scopuri medicale este un proces continuu, deschis, în continuă schimbare și perfecționare constantă. Atunci când sunt selectate informații sau conținutul unei lecții sau chiar al cursului, acestea ar trebui să fie orientate pe un scop didactic specific, bazat pe metode și tehnici moderne implementate în clase și prin intermediul limbajului tehnic specific.

Principalele caracteristici ale unui curs al limbajului de specialitate, comparativ cu cel comun sunt:

- lexicul de specialitate;
- nivelul motivației înalt (relevant pentru viitoarea profesie);
- orientarea studenților spre obiective;
- textele extrem de specifice, cu un grad scăzut de justificare lingvistică;
- termeni tehnici de specialitate, internaționali, care nu prezintă bariere de înțelegere la nivel mondial [159].

Percepția acestor caracteristici contribuie la o înțelegere mai aprofundată a procesului de predare-învățare. Nu există un concept sigur cu referire la ceea ce trebuie învățat, mai ales prin prisma complexității vocabularului înalt specializat. Un curs de predare a ESS este, în primul rând, elaborat pentru studenții nivelului intermediar sau avansat conform *Cadrului European Comun de Referință pentru limbi* [166], fapt ce include unele criterii de bază, care trebuie luate în considerare:

- cunoștințele studenților referitoare la subiecte specifice din domeniul medicinei, asociate cu limbajul uzual;

- dezvoltarea abilităților de comunicare pentru a realiza orice tip de discuții, dialoguri, dezbateri pe anumite teme deja cunoscute și profesionale sau într-o situație profesională (medicală);
- înțelegerea textelor, articolelor, cărților și a limbajului medical de specialitate, pe baza unor cunoștințe deja dobândite;
- participarea studenților la diferite conferințe, locale și internaționale, legate de vocația lor profesională;
- (la nivel internațional) înțelegerea ideilor principale din contexte de specialitate complexe și capacitatea de a selecta și de a exprima opinii referitoare la acest domeniu.

Sistemul de asistență medicală avansează în mod constant, astfel că există întotdeauna o cerere a pieței muncii pentru pregătirea calitativă și profesională a cadrelor medicale. *Limbaajul medical englez* se referă la toate *tipurile de date medicale generale, instrucțiuni pentru dispozitivele medicale, informații pentru angajații din domeniul sănătății și pentru pacienți, chestionare și articole din jurnale medicale* etc. Deși profesorii de engleză nu sunt profesioniști în acest domeniu de specialitate (medicină), aceștia sunt puși în situația când trebuie să facă față multor provocări în procesul de predare.

Didactica limbilor străine se concentrează tot mai mult pe utilizarea funcțională a limbii și anume pe metodologie, care ar permite să reflecte mai îndeaproape limbajul pe care studenții îl vor utiliza ulterior în afara orelor. Materialele utilizate în predarea limbii engleze sunt numeroase, dar majoritatea acestora se axează, de obicei, pe predarea structurii și a aspectelor gramaticale ale limbii engleze.

Materialele autentice pot oferi studenților un acces și o alternativă la manualele tradiționale, pentru a practica limbajul-țintă și a culturii acesteia direct la orele de curs. Scopul principal în predarea ESS este de a utiliza în mare măsură textele de specialitate *autentice*, deoarece acestea corespund nevoilor, motivației studenților și pot fi valorificate eficient în domeniul lor profesional. Prin urmare rolul profesorului este de a selecta, gestiona, ghida și de a utiliza textele potrivite (sau de a furniza propriul material) pentru a genera și a stimula idei, discuții, conversații relevante unui domeniu de specialitate.

Se consideră că *autenticitatea* „aduce” lumea reală în cadrul orelor de clasă ESS, fiind asigurată de diverse implementări tehnologice, precum materiale video autentice, site-uri web sau chiar obiecte sau materiale reale (*realia*). S-au făcut o serie de încercări de a descrie procesul de predare ESS cu ajutorul tehnologiilor și al metodologiilor de instruire, cum ar fi instruirea bazată: *pe conținut, pe cazuri de studiu sau pe sarcini*. Instruirea bazată pe sarcini și cea bazată pe conținut sunt oarecum similare în utilizarea lor [100, p.38].

Autenticitatea a fost definită ca fiind „un text autentic și este un limbaj real, produs de un

vorbitor sau de un scriitor real, pentru un auditoriu real și conceput pentru a transmite un mesaj real de un anumit fel [128, p.13].

Richard M. Ryan (2000) definește relația student și motivație a profesorului ca fiind una „fie pozitivă, fie negativă sinergic” (Figura 2.9) [197, p.7].

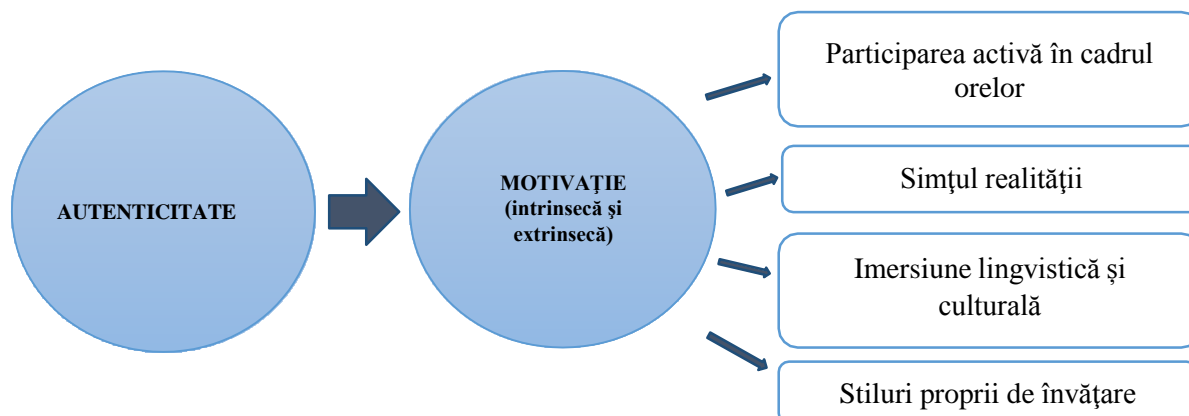

Figura 2.9. Relația autenticitate și motivație a studenților
(adaptată după Richard M. Ryan, 2000)

Cert este faptul că studenții/cursanții consideră materialul predat din manualele tradiționale ca fiind unul extrem de plictisitor, neinteresant și nemotivant, de aceea apare o necesitate stringentă ca profesorii de engleză să gândească un mod alternativ de a satisface nevoile directe ale studenților în materie de engleză medicală. Introducerea materialului autentic în sălile de clasă ESL sau EFL pare a fi cea mai bună soluție pentru a motiva cursanții și de a le dezvolta ulterior abilități și stiluri de învățare direcționate pe tot parcursul vieții.

Dacă e să ne referim la motivația studenților, putem identifica motivația extrinsecă și motivația intrinsecă. *Motivația extrinsecă* ține de dorința de a se încadra în câmpul de muncă sau trecerea examenelor la finele unui curs, pe când *motivația intrinsecă* include o serie de valori, printre care: cunoașterea unei culturi străine și integrarea în societate, cu alte cuvinte, cursanții sunt motivați în scopuri personale. Prin urmare, autenticitatea materialelor expuse la o lecție poate crește motivația datorită faptului că acestea prezintă interes și sunt relevante domeniului lor profesional. Totodată, aceasta duce la o implicare mai activă a studenților în cadrul orelor, respectiv îmbunătățește și dezvoltă competențele de

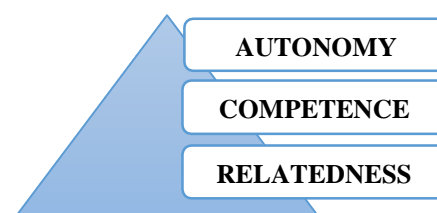

Figura 2.10. Prezentarea piramidei de corelație: relevanța materialelor autentice, competența de comunicare și autonomia studenților

comunicare. Într-un final, comunicarea eficientă și fluentă permite studenților să abordeze stilul lor personal de învățare și duce la autonomie sau la învățare pe tot parcursul vieții (Figura 2.10).

În baza studiilor, au fost identificate 4 tipuri de autenticitate în cadrul orelor de limba engleză și, în special, în utilizarea textelor autentice (a) *autenticitatea textului*; (b) *autenticitatea studentului*; (c) *autenticitatea sarcinilor*; (d) *autenticitatea clasei* [165].

✓ *Autenticitatea textului* reprezintă orice informație, care a fost creată și a fost utilizată de către nativii unei limbi-țintă.

✓ *Autenticitatea studentului* se exprimă prin capacitatea lui de a percepe și de a comunica un text autentic.

✓ *Autenticitatea sarcinilor* o reprezintă modul în care este valorificat un material autentic în timpul orelor de limbă engleză (sarcini reale legate de specificul limbajului predat).

✓ *Autenticitatea grupei de studenți* este

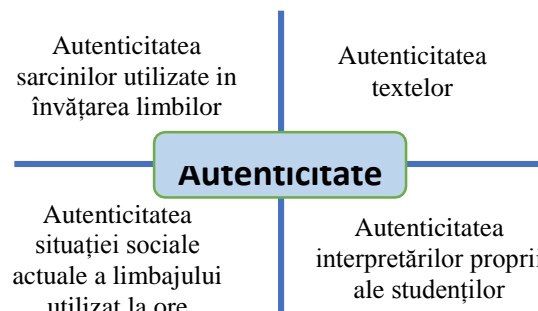

Figura 2.11. Patru tipuri de autenticitate, conform opiniei lui M. P. Breen (1985)

„partajarea publică și interpersonală a conținutului învățării limbilor; schimbul de probleme și dezvăluirea celor mai eficiente mijloace și strategii pentru a depăși astfel de probleme [Idem, p. 61]. (Figura 2.11)

Cu toate acestea, de-a lungul istoriei predării-învățării limbii engleze, conform lui D. Tatsuki (2006): „autenticitatea este considerată ca fiind sinonimă cu realitatea, veridicitatea, validitatea, fiabilitatea, credibilitatea incontestabilă și legitimitatea materialelor sau a practicilor” [204, p.17].

Literatura de specialitate abordează unanim conceptele de autenticitate și de interpretare, aspecte care operează chiar dacă materialul utilizat nu este autentic în sine și, prin urmare, materialul autentic nu generează întotdeauna un răspuns autentic. *Autenticitatea deseori corelează cu relevanța.* De multe ori autenticitatea materialului în sine nu garantează relevanța acestuia și, pe de altă parte, utilizarea materialelor neautentice nu înseamnă că acest lucru nu este interesant și relevant pentru student [145, p.36]. Conceptul de *autenticitate* este esențial pentru învățarea bazată pe conținut (limbajul medical englez), studentul fiind expus aceluiași limbaj în diverse situații ca și vorbitorul nativ. M.N. MacDonald et al. (2006) susține ca dacă există o anumită corespondență între textele utilizate în sala de curs și tipurile de texte utilizate în afara acesteia, atunci, posibil, ca aceste texte să fie numite autentice [186, p.26].

Dacă e să menționăm abordarea materialelor autentice în literatura de specialitate, atunci Henry Sweet (1899) a fost primul care a scris și a menționat textele autentice în lucrările sale, dupăcare, la mijlocul secolului XX, materialele autentice apar în diverse publicații controversate, ca mai apoi, în 1970, să fie reintroduse în predarea limbajului comunicativ (CLT), **autenticitatea fiind un mijloc de atingere a competenței comunicative.** Reapariția conceptului de *autenticitate*,

potrivit lui A.Gilmore [176], datează din discuțiile susținute de N. Chomsky (1965) și D.H. Hymes (1972), care au subliniat ideea, conform căreia **competența comunicativă nu cuprinde numai cunoașterea limbii, dar și nevoia de a fi contextualizată într-o comunicare**. Secolul al XXI-lea abordează *autenticitatea* într-o mare varietate de domenii, incluzând și predarea limbii engleze în scopuri specifice. Deși utilizarea materialelor autentice a stârnit unele controverse în rândul pedagogilor, mai mulți autori au demonstrat beneficiile acestora, în special cu referire la predarea limbii engleze cu scop profesional, unde autenticitatea și realitatea joaca uneori un rol crucial (cum ar fi, în domeniul medicinei). De exemplu, Virginia Allum, în manualul său intitulat *Teaching English for Medical Purposes* (2012), menționează: „Cunoștințele specifice în domeniul sănătății și competența de comunicare într-un mediu profesional este o condiție vitală, cu referire la siguranța pacienților. Spitalele prezintă deja un mediu destul de stresant pentru medici...cu atât mai mult dacă sunt nevoiți să comunice într-o limbă străină...” [64, p.8].

Pe măsură ce comunitatea lingvistică mondială se îndreaptă spre integrarea atât a resurselor tradiționale, cât și a celor noi, autentice, profesorii care predau așa-numitele limbaje *tehnice* tot mai mult optează pentru utilizarea materialelor didactice autentice în cadrul orelor, deoarece acestea creează o „punte între cerințele personale și cele profesionale” [113, p.115].

Într-un atelier de instruire, B. Tomlinson și H. Masuhara (2010) precizează că materialele autentice sunt „proiectate nu pentru a transmite cunoștințe declarative despre limba-țintă, ci mai degrabă pentru a oferi o experiență de utilizare a acestei limbi” [154, p.25]. Astfel, cuvântul *autentic* se atribuie mai multor domenii: (1) materiale/texte; (2) produse /output; (3) sarcini; (4) limbaj utilizat (Figura 2.12.).

V. Cook (1981), în articolul său „Utilizarea materialelor autentice în sala de clasă”, se referă la

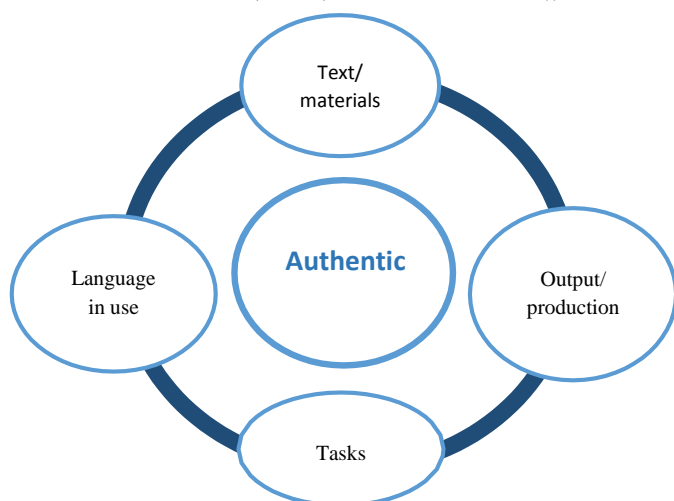

Figura 2.12. Definirea *autenticității* din perspectiva materialelor/textelor, produselor/output, sarcinilor și a limbajului-țintă

materiale autentice ca fiind cele produse de vorbitori nativi, pentru a rezolva situații de zi cu zi, cum ar fi articole de ziar, benzi desenate, audierea melodiilor, fără o pregătire didactică și care motivează studentul, în funcție de situația sa culturală și situațională, referințe și conținut. V. Cook evidențiază nivelul înalt în ceea ce privește motivația studenților, deoarece materialele autentice reprezintă o comunicare și o interacțiune directă cu vorbitorul nativ. De aceea este recomandabilă utilizarea subiectelor actualizate și din viața reală, care ar putea suplini exercițiile din manual [172].

Potrivit lui D. Nunan materiale autentice sunt date lingvistice orale sau scrise, care au fost produse în cursul unei comunicări autentice și nu au fost elaborate în mod specific sau în scopul predării limbilor străine. [133, p. 49]. W. Guariento și J. Morley [177, p.347] definesc materialele autentice ca fiind „un text autentic creat pentru îndeplinirea unor scopuri sociale, în cadrul unei comunități lingvistice în care a fost produs. De asemenea, termenul „autentic” a fost folosit pentru a ne referi la modele de limbă care reflectă natura formei și relevanța contextului cultural și situațional, folosite de vorbitorii nativi” [146, p. 468]. O altă definiție a *materialelor autentice*, oferită de R. Ellis și R. Johnson (2002), se referă la texte orale sau scrise, create sau gândite de vorbitori nativi și publicate în contexte proiectate, în special, pentru consumul vorbitorilor nativi și fără un scop orientat pentru accesibilitatea non-nativilor [Apud 158, p. 30].

Analiza literaturii în domeniu și experiența de peste 20 de ani de predare în domeniul filologiei engleze și de peste 12 ani de predare a limbii engleze medicale studenților de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” ne-a ajutat să definim autenticitatea în predarea limbii engleze ca fiind materiale originale, adevărate, valide, care ajută la eficientizarea predării limbii engleze cu scopuri specifice și care sporește accesibilitatea însușirii materialului specializat de către studenții mediciști.

În aceeași ordine de idei, T.R. Khaniya (2006) consideră că, în decursul deceniului, utilizarea materialelor autentice a devenit din ce în ce mai populară în procesul de predare-învățare, mai ales al limbajelor specializate, trecând de la metodologia tradițională la cea intensivă, în scopul unei pregătiri lingvistice eficiente pentru specialiști în domeniu [125, p. 17].

Prin urmare, valorificarea textelor autentice este supusă, de asemenea, unei paradigme educaționale, de la abordarea tradițională la cea autentică, care ar satisface nevoile lumii de astăzi.

Tabelul 2.3. Paradigma educațională de la abordarea tradițională la cea autentică în cadrul ESS

Abordare tradițională	Abordare autentică
Scopul unei școli/instituții este de a dezvolta un elev productiv (eficient într-un cadru academic profesional).	Scopul unei școli/instituții este de a dezvolta un cetățean productiv (eficient într-un domeniu profesional).
Pentru a fi cetățean productiv, o persoana trebuie să posede anumite cunoștințe și abilități.	Pentru a fi un cetățean productiv, un individ trebuie să fie capabil să îndeplinească sarcini autentice, aplicate în lumea reală.
Studentul este antrenat să posede cunoștințe și deprinderi.	Studentul este ghidat și ajutat ca să devină priceput în îndeplinirea unor sarcini pe care le va folosi ulterior în cadrul unei comunități profesionale.
Studenții sunt evaluați, pentru a vedea dacă au dobândit cunoștințe și abilități la finele unui curs sau program de învățământ.	Pentru a stabili dacă studenții au succes, aceștia sunt solicitați să îndeplinească sarcini autentice, care să reproducă unele situații sau provocări din lumea reală, pentru a vedea dacă sunt apti să se descurce ulterior.

Astfel, dacă e să ne referim la situația actuală, profesorii de LEM utilizează și depind în mare măsură de materialele tradiționale, cum ar fi manualele. Acestea, la rândul lor, sunt editate și publicate în țările anglofone, cum ar fi Oxford Press (de exemplu, Sam McCarter, Oxford English for Careers: Medicine 1, Medicine 2, 2009; Virginia Allum „Teaching English for Medical Purposes”, 2012, etc.) sau Cambridge Press (Eric H. Glendinning, Ron Howard, Medicine, 2009), fără a ține cont de nevoile atât ale studenților, cât și ale profesorilor din diferite țări (de obicei, țările în curs de dezvoltare, inclusiv Republica Moldova). Deficiențele semnificative ale acestor manuale constau, în primul rând, în faptul că sunt prea simplificate și abordează obiective similare în învățarea limbii engleze. O mare atenție se atribuie gramaticii și scrisului și se neglijează importanța utilizării limbajului în comunicarea reală zilnică.

Trebuie să menționăm că studenții din Republica Moldova susțin examenul de *Bacalaureat* înainte sau la un an după ce au fost admiși la Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Aceștia dispun deja de cunoștințele și abilitățile necesare pentru a-și expune gândurile, oral sau scris, prin urmare **nu se definește o necesitate stringentă pentru studierea gramaticii, ci doar menținerea acesteia la un nivel corespunzător.**

În plus, timpul limitat nu permite profesorilor să acorde prea multă atenție gramaticii și scrisului, acestea reieșind din contextele utilizate în timpul orelor. A doua problemă a utilizării materialelor didactice tradiționale este că profesorii de limba engleză consideră că este mult mai ușor să utilizeze texte deja elaborate, deoarece manualele sau alte suporturi de curs sunt deja adoptate la nivel de *curriculum* universitar, iar elaborarea noilor materiale necesită timp și resurse suplimentare.

Manualele tradiționale și alte materiale didactice, care sunt utilizate în procesul de predare-învățare a limbii engleze ca a doua sau o limbă străină sunt, de obicei, comerciale și sunt utilizate în scopuri instructive, transmițând poziția autorilor în predare (J.L.Shrum și E.W. Glisan, 1994).

Textele și conținuturile acestor manuale fac uz de un limbaj ce nu reflectă realitatea, pe care vorbitorii nativi îl folosesc în situațiile lor de zi cu zi (O. Hart, 2003). Deci învățarea limbii engleze trebuie să fie realizată ca mijloc de comunicare pentru nevoile profesionale și nu ca structură de memorat (S.J.Savignon, 1997). Textele autentice oferă studenților încrederea că folosesc limba propriu-zisă și că sunt apropiați de nativi, limba fiind aceeași, în care se comunică în contextul limbii engleze (W.Guariento și J.Morley, 2001).

În lucrarea „Materiale autentice: o imagine de ansamblu” (2002), Alejandro G. Martinez [190] tratează termenul de *materiale autentice*, reieșind din avantajele și dezavantajele utilizării acestuia, menționând, totodată, posibilele surse ale acestora. Conform autorului, materialele autentice, uneori numite *contextualizate*, sunt texte și materialele cu referire la viața reală, în viața de zi cu zi, dar care nu au fost create în scopuri educaționale. Acestea includ ziare, reviste și *site-uri web*.

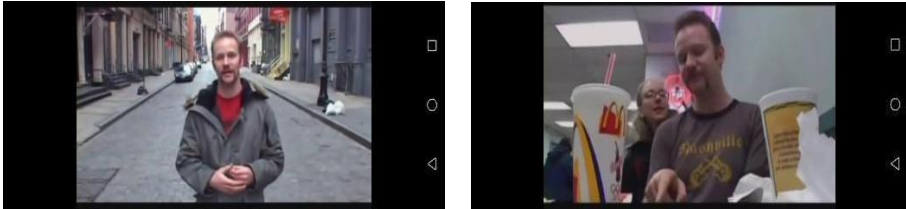
D. Brosnan et al. (1984) a explicat anterior semnificația utilizării limbajului și a materialelor autentice în clasă, prezentând următoarele caracteristici-cheie:

- *Materialele autentice tipărite le oferă studenților posibilitatea de a utiliza indicii nonlingvistici* (aspect, imagini, culori, simboluri, medii sociale și profesionale) pentru a descoperi mai ușor sensul conținutului.
- Prezintă o *relevanță imediată* în ceea ce fac în cadrul orelor cu ceea ce ar trebui să facă în viața reală. Materialul didactic este tratat realist [Apud 178, p. 28].

Metodologia utilizării materialelor autentice într-un mediu de predare ESS a fost analizată și apreciată în mai multe cercetări (G.H.Widdowson, 1979; R. Kelly et al, 2002), pentru a identifica următoarele *beneficii atât asupra studenților, cât și a profesorilor*:

- Studenții sunt expuși *limbajului real în contexte naturale*. Studenții utilizează limbajul real al nativilor.
- Textele utilizează limbajul real, nemodificat. Materialele autentice au *un statut interdisciplinar*; acestea prezintă date și informații despre diverse domenii ale vieții, științei, culturii etc., prin intermediul limbajului-țintă.
- *Motivarea cursanților este sporită*; studenții simt adesea că învață într-un mod natural și mai relevant pentru nevoile lor. *Relevanța imediată* a ceea ce studiază și a ceea ce vor avea nevoie în viitor devine evidentă.
- Materialele autentice pot fi o *sursă de inspirație* pentru unii studenți. Modelul tradițional profesor-student este adesea inversat; studenții pot iniția ideea de a utiliza o anumită sursă și de a oferi propriul material.
- Materialele autentice promovează o *abordare mai creativă a actului de predare-învățare*. Același text poate fi utilizat pentru a explora diverse activități și sarcini.
- Încurajează *autonomia studenților* prin stimularea lecturii sau a viziunii ulterioare a materialelor video.
- Limba este un sistem în continuă dezvoltare, o creație, iar *materialele autentice reflectă noile dezvoltări*.
- Textele de lectură specializate oferă context pentru *o mai bună înțelegere și consolidare a terminologiei de specialitate*.
- Materialele video conțin *diverse modele de pronunție, accente, viteză de vorbire și variații*, care sunt mai mult sau mai puțin controlate în predarea materialelor standarde [115, pp. 11-23]. Drept dovadă prezentăm un model de lecție cu utilizarea materialului video:

SUPER SIZE ME (on YouTube)

Topic	<i>Healthy Food vs. Fast Food</i>
Level	Intermediar
Objectives	Să-și exprime propriile opinii dezvoltându-și spiritul critic. Să identifice atitudini, opinii dintr-un mesaj vizionat. Să participe în conversații și dezbateri cu privire la importanța alimentării corecte și la consecințele consumului de produse nesănătoase.
Materials	Sursa disponibilă: https://www.youtube.com/watch?v=S9_23-zjHM Imagine autentică digitală (tablou) <i>Fast Food Supper</i> de Jacob Thompson. Fișa de lucru (<i>Anexa 8</i>).
Pre-viewing	Profesorul afișează pe ecran imaginea tabloului <i>Fast Food Supper</i> de <i>Jacob Thompson</i> (<i>Anexa 9</i>). Studentii sunt rugați să identifice problemele majore de sănătate cu care se confruntă societatea noastră la momentul actual. Profesorul pune diverse întrebări asupra imaginii, precum: „De care pictură faimoasă încearcă să ne reamintească acest pictor?” Studentii trebuie să găsească asemănări și deosebiri între această imagine și faimoasa frescă a lui Leonardo da Vinci <i>Cina cea de taină</i> și să explice legătura și mesajul ascuns al autorului.
Viewing	Studentii vor viziona versiunea prescurtată a filmului <i>Supersize Me in 7 mins</i> , despre reacțiile adverse și consecințele asupra sănătății cauzate de alimentația incorectă, pe baza unui experiment. Studentii vor face notițe cu privire la schimbările ce au loc în organismul personajului principal la fiecare săptămână a experimentului.
Post-viewing	Cursanții vor fi împărțiți în grupuri mici pentru a discuta și a identifica simptomele și consecințele alimentării incorecte. Fiecare grup va completa fișa de observare a pacientului, care include descrierea stării lui și a simptomelor apărute la fiecare zi a experimentului Studentii vor discuta asupra unor cuvinte sau expresii necunoscute (cei cu un nivel mai avansat îi ajută pe ceilalți). Studentii vor rezuma și vor face concluzii în legătură cu acest caz. Studentii vor comunica și vor împărtăși opiniile lor colegilor.
Extra Task	Studentii vor scrie care sunt recomandările lor în viitor cu referire la acest caz. Studentii vor face un plan de recuperare/tratament al pacientului respectiv.
Rationale	Un mod de a exploata materiale video autentice ar fi vizitarea blogurilor și citirea comentariilor de mai jos. Studentii ar putea să se alăture <i>site</i> -urilor de partajare și să lase comentarii la diverse videoclipuri sau să intre în discuții cu alte persoane. Studentii pot exersa comunicarea în limba engleza și să dezvolte conștientizarea interculturală prin interacțiunea cu mai multe persoane de diferite culturi și religii.

Dacă e să reproducem schematic beneficiile pe care le pot avea utilizarea materialelor autentice în cadrul orelor de limbaj medical englez, atunci putem observa o reacție pozitivă în ambele direcții ale procesului de învățare-predare (profesor-student) (Figura 2.13). Astfel, spre finele unui curs de limbă engleză, profesorul atinge obiectivele generale și pe cele specifice, iar studentul prezintă un *feedback* pozitiv în termeni de comunicare fluentă.

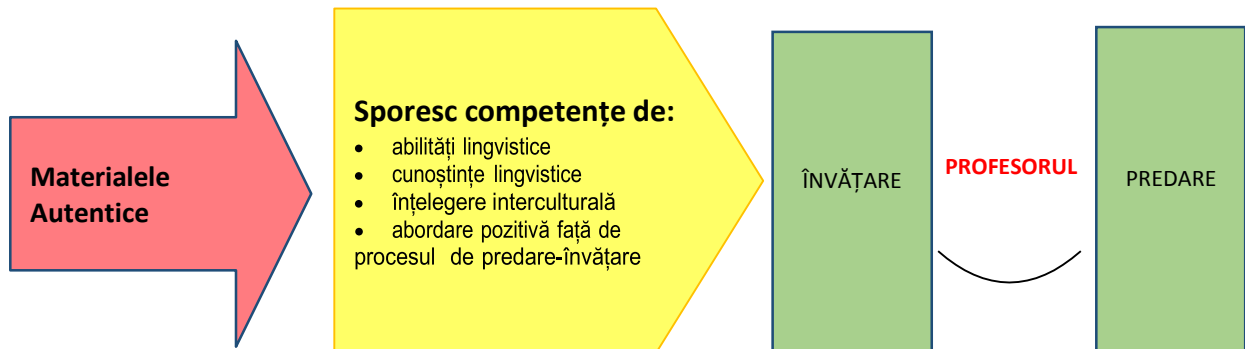

Figura 2.13. Avantajele utilizării materialelor autentice pentru profesori, în scopul predării-învățării ulterioare (adaptat după D.Nunan)

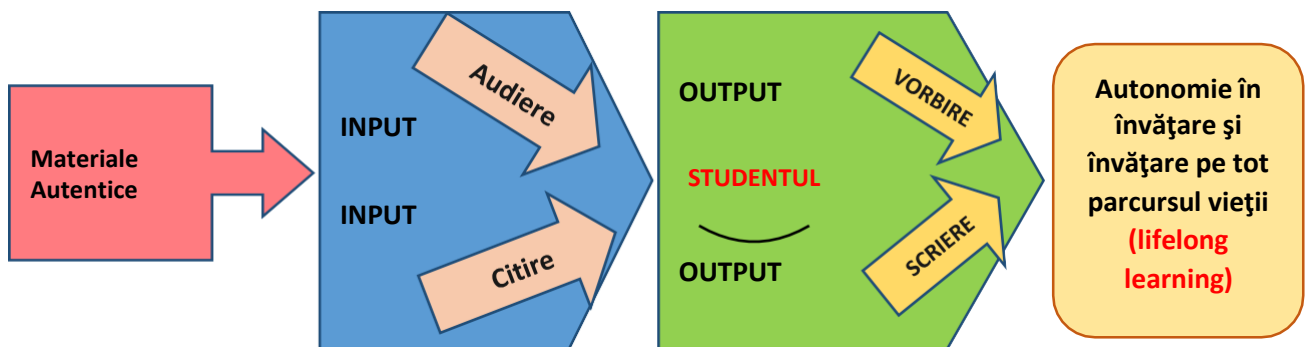

Fig. 2.14. Avantajele utilizării materialelor autentice pentru studenți (adaptat după D.Nunan)

Ideea utilizării materialelor autentice în timpul orelor de ESS este destul de atractivă, dar, totodată, poate întâmpina și unele dificultăți. De fapt, diferiți autori (R.R. Jordan, 1997; W.B. Wood, 1982; P.C. Robinson, 1991; F. Kilickaya, 2004) au menționat o serie de dezavantaje ale utilizării materialelor autentice.

De exemplu, F. Kilickaya (2004) susține că materialele autentice sunt o povară pentru profesori, deoarece conțin vocabular dificil și structuri care au nevoie de mai mult efort pentru a fi simplificate și explicate [183].

De asemenea, după cum a menționat P.C. Robinson (1991), „există riscul de a folosi materiale autentice cu conținut interesant, dar folosite într-un mod neinteresant, deoarece s-a cheltuit prea mult timp pentru selectarea și nu îndeajuns pentru valorificarea (implementarea) acestora...” [145, p.141].

W. Guariento și J. Morley [118, p.347] afirmă ca „folosite la niveluri mai joase ... utilizarea textelor autentice poate nu numai să împiedice studenții să răspundă în mod clar, dar și să-i facă să se simtă frustrați, confuzi și ... demotivați ”.

Acești autori, de asemenea, afirmă că materialele autentice, datorită specificului lor, pot fi prea influențate cultural și, prin urmare, greu de înțeles atât de către studenți, cât și de profesori, iar în multe cazuri, vocabularul poate să nu fie relevant pentru nevoile imediate ale studentului.

Prin urmare, principalele *dezavantaje* în utilizarea materialelor autentice sunt următoarele:

- Textele autentice pot fi dificil de înțeles, din cauza unui decalaj de cultură.
- Vocabularul poate să nu fie exact ceea ce au nevoie studenții.
- Selectarea textelor și a activităților deseori necesită mult timp.
- Textele (știrile), de obicei, devin neactuale la scurt timp.

Pentru a depăși numeroasele obstacole în utilizarea materialelor autentice, Harding (2007), în studiile sale, oferă o serie de îndrumări și de recomandări pentru profesorii ESS, cu scopul de a facilita și de a înlesni sarcinile lor.

Tabelul 2.4. Unele îndrumări și recomandări pentru profesorii ESS-LEM vizând utilizarea materialelor autentice

I.	A înțelege specificul temei și vocația studenților (analiza nevoilor mediciniștilor)
II.	A acorda destul timp pentru a satisface nevoile lingvistice ale studenților, în raport cu subiectul medical
III.	A utiliza contexte, texte și situații relevante vocației studenților
IV.	A valorifica la maxim materiale autentice, pe care studenții le vor folosi în domeniul lor profesional (un rol semnificativ îl joacă activitățile ulterioare, utilizate după prezentarea textelor autentice, în special, conexiunea acestora cu mediul profesional)
V.	A elabora sarcini autentice în baza textelor autentice
VI.	A motiva studenții cu sarcini și conținuturi variate, relevante și captivante
VII.	A transpune orele de clasă într-o lume reală, în care studenții trăiesc și activează și, totodată, „a aduce” lumea lor reală în sălile de clasă

Pentru a maximiza beneficiile materialelor autentice într-o lecție ESS, profesorul trebuie să evalueze, în prealabil, conținutul acestora. Prin urmare, ar trebui să luăm în considerare următoarele criterii:

- **Relevanța contextelor.** Subiectele trebuie să fie relevante și interesante pentru studenți și să fie asociate cu activitățile lor profesionale zilnice (scrierea unui raport sau a unui articol științific medical, discuție cu pacienți sau cu colegii străini, participare la seminare și conferințe internaționale).
- **Durata de timp adecvată.** Textele, videoclipurile sau articolele nu trebuie să fie lungi, deoarece sunt mai greu de gestionat și pot diminua entuziasmul studenților.
- **Lizibilitatea adecvată.** Înainte de a prezenta materialele autentice, profesorii ar trebui să se asigure că nu este dificil conținutul pentru cursanți sau să ofere explicații pentru noul vocabular/ concept mai complex [83, p.28].

L.V. Karpova (1999) oferă o listă de criterii, care trebuie luate în considerare la utilizarea materialelor autentice:

1. *Conținut:* trebuie să fie adecvat vârstei, interesului, nevoilor și obiectivelor.
2. *Sarcini:* trebuie să fie „secvențiate și diferențiate” și trebuie să includă „proceduri comunicative și cognitive”, astfel încât să poată fi integrate în noile cunoștințe ale cursanților.
3. *Relația profesor-student:* materialele trebuie să fie structurate într-un mod de interacțiune „reciprocă” dintre instructor și student.
4. *Strategii de învățare:* abilitățile cognitive ale cursanților trebuie îmbunătățite, acordând atenție la strategiile de învățare.
5. *Mediul de învățare:* trebuie să încurajeze „asumarea riscurilor și schimbul de idei”.
6. *Valori și atitudini sociale:* materialele autentice trebuie să fie o reflectare a valorilor sociale și comportamentale.
7. *Culturalitatea:* materialele autentice trebuie să prezinte o continuitate de la „cultural, sociolingvistic spre conștientizare paralingvistică” [Apud 207].

Momentul de selectare a materialelor autentice poate include și alți factori care necesită a fi luați în considerare, spre exemplu, dacă textul contestă inteligența studenților, fără referire la unele cerințe lingvistice nerezonabile, sau dacă limba reflectă utilizarea scrisă sau mai mult vorbită, ori dacă limbajul din textul original a fost denaturat, pentru a încerca să includă exemple specifice din punctul de vedere al predării. De asemenea, este important ca studentul/cursantul să vrea să citească singur textul și să prezinte idei noi și relevante asupra conținutului. S. A. Berardo identifică în cercetarea sa 4 factori importanți în selectarea materialului autentic (Tabelul 2.5):

Tabelul 2.5. Cei 4 factori importanți în selectarea materialului autentic

<u><i>Suitability of Content</i></u> (Caracterul adecvat al conținutului)	Gradul de interes pe care studenții îl prezintă față de conținutul materialului Relevanța conținutului la <i>nevoile</i> studentului Ar putea studentul să utilizeze informația percepută în afara orelor de curs?
<u><i>Exploiting</i></u> (modul de valorificare a materialelor)	Poate conținutul să fie exploatat în scopuri didactice? Care este scopul acestui conținut? Ce abilități/strategii pot fi dezvoltate prin exploatarea acestui material autentic?
<u><i>Readability/Comprehension</i></u> (nivelul de comprehensiune a studenților)	Conținutul este prea ușor/dificil pentru student? Are o structură prea complicată? Cât vocabular nou conține? Este acesta unul relevant?
<u><i>Presentation</i></u> (prezentarea conținutului)	Conținutul este autentic? Este „atractiv”? Atrage atenția studentului? Îl motivează să studieze mai mult acest subiect?

(Adaptat după Sacha A. Berardo [162, p.67])

Materialele didactice sunt o parte esențială a predării-învățării unei limbi străine. Actualmente, internetul oferă oportunități cu adevărat unice și o varietate bogată de materiale autentice, care dau un nou impuls atât pentru cadrele didactice, cât și pentru studenți. Cel mai important este că studenții ESS pot accesa o multitudine de informații legate de domeniul lor de interes, într-un mod interactiv și care nu este deloc plictisitor. După mai multe studii în domeniu, am identificat și am clasificat următoarele tipuri de MA (materiale autentice):

Materiale autentice audio/video: emisiuni TV, emisiuni radio, cântece, comunicări profesionale, spoturi publicitare TV și talk show-uri, emisiuni și știri relevante (în domeniul sănătății publice), documentare, filme motivante („*Gifted hands*” – *istoria unui chirurg ilustru*); *Mesaje telefonice* (înscrisura la medic, *chemarea medicului de urgență* etc.).

Suport vizual: fotografii, imagini, lucrări de artă, diagrame, orare, hărți, simboluri, ilustrații, desene, broșuri, pliante, site-uri ale unei companii (de exemplu, farmaceutice) etc.

Materiale printabile: articole de ziar, fișe de completare, registre medicale, descrierea unor studii de caz, reviste, jurnale, instrucțiuni/rețete medicale, prospecte de medicamente, scrisori și formulare oficiale de la instituții și clinici, note scrise și mesaje etc.

Realia (obiecte reale) include diversele obiecte luate din lumea reală și cea profesională, care sunt utilizate pentru a ilustra unele momente, făcute în timpul activităților bazate pe sarcini și astfel facilitând o bună memorare a conținutului predat. Acestea includ: instrumente medicale (stetoscop, tensiometru etc.), hârtie pliată, cutii de diverse medicamente, vase, ochelari, pietre, plante, mulaje (de schelet, danturi de ghips), echipamente medicale (*mănuși de unică folosință, antiseptice* etc.), borcane, obiecte de prim ajutor (tifon, bandaj ate etc.).

Sursele on-line: site-uri web, chestionare și teste medicale on-line, rețele de socializare, conferințe științifice on-line, blog-uri, jocuri interactive, simulări on-line etc. Orice profesor, care se bucură de acces la internet, poate folosi textul electronic, instrumente de analiză pentru a explora multe aspecte ale limbajului medical cu studenții lor. Resursele web oferă un set variat de texte vizând serviciile medicale, conținut direcționat către diferite auditorii: pacienți, profesioniști și cursanți. Profesorii pot pur și simplu selecta textele de pe aceste site-uri, care propun articole, informații și vocabular relevant și care permit utilizarea lor „autentică” [140, p.58] (Figura 2.15).

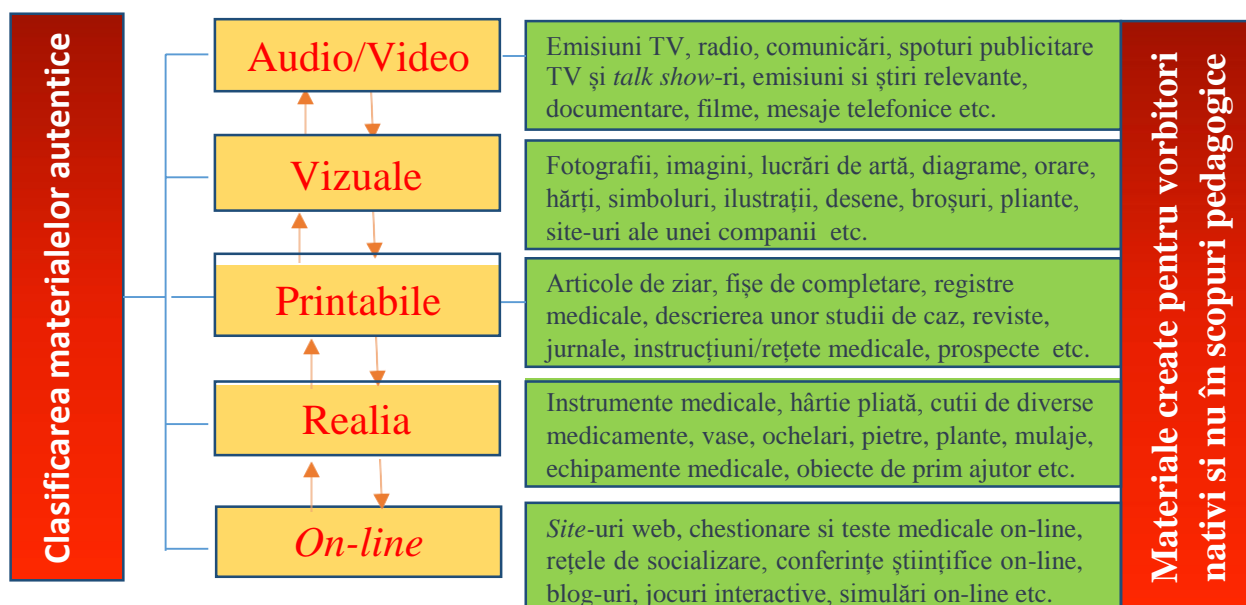

Figura 2.15. Clasificarea materialelor autentice în funcție de tip și de conținut (adaptat după D.Nunan)

Mulți profesori EFL/ESL adaptează materialele și mijloacele media deja existente, inclusiv videoclipurile, programele de televiziune și alte surse de limbă - orice ar putea stimula utilizarea limbii. Selectarea și accesarea materialelor autentice, conform M. Haley și T. Austin (2004) poate fi o activitate foarte provocatoare pentru cursanții care au un nivel mai scăzut de limbă engleză [119, p.336].

Prin urmare, o soluție ar fi să **clasificăm sarcinile** și nu textul. Datorită unui număr mare de resurse *web*, instructorii au posibilitatea de a selecta materialele autentice video în funcție de **gradul de dificultate** (de la începător (A2) la cel nativ (C1-C2), după **conținut** (divertisment, sănătate și stil de viață sănătos etc.) și **format** (reclame, știri, emisiuni etc.). D. Nunan (1989) împarte *sarcinile comunicative* în cadrul orelor în două categorii:

- *sarcinile din „lumea reală”*: acest tip de sarcini le propune cursanților să adopte limbajul și *modele de comportament dincolo de orele de clasă și de care ar avea nevoie în cadrul comunităților lor profesionale* (instituții clinice, spitale, consultația pacienților).
- *sarcinile „pedagogice”*: acest tip *stimulează procesul intern de însușire a limbii*, fără ca să practice priceperea de către cursanți, care ar putea fi necesară în lumea reală. Acest tip este în

mare măsură abordat de manualele de curs. Prin urmare, rolul profesorilor este de a alege și de a implementa sarcinile autentice adecvate pe baza conținutului temei, pentru a trata subiectul prin prisma situațiilor din lumea reală.

Deși pare un lucru, uneori, destul de complicat și provocator pentru unii profesorii, trebuie să luăm în considerare că: **(1)** în primul rând, ESS este considerat un *limbaj academic*; **(2)** în al doilea rând, este limitat din punct de vedere al limbajului extrem de specializat și care se bazează pe *context științific*; și **(3)** în cele din urmă, știința și arta predării profesioniștilor adulți se bazează pe două concepte: *studentul adult este autodirecționat și autonom; profesorul este mai degrabă un mediator decât un prezentator de conținut.*

Sarcinile specifice sunt esențiale pentru cei care doresc să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare medicală. Activitățile utilizate la predarea-învățarea cursului pot include:

- ❖ Ascultarea și vizualizarea documentelor medicale și a videoclipurilor, *site*-urilor web, prin efectuarea unui număr divers de sarcini autentice.
- ❖ Citirea și rezumarea articolelor/jurnalelor medicale.
- ❖ Discutarea în grup/individual a problemelor de caz, întrebări de etică medicală etc.
- ❖ Exersarea vocabularului de specialitate în efectuarea anamnezei pacientului, examinarea clinică și prezentarea de cazuri.
- ❖ Redactarea și scrierea rapoartelor de studiu de caz și de rezumate scurte.
- ❖ Pregătirea și prezentarea dialogurilor, discuțiilor scurte sau a mini-rapoartelor în domeniul sănătății.
- ❖ Aplicarea și intervierea pentru suplinirea unui loc vacant de muncă, consultație medic-pacient, discuții și programări telefonice etc.

Următoarele sarcini pedagogice *clasice* pot fi luate în considerare și pot fi îndeplinite în cadrul orelor de limbaj medical englez:

- Studierea de cazuri (*case study*).
- Sarcini de puzzle (*jigsaw tasks*).
- Lacune informaționale (*information gaps*).
- Sarcini de rezolvare a problemelor (*problem solving tasks*).
- Sarcini de luare a deciziilor (*decision-making tasks*).
- Sarcini de schimb de opinii (*opinion exchange task*).

O altă clasificare eficientă a *sarcinilor autentice specifice*, aplicată în cadrul orelor de *ESM*, a fost descrisă de P. Pattison (1987), care a prezentat șapte sarcini și activități [Apud 133, p.57].

✓ **Întrebări/răspunsuri.** Activitățile au drept scop descoperirea unei informații ascunse (de exemplu, identificarea bolii/stării de sănătate, folosind vocabularul activ, cum ar fi: simptomele majore și manifestările; prezicerea „despre ce este filmul” doar pe baza titlului cum ar fi „Gifted Hands” etc. (*Anexa 10*).

- ✓ **Dialoguri și jocuri de rol.** Acestea pot fi scrise în întregime sau improvizate (comunicarea de vești proaste (*breaking bad news*), consultații la dentist, intervievarea unui pacient, dialogul client-farmacist etc.).
- ✓ **Matching (Potrivirea).** Studenții identifică perechile de cuvinte, termeni sau chiar expresii întregi (potrivirea simptomelor și a bolii, a maladiilor și a tratamentului, cuvinte comune în limba engleză/termeni anatomici, de exemplu: *knee* (genunchi)/*patella*; *trachea*/*windpipe*, *to vomit*/*to throw up*, *heartburn*/*indigestion*, *disease-causing agents*/*pathogen* etc.).
- ✓ **Imagini și povestiri în lanț.** În mod obișnuit, studenții sunt pasionați de acest tip de sarcină, deoarece oferă un grad de interactivitate mai înalt, uneori asigurat prin mijloace vizuale. De asemenea, promovează comunicarea și interacțiunea (Studenții își pot aduce propriile imagini legate de subiectul-țintă și pot crea o poveste în lanț despre *Ziua medicului*, *Un stil de viață sănătos* etc.). Un exemplu de imagine autentică, pe care am folosit-o în cadrul orelor mele, a fost *Fast Food Supper* de Jacob Thompson (*Anexa 8*).
- ✓ **Probleme și studii de caz.** Acestea sunt destinate să ajute studenții să rezolve, să facă supoziții și să ia decizii corecte privind sănătatea pacientului. Majoritatea discuțiilor conțin și aspecte etice, care la fel trebuie abordate corect din punct de vedere medical. O varietate de cazuri de studiu și înregistrări medicale pot fi găsite cu ușurință pe *web*, în diversele jurnale autentice sau broșuri, care pot fi exploatate în scopuri pedagogice.
- ✓ **Hărțile conceptuale/Asalt de idei (Concept Mapping/Brainstorming).** Aceste activități se vor potrivi cel mai bine în predarea noului vocabular și sunt concentrate preponderent pe un subiect specific, implicând de la unul sau mai mulți participanți, care vor reproduce o imagine interpretabilă (*harta conceptuală*) a ideilor și a conceptelor lor (de exemplu, descrierea structurii anatomice umane, a sistemului digestiv, vitaminele și beneficiile acestora asupra sănătății etc.) (*Anexa 11*).
- ✓ **Diagramele** sunt utilizate pentru etichetarea unui tabel, grafic sau a diagramelor. În plus, studenții pot discuta despre valorile unui tabel, folosindu-le în propoziții semnificative sau în descrierea unui raport (de exemplu, raportarea unor date statistice estimative – rata mortalității pacienților de HIV/SIDA din întreaga lume, prezentarea datelor într-o diagramă, descrierea curbei febrile etc.) (*Anexa 12*).

Alte tipuri de tehnici și sarcini pe baza materialelor autentice pot fi următoarele:

- **Comparing** (Comparare)
- **Mapping it out** (Cartografiere)
- **Skimming to scanning** (Răsfoire și scanare)
- **Note-taking** (Notare)
- **Jigsaw** (Mozaic)
- **Predicting and previewing** (Predicție și revizualizare)

- *Reflecting* (Reflecție)
- *Dubbing a video material* (Dublarea unui material video)
- *Movie-making* (Realizarea unui filmuleț)
- *Projects* (Proiecte) etc. [100, p.41].

Fără îndoială, există o multitudine de variante și de opțiuni de a folosi MA (materialele autentice) în cadrul orelor de LEM, factorul semnificativ fiind dexteritatea, inteligența și abilitățile profesorului de a le *explora, valorifica și manipula* pentru a atinge anumite *finalități educaționale*, pentru a beneficia la maxim de avantajele și impactul pozitiv al acestora, atât asupra profesorilor, cât și a studenților.

Conform opiniei lui M. Peacock, care a studiat impactul MA asupra *motivației cursanților*, acestea folosesc elemente reale, care includ un limbaj real și care este întrebuințat în lumea reală, folosind sarcini de învățare relevante, „... pe o durată îndelungată, contribuind astfel la un nivel înalt de concentrare și de plăcere” [139, p.145].

Astfel, *motivația studenților* este conceptul fundamental în utilizarea MA, deoarece reduce anxietatea și crește nivelul implicării participative în activitățile clasei. Mai mult decât atât, succesul studenților în înțelegerea materialelor autentice poate să dezvolte *încrederea* și *autonomia* în calitate de cititori ai unor materiale care ar corespunde necesităților lor.

Unul dintre motivele principale pentru utilizarea materialelor autentice în clasă este folosirea unui limbaj „**sigur**” (în special, în predarea limbajului medical englez, deoarece conferă veridicitate datelor prezentate) și cu adevărat „**real**”, aplicat în situațiile reale ale unei comunități specifice. Iată de ce rolul profesorului constă nu în inducerea în eroare a cursanților privind materialele utilizate (material didactic artificial), ci să-i pregătească, oferindu-le conștientizarea și abilitățile necesare, pentru a înțelege modul în care limba este folosită eficient [162].

2.3. Modelul pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice

Studiul literaturii de specialitate nu a dezvăluit, din păcate, date cu privire la o pregătire adecvată a profesorilor în domeniul LEM. Majoritatea cercetărilor sunt cu titlul de recomandări sau ghiduri pentru a dirija un proces de predare-învățare eficientă.

De aceea am conceput acest *Model pedagogic* în baza studiilor celor mai bune practici teoretice și praxiologice de predare a limbii engleze în scopuri specifice (ESS). Deși există numeroase metodologii de predare a unei limbi străine, literatura de specialitate studiată evidențiază trei tendințe semnificative și de impact.

1. Elaborarea și efectuarea studiului de analiză a nevoilor (insituțional și al studenților);

2. *Utilizarea materialelor autentice în procesul de predare- învățare;*
3. *Integrarea abilităților de limbă și de comunicare prin intermediul tehnologiilor.*

Este esențial ca rezultatele dorite de învățare să fie identificate de la bun început, așa cum sunt prezentate de Hilda Taba în *Curriculum Development, Theory and Practice (Dezvoltarea, teoria și practica curriculum-ului)*. Acest lucru oferă un echilibru între instruirea față în față și cea *on-line*, permițând proiectantului de curs să creeze un program coerent, care să răspundă provocărilor timpului, locului și bugetului, la fel precum să creeze un conținut relevant, captivant și motivant [152, p.4].

Hilda Taba subliniază următorul model etapizat:

1. *Diagnosticul nevoilor;*
2. *Formularea obiectivelor;*
3. *Selectarea conținutului;*
4. *Organizarea conținutului;*
5. *Selectarea experiențelor de învățare;*
6. *Organizarea experiențelor de învățare;*
7. *Determinarea a ceea ce trebuie evaluat și a mijloacelor de evaluare;*
8. *Verificarea echilibrului și a secvenței.*

Acest proces permite proiectantului de curs să creeze o serie de strategii și de activități didactice, care creează premisele studentului să lucreze în mod semnificativ spre atingerea obiectivelor de învățare a unei limbi. Proiectarea unui curs ESS include elaborarea programelor de învățământ, metodologia și abordarea procedurii de evaluare. Deciziile cu privire la aceste segmente de proiectare a cursului se bazează pe nevoile variate ale studenților. Prin urmare, nu putem concepe un design bazat pe o singură abordare pedagogică. Este important să înțelegem că fundamentarea conceptului de Instruire o constituie competențele de comunicare (*Communicative Approach*), termen sinonim cu ESS (*ESP*)

Figura 2.16. Interdependența între competența de comunicare și predarea-învățarea limbii engleze pentru scopuri specifice

Deși predarea unui curs ESS nu are la bază o teorie prestabilită a limbajului, ea pornește de la o teorie funcțională generală și se concentrează pe limbaj ca mijloc de comunicare, iar *scopul instruirii ESS este dezvoltarea competenței comunicative într-un mediu social situațional*.

Prin urmare, metodologia didactică trebuie să fie adaptată unor scopuri reale, urmărind să satisfacă unele experiențe: să ofere oportunități de învățare practică, de învățare relevante, definatorii pentru comportamentul profesional vizat; să prilejuiască realizarea unor sarcini de instruire în chiar

mediul profesional vizat; să coreleze conținuturile pregătirii teoretice și a celei practice, prin marcarea aspectelor cu înaltă semnificație pentru domeniul specializării.

Pedagogia ESS tinde să fie eclectică și nu ține de o singură abordare sau metodă de predare, astfel putem identifica mai multe abordări comunicative și ale produselor secundare ale acesteia, cum ar fi învățarea pe conținut (*Content-Based Learning*), învățarea integrată bazată pe conținut și pe limbaj (*Content and Language Integrated Learning*), abordarea lexicală (*Lexical Approach*), predarea limbilor, bazate pe competențe (*Competency-Based Language Teaching*), instruirea bazată pe student (*Learner-centered teaching*), instruirea bazată pe sarcini (*Task-Based Teaching*) etc..

Cele mai des menționate abordări, care se regăsesc în literatura de specialitate, sunt:

- ***Content-based Teaching*** (*Predarea bazată pe conținut*);
- ***Task-based Teaching*** (*Predarea bazată pe sarcini*);
- ***Learner-centered Teaching*** (*Predarea centrată pe student*), deoarece într-o mare măsură implică utilizarea materialelor autentice și corelația acestora cu mediul profesional.

Potrivit lui M.R. Richards și Rodgers, 2014, abordările descrise anterior sunt bazate pe un set de principii comune:

- ✓ Limbajul este ceva care este folosit în scopuri semnificative și pentru a îndeplini funcții autentice.
- ✓ Funcția principală a limbajului este de a permite interacțiunea și comunicarea între membrii unei comunități.
- ✓ Structura limbajului reflectă utilizările sale funcționale și comunicative.
- ✓ Oamenii învață mai bine două limbi atunci când folosesc limba ca mijloc de înțelegere decât doar ca un scop în sine.
- ✓ Limba este un mijloc de realizare a nevoilor personale și a celor sociale și a obiectivelor din lumea reală.
- ✓ Interacțiunea orală (vorbirea) este scopul principal al limbajului și piatra de temelie a achiziției unui limbaj specific.
- ✓ Utilizarea limbajului implică integrarea abilităților.
- ✓ Utilizarea limbajului reflectă contextele în care el se produce [Apud 205, p. 53].

Obiectivele unui curs ESS sunt elaborate și stabilite în conformitate cu necesitățile specifice ale cursanților, iar efectuarea analizei nevoilor studenților este o condiție a oricărui curs pentru a determina necesitățile cursanților, precum și domeniile și situațiile de utilizare a acestui limbaj specific. Putem distinge obiective generale ce țin de studierea unei limbi străine (cele patru competențe: citire, audiere, vorbire și scriere) și obiectivele specifice unui curs anumit, de exemplu, unui curs de limbaj medical englez (*Capitolul 2.1*).

Analiza nevoilor cursanților, conform opiniei lui T. Hutchinson și A. Waters (1987), reprezintă o abordare a învățării limbilor bazată pe o singură întrebare centrală: „De ce are nevoie cursantul să

învețe o limbă străină?”. Alți metodiști în predarea ESS (T. Dudley-Evans și M. St. John, 1998; M.H. Long, 2005; J. Swales, 1985) identifică cele trei întrebări fundamentale care direcționează un proces de evaluare a nevoilor studenților:

1. *Care este contextul specific de utilizare a limbajului?*
2. *Ce abilități specifice ale limbajului și ce nivel de competențe trebuie să dezvolte un student ESP?*
3. *Cum trebuie asimilate tipurile de discursuri pentru înțelegere sau producere?*

Potrivit lui K. Gatehouse (2001), pentru a putea comunica fluent într-un domeniu profesional, studentul are nevoie să dezvolte trei abilități majore:

- Utilizarea vocabularului și a jargonului specific contextului profesional.
- Folosirea unui set de abilități academice mai generalizat, precum și realizarea cercetărilor, participarea la conferințe, interacțiunea cu alți membri ai comunității profesionale și academice etc.
- Utilizarea limbajului informal de zi cu zi, pentru a comunica eficient, indiferent de ocupație și de context [175].

Cu toate că există anumite diferențe distincte între diverse modele de analiză a nevoilor și anume în modul în care sunt realizate, în metodele care sunt aplicate anumite elemente fundamentale pot fi văzute ca fiind comune. Aceste componente fundamentale sunt:

- ① **Target Situation Analysis** – TSA (Analiza situației-țintă), care se concentrează pe identificarea cerințelor de limbă ale cursanților sau, după cum menționează P.C. Robinson (1991), „o analiză a nevoilor care se concentrează pe necesitățile studenților la sfârșitul unui curs de limbă”;
- ② **Learning Situation Analysis** – LSA (*Learning Situation Analysis*), care se referă la nevoile subiective, orientate pe procesul de instruire, adică ce vor studenții să învețe;
- ③ **Present Situation Analysis** – PSA (Analiza Situației Prezente), care urmărește să determine punctele forte și punctele slabe ale studenților.

Potrivit lui T. Hutchinson și A. Waters [123, p. 58], „nevoile-țintă” sunt descrise de necesitățile, lacunele și dorințele studenților (Tabelul 2.6).

**Tabelul 2.6. Necesitățile, lacunele și dorințele studenților
(adaptat după T. Hutchinson și A. Waters)**

	OBIECTIVE (percepute de <i>designeri de curs</i>)	SUBIECTIVE (percepute de <i>studenți</i>)
NECESITĂȚI	Nevoia de a învăța limba engleză pentru a activa într-un domeniu specific (medical)	A face față unor situații de comunicare în limba engleză
LACUNE	Lipsa de cunoștințe în unele domenii legate de medicină (probabil)	Mijloace de învățare a limbajului medical englez
DORINȚE	A avea succese într-un mediu profesional medical	A cunoaște perfect LEM

Reieșind din toate cele expuse supra, **proiectarea cursului ESS** (*Course Design*) are ca scop suplینirea și completarea diferențelor/lacunelor identificate între competența lingvistică existentă și cea dorită, care, la rândul său, este ghidată de efectuarea unei analize de nevoi foarte minuțioase. Proiectarea cursului ESP este axată pe două elemente principale: *abordarea proiectării cursului* și *obiectivele cursului*. Acest proces poate fi schițat după cum urmează:

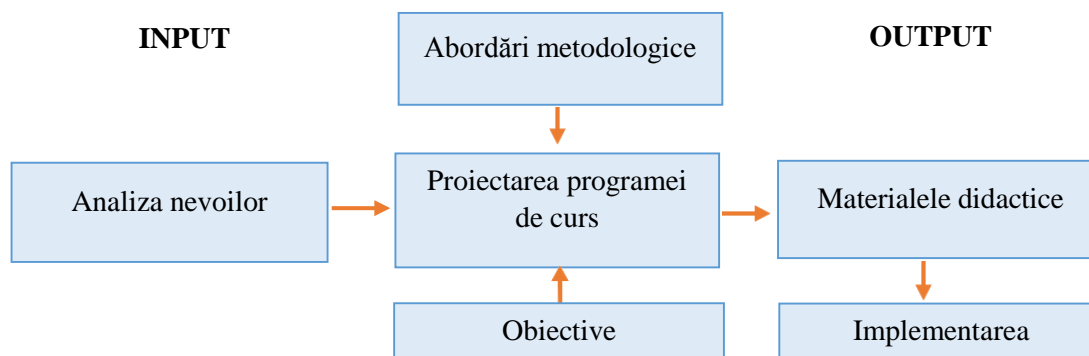

Fig. 2.17. Abordarea proiectării cursului ESS

Un model bazat pe un design modular a fost implementat în anii 1992-1995 pentru predarea-învățarea limbii *engleze în scopuri militare* (A.R. Ulușan, 1995), obținându-se rezultate destul de satisfăcătoare [205]. Acest modul era alcătuit din trei părți principale (Figura 2.18).

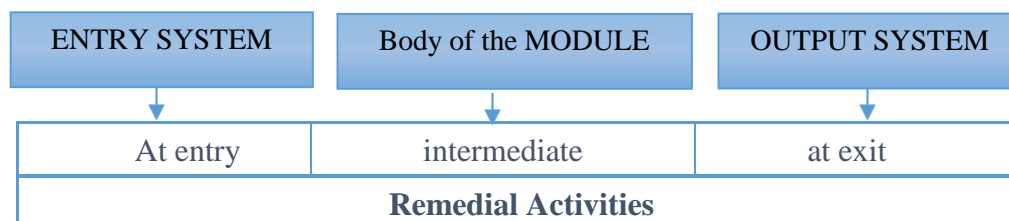

Fig. 2.18. Proiectarea programei de curs bazata pe moduli specifici [205, p. 31]

Acest model vizează un sistem de intrare (*input*), care ghidează cursantul spre modulul anterior sau următor, corpul modulului sau „nucleul” (*core*), care conține activitățile folosite pentru obținerea obiectivelor acestui modul și ultimul sistem este cel de ieșire (*output*), de ghidare spre următorul modul.

Corpul modulului este compus dintr-un set de cadre sau submodule, fiecare corespunzând unui proces continuu de învățare în clasă, implicând obiective specifice, derivate din obiectivele generale.

Formatul modular este compus din module practic similare cu unitățile dintr-un program de curs. Cu toate că modulele se potrivesc numai unei situații specificate și vizează doar utilizarea unei funcții și structuri comunicative, abordările moderne la fel pot folosi acest model, fără o gradare a structurii sau a funcției comunicative în prealabil [111, p.80].

Odată cu apariția și dezvoltarea ESS apare necesitatea de a reevalua fostele modele de design de curs din perspectiva analizei nevoilor studenților, care sunt în continuă schimbare, în funcție de cerințele pieței muncii. Astfel, un program de curs ar trebui să aibă un mecanism integral, pentru a

face față provocărilor emergente și unor realități încă nedescoperite Acest principiu pare valabil pentru toate tipurile de programe, dar este deosebit de relevant pentru cursurile ESS.

Rolul profesorului ESS. Predarea ESS necesită *un curriculum* foarte dinamic, bazat pe o învățare centrată pe student și pe nevoile acestuia care urmează să fie *identificate la începutul și la sfârșitul unui curs*. Este practic imposibil pentru un designer de curriculum sau al unui program de curs ESS să cuprindă toate aceste necesități în cadrul unui curs, datorită specificității și multor varietăți ale acestora.

Dacă e să rezumăm multitudinea de funcții și de responsabilități, atunci profesorii ESS trebuie să fie dispuși să *asculte studenții*, să aibă o *flexibilitate considerabilă în proiectarea cursului*, să fie pregătiți să își *asume anumite riscuri* în predarea lor, să *încorporeze rezultatele cercetării* lor într-un domeniu, să prezinte *interes față de disciplinele sau activitățile profesionale* la care studenții sunt expuși în cadrul comunității lor și, la rândul lor, să *colaboreze în mod intens cu alți specialiști* ai acestei discipline.

Materiale didactice (conținutul)

Utilizarea materialelor autentice în contexte de învățare, cum ar fi ESS, a fost întotdeauna o problemă controversată. În acest context, lucrarea dată are ca scop de studiu implementarea și eficientizarea materialelor autentice într-un cadru academic de predare a limbii engleze pentru scopuri medicale. Pentru aceasta vom face o evaluare a autenticității și a materialelor autentice, spre deosebire de materialele didactice bazate pe manuale, concentrate pe nevoile mediciniștilor, precum și pe unele abordări metodologice, care pledează pentru utilizarea materialelor autentice. Mai mult, vom evalua necesitățile cursanților, ca unul dintre principiile fundamentale în proiectarea cursului ESS. Lucrarea va analiza natura motivatoare a materialelor autentice, în special pentru mediciniști, cu ideea că limbajul va fi utilizat în scopuri reale de către oameni reali [207].

Deși există o multitudine de materiale didactice utilizate în predarea limbii engleze, majoritatea acestora au fost elaborate de către autori și pedagogi în scopul predării limbilor străine. Aceste materiale sau diversele manuale de curs se concentrează, de obicei, pe predarea structurii (lexicului) și a aspectelor gramaticale ale limbii engleze. Cu alte cuvinte, se pune mai mult accent pe predarea abilităților de achiziționare a limbii engleze, mai degrabă decât pe învățarea unei limbi autentice, reale în care studenții trebuie să interacționeze și să comunice în lumea reală (R. Berry, 2000; A. Burns, 1998; G. Cane, 1998).

O serie de studii empirice au examinat semnificația materialelor autentice și rezultatele au relevat mai multe efecte pozitive asupra cursanților în ceea ce privește pronunția și audiția (*M. Miller, 2005; M. Thanajaro, 2000*), îmbunătățirea abilităților de citire (*C. Carney și M. Franciuli, 1992*), sporirea semnificativă a competenței comunicative la utilizarea textelor autentice, comparativ cu învățarea bazată pe manuale (*D.J. Young, 1999; M. Chaves, 1998; A. Gilmore, 2007*).

După ce a făcut distincția dintre materialul autentic și cel neautentic și a evaluat utilizarea acestora în studiile sale, Davies a scris: „Un text nu este înțeles pentru că este autentic, ci este autentic pentru că este înțeles. ... Tot ceea ce înțelege studentul este autentic pentru el” [63, p. 192].

În general, accesul direct la utilizarea autentică a unei limbi străine se poate realiza în mai multe modalități:

- (a) față în față cu vorbitorii nativi;
- (b) prin audierea pasivă a conversațiilor;
- (c) prin ascultarea înregistrărilor audio;
- (d) prin ascultarea și vizionarea televizorului, a video-urilor;
- (e) prin lecturarea textelor autentice, nemodificate, neselectate (din ziare, spoturi publicitare etc.);
- (f) prin utilizarea software-urilor educative;
- (g) prin participare la forumurile *on-line* și *offline* [17, p. 66].

Prin urmare, selectarea și accesarea materialelor autentice, conformitate M.H. Haley și T.Y.Austin (2004), poate fi o activitate foarte provocatoare. A. Oguz și H.O.Bahar (2008:) susțin ca materialele alese trebuie să fie eficiente pentru un grup-țintă și nu încurajează selectarea aleatorie a materialelor autentice, dar să fie „întotdeauna utilizate cu un scop anumit și să îndeplinească obiectivele lecției”[Apud 135, p. 331].

Astfel, elaborarea materialelor autentice ale unui curs ESS se bazează pe cele patru caracteristici fundamentale:

- ajustarea/potrivirea MA la nivelul de competență a studenților;
- relevanța MA la nevoile studenților, conform domeniul lor profesional;
- aspectul creativ al sarcinilor/activităților și al strategiilor discursive;
- stimularea competenței de comunicare în limba-țintă.

Aceste principii stabilesc nivelul macro-contextual al selectării și implementării materialelor didactice, pe când rolul practicienilor ESS este de a face unele ajustări pentru *o realizare contextuală adecvata* a acestora în cadrul orelor de limba engleză [153, p. 92].

T. Hutchinson și A. Waters au descris un model de proiectare a materialelor didactice format din patru elemente-cheie: *introducere (input), conținut, limbaj și sarcini*.

- **Introducere:** Aceasta poate fi un text, un dialog, o înregistrare video, o diagramă sau orice alt tip de comunicare a datelor, în funcție de nevoile pe care le-ați definit, în prealabil, la etapa analizei necesităților studenților.
- **Conținut:** Limba nu este un scop în sine, ci un mijloc de a transmite a informațiilor și a percepțiilor în legătură cu un conținut anumit. Conținutul nonlingvistic de asemenea joacă un rol semnificativ la această etapă și trebuie luat în considerare.

- **Limbajul:** Scopul unui curs ESP este de a facilita utilizarea unui limbaj-țintă în cadrul orelor. De aceea nu putem cere de la cursanți îndeplinirea unor sarcini și activități comunicative, fără o cunoaștere suficientă a limbii.
- **Sarcini:** Scopul final al învățării limbii este utilizarea ei. Materialele ar trebui să fie concepute astfel, încât să conducă către o *sarcină comunicativă*, în care studenții folosesc conținutul și cunoștințele lor asimilate prin intermediul unor *materiale relevante, interesante și motivante* [Apud 168, p.4].

Majoritatea manualelor folosesc materiale prestabilite mai degrabă decât pe cele autentice, pentru a facilita asimilarea unei limbi-țintă. Desigur noi nu putem omite totalmente rolul manualelor în predarea cursului ESS, deoarece acestea includ o serie de cunoștințe privind structurile lexicale și cele gramaticale care, în unele cazuri (*în medicina*, de exemplu), nu pot fi omise, deoarece sunt *critice pentru siguranța și viața pacienților*. Iată de ce nu optăm pentru o abordare metodologică, bazată integral doar pe materialele autentice, ci mai degrabă „programul unui curs ar trebui să pornească de la materiale prestabilite către materiale complet autentice, cum ar fi înregistrările conversațiilor la spital sau prezentarea unor cazuri reale” [75, p. 106].

Dezideratele de modernizare și de perfecționare a strategiilor didactice se înscriu pe direcțiile sporirii caracterului activ al metodelor și al tehnicilor de învățământ, în aplicarea unor metode cu un pronunțat caracter formativ, în valorificarea noilor tehnologii instrucționale, susține C. L. Oprea [43, p.188]. Utilizarea metodelor interactive are ca scop primordial creșterea motivației pentru învățare și a încrederii în sine, asigurând condițiile formării capacității studentului de a interacționa și de a comunica, astfel pregătindu-se pentru întâlnirea cu pacientul [39, p. 95].

După descrierea tuturor acțiunilor/pașilor de organizare-desfășurare a eficientizării procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale, prin intermediul materialelor didactice autentice precizăm faptul că fundamentarea științifică a modelului pedagogic derivă de la reperatele teoretice și cele metodologice, abordate ca teorii generale pentru învățământul superior, pedagogia adulților, didacticile și strategiile specifice și particulare, proiectarea de curriculum etc., precum și de la metodologiile de cercetare specifice, cum ar fi: predarea limbii engleze în scopuri specifice, analiza situației-țintă, analiza nevoilor respondenților, selectarea conținuturilor specifice, utilizarea materialelor didactice, valorificarea corelării intra- și interdisciplinare prin intermediul cercetării experimentale. Accentul s-a pus pe capacitatea de integrare a studentului în contextul cotidian, din punct de vedere lingvistic, social și profesional, în general, și pe competența comunicativă și socio-pragmatică, în special.

Algoritmul expus în modelul pedagogic, precum și conținutul acestuia ne oferă posibilități de a aborda predarea-învățarea limbii engleze în domenii disciplinare specifice, cu nenumăratele lor subdiviziuni (Figura 2.19).

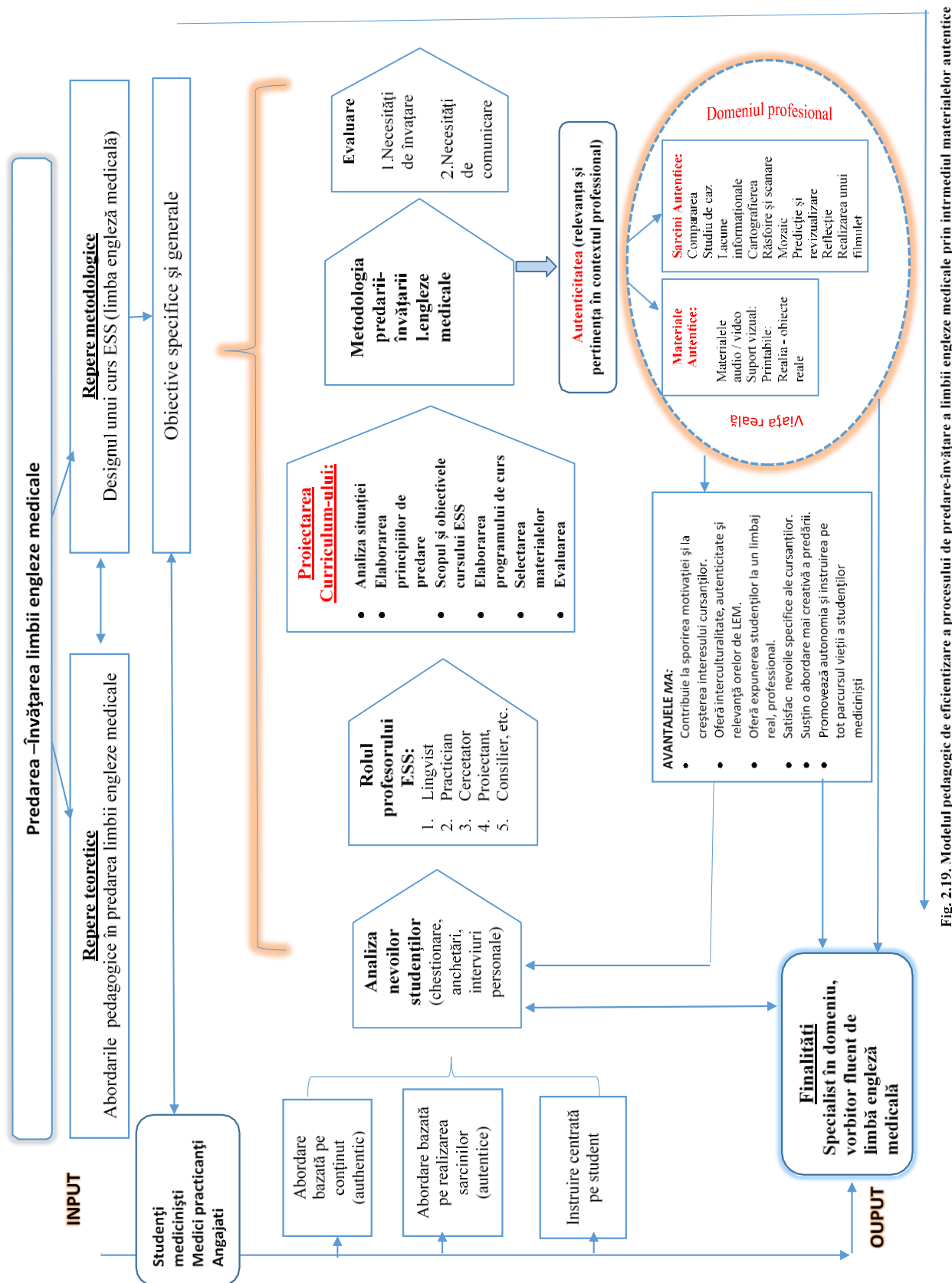

Fig. 2.19. Modelul pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice

Astfel, organigrama modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze elucidează abordările pedagogice și strategiile interactive de utilizare a materialelor autentice, precum și structurarea corectă și etapizată a principalelor componente ale unui curs de predare a limbii engleze specializate, într-o cheie optimă.

După ce au fost definite obiectivele generale și cele specifice, reieșind din caracteristicile mediciniștilor care deseori variază nu doar în interes (de a migra în străinătate, de a participa cu prezentări și publicații internaționale), vârstă (vârsta poate varia de la 16 -50 ani), ocupație (sunt sau nu sunt angajați în câmpul muncii), precum și în funcție de nivelul de posedare a limbii (A2-C1), au fost alese cele trei abordări majore care, în prezent, sunt considerate cele mai actuale și eficiente și care deja au fost cercetate pe scară largă, în vederea unor rezultate pozitive.

Deci, abordările principale valorificate în predarea-învățarea-evaluarea limbii engleze specifice la nivel universitar sunt:

- ① Content-Based Approach (Abordarea pedagogică centrată pe conținutul medical este promovată de T. Hutchinson și A. Waters (1987); D. M. Brinton et al. (1989); D. M. Brinton și P. Master (1997); J. Crandall și C. A. Tucker (1990); S. Davies (2003); G. Kavaliauskiene (2004); H. Basturkmen (2006).
- ② Task-Based Approach (Abordarea/ instruirea bazată pe sarcini este cercetată de J. Willis (1996); M. H. Long și J. M. Norris (2000); R. Ellis (2003); D. Nunan, (2004); S. M. Erfani și H. Davari, (2011).
- ③ Learner-Based Approach (Instruirea centrată pe student a fost studiată de mai mulți metodiști iluștri: D. Nunan (1988); T. Dudley-Evans și M. J. St. John (1998); A. Dłaska (1999); M. K. Smith., W. B. Wood, K. Krauter and J. K. Knight (2011); M.R. Richards și T. Rodgers (2001).

Ținem să menționăm ca elaborarea și implementarea curricula universitare sunt realizate în funcție de statutul autonom al instituției superioare de învățământ, al departamentelor/ catedrelor și al viziunii didactice proprii fiecărui profesor. Desigur, este practic imposibil să se conceapă un singur curs de limbaj medical englez, care să se plieze pe numeroasele contexte relevante acestui domeniu. Designul cursului include principalele deziderate care constituie procesul de proiectare a unui curs de limbi străine și este ilustrat prin exemplificări, bazate pe experiențele unui mediu medical. Această structură totuși este caracterizată prin adaptabilitate, flexibilitate și caracterul deschis, care depinde în mare măsură de creativitatea și nivelul de pregătire a cadrelor didactice, de capacitatea acestuia de a identifica interesele studenților, punctele lor slabe și de a remedia în timp util erorile de predare.

Structura unui *design* de curs ESP a fost studiată și cercetată în amploare de un număr mare de cercetători. Cert este faptul că majoritatea cercetătorilor și pedagogilor urmează un *algoritm etapizat* de proiectare a cursului, deși acesta poate varia de la un autor la altul.

Pentru modelul nostru pedagogic au fost selectate și implementate următoarele componente-cheie:

- **Analiza nevoilor studenților EMP** (M. Bheiss (1988); R. West (1994); T. Dudley-Evans și M. J. St. John (1998); H. Basturkmen (1998); S. Rizk (2006); D. Cowling (2007); C. Z. Javid (2011) etc.);
- **Rolul profesorului ESP** (P. Strevens (1988); E. V. Beltrán (2001); J.D. Brown *et al.* (2008), etc.);
- **Proiectarea curriculum-ului EMP** (P.C. Robinson (1980); J. Munby (1997); P. Sysoyev (2000); K. D. Graves (2000); M. H. Krzanowski (2011) etc.);
- **Metodologia predării-învățării limbajului medical englez** (materialele autentice sunt relativ recent utilizate de către comunitatea pedagogică, fiind un subiect de dezbatere pentru mai mulți pedagogi și metodiști. Totuși principalii adepți ai acestei abordări sunt: C. Rogers, F. Jr. Medley (1988); W. Lee (1995); W. Guariento, J. Morley (2001); P. McPherson (2004); M. N. MacDonald (2006), M. Dasli (2006); M. L. Redmond (2007) etc.);
- **Evaluare** (testele de evaluare demarate la finele cursului, conform curriculumului prestabilit de către Catedra de limbi moderne a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, au fost elaborate conform necesităților de învățare și de comunicare).

Toate materialele autentice utilizate în clasă au fost suplimentate de către profesor conform nivelului lor de cunoștințe și potrivit nevoilor specifice ale mediciniștilor. Astfel încât „studentul este actantul principal, e cel care caută, descoperă, fiind doar ghidat, supravegheat de profesor; stimulează spiritul de explorare și formează un stil activ de lucru; cultivă autonomia și afișarea propriilor opinii; stimulează aptitudinile de a surprinde, a înțelege și evaluează orientările valorice ale partenerilor de interacțiune; formează experiențe și competențe” [28, p.67].

Avantajele și importanța utilizării materialelor autentice sunt incontestabile, deoarece în primul rând, transpunerea materialelor autentice direct din mediul de lucru al studenților în orele de curs, cu ajutorul profesorului; în al doilea rând, profesorul ESP va studia și cerceta întotdeauna texte cât mai relevante situațiilor-țintă profesionale ale cursanților; în al treilea rând, textele autentice servesc ca sursă de informații pentru profesor și pot fi deja colectate în perioada de analiză a nevoilor. În susținerea și în apărarea utilizării materialelor autentice, putem susține că textele din suporturile de curs și din materialele didactice de predare a limbilor străine au un grad scăzut de asemănare cu discursurile pe care elevii le întâlnesc în lumea reală profesională.

În această ordine de idei, punctăm corelația între *aspectele pozitive ale materialelor autentice* (creșterea interesului, a motivației, creativitatea, autenticitatea etc.) și *necesitățile inițiale ale studenților*, care denotă o interdependență directă, prin identificarea unor indicatori de calitate, detalizarea cărora le vom observa în cadrul experimentului pedagogic (calitatea, eficiența, funcționalitatea și relevanța).

Astfel, modelul pedagogic comportă un caracter aplicativ, funcțional, coerent și etapizat, prin utilizarea diverselor metode și abordări inter- și transdisciplinare, unde medicinistul este considerat subiect al activității instructiv-educative, supus unor transformări de dezvoltare și de valorificare continuă a capacităților sale; începând de la medicinistul situat în cadrul academic al unui proces de învățământ (INPUT) spre medicinistul încadrat în câmpul profesional (OUTPUT), activizând mecanismele sale de adaptare și devenind participant activ al unei comunități distincte.

2.4. Concluzii la capitolul 2

1. Predarea-învățarea limbajului medical englez a fost generată de două tendințe/forțe motrice puternice. **Prima tendință** ține de studierea și analiza detaliată a „registrelor” specifice contextului medical și descrierea de către lingviști a „genurilor” de utilizare a limbajului medical.

A doua tendință în studierea limbajului medical este asociată cu „nevoile” percepute, în special, de către studenții adulți, de a utiliza o a doua limbă drept limbaj unic de comunicare științifico-internațională, precum și de o identificare precisă a formelor, structurilor sau conținuturilor, pe care medicii vor fi obligați să le utilizeze în cadrul orelor de curs și, ulterior, în mediul lor profesional.

2. Analiza necesităților se pliază pe mediile profesionale și lingvistice ale cursanților, stilurile personalizate de învățare, strategiile de învățare, motivația, precum și pe dorința lor de a participa la activitățile de curs, de a face teme și de a se implica plenar în cadrul orelor de limbă engleză. Abilitățile lingvistice și lipsa acestora constituie, de asemenea, un factor important pentru proiectarea unui plan de studiu și pentru asigurarea unui proces de predare-învățare calitativ.
3. Proiectarea cursului de predare a LEM reflectă nevoile specifice ale cursanților (adică, dentist, farmacist, medic, asistent medical etc.), oferind astfel mai mult sens activităților preconizate la curs. Lecțiile sunt contextualizate, practice și experimentale, bazate pe subiecte medicale și pe terminologia de specialitate, utilizate în cadrul unor simulări clinice, precum și pe sarcini interactive, motivante, discuții, dezbateri, învățare prin descoperire, învățare problematizată, prin cooperare, studii de caz, simulări, joc de roluri și activități practice, care contribuie la dezvoltarea spiritului critic, deschis și creativ, precum și la dobândirea competențelor de participare activă, pozitivă în spațiul socio-profesional.
4. Metodologia concepută și valorificată de noi în cercetarea de doctorat a fost sintetizată în mod structural în *Modelul pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbajului medical englez prin utilizarea materialelor autentice*, ca replică a textelor prestabilite în cadrul orelor de limbaj medical englez. Mai mulți specialiști în domeniu consideră materialele

autentice o componentă esențială a unui curs de ESS, fiind un impuls nou atât pentru profesori, cât și pentru studenți. Acestea sunt menite să trezească interesul și motivația studentului, într-un mod interactiv, prin relevanța, actualitatea și gradul înalt de calitate științifică, care răspund necesităților lingvistice și profesionale ale studenților pentru a deveni ulterior membri eficienți, competitivi pe piața muncii.

5. Un rol major în procesul de predare-învățare îi revine profesorului LEM, în special la etapa de formare profesională inițială a mediciiștilor, prin modul de a îndruma și de a încuraja studenții să folosească materiale *autentice* (în pofida nivelului lor de limbă engleză), *actualizate* (schimbul informațional este din ce în ce mai intens) și *relevante* pentru studenții specialiști (informația trebuie să fie reprezentativă și motivantă), ceea ce reprezintă o perspectivă prioritară în cariera profesională.
6. Subiecții cercetării noastre, Studenții de la Facultatea de Medicină Generală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, au cerințe specifice pentru învățarea limbii engleze medicale.

În primul rând, ei vor să comunice în cadrul unei comunități profesionale (spitale, instituții de sănătate publică) cu anumite grupuri de oameni (medici, pacienți, colegi străini, angajatori, sponsori) pe marginea subiectelor destul de specifice domeniului lor.

Un alt deziderat al mediciiștilor ar fi dorința de a publica articole în reviste medicale, cu impact internațional, de a participa la conferințe/seminare/programe de schimb/granturi internaționale și de a exercita practici în străinătate.

Toate acestea implică o bună cunoaștere nu doar a limbii engleze, inclusiv a structurilor ei gramaticale și lexicale, dar și transpunerea acestor cunoștințe într-un context profesional, utilizând vocabularul și jargoanele specifice medicinei și, totodată, oferind informații culturale autentice ale limbii-țintă.

Prin urmare, utilizarea materialelor autentice răspunde integral acestor cerințe prin faptul că permite învățarea nu doar a limbii engleze în sine, dar și integrarea facilă a cursanților în lumea exterioară/reală în afara orelor de limba engleză (posibilitatea de interacțiune autentică în situațiile uzuale).

III. CADRUL EXPERIMENTAL AL IMPLEMENTĂRII MODELULUI PEDAGOGIC DE EFICIENTIZARE A PROCESULUI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE A LIMBII ENGLEZE MEDICALE PRIN INTERMEDIUL MATERIALELOR AUTENTICE

Analiza reperelor teoretice descrise supra ne-au condus spre aprofundarea investigației noastre prin realizarea experimentului pedagogic. Conceptul capitolului include descrierea, derularea și valorificarea designului cercetării experimentale, a modelului pedagogic de predare a limbajului medical englez la nivel universitar prin intermediul materialelor autentice. Traseul investigațional ne-a condus spre rezultatele cercetării experimentale și statistice, argumentate științific, care confirmă eficiența *Modelului pedagogic de predare-învățare a limbii engleze medicale*, nivel universitar, prin tentative experimentale reușite de implementare și a valorificare a materialelor autentice la disciplina de Limba engleză medicală, specialitatea Medicină Generală 2, în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

3.1. Designul cercetării experimentale în baza Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice

Demersul cercetării prezintă descrierea acțiunilor experimentale, demarate din necesitățile studenților Facultății de Medicină a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova de cunoaștere a limbii engleze medicale, nu doar la nivelul achiziției de competențe de comunicare, în general, dar și la nivel de însușire a competențelor de comunicare specializată, pentru integrarea eficientă în domeniul profesional cu specialiștii în domeniu/ colegii din întreaga lume.

Or, pe lângă o comunicare fluentă și eficientă în cadrul instituției lor, mediciniștii și doctorii practicieni contemporani sunt puși în situația de a publica articole în reviste medicale internaționale, de a participa la conferințe de nivel internațional etc. Studenții de la medicină sunt mai motivați să învețe, să dobândească și să folosească limbajul specializat în contextul unei învățări, bazate pe domeniul lor de interese.

Studiul s-a realizat pe un eșantion experimental de 80 de studenți de la Facultatea Medicină Generală 2, din cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, derulat în perioada 2017-2020, conform *curriculum*-ului și obiectivelor curriculare pentru predarea-învățarea LEM (Limba medical engleză) în instituțiile de învățământ superior.

Lecțiile s-au desfășurat de 2 ori *per* săptămâna grupele fiind formate din studenți, vorbitori de limba română și de limba rusă, cu vârste cuprinse între 17 și 40 de ani. S-a lucrat cu lotul experimental în procesul predării limbii engleze medicale în vederea dobândirii unor competențe de înțelegere,

achiziționare a cunoștințelor de terminologie medicală și de cultivare a abilităților comunicative, pe care le presupune limbajul medical (Tabelul 3.1).

Tabelul 3.1. Stratificarea eșantionului cercetării

Eșantionul	Nr. de studenți	Etapa de constatare	Etapa de formare	Etapa de validare
Eșantionul experimental (Facultatea de Medicină Generală)	40	Septembrie 2017	Octombrie, 2018- Mai, 2019	Iunie, 2020
Eșantionul de control (Facultatea de Medicină Generală)	40	Septembrie 2017	Octombrie, 2018- mai 2019	Iunie, 2020

Scopul principal al acestui studiu experimental constă în evaluarea și în valorificarea datelor atestate în eșantionul experimental (EE), care include 40 de studenți, care au fost evaluați în vederea unei posibile ameliorări a situației lor academice prin implementarea materialelor autentice în cadrul orelor de limbaj medical englez, care ar avea un efect pozitiv asupra motivației acestor studenți. Eșantionul de control (EC) a cuprins 40 de respondenți, studenți în același an academic, specialitatea Medicină Generală, care nu au beneficiat de un curs de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul mijloacelor autentice, având drept reper manualele de curs deja aprobate, de *curriculum*, activități predefinite și sarcini pe baza acestor manuale.

Obiectivele cercetării experimentale au presupus următoarele acțiuni:

- determinarea nivelurilor de posedare a limbajului medical în contextul formării profesionale inițiale;
- identificarea necesităților studenților la inițierea cursului, precum și a rezultatelor scontate, preconizate la finalizarea cursului de LEM;
- valorificarea unui spectru bogat de MA întru dezvoltarea competențelor comunicative și a cunoștințelor, în vederea utilizării limbajului medical;
- examinarea percepțiilor și a atitudinilor mediciniștilor, în vederea utilizării MA la ore (motivație, interes, comprehensiune, relevanță, creativitate, gândire critică etc.);
- promovarea utilizării materialelor autentice, în scopul creării lecțiilor dinamice, captivante și relevante, destinate mediciniștilor;
- determinarea eficacității și utilității MA în comparație cu utilizarea manualelor de limba engleză;
- elaborarea testelor de evaluare a gradului de cunoaștere a lexicului de specialitate de către mediciniști;
- elaborarea și validarea experimentală a *Modelului pedagogic pentru predarea-învățarea eficientă a limbii engleze medicale prin intermediul MA*, în vederea valorificării lexicului de specialitate în comunicarea profesională.

Au fost identificate următoarele subiecte-întrebări de cercetare pentru determinarea eficienței MA în cadrul orelor de limba engleză medicală (LEM) la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”:

1. Care sunt nevoile mediciniștilor pentru realizarea și însușirea unui curs de LEM?
2. Care este atitudinea mediciniștilor față de semnificația și eficacitatea MA utilizate în cadrul orelor?
3. Care dintre materialele autentice au avut un grad de eficiență mai înalt?

Rezultatele chestionării ne-au confirmat ipoteza că implementarea *Modelului pedagogic de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul MA* la studenții de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” va eficientiza și va spori rezultatele scontate preconizate la sfârșitul cursului de LEM.

Mai mulți cercetători care au studiat procesul de predare-învățare a limbajelor specializate au identificat caracteristicile generale și specifice ale acestora.

W.K. Stevens (1988) definește variabilele *independente* și variabile *dependente* ale unui curs ESS. În funcție de acestea, am delimitat următoarele *variabile de cercetare*:

1. Variabilele independente, adaptate după modelul lui W.K.Stevens (1988), includ următoarele:

- ✓ Cursul este proiectat pentru a răspunde nevoilor specifice ale cursantului (adică, studenții de la medicină ar trebui să fie capabili să utilizeze în mod eficient vocabularul specializat, precum și să comunice în cadrul comunității sale profesionale (stomatologie, farmacie, medicină generală, asistență medicală etc.).
- ✓ Elaborarea textelor și a conținuturilor (subiecte specifice) cu referire la anumite discipline, ocupații și activități (de ex., identificarea diagnosticului, descrierea bolii, raportarea cazurilor, redactarea unui raport medical etc.).
- ✓ Limbajul este unul adecvat, aplicat spre o orientare integrală, în loc de o abordare parțială. Cu alte cuvinte, are loc schimbul de paradigmă de la unitățile structurale de bază ale limbajului (în afara contextului) către declarații încorporate într-un context semnificativ. *Leaver and Stryker* (1989), în cercetarea lor, au afirmat: „Competența lingvistică se realizează prin trecerea de la învățarea limbii în sine la învățarea materiei (conținutului semnificativ)”. Prioritate este acordată predării conținutului temei și nu doar caracteristicilor gramaticale și structurale ale limbajului specific [Apud 100, p. 38].
- ✓ Cursul este predat conform caracteristicilor de bază ale unui curs ESS: 1) *lexic de specialitate*; 2) *motivația legată de viitoarea profesie*; 3) *studenți orientați spre obiective*; 4) *puțină justificare lingvistică pentru texte foarte specificate*; 5) *termeni tehnici de specialitate, internaționali*, care nu prezintă bariere de înțelegere între membrii unei comunități profesionale [170].

2. Variabilele dependente sunt, de obicei, limitate la abilitățile lingvistice care trebuie învățate (de exemplu, doar citirea, scrisul, vorbirea); sau la predarea conform unei metodologii preordonate. În cadrul studiului nostru sunt următoarele variabile dependente: (1) *ascultarea, interpretarea și evaluarea* diferitelor materiale autentice video, audio, textuale și *realia*; (2) *comprehensiunea și dezvoltarea autonomiei* la citirea publicațiilor și a edițiilor medicale *on-line*, care completează conținutul cursului de bază; (3) *studierea, cercetarea și prezentarea datelor medicale on-line* în cadrul unor rapoarte efectuate sau a conferințelor; (4) *competența de exprimare și de interpretare a termenilor medicali și de elaborare a mesajelor profesionale*; (5) *utilizarea și integrarea termenilor medicali* în conversații, dezbateri, rezolvarea de situații profesionale etc.

Demersul cercetării experimentale prezintă descrierea acțiunilor experimentale, care conțin următoarele etape:

1. Etapa de constatare – am analizat nivelul de posedare a limbii engleze (aspect uzual) în ambele eșantioane (lotul experimental și cel de control), la începutul anului de studiu, sub aspectul variabilelor investigate. Aici am stabilit nivelul cunoașterii limbii engleze, conform *descriptorilor CECRL* (începător, intermediar sau avansat), prin intermediul unei testări inițiale de evaluare a competențelor de comunicare a studenților.

De asemenea, studenții au fost supuși unui sondaj în baza unui *Chestionar de identificare a nevoilor de comunicare* (cea a formării profesionale, pe de-o parte) și *de învățare* (cea a dezvoltării personale într-un mediu academic, pe de altă parte).

2. La etapa de formare am elaborat și implementat *Modelul pedagogic de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice*. Aceasta a inclus scrierea, audiția, citirea și vorbirea în limba engleză, prin valorificarea strategiilor de eficientizare în predarea-învățarea limbii engleze medicale.

După efectuarea măsurărilor necesare cu ajutorul instrumentelor prestabilite la etapa de constatare, a fost pus în aplicare *Modelul pedagogic de învățare al limbii engleze medicale prin intermediul MA* prin valorificarea nemijlocită a materialelor și sarcinilor autentice.

3. Etapa de validare ne-a permis determinarea eficacității implementării și valorificării materialelor autentice în cadrul orelor de limbaj medical englez la eșantionul experimental, în comparație cu cel de control, care a folosit doar materialele expuse în manual, în vederea cultivării competențelor de comunicare (scriere, ascultare, citire și vorbire), a motivației, comprehensiunii și a autonomiei de învățare. Implicit, au fost determinate care dintre cele 5 tipuri de materialele autentice a demonstrat un grad mai înalt de interes, relevanță, actualitate și motivație în rândul cursanților.

Strategia cercetării ne-a impus utilizarea următoarelor **instrumente de colectare a datelor**:

Testele de evaluare a cunoștințelor studenților (nivelul de achiziționare a limbii engleze), realizate la începutul și la sfârșitul semestrului. Testul de la începutul semestrului a inclus cunoștințele și deprinderile lexicale, sintactice și alte componente structurale ale unei limbi, independent de valoarea ei sociolingvistică și de funcția ei pragmatică. Testul final a evaluat cunoștințele studenților și nivelul de achiziție a limbii ca rezultat al implementării materialelor autentice în cadrul orelor de LEM.

Chestionarele au fost aplicate la începutul și la sfârșitul semestrului, în scopul evaluării atitudinilor studenților față de LEM, fiind identificate nevoile mediciniștilor la început de curs pentru a ne permite trasarea orientărilor generale (competențele de achiziționare a unei limbi străine) și celor specifice (deprinderile și utilizarea LEM în contextul sociolingvistic).

Observarea. Pe parcursul studiului am observat și înregistrat reacția studenților la metodele utilizate în ceea ce privește utilizarea materialelor autentice în cadrul orelor de LEM, participarea activă/pasivă la orele de engleză și gradul de implicare în realizarea sarcinilor bazate pe materialele autentice, implicat urmărind nivelul de autonomie al studenților în realizarea sarcinilor de lucru.

Procedurile didactice utilizate în ambele grupuri (în grupul experimental și cel de control) au urmărit dezvoltarea abilităților comunicative ale cursanților, a comprehensiunii, în general, și a motivației, relevanței, comprehensiunii textelor specifice disciplinei date, în special.

Pentru predarea limbii engleze medicale în grupul de control am utilizat manualele de bază (V. Dobrovici, I. Bostaca. *English in Medicine*. Polirom, 1999, p. 320) [108] și manualele suplimentare (E. H Glending. *Professional English in use*. Glendinning, Cambridge University Press, 2007), îndeplinind o serie de sarcini axate pe textele, utilizate în cadrul orelor de LEM, conform *curriculum*-ului aprobat la limba engleză medicală. În scopul cultivării abilităților de comunicare cu aplicarea limbajului medical englez, grupul experimental a utilizat predominant (dar nu exclusiv) materiale autentice și sarcini autentice, bazate pe materialul prezentat. Toate materialele au fost selectate conform conținuturilor specifice ale domeniului medical, luându-se în considerare nivelul intermediar de cunoaștere a limbii și a nevoilor studenților identificate la etapa de constatare.

În mare parte conținutul materialelor autentice s-a pliat pe următoarele rigori:

- a) reflectarea aceluiași subiect general, ca și în cazul manualului tradițional; respectiv, am explorat unitățile: *Human Body, Skeletal System, Muscular system, Microorganisms, Medical Interview* etc., care au fost predate și în grupul de control, suplindu-le cu articole, materiale video, *realia*, sarcini autentice, selectate în scopul obținerii unor rezultate cât mai apropiate posibil de subiectele existente în manualul tradițional;
- b) corelarea contribuției lingvistice la competențele lingvistice ale studenților, în funcție de nivelul lor de cunoaștere a limbii (B1-C1).

c) corespunderea interesului și nevoilor cursanților de la specialitatea dată (facultatea Medicină generală).

Etapa de constatare a inclus mai multe etape. Pentru început, am constatat că, conținutul ESS, după cum menționează T. Hutchison și A. Waters (1987), este diferit de cel de limba engleză generală (=uzuală), predată în mod obișnuit pentru susținerea unor examene la finalul unui curs de limba engleză.

În scopul identificării priorităților studenților, aceștia au fost supuși unui sondaj, în baza unui chestionar (chiar la prima oră de limba engleză), urmărind gradul de înțelegere de către studenți a posibilelor diferențe dintre limbajul medical și limba comună (= uzuală), dat fiind faptul că majoritatea studenților au o bază lingvistică destul de bună, având susținut deja examenul de engleză la bacalaureat, posedând limba engleză la nivel mediu sau intermediar). Studenții au fost rugați să-și expună în formă liberă opiniile cu privire la unele aspecte ale limbajului medical (*Anexa 1*).

După repartizarea fișelor cu subiecte-întrebări, am avut cu studenții discuții în grup referitor la acești itemi. Folosind metoda *Brainstorming* cu scopul de a genera idei și dezbateri pe marginea acestor întrebări și, totodată, pentru a asigura o mai bună claritate a momentelor-cheie, am constatat că majoritatea studenților nu înțeleg rolul limbajului medical englez și chiar nu au putut să-și formuleze o părere în acest sens. Am observat că studenții și-au schimbat opiniile radical, după ce au înțeles rolul limbajului medical englez, iar unii chiar au manifestat interes prin faptul că au pus mai multe întrebări la capitolul *care sunt totuși oportunitățile de a însuși limba engleză mai eficient* sau dacă universitatea oferă granturi sau programe de schimb în străinătate pentru studenți etc. În baza rezultatelor atestate în urma acestui sondaj, am observat **că opiniile privind utilizarea și importanța limbajului medical** diferă la toți respondenții într-o oarecare măsură, respectiv:

- *unii studenți nu văd necesitatea învățării limbii engleze în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”;*
- *nu cunosc care sunt deosebirile dintre limbajul medical și limba comună (=uzuală) (Lay Vocabulary);*
- *limbajul medical este mai puțin cunoscut mediciniștilor;*
- *există neclarități în privința aspectelor calitative de utilizare a limbajului medical.*

Toate aceste rezultate ne-au condus la demararea și elaborarea experimentului de formare.

A doua etapă a experimentului de constatare a ținut de evaluarea nevoilor și așteptărilor mediciniștilor legate de cursul de LEM (*Anexa 2*). Nevoile studenților ESS, de obicei, includ scopurile profesionale (de asemenea, ocupaționale sau vocaționale) și scopurile academice (de învățare a limbii, componentă inclusivă a procesului de învățământ).

Scopul acestui chestionar a fost de a identifica de ce are nevoie un student pentru a-și satisface nevoile profesionale și academice. În studiul său comparativ cu privire la programul disciplinei LEM și conținutul cursului, A. Pașcan menționează: „De o importanță egală este scopul de a construi o

motivație puternică pentru studierea limbii engleze, limbă care se va dovedi un instrument de neprețuit în cariera lor viitoare, în situații academice și profesionale” [138, p.139].

De asemenea, Z. Antic accentuează importanța analizei nevoilor studenților, pentru ca profesorul să poată proiecta programe de învățare adecvate, care ar motiva și ar oferi cursanților posibilitatea de a se exprima, promovând un sentiment de realizare: „este important să explorăm perspectivele celor care învață limbi străine în încercarea de a da lumină asupra modurilor în care contextele de învățare ar putea fi structurate pentru oportunități de învățare mai bune și despre modalitățile prin care studenții ar putea dezvolta strategii mai eficiente”[66, p.146].

În acest context, în scopul evaluării necesităților studenților legate de importanța limbii engleze pentru viitoarea lor carieră profesională, precum și de interesele proprii vizând această disciplină, studenții au completat un chestionar, în care am inclus toate aspectele coerente ale activității lor specifice academice și de carieră (Figura 3.1).

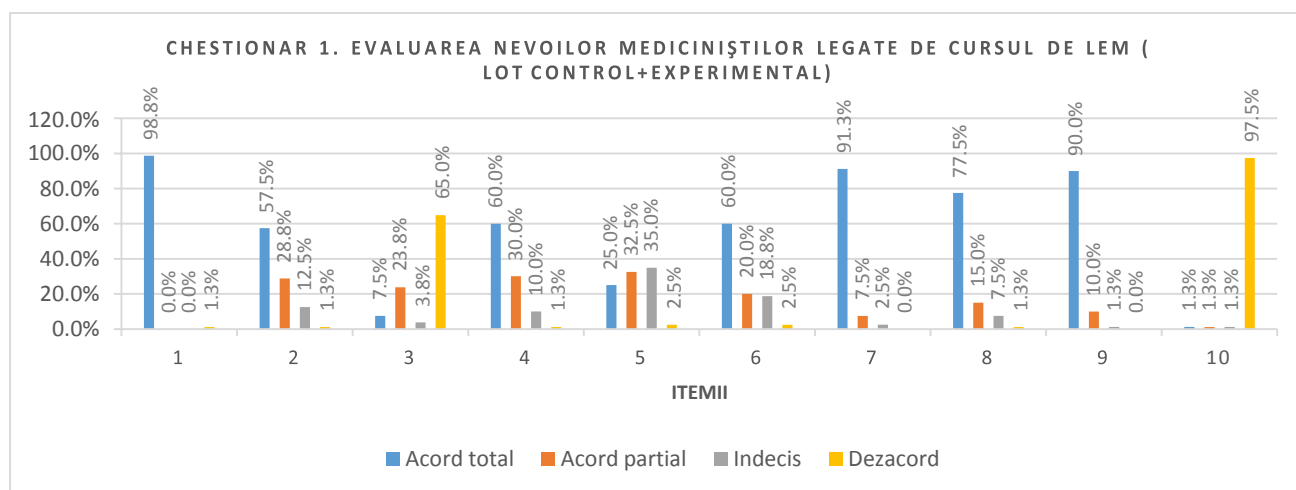

Fig. 3.1. Evaluarea nevoilor mediciniștilor legate de cursul de LEM (lot de control și lot experimental)

Rezultatele chestionării relevă că majoritatea studenților conștientizează importanța limbajului medical englez și chiar pot deja identifica unele scopuri și obiective de durată.

La itemul 1: „*As dori să-mi îmbunătățesc cunoștințele generale/de comunicare în limba engleză*” și la itemul 10 „*Nu prezintă niciun interes față de studierea limbajului medical englez, care au practic aceleași formulări*, majoritatea studenților au răspuns pozitiv, respectiv 98.8 % și 97.5%.

Itemii 2, 4, 6: „*Aș dori să pot comunica cu prietenii străini (colegii de grupă)*”; „*Am nevoie să citesc diverse cărți, literatură, ziare, jurnale medicale pentru a fi actual și coerent*”; „*Vreau să particip la diverse programe de formare și de mobilitate a studenților (Erasmus, de exemplu)*” au acumulat puțin peste 50% fiecare răspuns(57.5 %, 60.0% și, respectiv, 60.0%) ale mediciniștilor, fapt ce denotă un interes mai puțin relevant sau demonstrează incapacitatea de a pătrunde în esență și a conștientiza importanța acesteia pe viitor. Un nivel mai înalt de interes l-au prezentat itemii 7, 8, 9 (

91.3 %, 77.5% și, respectiv, 90.0%): „Îmbunătățirea posibilităților de angajare în câmpul muncii”; „Pentru a avea oportunitatea de a fi angajat într-un câmp de muncă în afara țării”; „Pentru a putea vorbi și a înțelege oamenii și alte culturi în limbă engleză (pacienți, colegi străini). Prin urmare, studenții realizează importanța conexiunii între învățarea LEM și a unei situații de comunicare din viața reală, din activitățile lor cotidiene și profesionale: 65.0% dintre studenți au optat pentru „dezacord total” și 23.8% studenți au dat „acord parțial” la itemul 3: „Am nevoie de engleză doar în timpul orelor de limba engleză și pentru a primi un calificativ pozitiv la sfârșitul semestrului (examene)”, fapt ce înregistrează că respondenții consideră, totuși, învățarea LEM o precondiție necesară în cariera și în viața lor profesională. Numărul egal de respondenți la punctul 5: „Vreau să scriu lucrări de cercetare/articole în engleză (conferințe, publicații în reviste internaționale)”, 25.0% - acord total, 32.5% - acord parțial, 35.0% - indecis, se explică prin faptul că studenții anului I, nu realizează, de fapt, ce este o activitate de cercetare și importanța acesteia în cadrul comunității lor, din motivul că nu sunt încă pregătiți la acest capitol.

Următorul pas al etapei de constatare l-a constituit o pretestare, prin intermediul căreia am reușit să evaluăm nivelul inițial de cunoaștere al limbii engleze, sub aspect lingvistic și al posesiei limbajului medical general. Din păcate, nu am putut face o evaluare pe baza descriptorilor CECRL, deoarece programele de ESS au o latură foarte specifică, care se extinde pe mai multe domenii de studiu, inclusiv mizând pe interdisciplinaritatea acestora, ajustate la nevoile cursanților.

Prin urmare, ne-am pomenit în situația din care am dedus că ajustarea cursurilor ESS la descriptorii CECRL nu este facil.

Deși au fost realizate o serie de cercetări în domeniul evaluării *beneficiilor CECRL* în predarea limbilor străine, constatăm totuși că foarte puține studii s-au efectuat în domeniul predării-învățării limbii engleze pentru scopuri specifice. S. Papageorgiou [137, p.19] menționează că este nevoie de mai multe cercetări pentru identificarea cerințelor lingvistice în limbajele pentru scopuri specifice. De asemenea, cercetătorul recomandă ca: „pentru unele cazuri să fie introduse scorurile minime de evaluare a unui test *cut score*, pentru a demonstra dacă elevul/studentul a trecut de nivelul de performanță prevăzut de CECRL” .

Conform studiilor efectuate de Androulla Athanasiou și coaut. [67], profesorii ESS întâmpină greutăți în ajustarea și în implementarea descriptorilor CECRL la orele de limba engleză cu scopuri specifice. Astfel, s-a făcut o încercare de a apela la două abordări, începând cu *analiza „nevoilor”* sau cu *respectarea descriptorilor CECRL*. Într-un final, ambele proceduri au ajuns la o convertire a descriptorilor deja existenți în unii mai specifici, care trebuie să se axeze asupra unui conținut anume. Totuși, după mai multe opinii și idei cercetate, s-a ajuns la concluzia că, pe lângă utilitatea lor,

descriptorii ar trebui să fie, de asemenea, adaptabili, astfel încât să se conformeze schimbărilor și avansărilor atât pe plan social, cât și tehnologic.

Se știe că utilizarea limbii variază considerabil, în funcție de cerințele contextului în care este folosită. Nevoia și dorința de a comunica se nasc dintr-o situație dată, iar forma și conținutul comunicării răspund acestei situații. Astfel, conform CECRL, orice act de vorbire se înscrie în contextul unei situații date, în cadrul unuia dintre domeniile (**sferele de activitate sau centrele de interes**) ale vieții sociale.

În consecință, înainte de a selecta descriptorii, am evaluat diferitele aspecte ale contextului specific medical și am încercat să grupăm posibilele interese („nevoi”) ale studenților în baza analizei nevoilor acestora, luând în considerare modalitățile posibile de creare a sarcinilor.

Astfel, în baza recomandărilor CECRL referitoare la *contextul de utilizare a limbilor*, am identificat inițial toate domeniile:

1. **Domeniul personal** este cel al vieții private a subiectului, axat pe cămin, familie și prieteni.
2. **Domeniul public** este cel în care subiectul este angajat, ca oricare cetățean sau ca membru al unui organism, în diverse tranzacții în scopuri diferite.
3. **Domeniul profesional**, în care subiectul este angajat să-și exercite meseria sau profesia.
4. **Domeniul educațional**, în care subiectul este implicat într-un sistem educativ, în special (dar nu obligatoriu) într-o instituție de învățământ.

În baza acestor domenii, s-au determinat următorii termeni-cheie:

- *locul și momentul* în care ele se produc;
- *instituțiile sau organisme* a căror structură sau funcționare determină esențialul a ceea ce ar putea în mod normal să se întâmple;
- *actorii*, în special, rolurile sociale pertinente în raportul lor cu utilizatorul / studentul;
- *evenimentele* care au loc;
- *operațiile* efectuate de către actori;
- *textele* întâlnite în cadrul situației.

E necesar să menționăm că nu am încercat să delimităm acțiunile produse pe competențe, ci, mai degrabă, am utilizat abilitățile de *scriere, citire, audiție, comunicare, traducere, interpretare a ideilor, comprehensiune*, ca fiind incluse în moduri diferite, pentru realizarea unor sarcini specifice ale cursului nostru. Astfel, am selectat cele mai frecvente acțiuni pe care studenții le-au menționat în chestionarele lor și le-am introdus în tabel (*Anexa 3*). Specificațiile intereselor și ale activităților tratate în conformitate cu necesitățile studenților mediciști au fost adaptate conform itemilor descriși în CECRL [166, p. 48].

În pofida interesului înalt al pedagogilor de a utiliza descriptorii CECRL, au fost raportate anumite provocări în literatura de specialitate cu privire la implementarea acestora în predarea limbajelor specifice. Mai mulți autori **au menționat și au constatat lipsa programelor de formare a cadrelor didactice care să permită identificarea nivelului de performanță și a descriptorilor CECRL**, deoarece metodologia adoptată pentru aceasta este una destul de riguroasă.

Elaborarea lor necesită o îmbinare sistematică a metodelor *intuitive, calitative și cantitative*, pe lângă necesitatea efectuării unei analize a nevoilor pentru a încorpora sarcini și situații legate de viața profesională a fiecărui student (M. Huhta *et al.* 2013)[122]. Identificarea necesităților și a altor elemente expuse ne-au permis să pregătim sarcinile și să elaborăm descriptorii de performanță pentru fiecare nivel (*Anexa 4*).

În baza descriptorilor generali CECRL am identificat itemii principali ai testului inițial și scorurile de identificare a nivelului de posedare a limbii. Structura pre-testului este în corespondere cu modelele de teste elaborate în cadrul disciplinei de limbaj medical englez, prevăzute conform programei curriculare a cursului de limbaj medical englez din cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „ Nicolae Testemițanu” (*Anexa 5*).

În acest context, menționăm că în cadrul testului inițial au fost propuși 6 itemi, bazați atât pe cunoștințe generale, cât și pe cele ale limbajului medical, pentru a evalua nivelul de achiziție a limbii și a vocabularului terminologic. Studenții au luat note, conform baremului de evaluare a nivelului de dezvoltare a competențelor de comunicare a unei limbi străine. Astfel, nivelul nesatisfăcător (minim) se încadrează în limita de 0-20 de puncte; cel satisfăcător: 21-26 de puncte; nivelul mediu: 27-34 de puncte și ultimul nivel, cel avansat: 35-40 de puncte. De asemenea, în tabelul de mai jos sunt prezentate și notele cuantificate în puncte (Tabelul 3.2). Notele constituie punctele de referință pentru stabilirea nivelului de cunoștințe în cercetarea dată.

Tabelul 3.2. Scorurile obținute (de la 20 până la 40) corespund unui calificativ de la A la C, conform CECRL

Scor înalt	40, 39 puncte	Nota 10
	38, 37, 36,3 5 puncte	Nota 9
Scor mediu	34, 33, 32, 31 puncte	Nota 8
	30, 29, 28, 27 puncte	Nota 7
Scor satisfăcător	26, 25,24, 23 puncte	Nota 6
	22, 21, 20 puncte	Nota 5
Scor nesatisfăcător	19-0 puncte	Nota 4

În urma evaluării testelor de identificare a capacităților de exprimare și de înțelegere a limbajului medical, s-a stabilit un anumit nivel (de la scăzut până la mediu) al cunoașterii limbajului medical în ambele loturi experimentale în aceeași măsură (Tabelul 3.3).

Tabelul 3.3. Descrierea rezultatelor scorurilor la testele inițiale în ambele loturi experimentale (EE și EC)

Test inițial	Scor înalt		Scor mediu		Scor satisfăcător		Scor nesatisfăcător	
	Nr. st	%	Nr. st	%	Nr. st	%	Nr. st	%
EC	0	0	19	47.5	14	35	7	17.5
EE	0	0	18	45	16	40	6	15

Astfel, conform probelor de evaluare, putem observa date relativ egale pentru ambele loturi experimentale. Constatăm că niciun student nu a obținut scoruri înalte, astfel că majoritatea studenților – **47.5%** și **45%** se încadrează în nivelul mediu, fiind urmați de **35%** și de **40%**, pentru scorul satisfăcător, și, respectiv, **17.5 %** și **15%** dintre studenți au obținut un scor nesatisfăcător.

Vizualizând grafic aceste date, observăm cu certitudine nivelul relativ egal al cunoștințelor în limba engleză, limbaj uzual versus limbaj specializat, la ambele loturi experimentale, după cum urmează (Figurile 3.2, 3.3).

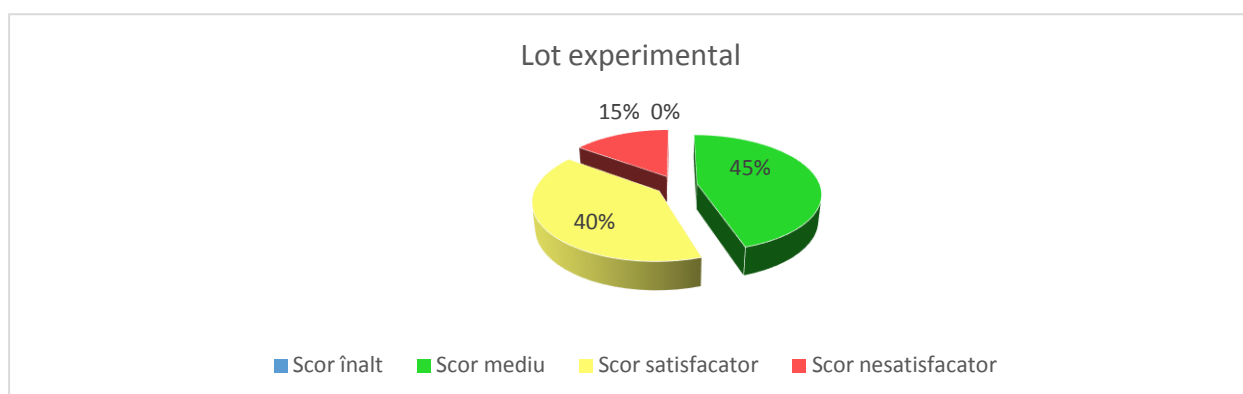

Fig. 3.2. Scorurile obținute la testul inițial de către studenții din lotul experimental

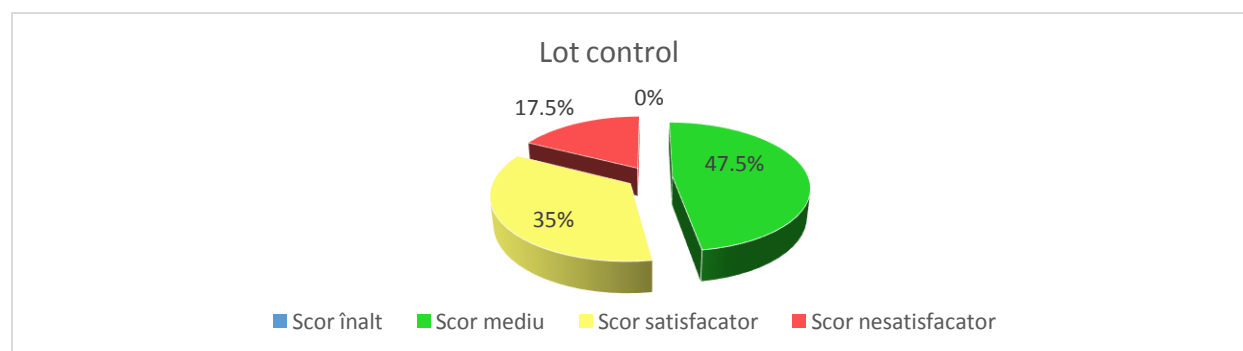

Fig. 3.3. Scorurile obținute la testul inițial de către studenții din lotul de control

Note: Procentul relativ înalt al studenților cu scor mediu se datorează faptului că aceștia deja au susținut examenul de Bacalaureat și posedă un nivel mediu de cunoștințe de limbă engleză generală. Cu toate acestea, *nivelul mediu nu este un indicator reușit pentru cunoașterea limbajului medical englez*, deoarece, după cum am mai menționat mai sus, LEM este uneori echivalent cu siguranța și viața pacientului, precum și cu eficiența specialistului în cadrul comunității profesionale.

Rezultatele prezentate ne ajută să identificăm mai bine *lacunele la nivel de grup* în procesul de eficientizare a predării-învățării privind competența de comunicare și de integrare profesională. La etapa inițială a cercetării noastre am determinat nivelul inițial de cunoaștere al studenților în ambele loturi, am evaluat necesitățile specifice ale studenților, adaptate conform intereselor și preocupărilor lor pentru a putea demara procedura de realizare a etapei de formare, bazată pe modelul tradițional de predare, prin intermediul procedeelelor și al materialelor didactice utilizate în cadrul catedrei (*lotul de control*) și predarea limbajului medical prin intermediul unor instrumente, sarcini și materiale autentice (*lot experimental*).

3.2. Demersul formativ de implementare a Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice

Deși multe studii au dovedit utilitatea materialelor autentice în procesul de predare-învățare a limbii engleze ca limba a doua, puține studii au examinat utilitatea materialelor autentice utilizate în contextul predării limbajului englez medical. De asemenea, există puține studii anterioare cu privire la percepțiile mediciniștilor, în vederea utilizării textelor autentice în timpul orelor. Prin urmare, acest studiu oferă idei, în condiția în care studenții găsesc materiale autentice utile pentru a învăța un limbaj real, pentru a-și îmbunătăți competențele comunicative și pentru a utiliza conținutul acestor materiale în nevoile lor profesionale viitoare.

În baza analizei „nevoilor” menționate de către studenții de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, la etapa de constatare s-a elaborat și s-a realizat demersul formativ al acestui studiu prin:

- (1) *identificarea conținuturilor autentice dintr-o gamă variată de surse disponibile;*
- (2) *definirea și descrierea tipurilor de materiale autentice folosite în cadrul orelor de LEM;*
- (3) *valorificarea materialelor autentice prin strategii și sarcini luate din viața lor reală – profesională;*
- (4) *evaluarea studenților și opiniile acestora, cu privire la utilizarea materialelor la lecțiile de LEM;*
- (5) *determinarea preferințelor studenților de utilizare a materialelor autentice, conform structurii, conținutului, motivației, relevanței, comprehensiunii etc.*

Studiul actual privind eficientizarea procesului de predare-învățare prin intermediul materialelor autentice, într-un context de ESS poate fi, în general, informativ pentru acest domeniu și, în mod special, pentru profesori, încurajându-i să utilizeze materialele autentice ca *o abordare metodologică mult mai eficientă* decât metodele tradiționale, pentru a-i ajuta pe studenți să asimileze/învețe mai facil limba engleza în scopuri profesionale. Mai mult decât atât, acest studiu poate oferi premise pentru includerea ulterioară a MA în *curriculum*-ul și programa unui curs de ESS.

Majoritatea profesorilor preferă utilizarea manualelor de curs în pregătirea viitorilor specialiști, deoarece acestea le simplifică lucrul, oferind sarcini și activități variate pe baza unui conținut studiat. Totuși conținutul unui text medical este unul foarte specific și științific, care nu întotdeauna corespunde necesităților de comunicare a mediciiștilor, dar, în mare măsură, îi pregătește pentru anumite sarcini de evaluare, pe care studenții în mod obligatoriu trebuie să le susțină la sfârșitul semestrelor.

Utilizarea materialelor video autentice în clasele ESM: criterii de selectare, surse și tipuri

Profesorii implicați în predarea și educarea viitorilor specialiști în domeniul medicinei au căutat diferite metode de dezvoltare a abilităților comunicative. În ultimii ani, învățarea bazată pe materiale video a devenit o metodă larg răspândită, care a influențat transferul de cunoștințe în instituțiile de învățământ superior, în special, universitățile. Potrivit opiniei lui Claire Tomalin (1992): „Videoclipul comunică sensul mai bine decât orice alte mijloace media”.

Abilitățile de comunicare calitative sunt vitale pentru viitorii medici și ca rezultat acestea pot duce la o mai bună îngrijire a pacienților și la o prestare mai sigură a serviciilor medicale.

Astfel, materialele video autentice ar fi surse utile pentru a acoperi cerințele atât ale cadrelor didactice (lecții mai interesante și mai interactive, oferirea autenticității în timpul lecțiilor), cât și a mediciiștilor (activitate legată de locul de muncă, învățarea lumii reale, atitudine pozitivă) [Apud 86, p.210].

Utilizarea materialelor video are o mulțime de avantaje pentru dezvoltarea limbajului profesional al cursanților. Avantajul major al aplicării videoclipurilor constă în faptul că limbajul este înțeles prin mulți indici vizuali (*abordare comportamentală*), fiind concentrat pe sensul general mai degrabă decât pe efortul de a înțelege fiecare cuvânt separat. Acest lucru se datorează în mare măsură faptului că studenții sunt supuși influenței a mai multor factori - vizuali, audio, chinestezici - oferind astfel o percepție mai completă a limbii.

Psihologul american Robert Merabian a afirmat că 80% din comunicarea noastră include aspectul nonverbal al limbii, cum ar fi expresiile, gesturile, comportamentul și înfățișarea.

Deseori profesorii utilizează materiale video doar cu scopul de a introduce lecția nouă sau a familiariza studenții cu vocabularul nou. Materialele video, totuși, se caracterizează printr-o serie de avantaje enumerate de mai mulți cercetători în domeniu (D.F. Clarke, 1989; M. Peacock, 1997; M.R. Richards, 2001).

Avantajele utilizării materialelor autentice sunt următoarele:

- (a) **Expunerea studenților la limbajul real profesional.** Datorită videoclipurilor, studenții - viitorii specialiști în domeniul sănătății, pot trăi experiențe reale în ceea ce privește asistența medicală, îngrijirea pacienților, descrierea unor cazuri specifice, luarea anamnezei pacienților, descrierea unei zile de lucru a unui chirurg renumit, de exemplu, vizionarea structurii unui organ în 3D etc.
- (b) **Posedă un grad înalt de motivație pentru cursanți.** *În primul rând*, prin faptul ca oferă emoții pozitive în rândul tuturor studenților (chiar dacă unele structuri lingvistice nu sunt destul de clare, mesajele nonverbale pot ajuta la înțelegerea parțială a acestora). *În al doilea rând*, studenții manifestă un interes mai mare atunci când limba este utilizată în situații reale de comunicare profesională, fapt ce corespunde cu necesitățile lor directe față de curs.

Și, nu în ultimul rând, materialele video generează discuții, fapt ce încurajează la o participare activă în grup a tuturor studenților, chiar și a celor cu un nivel mai scăzut al limbii.

De asemenea, aceasta poate să suscite interesul studenților de a cerceta individual și de a căuta informații noi sau suplimentare la un anumit subiect.

- (c) **Oferă conținut relevant.** Materialele video autentice stimulează interesul studenților, deoarece sunt selectate în conformitate cu necesitățile specialității lor. Cursanții pot uneori să-și expună și părerile referitor la ce ar dori să vizioneze sau ce le-ar stârni interesul.
- (d) **Satisfacă „nevoile” cursanților.** Studenții sunt antrenați în realizarea unor sarcini ce țin nemijlocit de domeniul lor (simularea unei situații expuse în video, jocul de rol sau prezentarea, de exemplu, descrierea unui studiu de caz, dialog medic-pacient etc.).
- (e) **Dezvoltă atenția și memoria elevilor, ceea ce duce la o însușire eficientă a materialului.** Utilizarea materialelor video la orele ESS contribuie la dezvoltarea diferitelor aspecte ale activității mentale a studenților. Utilizarea simultană a mai multor canale de informații (auditive, percepția vizuală și motorie) la vizionarea videoclipurilor are un efect pozitiv asupra memorării noilor unități lexicale și a învățării materialului legat de viitoarea profesie [184, p.470].
- (f) **Dezvoltarea autonomiei studenților în învățarea limbilor străine.** Vizionarea videoclipurilor în sala de curs nu este o activitate pasivă, ci, mai ales, un mod *multitasking* de implicare a studenților în diverse situații comunicative din sală, bazate pe abilități particulare de vorbire și de ascultare.
- (g) **Promovează o abordare metodologică creativă a limbii.** Cu toate acestea, există și o serie de dezavantaje sau de provocări ce țin de selectarea conținutului, faptul ca aceasta necesită mai mult timp din partea profesorilor, pentru a previzualiza și a selecta videoclipurile relevante și care ar îndeplini obiectivele lor de predare, precum și de timp pentru elaborarea sarcinilor și activităților pe baza acestui conținut. O altă provocare ar fi lipsa mijloacelor tehnice. Majoritatea

materialelor video nu pot fi descărcate *on-line* și de aceea este nevoie de rețeaua Internet pentru vizionarea lor directă de la sursa *on-line* [150, pp.7-24].

Mulți profesori nu sunt pregătiți încă să integreze materiale video autentice în cadrul orelor, totuși **provocarea de a utiliza videoclipuri originale poate duce la rezultate pozitive și la o experiență benefică.**

Materialele video pot oferi unui profesor o varietate de activități de stimulare a studenților, printre care menționăm:

- teste (*quiz*) scurte, pentru a evalua înțelegerea de către studenți a conținutului prezentat în videoclipuri; acestea pot fi evaluate în grupuri și apoi cu toată clasa;
- vizionarea filmului fără sunet și intuirea conținutului filmului după titlu (de exemplu, se dă doar denumirea filmului *Gifted Hands* și studenții își expun ideile referitor la aceasta);
- identificarea principiilor de viață ale personajelor (ale medicului, pacientului etc.);
- dezbateri cu privire la valorile / principiile prezentate în videoclip;
- crearea profilului personajului;
- detectarea obstacolelor din viața personajului și sugerarea de soluții;
- transformarea interviului într-o relatare (de la prima persoană sau autobiografică narativă);
- scrierea de noi întrebări în cazul vizionării interviurilor (de exemplu, cu pacienții);
- imaginarea unui nou interviu cu alte personaje;
- scrierea și relatarea scenariului videoclipului;
- realizarea unei cercetări: studenții sunt rugați să cerceteze evenimentele menționate în interviu;
- întocmirea unei scrisori către personajul principal;
- un ascultător atent: studenții ascultă povestea și apoi trebuie să răspundă la întrebările: *cine?* (numele personajelor principale), *ce?* (descrierea acțiunilor pe care le-a făcut personajul), *unde?* (locul desfășurării) sau *când?* (cronologia liniară a evenimentelor expuse);
- joc de rol: studenții își asumă roluri diferite (pacient-medic, asistent medical - familie etc.), jucându-le din perspectivele acestora;
- scrierea de rapoarte: prin intermediul interviurilor din videoclipuri studenții pregătesc un raport în scris, citând și parafrazând naratorul, pentru a susține o idee anumită.
- rezumarea evenimentelor expuse.

Pentru a putea fi exploatat în mod corespunzător și pentru a genera discuții în clasă, prezentarea oricărui material video trebuie efectuată în 3 etape principale:

1. **PRE--VIEWING** - *Previzualizarea* oferă studenților posibilitatea ca materialul (lingvistic și nonlingvistic) să fie perceput într-un mod mai accesibil. Aceasta include: *activarea cunoștințelor anterioare* sau a experiențelor anterioare pe subiectul dat, care îi ajută să creeze

conexiuni între videoclipul și conținutul deja studiat (studentii își pot aminti informații și date referitor la descrierea unor maladii sau situații din viața lor); *anticiparea succesiunii evenimentelor* sau a atitudinii naratorului față de o problemă; *tabelul KWL (know/wonder/learned)*; *declarații adevărate/false*; *întrebări de îndrumare*; *brainstorming* și elaborarea *hărții conceptuale* în baza titlului videoclipului etc.

2. **VIEWING** - *Vizualizarea* îl ghidează pe student să descopere și să înțeleagă conținutul expus. Aceasta include: *pauza (sau întreruperea) videoclipului*; *vizualizarea repetată* pentru a clarifica unele date / evenimente, fapte / opinii; *adaptarea corectă a vizualizării*; punerea de *întrebări relevante* în timp ce urmăresc *video-ul*; *monitorizarea* și clarificarea informațiilor; *luarea de notițe*.
3. **POST-VIEWING** - *Activitățile după vizualizare* îi ajută pe studenți să înțeleagă și să aplice vocabularul specific în propriile lor situații de vorbire. Strategiile de după vizionare includ: *dezbaterea*, *raportarea*, *jocul de rol*, *dublarea videoclipului*, *rezolvarea de cazuri*, *elaborarea hărților conceptuale etc.*

Materialele video autentice sunt relevante pentru profesioniștii din domeniul sănătății și pot ameliora semnificativ abilitățile de comunicare ale studenților, oferind informații utile referitoare la domeniul medicinei.

Exemple de utilizare a materialelor video autentice în cadrul orelor EMP implementate la etapa de formare în cadrul experimentului de cercetare:

1. *Raising awareness* (Creșterea nivelului de conștientizare a grupului țintă)

Topic	<i>Donarea de sânge</i>
Level	Intermediar +
Objectives	Să comunice eficient într-un mediu profesional medical și să conștientizeze necesitatea condițiilor de siguranță la donarea de sânge. Să descrie pașii pe care voluntarii donatori de sânge trebuie să-i parcurgă. Sa lucreze și să se implice în lucrul în echipe pentru sistematizarea cunoștințelor. Să definească termeni și expresii relevante tematicii propuse. Sa poată descrie propria experiență de donare a sângelui.
Materials	Sursa disponibilă: https://www.youtube.com/watch?v=38-wIDFwZ-M Fișa de lucru (<i>Anexa 13</i>).
	Studentii vor răspunde la întrebări introductive cu privire la: <i>Care sunt tipurile de sânge și de ce sunt atât de importante?</i> <i>Care este cel mai frecvent atestat tip de sânge?</i> <i>De ce este necesară donarea de sânge?</i> <i>Care este cantitatea minimă de donare a sângelui? (vezi ex.1)</i> Se vor expune unele păreri și idei asupra importanței donării sângelui. Se vor completa în mod fulger unele cifre și date statistice în enunțurile date (Ex. 2. <i>Ați știut că?...).</i> Se vor studia noile cuvinte și expresii care urmează să apară în video (vezi ex. 3.).

Viewing	<p>Studentii vor viziona un filmuleț scurt despre ziua unui donator de sânge <i>Giving Blood</i> (vezi ex. 4) ..</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p>Studentii vor face notițe cu privire la toate etapele de prelevare a sângelui.</p>
Post-viewing	<p>Cursanții vor fi împărțiți în grupuri mici, pentru a-și împărtăși ideile și a reconstrui corect etapele de preluare a sângelui.</p> <p>Studentii vor discuta asupra unor cuvinte sau expresii necunoscute (cei cu un nivel mai avansat îi ajută pe ceilalți).</p> <p>Fiecare grup va delega câte un student pentru a relata evenimentele de la prima persoană.</p> <p>Studentii vor completa fișa (joc de rol) pe baza unor imagini date (vezi ex.5).</p>
Extra Task	<p>Studentii vor povesti despre propria lor experiență sau experiența unui coleg, în formă scrisă, conform unor întrebări ghidate (vezi ex. 6):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prima mea experiență a avut loc ...</i> • <i>Motivul pentru care am donat sânge a fost ...</i> • <i>Faptul care m-a speriat cel mai mult a fost ...</i> • <i>Cu toate acestea, a fost o experiență plăcută, pentru că ...</i>
Rationale	<p>Acest tip de activitate este util nu doar pentru dezvoltarea comunicării, dar și pentru sporirea gradului de conștientizare a viitorilor specialiști în domeniu, încurajându-le participarea activă în unele campanii/proiecte/ <i>flashmob</i>-uri sociale și de promovare a modului sănătos de viață. Tematica acestui tip de activitate poate fi foarte variată; de exemplu: <i>AIDS(SIDA)</i>; <i>Diabetes Mellitus (Diabetul)</i>, <i>World Cancer Day (Ziua Mondială contra Cancerului)</i> etc.</p>

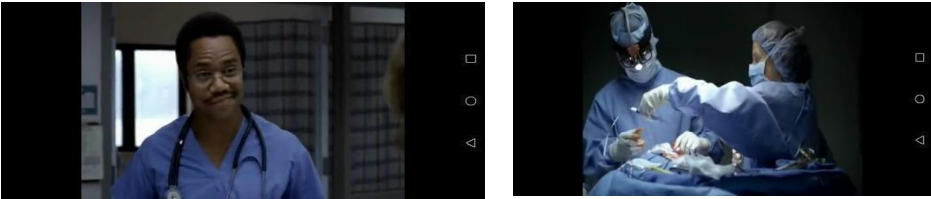
2. Studiu de caz: *Mental Health* (Sănătatea mentală)

Topic	<i>How can the diet high lower the depression?</i>
Level	Intermediar +
Objectives	<p>Să-și exprime propriile opinii, dezvoltându-și gândirea critică și calitățile de cercetare ale unui studiu de caz.</p> <p>Să identifice atitudini, opinii dintr-un mesaj vizionat.</p> <p>Să redacteze mesaje de diferite tipuri, folosind terminologia medicală.</p> <p>Să înțeleagă informația relevantă dintr-un material studiat.</p>
Materials	<p>Sursa disponibilă: https://www.youtube.com/watch?v=PPTgWkwvhrQ</p> <p>Fișa de lucru (<i>Anexa 14</i>).</p>
Pre-viewing	<p><i>Întrebări/răspunsuri.</i> Studentii răspund la întrebări generale înainte de vizionarea filmului, cum ar fi:</p> <p><i>Ce știți despre depresie?</i></p> <p><i>Ați avut vreodată depresie?</i></p> <p><i>Care sunt cauzele depresiei?</i></p> <p><i>Cum monitorizați depresia?</i> etc. (vezi ex.1).</p> <p><i>Adevărat / Fals.</i> Un alt exercițiu de evaluare a cunoștințelor anterioare a studenților sunt afirmațiile adevărat/fals.</p> <p><i>1. Depresia este innăscută.</i></p>

	<p>2. Oricine poate deveni deprimat.</p> <p>3. Depresia poate dura ani întregi, dacă nu este tratată.</p> <p>4. Depresia poate provoca simptome fizice, precum dureri de stomac și de cap. 5. Singurul tratament pentru depresie este medicația (vezi ex. 2).</p>
Viewing	<p>Studentii vor viziona o secvență dintr-o emisiune (Talk show) ce promovează modul sănătos de viață.</p> <p><i>Note-Taking.</i> Studentii își vor face unele notițe la acest subiect.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>
Post-viewing	<p><i>Brainstorming.</i> Studentii vor genera idei, răspunzând la întrebarea: „Ce înseamnă DASH?” Ei vor discuta în grup variantele posibile, altele decât cea expusă în video(vezi ex. 3).</p> <p><i>Joc de rol.</i> Studentilor li se vor fi propune mai multe roluri, pentru a simula un talk-show. O persoană (nivel cel mai avansat) va fi medicul nutriționist; alta va fi prezentatorul care va modera emisiunea. Restul grupului vor fi interviatorii și vor pune întrebări pe rând (vezi ex. 4). Astfel, toți studentii, chiar cei cu nivel mai slab, vor fi implicați în discuții.</p> <p><i>Dezbateri.</i> Studentii vor comunica și vor crea dezbateri .</p>
Extra Task	<p><i>Data Presentation.</i> Studentii vor cerceta mai multe surse în domeniu și vor face un raport cu privire la metodele cele mai eficiente. Datele pot fi expuse în format PDF sau vor fi prezentate sub formă de raport.</p>
Rationale	<p>Știrile și rețelele de socializare servesc drept suporturi excelente pentru selectarea materialelor autentice. Studentii au posibilitatea de a studia <i>post factum</i>, având drept reper problema actuală, elaborând mini-prezentări sau chiar mini-cercetări, folosind informațiile autentice <i>on-line</i>. Acestea pot duce la dezvoltarea autonomiei și a abilităților de cercetare, necesare mediciniștor.</p>

3. Gifted Hands :The Ben Carson Story (2009)

Topic	<i>Famous Surgeons and Doctors</i>
Level	Intermediar
Objectives	<p>Să identifice atitudini, opinii dintr-un mesaj vizionat.</p> <p>Să rezumeze în scris cele vizionate.</p>
Materials	<p>Filmul <i>Gifted Hands : The Ben Carson Story</i> (2009)</p> <p>Durata: 1.30 min. Fișa de lucru (<i>Anexa 10</i>)</p> <p>Disponibil:[https://www.prestwickhouse.com/samples/201614.pdf] [http://ymiclassroom.com/wp-content/uploads/2012/07/GiftedHands_school.pdf].</p>
Pre-viewing	<p><i>Predictions.</i> Studentii sunt rugați sa încerce să anticipeze tematica filmului în baza denumirii acestuia - <i>Gifted Hands</i>.</p> <p>Elevii vor discuta și vor propune diverse scenarii posibile, legate de acest film.</p>
Viewing	<p>La sfârșitul semestrului I, studentii vor viziona în întregime filmul <i>Gifted Hands: The Ben Carson Story</i> (2009), o istorie luată din viața reală a unui renumit chirurg, de culoare, care a</p>

	<p>trecut printr-o mulțime de încercări și controverse sociale, pentru a-și atinge scopul vieții sale.</p>
Post-viewing	<p>Studentii vor participa în conversații și în dezbateri pe marginea filmului vizionat, completând fișa de lucru și identificând momentele principale din video [adaptat din sursele <i>on-line</i>].</p>
Extra Task	<p><i>Home Project.</i> Studentii vor scrie eseuri în baza filmului vizionat, caracterizând personajul principal și exprimându-și opiniile cu privire la tăria de caracter pe care a dovedit-o Ben Carson în lupta sa.</p>
Rationale	<p>Internetul oferă o multitudine de oportunități în vizionarea filmelor artistice motivante și interesante, legate de domeniul medicinei, de ex.: <i>Grey's anatomy</i> (2005); <i>Dr. House</i> (2014-2012); <i>Scrubs</i> (2001-2010); <i>Something The Lord Made</i> (2004); <i>Sybil</i> (1976) etc. Studentii pot fi încurajați să vizioneze aceste filme independent și să le prezinte la final de semestru sub formă de eseu sau de relatare a conținutului.</p>

1. TV Commercials (Spoturi publicitare)

Utilizarea spoturilor publicitare TV în clasa ESL prezintă o serie de avantaje pentru îmbunătățirea competenței comunicative a studenților. În primul rând, reclamele TV sunt scurte (30-50 sec.), captivante și relevante. Un alt beneficiu major este faptul că reclamele au conținut autentic (Smith & Rawley, 1997); sunt scrise pentru vorbitori nativi și sunt expuse într-o engleză autentică.

Topic	Diverse
Level	Lower Intermediate – Intermediate
Objectives	<p>Să comunice clar și fluent, oral și în scris, conversații reale sau imaginare, situații cotidiene sau experiențe personale.</p> <p>Să rezume în scris informațiile vizionate.</p> <p>Să aplice și să adapteze alte tipuri de comunicare la particularitățile auditoriului/ interlocutorului (stil formal/ informal).</p> <p>Să integreze materialul vizionat în dialoguri și prezentări.</p>
Materials	<p>Filmulețe scurte – spoturi publicitare la diferite teme disponibile pe Youtube.com: Sally Field - Boniva commercial [https://www.youtube.com/watch?v=KryR45XM7vs] 3dfx - Revolutionize Medicine - TV commercial [https://www.youtube.com/watch?v=ooLO2xeyJZA] Lamisil - It's Alive (2003, USA) [https://www.youtube.com/watch?v=3h1O7-r7Wrw&list=PLQZTk4BbrTExLq1Lmdj1HqEOZRxxv0zbN2&index=5] Restasis Dr. - Strike a pose. [https://www.youtube.com/watch?v=E22Z-1k2Z-k&list=PLQZTk4BbrTExLq1Lmdj1HqEOZRxxv0zbN2&index=29] Fișă de lucru (<i>Anexa 15</i>).</p>
Pre-viewing	<p>Studentii vor răspunde la întrebări introductive, pentru a genera discuții în legătură cu tematica dată (vezi ex.1): Care este atitudinea ta față de publicitate?</p>

	Spoturile publicitare vi se par credibile? Ce credeți despre un produs publicitar? Ați avut experiențe pozitive sau negative (experiența anterioară) cu unele produse promovate.
Viewing	<p>Studentii vor viziona 4 spoturi publicitare scurte, pe diverse teme ale medicinei: tehnologii revoluționare în medicină, preparat medicamentos contra fungilor, supliment alimentar pentru întărirea oaselor și pentru tratament oftalmologic.</p> <p>Unele secvențe video.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p>Studentii fac notițe scurte.</p>
Post-viewing	<p>Studentii vor fi împărțiți în mici grupuri și vor primi câte un tabel informativ per grup (vezi ex. 3).</p> <p>Se va completa fișa de lucru, pentru a identifica momentele-cheie ale unui spot publicitar, cum ar fi: denumirea produsului, scopul, avantajele, sloganul etc.</p> <p>Se va practica vocabularul activ prin descrierea unor simptomatice sau maladii expuse în materialul video și se va participa la discuții în grup.</p>
Extra Task	<p>Home Project. Studentii vor elabora un spot publicitar și îl vor prezenta, conform formularului avut (vezi ex. 4).</p> <p>Itemii-cheie vor include următoarele:</p> <p>Alegeți un produs pentru spotul publicitar TV.</p> <p>Creați un nume pentru produsul dvs.</p> <p>Găsiți 4 adjective pentru a descrie produsul Dvs.</p> <p>Inventează un slogan pentru produsul tău.</p> <p>Descrierea produsului. Ce face? De ce ar trebui să-l cumperi? De ce acest produs este mai bun decât celelalte? Unde îl putem găsi? Încercați să vindeți produsul.</p>
Rationale	<p>Studentii pot crea spoturi publicitare în grupuri nu doar pe fișe, dar și sub formă de videoclipuri înregistrate, scurte, de 30 de secunde, la un subiect discutat în clasă (de exemplu, orice tipuri de noi tratamente, revoluționare, dispozitive Nano în medicină, perspective comerciale pentru orice produs cosmetic sau de ameliorare a sănătății). Acest tip de activități este mereu distractiv pentru studenți și oferă posibilitatea de a dezvolta și de a învăța limba, cultura, dar și gândirea critică.</p>

2. *TED-Ed Lessons worth sharing* (Lecții informative difuzate pe platforma Ted-Ed)

TED-Ed este o resursă *web* educativă, care pune la dispoziție o colecție impunătoare de videoclipuri animate (în mare parte), destinate studenților și profesorilor și care abordează o varietate de conținuturi (inclusiv medicale), potrivite pentru studenții cu nivel scăzut / intermediar. Avantajele acestui portal constă în prezentarea autentică a materialului video, urmat de întrebări și sarcini pentru dezvoltarea subiectului. *TED-Ed* poate oferi idei creative despre cum să utilizezi diverse sarcini în cadrul orelor ESS.

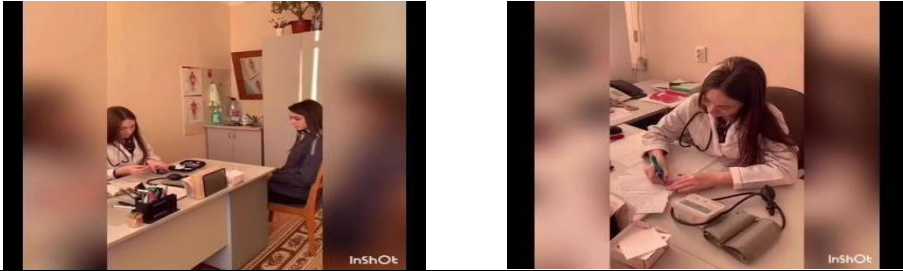
Topic	<i>How sugar affects the brain by Nicole Avena</i>
Level	<i>Lower Intermediate –Intermediate</i>
Objectives	Să-și exprime propriile opinii, dezvoltându-și gândirea critică și calitățile de cercetare ale unui studiu de caz. Să identifice atitudini, opinii dintr-un subiect vizionat. Să înțeleagă informația relevantă dintr-un material studiat. Să integreze conținutul vizionat în dialoguri și prezentări.
Materials	Sursa disponibilă [https://ed.ted.com/lessons/how-sugar-affects-the-brain-nicole-avena]
Pre-viewing	Alegeți un subiect interesant, care va fi relevant pentru studenții Dvs. (ar putea fi un supliment la tema studiată anterior). Studenții pot discuta despre titlul materialului ce urmează a fi vizionat.
Viewing	 <p>Studenții vor viziona <i>Ce efect are zahărul asupra creierului?</i> de Nicole Avena</p>
Post-viewing	Studenții vor face exerciții de consolidare (subiect, vocabular nou; majoritatea <i>video</i> -urilor de pe <i>Ted.ed</i> conțin exerciții interactive de vocabular). Se va exersa în baza acestuia vocabularul, studenții vor fi provocați să se implice în discuții în baza informației vizionate.
Rationale	Studenții pot să discute și să-și expună opiniile vizând o anumită problemă, fie să-și prezinte răspunsurile <i>on-line</i> , comentariile, împreună cu alți vorbitori nativi.

3. Student-created Video Projects (video-uri create de către studenți)

Utilizarea/elaborarea creativă a proiectelor video la orele de limba engleză are un impact educațional enorm. Acestea pot fi atât simple (filmate cu ajutorul telefoanelor mobile/planșetelor), sau complexe (folosind camere video de înaltă calitate și scenarii mult mai sofisticate).

Proiectele video presupun implicarea instantanee a studenților în procesul de predare-învățare. Studenților le place să-și introducă propriile idei în proiectele video, precum și să le vizioneze ulterior împreună cu colegii lor.

Topic	<i>Diversity</i>
Nivel	<i>Lower Intermediate – Intermediate</i>
Objectives	Să comunice clar și fluent, oral și în scris, conversații reale sau imaginare, situații cotidiene sau experiențe personale. Să rezume în scris informațiile vizionate. Să integreze materialul vizionat în dialoguri și în prezentări video proprii. Să aplice și să adapteze alte tipuri de comunicare la particularitățile auditoriului/ interlocutorului (stil formal/ informal).
Materials	Videoclipurile scurte, create de studenți la o anumită temă. Acestea pot varia de la interviuri medic-pacient, anamneza pacientului, procedura de colectare a sângelui venos (<i>Venipuncture</i>), donarea de sânge (<i>Blood Donation</i>), măsurarea tensiunii arteriale a

	pacientului, descrierea comportamentului medicului cu pacienții spitalizați (<i>bedside manner</i>), descrierea unei ture de zi/noapte a unui medic, descrierea unităților spitalicești etc.
Pre-viewing	<p>Studentii vor viziona mai multe <i>video</i>-uri de pe <i>Google</i> și de pe <i>Youtube.com</i>, pentru a-și alege o temă, care deja a fost predată.</p> <p>Se va studia vocabularul și se va scrie scenariul, folosind noile expresii notate, în prealabil, pe foaie.</p> <p>Studentii filmează scenariul folosind toate materiale reale, utilizate în domeniul lor profesional (halate medicale, mănuși de unică folosință, stetoscop, tensiometru, ciocănașe, garou etc.).</p>
Viewing	<p>Studentii vor prezenta <i>video</i>-urile lor în timpul orei de limba engleză.</p> <p>Cele mai reușite pot fi încărcate <i>on-line</i>. Unele secvențe video:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>
Post-viewing	<p><i>Peer-assessment</i>. Studentii vor evalua propriile performanțe și lucrările elaborate de colegii lor, conform chestionarului de evaluare în (<i>Anexa 16</i>).</p> <p>Cele mai bune și reușite lucrări vor fi premiate.</p>
Rationale	<p>Acest tip de activitate este foarte motivant și mereu interactiv pentru studenți, oferind posibilitatea de a dezvolta și de a învăța vocabularul nou, dar și de a interpreta aceste cunoștințe în propriile scenarii, folosind lucruri reale, preluate din domeniul profesional.</p> <p>Acest tip de activitate sporește gradul de conștientizare și de responsabilitate pentru viitoarea profesie.</p>

Așadar, utilizarea materialelor video autentice în grupele ESS sporesc motivația și interesul studenților, implicit stimulând activarea abilităților de ascultare, vorbire și de scriere, dar și contribuind la dezvoltarea competenței interculturale la lecțiile de limba engleză. Or, materialele video autentice intensifică procesul de predare-învățare și creează condiții favorabile pentru instruirea și implicarea activă a viitorilor medici în comunicarea lor profesională.

Materialele vizuale autentice pot fi tipărite, citite și completate, cum ar fi articolele de ziar, fișele și registrele medicale, descrierea unor studii de caz, revistele, jurnalele, instrucțiunile / rețetele medicale, rapoarte de cazuri clinice, anunțuri necrologice, sfaturi medicale, broșuri de informare medicală, pliante, prospecte medicale etc.

Materialele autentice permit cursanților să interacționeze cu limbajul și conținutul real mai degrabă decât cu forma lui lexicală sau gramaticală. Scopul principal al utilizării materialelor autentice în clasă este „expunerea” cursanților la un limbaj cât mai real. Chiar dacă în sala de curs nu este o situație „reală”, materialele autentice oferă autenticitate prin felul lor de a fi. Se susține că, dacă e să scoatem textul din contextul său inițial, atunci acesta își va pierde autenticitatea [162, p.64].

Sh. Su (2007) identifică trei componente principale în selectarea materialelor autentice vizuale sau care pot fi citite:

- orientate pe conținut, teme și idei care prezintă importanță și relevanță;
- experiențe din lumea reală;
- sarcini care pot fi realizate atât în interiorul, cât și în afara sălii de curs.

De asemenea, materialele trebuie să reflecte diverse niveluri ale societății, fiind în pas cu schimbările ce au loc, *dezvoltând gândirea critică și contribuind la soluționarea problemelor* [201].

În fond, materialele autentice oferă cititorului posibilitatea de a obține informații reale și de a cunoaște ce se întâmplă în lumea din jur. Selectarea informațiilor reale dintr-un text real, într-o limbă nouă, diferită, poate fi o experiență extrem de motivantă pentru studenți, stimulându-le interesul pentru învățare, prin faptul ca sunt expuși limbajului „real” [177].

Ca și în cazul celorlalte tipuri de materiale autentice, materialele vizuale prezintă avantaje și dezavantaje:

Avantaje:

- expunerea studenților în mediul limbajului „real, autentic;
- informarea studenților referitor la schimbările ce au loc în domeniul care îi interesează;
- utilizarea aceluiași material, cu un număr enorm de sarcini și de activități;
- surse ideale pentru predarea / exersarea mini-abilităților de citire rapidă / scanning-skimming;
- încurajarea citirii pentru plăcere, care poate conține subiecte de interes.

Dezavantaje:

- materiale prea complicate și greu de înțeles în afara comunității profesionale;
- expirarea rapidă a actualității surselor, de exemplu, știri, articole; necesitatea unei pregătiri speciale, care poate dura mult timp [73, p. 65].

Desigur, predarea în baza textelor autentice trebuie realizată într-o anumită consecutivitate, asemănătoare cu cea a predării în baza materialului video, respectându-se, de asemenea, cele trei etape principale:

- *PRE-READING* – etapa care îi ajută pe studenți să reflecteze la ceea ce știu despre un subiect și să anticipeze ce vor citi sau auzi. Este o etapă de familiarizare cu textul pe care îl vor citi. Obiectivele etapei sunt:
 1. A stabili scopul lecturii;
 2. A explica/îmbogăți vocabularul, astfel încât studenții să poată finaliza cu succes sarcina de lectură;
 3. A anticipa unele idei din text;
 4. A identifica nivelul de cunoaștere a subiectului.

- *WHILE-READING* – etapă în care studenții sunt concentrați asupra aspectelor textului, pentru o mai bună înțelegere a conținutului, fiind încurajați de către profesori.
- *POST-READING* – etapă în care elevii sunt ajutați în continuare să înțeleagă textul, analizând critic ceea ce au citit și îndeplinind diverse sarcini relevante.

În confirmarea celor expuse supra, prezentăm câteva modele de lecturare a materialelor autentice, care, în comparație cu sursele *on-line* și cu materialele video, s-au dovedit a fi mai puțin motivante în rândul studenților (fapt demonstrat de chestionar).

1. *Who is to blame ? Class Debate (Cine este vinovatul?)*

Acest tip de activitate antrenează studenții în citirea și comunicarea de noi informații relevante. Implicit dezvoltă gândirea critică, concentrându-se, în principal, pe abilitățile de soluționare a unei probleme relevante frecvent atestată în comunitatea profesională.

Nivel: Intermediar

Obiective:

1. Să scaneze și sorteze informații pentru a produce un eseu;
2. Să comunice idei și păreri proprii pe marginea unui subiect prezentat.

Materiale: hârtii goale, lipici, textul *Twelve-year-old girl suffering from painful rickets because mom smothered her in sunscreen* (Anexa 17)

Demers:

- Identificați câteva articole, bazate pe un subiect relevant (de exemplu, *Rickets*).
- Repartizați studenții în grupuri mici (nu mai mult de 3 grupuri).
- Distribuți lipici, hârtie și un set de fâșii tăiate fiecărui grup. Fiecare fâșie va conține informații despre un fragment separat al articolului.
- Grupurile pun benzile în ordinea corectă și le lipesc pe hârtia goală.
- Studenții încearcă să memoreze conținutul articolului, să-l expună și să-i dea un titlu.
- Cursanții discută, exprimându-și opiniile cu privire la subiect.
- Studenții formează 3 grupuri de dezbateri pentru a elucida problema relatată în articol și a conchide cine totuși este vinovatul principal în situația creată: „Cine este vinovatul? Mama care nu este bine informată? Medicii care nu au sesizat la timp starea gravă a fetei? Ministerul sănătății din cauza propagandei eronate legată de informarea populației?”

Rezultate:

Această activitate este interesantă pentru studenți, deoarece, pe lângă dezvoltarea gândirii critice și a comunicării, adaugă și aspectul kinestezic la abilitățile de citire ale studenților.

2. *Scanning for Information* (Scanarea informației)

Această activitate este frecvent utilizată în cadrul lecțiilor de LEM bazate pe conținut. Uneori, după introducerea subiectului nou, studenții ignoră informațiile importante și încearcă să se concentreze asupra informațiilor fără a distinge relevanța acestora. În acest sens, activitatea dată se

bazează pe aptitudinea studenților de a identifica informații specifice din materialul citit și pe propria lor opinie despre acest subiect.

Nivel: Intermediar

Obiective:

- Să fie capabili de a scana informațiile oferite.
- Să determine informațiile importante, dacă acestea sunt relevante pentru fiecare tip de categorie.
- Să comunice rezultatele și să-și exprime părerile proprii.

Materiale:

Textul *Microorganisms*, fișa de lucru.

Demersul:

- Studenții vor practica exercițiile introductive (*pre-reading*) de exersare a pronunției, de însușire a vocabularului, brainstorming-ul.
- Se va citi textul *Microorganisms* pentru a-l înțelege.
- După introducerea noului subiect, studenții vor reproduce informația relevantă din text.
- Studenții vor analiza cu atenție textul și vor bifa informațiile din fișele lor.
- Se vor compara și se vor discuta răspunsurile și diferențele de opinii; studenții trebuind să-și justifice răspunsul și să-și argumenteze alegerea.
- Studenții vor realiza ultima activitate de completare a informației relevante: *Care sunt microorganismele benefice și care sunt cele dăunătoare? Care sunt măsurile de precauție și de igienizare contra acestor bacterii?*

Concluzii:

Această activitate poate fi utilizată și adaptată pentru orice domeniu de studiu, bazat pe materiale autentice, dar și pe *video*-uri. Este necesară parcurgerea unei etape introductive urmată de consolidarea noului conținut.

3. *Breaking News English*

Breaking News English este un *site* gratuit de materiale autentice, cu planuri de lecție EFL / ESL, gata de utilizare, fișă de lucru de 26 de pagini, informații clasificate pe niveluri, începând de la preintermediar și intermediar+, exerciții de audiție, teste *on-line*, *podcast*-uri și activități de comunicare.

Lecțiile noi sunt postate la fiecare două zile și se bazează pe știrile actuale, care sunt, cu siguranță, una dintre cele mai bune caracteristici ale *site*-ului. Fiecare lecție poate fi finalizată *on-line* sau descărcată în format PDF, iar ascultarea este disponibilă *on-line* sau în format MP3 descărcabil. Există peste treizeci de chestionare pentru fiecare lecție, astfel încât profesorii pot personaliza materialele pentru a se potrivi nevoilor cursurilor și a disciplinei pe care o predau.

Sean Banville, creatorul acestui *site*, oferă o perspectivă excelentă asupra unor scopuri specifice: „*Știrile sunt peste tot. Ne afectează pe toți. Uneori, chiar facem parte din ele. Sunt atât de*

omniprezente în viața noastră (profesori și studenți), încât poate ar trebui să fie mult mai mult prezente în sălile de curs”.

Recunoaștem că apelăm la acest *site* permanent, când dispunem de timp liber, deoarece este foarte interactiv și interesant pentru medicii (grație activităților pe care le propune). Acest *site* oferă :

- *Relevanță.* Studenților le plac lucrurile care sunt relevante pentru viața lor.
- *Magnitudine și impact.* Știrile bine cunoscute îi determină pe studenți să vorbească în propriile limbi.
- *Valoarea informațională.* Oferă o mulțime de informații despre noi și despre lumea din jurul nostru.
- *Referire la personalități importante.* Oamenilor le place să vorbească, să speculeze, să critice, să atace, să apere, să aduleze ... oamenii în diverse știri.
- *Actualitatea.* Oamenii doresc întotdeauna să fie primii în cunoașterea unor noutăți într-un domeniu specific lor.
- *Generează conversații: Ce este cel mai recent în.....? sau Ați auzit?* [164].

Astfel, un text autentic, de pe *site-ul Breakingnewsenglish.com*, este supus parcurgerii următoarelor etape:

- Citirea textului și identificarea vocabularului nou;
- Adevărat/Fals;
- Lucrul cu vocabularul (*matching*);
- Discuții în grup și în perechi;
- Joc de rol (studenții sunt repartizați în grupuri și primesc fișe cu roluri diferite);
- Activitate scrisă, care constă în prezentarea opiniilor și a ideilor proprii.

Raționale: Acest *site*, pe lângă articolele tipărite, conține și fișiere video, audio, exerciții de gramatică, dictări, citire la viteză și alte sarcini care pot fi utilizate și valorificate în cadrul orelor de limba engleză.

4. Data-Finding Activity (Colectarea datelor)

Uneori, la introducerea unui subiect nou, în special a unui subiect științific la temă, pot să survină dificultăți la capitoul cunoștințelor specifice medicale, pentru a face legătura cu vocabularul nou. Această activitate poate facilita procesul de predare a unui subiect nou, încurajându-i pe studenți să găsească informații și fapte legate de subiect și să împărtășească rezultatele în clasă. În acest context, le vom recomanda studenților selectarea și corectarea materialelor autentice utile, care să conțină informații relevante, necesare utilizării ulterioare în cadrul altor lecții.

Nivel: Intermediar

Obiective: - Să adune informații din materialele relevante.

- Să afle date noi despre noul subiect.

- Să împărtășească informațiile și datele cu colegii de clasă.

Materiale: Fișe pedagogice, jurnale, ziare, imagini.

Demersul: - Profesorul colectează diverse tipuri de materiale vizuale și de lectură, cum ar fi jurnalele, revistele, pliantele, relevante pentru subiectul didactic.

- Fiecare student va primi un tip de material vizual.
- Profesorul oferă o listă de întrebări la subiectul relevant fiecărui student (răspunsurile se găsesc în materialele de lectură).
- Studenții citesc informațiile lor pe rând. Profesorul ghidează și încurajează studenții să-și dezvolte ideile și să comunice fluent. Conversațiile sunt axate atât pe cunoștințele dobândite anterior, cât și pe cele asimilate în timpul lecției. - Cuvintele-cheie și vocabularul nou sunt identificate și scrise pe tablă.
- Studenților li se oferă un timp limitat, pentru a răspunde listei de întrebări, prin utilizarea noilor cuvinte-cheie și a vocabularului nou.
- Studenții sunt încurajați să-și argumenteze răspunsurile. Aceștia ar trebui să poată conversa liber și să furnizeze informații coerente la temă întregului grup.

Rezultate: Această activitate se poate desfășura, de fapt, la orice subiect necunoscut. Dacă studenții nu cunosc subiectul nou, vom stabili conexiunile între conținuturile care trebuie citite și cunoștințele deja dobândite la lecțiile anterioare sau din cele de bază.

5. Role-Play/ Making Appointments (Joc de rol / Consultații medicale)

Indubitabil, unul dintre scopurile urmărite de noi în cercetarea noastră rezidă în formarea la studenții mediciniști a unor abilități valoroase de comunicare în limba engleză cu pacienții, în special referindu-ne la programarea consultațiilor/gestionarea problemelor pacienților la telefon. În acest sens, jocurile de rol sunt modalități excelente de a crea dialoguri și de a exersa vocabularul nou. Or, jocurile de rol pot fi folosite în instruirea studenților cu orice nivel de cunoaștere a limbii, începând de la cel scăzut și până la cel mai avansat. Putem găsi ușor exemple de scenarii la temă pe internet, inclusiv pe *site*-rile specializate în domeniul medical (Anexa18).

De reținut că un joc de rol reușit trebuie neapărat să se bazeze pe contextul situației și pe vocabularul nou. Studenții își vor exersa rolurile de mai multe ori, pentru a asimila vocabularul. Ulterior ar putea face schimb de roluri, astfel încât să poată practica ambele situații, însușind concomitent vocabularul nou.

În dependență de contingent, în cazul în care unele sarcini par prea ușoare, profesorul poate să adauge vocabular și informații mai complicate, pentru a-i provoca pe studenți [208].

După cum am mai menționat anterior, motivele principale pentru utilizarea textelor autentice în timpul orelor constau în oferirea unui *limbaj profesional sigur* și simularea unui *mediu real*, în care

cursantul nu va întâmpina dificultăți legate de comunicare de dragul comunicării și de situații artificiale, care uneori nu corespund realității lor profesionale.

Or, profesioniștii din domeniul medical au de asimilat concomitent foarte multe cunoștințe, pe lângă însușirea limbii engleze, de aceea este foarte bine să folosim diverse metode și strategii interactive pentru a-i motiva să dobândească cunoștințe noi, dexterități și abilități de comunicare într-un mod util și practic.

În context, menționăm utilitatea *materialelor printabile autentice în clasele de LEM*: fotografiile, imaginile, lucrările de artă, diagramele, orarele, hărțile, simbolurile, ilustrațiile, *site*-urile unei companii farmaceutice etc.

Deseori fișierele pedagogice sunt folosite ca materiale vizuale autentice suplimentare la manualele de curs. Cu toate acestea, niciunul dintre profesorii ESS nu s-a bazat, prioritar sau exclusiv, pe materiale autentice, acestea fiind utilizate doar în calitate de materiale suplimentare. Deși cele vizuale oferă oportunități colosale de învățare pentru ESS, sunt totuși mai puțin populare din motiv că sunt prea dificil de întocmit, necesitând mult timp pentru elaborarea sarcinilor, selectarea materialelor relevante, adecvate vocabularului și conținutului nou, în vederea atingerii scopurilor și obiectivelor didactice ale lecției. Iată de ce majoritatea formatorilor ESS optează pentru sursele autentice *on-line*, care propun sarcini deja prestabilite, pe când utilizarea materialelor autentice printabile necesită experiență și cunoștințe mai detaliate din partea practicantului ESS. Iată de ce le recomandăm profesorilor ESS să combine materialele printabile cu cele de pe suport de hârtie și *on-line*, astfel economisind timp și efort suplimentar. În susținerea celor expuse, aducem exemple de activități cu utilizarea materialelor printabile autentice:

1. *Hospital Map and Directions* (Harta spitalului)

Această activitate îi va ajuta pe studenți să acorde și să solicite indicații cu privire la amplasarea unor secții în spitale sau ale altor spații din cadrul unui spital, dezvoltându-le abilități esențiale de comunicare în engleză în calitate de participant al unei comunități medicale și, în special, dexteritatea de a ghida și a îndrepta pacienții spre locurile de amplasament necesare acestora, evident în limba engleză. Rolul profesorului aici este de a introduce vocabularul nou ca puncte de reper pe o hartă. După familiarizarea studenților cu vocabularul de bază, există o varietate de moduri distractive și interactive de a-i determina să practice și să ofere indicații, să revizuiască, să clasifice și să producă comunicarea.

Nivel: Intermediar +

Obiective: - Să poată oferi indicații ale direcției și să explice modul de a ajunge la anumite destinații din cadrul spitalului.

Materiale: Hărți printate (surse *on-line*)(Anexa 19).

Demers pedagogic: - Studenții vor face dialoguri sau vor identifica direcțiile spre un loc anumit din cadrul spitalului.

- Studenții pot fi împărțiți în grupuri, de trei sau mai mulți, în caz că hărțile prezintă unele dificultăți.
- Cursanții sunt solicitați să studieze cuvintele noi și să aleagă cuvintele asociate cu unele secții de spital. Studenții mai avansați explică și acordă ajutor celor cu un nivel mai slab de cunoștințe. Uneori aceștia pot folosi și limbajul nonverbal.

Rezultate: Studenții asimilează vocabularul nou și practică vocabularul activ, apelând la gândirea critică.

2. Promoting or advertising campaigns (Campanii de promovare a sănătății)

Putem desfășura această activitate preponderent la finele semestrului sau la orice dată specială (cum ar fi, *Ziua Mondială de combatere a SIDA* pe 1 decembrie; *Ziua Mondială de combaterea a Diabetului* pe 14 noiembrie etc.), în baza unui proiect sau sub forma unei discuții în timpul lecției.

Nivel: Avansat

Obiective: Înțelegerea și clasificarea informațiilor, realizarea unor presupuneri și generalizări ale materialului învățat. Dezvoltarea abilităților de comunicare.

Materiale: Broșuri, pliante, fișe.

Demers: - Studenții sunt rugați în decurs de o săptămână sau de câteva zile să pregătească o campanie publicitară, pliante sau reclame TV, pentru a sensibiliza populația (clasa). Studenții pot fi grupați câte 2 sau 3, în funcție de dificultatea de prezentare.

- Fiecare grup își prezintă propriul proiect. Acesta poate avea diverse rubrici și obiective diferite:
 - campanii de donare a sângelui;
 - promovarea unui nou tratament eficient pentru o boală cu sfârșit letal;
 - promovarea diverselor campanii de caritate;
 - campanii de conștientizare a importanței vaccinării etc.
- Studenții pot folosi orice tip de materiale motivante: pliante, broșuri, postere autentice etc.
- La sfârșitul prezentărilor, fiecare student *non-participant* poate alege o singură campanie la care să adere. În plus, studenții trebuie să-și motiveze alegerea. Cele mai selectate proiecte sunt considerate de succes (Anexa 20).

Rezultate: Această activitate este extrem de motivantă în rândul studenților. Este strâns corelată cu implicarea lor socială în cadrul profesiei, dezvoltând gândirea critică.

3. World Health Facts (Data Statistics)

Această activitate oferă un mod interactiv de a învăța despre problemele și statisticile legate de sănătatea mondială. Se presupune că studenții sunt familiarizați cu problemele specifice de sănătate ale

fiecărei țări (unele importante). Ei își vor dezvolta în practică abilitățile de comunicare în engleză, discutând fapte și date succinte, clasificând informațiile și identificând problemele de sănătate pentru fiecare țară.

Nivel: Avansat

Obiective: Stocarea informațiilor și a datelor, memorarea detaliilor și identificarea problemelor majore pentru fiecare regiune sau țară.

Materiale: Fișe, diagrame, tabele, hartă globală (opțional).

Demers: - Studenții sunt divizați în grupuri mici și sunt aranjați în cercuri. Fiecare grup studiază datele pe care le-au primit sub formă de tabele, diagrame și le potrivesc țării la care se referă (Anexa 21).

- Fiecare grup reprezintă o țară concretă și identifică problemele de sănătate specifice țării lor, conform datelor pe care le-au primit (de exemplu, *Marea Britanie - Infarct miocardic - Mod de viață sedentar, alimentație nesănătoasă; India - Tulburări metabolice, rahitism, deficiență de vitamina D* etc.).
- Studenții își prezintă țara și descriu problemele de sănătate identificate, după studierea informațiilor propuse.
- La sfârșitul activității se acordă 5 minute pentru a completa fișa și a determina cauzele patologice pentru fiecare țară în parte (fișa a fost distribuită la începutul lecției).
- Studenții compară fișele în grupuri.

Rezultate: Această activitate poate include orice tip de informații găsite în limba engleză, legate de multiple probleme medicale (longevitate, rate de deces, protecția asistenței medicale, raporturile dintre bărbați / femei).

4. **Observation/ Interpretation Activity** (Activitate de observare / interpretare)

Aceasta este poate cea mai aplicată activitate în cadrul orelor de LEM, deoarece contribuie la dezvoltarea la viitorii specialiști a spiritului de observație în situațiile lor profesionale reale, implicând concentrându-se pe capacitatea cursantului de a identifica simptomele și de a descrie, interpreta manifestările unei maladii. Există multe variații ale acestei activități.

Nivel: Intermediar +

Obiective: - Să fie capabili de a interpreta și de a diferenția imaginile și datele (simptomele) descrise în imagini.

Materiale: Fotografii, imagini din reviste, *slide*-uri etc.

Demers: - Profesorul va alege o serie de imagini și de fotografii cu persoane, care prezintă simptome: greață, amețeli, foame, insomnie, colici, dureri de cap și altele.

- Studenții vor descrie exemplele prin observații (simptome) și vor interpreta imaginile propuse.

- Cursanții vor defini diverși termeni medicali. Ei vor avea fișe de observație (simptome) pentru imagini și fișe de interpretare, pentru a descrie aceste simptome (de exemplu, *dureri în piept, dispnee asociată cu infarct miocardic*).
- Rezultatele lor vor fi discutate cu alte grupuri. De asemenea, studenții vor adăuga informații suplimentare despre simptomele subiective și despre factorii de risc pentru fiecare dintre tipurile de boală (adică, infarctul miocardic - persoanele în vârstă; factorul genetic - persoanele stresate etc.).
- Profesorul ghidează discuțiile.

Rezultate: Această activitate poate avea diverse opțiuni, cum ar fi descrierea, definirea imaginii (de exemplu, în stomatologie, se oferă imagini cu diverse tipuri de ocluzii ale dinților; studenții observă diferențele și le definesc/ le interpretează). Uneori studenții pot să găsească și să-și aducă propriile imagini. De asemenea, studenții pot prezenta observații și le pot cere colegilor să ghicească maladia sau sindromul din imagine.

5. *Discussing Data/Reading Tables* (Interpretarea datelor/tabelelor)

Această activitate îi ajută pe studenți să poată descrie diagrame, grafice, tabele, frecvent întâlnite în diferite domenii de cercetare, fiind axate pe citirea/interpretarea aspectelor-cheie și realizarea unei comunicări pe baza acesteia. Prin urmare, este important să introducem, în prealabil, unele expresii de raportare și de sinteză, de exemplu : *as a result..., the study group consists reported..., therefore..., expressions of commenting on data like certainly, no doubt, surprisingly, of interpreting data like based upon the..., due to..., as illustrated... etc.*

Nivel: Intermediar avansat +

Obiective: - Să interpreteze și să scrie rapoarte vizând unele date, fapte sau dovezi.

Materiale: Date sub formă de grafice, tabele, diagrame, scheme.

Demers: - Studenții sunt împărțiți în grupuri mici și primesc același set de date.

- Studenții analizează datele și alcătuiesc un mini-raport.
- Profesorul ghidează discuțiile, încurajându-i pe studenți să folosească expresii utile pentru raportarea și sintetizarea informațiilor noi. Studenții întocmesc pe tablă o listă cu acestea, utilizând expresiile de comparație și de contrast.
- Cursanții își prezintă pe rând rapoartele, deducând concluzii proprii din datele evidențiate.
- La descrierea diagramelor, graficelor, tabelor studenții sunt încurajați să vorbească fluent.

Rezultate: Acest tip de activitate este deosebit de util pentru studenții care fac cercetări în domeniul umanist sau fac studii sociale, care deseori operează cu date statistice și cu sondaje. În cazul studenților de la medicină, această activitate este de ajutor în realizarea unui experiment, la întocmirea rapoartelor de laborator și altele. Tabelele și graficele pot fi utilizate în scopuri diferite, nu doar pentru

a descrie un sondaj/grafic (Anexele 4, 5), ci și pentru a explica procedura de lucru a diferitelor sisteme (adică sistemul nervos, gastrointestinal, imunitar *etc.*).

Menționăm că este foarte important ca materialele printabile autentice utilizate la cursurile ESM să fie relevante și adecvate. Mai mult decât atât, MA selectate trebuie adaptate și utilizate în funcție de nevoile grupului și de specificul conținutului și al vocabularului nou predat.

Realia se referă la practica de a folosi lucruri reale, tangibile în sala de curs, incluzând o varietate colosală de instrumente medicale, hârtie pliată, cutii de diverse medicamente, vase, ochelari, pietre, plante, mulaje, echipamente medicale, obiecte de prim-ajutor, cutii și etichete ale diferitelor produse alimentare *etc.*, care, conform cercetărilor J.Zukowsky Faust (1997); M.R. Richards and E. Platt (1998); M. Chavez (1998); D. Nunan (1999), au demonstrat rezultate extraordinare în cadrul lecțiilor.

Conform ultimelor studii, au fost deduse următoarele concluzii:

1. Succesul lecției de limba engleză depinde în mare parte de cunoștințele profesorului legate de diferitele tipuri de materiale didactice.
2. Utilizarea corectă a materialelor reale îi ajută pe profesori să promoveze o învățare eficientă.
3. Folosirea adecvată a materialelor reale în sala de curs creează un mediu activ de predare-învățare.
4. Apelarea la obiectele reale ajută la crearea unei legături între obiectele, cuvintele sau expresiile pe care le reprezintă.
5. Utilizarea obiectelor reale încurajează și motivează studenții să învețe texte și să înțeleagă ideile abstracte din textele relevante.

Așadar, materialele autentice, riguros selectate și manipulate, sunt benefice în experiența generală de învățare a limbii. Folosirea obiectelor reale și a celor autentice din mediul profesional al mediciniștilor poate promova un grad sporit de predare și învățare creativă și dinamică. Utilizarea obiectelor reale încurajează predarea limbii engleze într-o mare varietate de moduri:

Prezentarea vocabularului.

- Prezentarea de noi structuri și conținuturi.
- Jocul de rol.
- Elemente de recuzită pentru diverse jocuri sau activități [208].

Astfel, am observat că studenții au prezentat un interes sporit la utilizarea acestor materiale prin implicarea activă a tuturor participanților, chiar și a celor cu un nivel mai slab de cunoștințe. Acestea stimulează gândirea critică și constituie o modalitate de a încuraja creativitatea prin implicarea tuturor simțurilor. Realia economisește timp, întrucât are loc recunoașterea imediată a unui obiect și nu necesită explicații îndelungate.

De aceea evaluarea studenților poate fi uneori spontană și nu întotdeauna necesită timp pentru pregătire. Conform chestionarului Preferințele studenților vizând tipul de utilizare a MA, Realia ocupă locul 2, după sursele *on-line*. În context, vă prezentăm unele exemple de utilizare a MA reale la orele de LEM:

1. Identificarea și descrierea dispozitivelor medicale

Această activitate se bazează, în special, pe conținut și se concentrează pe identificarea și descrierea diferitelor instrumente, dispozitive sau echipamente medicale; modul în care funcționează și scopul lor principal în timpul examinării medicale.

Nivel: Avansat

Obiective:

- Să identifice tipurile de secții dintr-un spital.
- Să identifice specialiștii care lucrează în fiecare secție a spitalului.
- Să descrie funcțiile și caracteristicile tipurilor de dispozitive.

Materiale: Imagini vizuale, dispozitive medicale (stetoscop, ciocan neurologic, tensiometru, ruloari de vată etc.).

Demers: Studenții vor descrie obiectele propuse și vor identifica rolul și unele elemente structurale ale acestora. De exemplu: *Tensiometru-A sphygmomanometer- blood pressure monitor or blood pressure gauge, is a device used to measure blood pressure, composed of an inflatable cuff to collapse and then release the artery under the cuff in a controlled manner. It may be automatic and mechanical used to measure the pressure. Manual sphygmomanometers are used with a stethoscope etc.*

- Studenții vor comenta în ce secții ale spitalului sau ce specialiști folosesc aceste dispozitive.
- În unele cazuri studenții pot face o demonstrație a dispozitivului în lucru sau să descrie cazurile clinice în care acestea sunt utilizate.
- Studenții pot să consulte diferite surse; să adreseze întrebări, dacă dispozitivul este încă necunoscut.

Rezultate:

Acest tip de activitate de colectare a datelor poate, de asemenea, dezvolta gândirea critică în rândul studenților, ei fiind concentrați pe descrierea dispozitivului clinic, astfel încât vor comunica în grupuri pentru a obține informații relevante (Anexa 22).

2. Good food vs. Bad Food (Mâncare sănătoasă vs. Mâncare nesănătoasă)

Etichetele alimentare oferă informații, care ne pot ajuta în luarea unei decizii în privința alegerii unei alimentații sănătoase. Verificarea etichetelor poate să ne avertizeze atunci când un produs alimentar are un conținut ridicat de zahăr sau de grăsimi și oferă mai mult decât simplele fapte

nutriționale. De asemenea, unele etichete alimentare menționează din ce țară a provenit alimentul, indiferent dacă acesta este organic, precum și anumite afirmații despre sănătate.

Nivel: Scăzut –Mediu

Obiective: - Să poată descrie conținutul și compoziția chimică a unui produs alimentar.

- Să identifice cantitatea de glucide, de carbohidrați, proteine etc., pentru a face concluzii referitor la valoarea lor energetică și la beneficiile sau *non-beneficiile* lor asupra sănătății umane.

Materiale: Diverse etichete alimentare luate de pe ambalajele unor produse alimentare, de exemplu, cutii de cereale, biscuiți, iaurt etc., aduse de acasă (Anexa 23).

Demers: - Studenții vor aduce de acasă mostre ale unor etichete alimentare și vor descrie componența acestora din punctul de vedere al sănătății.

- Se vor compara cantitățile în grame sau procente ale glucidelor, carbohidraților, grăsimilor, sărurilor și se vor face concluzii. Exemplu de răspuns: *The total fat amount of cereals is 11 g that is 15% of the whole amount of other ingredients, of which saturated fats are 12%! Polyunsaturated and monounsaturated are lower quantities , being only 4 and 4.5 grams, respectively. Although it is a cereal product, the intake of dietary fibers are less than 2%! Sodium makes up 14% which is quite unhealthy for a developing body. Conclusions: This product cannot be used by children since its energetic value is quite low, and might lead to obesity!*

Rezultate: Pot exista diferite tipuri de interpretări, studenții sunt cu adevărat inventivi în acest sens.

3. A drug prospect (Prospecte de medicamente)

Prospectele de medicamente sunt elaborate pentru verificarea și înțelegerea utilizării medicamentelor și a rețetelor prescrise de medic. Fiecare prospect cuprinde: indicații, contraindicații, acțiune terapeutică, mod de dozare, reacții adverse etc.

Nivel: Mediu-Avansat

Obiective: - Să identifice componentele principale ale unui prospect farmaceutic.

- Să descrie și să poată vorbi despre principalele reacții adverse sau alte interacțiuni medicamentoase, utilizând vocabularul nou (semne și simptome, modul de administrare etc.)
- Să identifice ingredientul activ și posibilele produse medicamentoase cu echivalent farmaceutic.

Materiale: Prospecte farmaceutice luate de acasă.

Demers: - Studenții vor prezenta prospectele și notițele făcute pe foi separate.

- Studenții vor discuta în baza prospectului în grup și vor completa unele lacune, în caz de necesitate(Anexa 24).

Rezultate: Este o activitate foarte intensă de exersare a vocabularului și de o mai bună memorare a simptomelor și a semnelor unor maladii sau patologii.

Sursele *On-line*

Potrivit lui Dede Teeler și Peta Gray (*How to Use the Internet in ELT* (2000)), Internetul este, probabil, cea mai mare bibliotecă din lume. Actualmente, nu ne putem imagina o lume contemporană fără calculatoare și Internet, care au devenit instrumente indispensabile, eficiente de comunicare și de educație.

Avantajul principal al acestuia este gradul înalt de disponibilitate, pe care îl oferă la toate tipurile posibile de informații și date, servind drept instrument eficient pentru a facilita învățarea. Conceptul de tehnologie a informației și a comunicațiilor (TIC) este un termen extins, care este asociat cu utilizarea Internetului și implică utilizarea interactivă a acestuia în procesul de învățare.

Tendențele principale ale politicilor internaționale și ale celor naționale în domeniul educațional sunt axate pe accesul nelimitat informațional și costurile reduse la educație [22, p.265]. Este inerentă necesitatea unei pregătiri pe tot parcursul vieții, mai ales în domeniul profesional, astfel învățământul axându-se tot mai mult pe alternativa unei educații deschise, virtuale, centrate pe elev, precum și pe accesibilitatea lecțiilor și a diverselor surse *on-line*.

Conform lui C. Moore [127, p.16], există diferențe între paradigmele educaționale ale celor mai bune practici în cadrul orelor de învățare și ale celor mai bune practici de autostudiere *on-line*:

<i>Face-to-Face</i> (Învățare în clasă)	<i>Online Self-study</i> (Autostudierea)
Participativ, în perechi sau în grupuri mici	Lucrează singur
Ghidat de profesori	Ghidat de materiale
Sincron	Asincron
Sarcini extinse	Activități scurte
Profesorul ascultă și face feed-back	Computerul spune „corect / greșit”
Materiale fixe	Materiale reiterate, actualizabile
Nu este portabil	Portabil
Timp fix	La cerere
Locație fixă	Oriunde este conexiune la internet

Observăm, așadar, avantaje și dezavantaje în ambele paradigme educaționale, cert fiind faptul că învățarea *on-line* este un instrument educațional util, alternativ metodelor tradiționale de instruire, capabil să promoveze învățarea autonomă oricând, oriunde, pe tot parcursul vieții.

Însăși interacțiunea cu materialele didactice este foarte importantă pentru studenți, fiindu-le necesară pentru a-și construi propriile cunoștințe. Rolul profesorului în acest caz este de a promova utilizarea diverselor tehnologii și activități instructive, care ar putea facilita înțelegerea lecției/a materialului nou, precum și de a dezvolta capacitățile de reflecție și de analiză critică [132, p. 29].

În context, cercetătorul Gordon Lewis, în publicația sa: *The Internet and Young Learners* (2004), sugerează următoarele scopuri de învățare în utilizarea surselor *web*: „*comunicare, căutare de informații și producere de conținut*”. Implicit, instruirea bazată pe conținut (*CBI-content based instruction*) include

abordări de învățare și de predare a limbajului, prin intermediul cărora studenții își manifestă interesul față de un subiect important pentru ei și unde forma și succesiunea instruirii limbajului este dictată de conținut (în cazul nostru cu specific medical). Utilizarea surselor *web* angajează studenții în diversele sarcini preconizate, facilitându-le perfecționarea abilităților de învățare a unei limbi și de cunoaștere a unor conținuturi din anumite domenii specifice relevante vieții lor profesionale. Ca rezultat (în funcție de modelul CBI utilizat), studenții vor putea:

- să planifice cum să utilizeze *web-ul* pentru a selecta informații și pentru a comunica cu semenii lor sau cu alți interlocutori;
- să colaboreze și să negocieze cu colegii pentru a îndeplini obiectivele unei lecții;
- să evalueze informațiile de pe *web*;
- să sintetizeze informații de pe mai multe site-uri *web* [199, p.45].

În aceeași ordine de idei, Shawn Moote (2002) examinează caracteristicile materialelor *on-line* și descrie trei modele de site-uri *on-line* pentru învățare, destinate studenților: **distributiv**, **tutorial** și **cooperativ**.

- (1) În modelul **distributiv** sunt disponibile materiale sau fișe de lecție pentru ca elevii să poată studia independent, ceea ce va crește nivelul lor de autonomie în viitor. Astfel, studenții îndeplinesc sarcini de citire și de audiere, cu completarea ulterioară a itemilor, cum ar fi: alegerea multiplă, adevărat /fals, corelarea expresiilor, completarea fișelor sau alte exerciții. Programele software permit feedback-ul imediat al studenților.
- (2) Modelul **tutorial**, de obicei, este unul cu plată, dar, adeseori, unele lecții de testare sunt disponibile fără plată. Acestea oferă comunicare bidirecțională între profesor și elev, folosind e-mailul, telefonul sau videoconferințele.
- (3) Modelul de **cooperare** le permite studenților de la curs să comunice unul cu celălalt, inclusiv și cu profesorul [Idem, p.46].

Astfel, resursele *web* oferă o gamă largă de oportunități de învățare a limbilor străine pentru studenții care prezintă atât un interes general, cât și unul special, pliat pe necesitățile specifice medicale ale diferitor categorii interesate: pacienți, profesioniști și cursanți. Profesorii titulari ai cursului LEM vor selecta pur și simplu textele de pe aceste site-uri, oferindu-le cursanților posibilitatea de a accesa articole cu vocabular medical relevant și, astfel, beneficiind de utilizarea lor „autentică”. Ulterior, mediciniștii își vor putea dezvolta abilitățile de analiză a textului electronic și a resurselor *on-line*, pentru a învăța mai multe despre natura discursului medical și pentru a dezvolta un oarecare grad de autonomie în învățare.

Un alt savant, C. Meloni (1998), constată că printre avantajele principale în utilizarea resurselor *web* sunt: „ gradul înalt de motivație a studenților , limbajul autentic și conștientizarea globală”. Astfel, conform mai multor cercetări în domeniu, utilizarea materialelor autentice *on-line*:

- *prezintă valoare educațională;*
- *oferă resurse nelimitate pentru dezvoltarea cunoștințelor specifice;*
- *oferă relevanță și coerență (studenții sunt în pas cu toate schimbările și inovațiile ce țin de domeniul lor profesional);*
- *facilitează comunicarea, interactivitatea și schimbul de informații;*
- *promovează procesul de achiziție a limbii în sine;*
- *oferă o mare varietate de tipuri de texte și stiluri etc.* [Apud 155, p. 96].

Spre regret, selectarea și adaptarea materialelor pentru „nevoile” specifice ale studenților nu întotdeauna este un proces ușor de realizat, acesta prezentând dificultăți din mai multe considerente:

- *deficit de timp;*
- *numărul mare și diversitatea paginilor web, care nu întotdeauna corespund conținutului sau „nevoilor” mediciniștilor;*
- *accesibilitatea (majoritatea site-urilor sunt contra plată);*
- *complexitatea sarcinilor etc.*

Și totuși mai multe studii recente relevă atitudinea pozitivă a studenților față de utilizarea *site-urilor web*, selectate de către profesori pentru învățarea limbii engleze (S.C.Kung și T.W.Chuo, 2002) [Apud 194, p. 13].

Deoarece mediciniștii solicită elemente specifice în cadrul unei limbi, datele *on-line* pot fi combinate cu viziunea profesorului asupra limbii de bază și a nevoilor de învățare pentru a pregăti un program de curs specific. Mai jos sunt descrise cele mai utilizate *site-uri on-line* în domeniul medicinei, folosite în cadrul orelor de limbaj medical englez. Menționăm că acestea includ texte și articole medicale, simulări de cazuri și situații, jocuri interactive, *quiz-uri*, teste în baza vocabularului, forumuri *on-line*, resurse audio și printate, dicționare și *slide-uri* interactive etc. În cadrul etapei de constatare, am elaborat o descriere-ghid, în formă de tabel, a celor mai relevante și interesante *site-uri* cu conținut medical, care pot fi ulterior valorificate și implementate de către profesorii antrenați în predarea LEM (Anexa 25).

Selectarea cu atenție a *site-urilor* și activităților, precum și monitorizarea progresului elevilor, pot oferi o experiență de învățare *on-line* foarte eficientă, care să contribuie la formarea abilităților de învățare în continuare a limbii în mod independent, în timpul convenabil și în ritmul lor propriu.

Reieșind din intențiile noastre la tema de cercetare, pe parcursul experimentului de formare, prin intermediul *Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare în studierea limbajului medical englez, prin valorificarea și exploatarea materialelor autentice*, aplicat pe eșantioanele selectate, s-au făcut observări sistematice pe marginea implicării active a studenților la lecții, urmărind

creșterea nivelului atenției voluntare, a motivației și a interesului sporit, calitatea pregătirii sarcinilor pentru acasă etc.

Astfel, putem deduce că motivația, în cazul mediciniștilor (care, comparativ cu alți studenți, de la alte profiluri din alte universități, sunt expuși la un grad maxim de suprasolicitare informațională), constituie forța motrice și chiar o condiție esențială pentru acumularea unor rezultate pozitive, calitative și cantitative. Dificultățile întâlnite la comprehensiunea conținuturilor și a sarcinilor autentice a dezvoltat la studenți tendința și dorința de a obține performanțe în învățare.

3.3. Validarea datelor experimentale

Cercetarea experimentală dată presupune o investigație a modificării unui proces pedagogic, determinat de: integrarea studenților în contextul socio-profesional și tendința acestora de a interacționa, prin crearea unor situații și condiții speciale de realizare în mod sistematic, orientat și supravegheat.

În cadrul studiului nostru au fost formulate și au fost determinate problemele, scopul și obiectivele operaționale, precum și strategiile de cercetare, care au servit drept puncte de reper pentru desfășurarea demersului de cercetare propus.

Astfel, etapa de control a *Modelului pedagogic* a avut următoarele **direcții esențiale**:

- Determinarea nevoilor și atitudinilor studenților cu privire la conținuturile și la necesitățile predării unui curs de LEM;
- Investigarea progreselor studenților mediciniști în procesul de predare-învățare a limbajului medical prin valorificarea materialelor autentice, la subiecții lotului experimental;
- Identificarea și stabilirea eficienței utilizării materialelor autentice, în cadrul procesului educațional;
- Determinarea strategiilor și a metodelor optime în dezvoltarea competenței de comunicare socio-pragmatice;
- Elaborarea instrumentelor de verificare și de validare a datelor experimentale, rezultate din implementarea Modelului pedagogic propus;
- Procesarea datelor experimentale, prin metode de analiză, sinteză și comparație, precum și descrierea detaliată a rezultatelor obținute în ambele loturi, experimental și de control.

Perioada de formare, descrisă anterior, a constatat *eficiența implementării materialelor autentice în activitățile de predare-învățare a limbajului medical englez* prin valorificarea și prezentarea în moduri variate ale acestora (video, textual, *on-line*, tipărit, prin obiecte reale sau prin combinarea acestora), permițând astfel realizarea obiectivelor (direcțiilor) educaționale.

Astfel, *premisele teoretice* ale acestei lucrări de studiu au fost aplicate și demonstrate în cadrul lotului experimental de studenți, care au studiat cursul de *Limba engleză medicală* prin intermediul

materialelor autentice, comparativ cu eșantionul de control, care au urmat cursul prin studierea din manualele tradiționale.

La etapa de constatare, studenții au trecut *proba de evaluare finală*, conform metodei *înainte și după* (*before and after method*). Proba de evaluare a fost aplicată conform curriculumului universitar la disciplina limba engleză medicală, bazată pe competențe și care are drept scop însușirea cunoștințelor și a termenilor specifici medicali, în scopul formării unui nivel adecvat de comunicare, scris și oral, pregătirea studenților în vederea înțelegerii și asimilării conținuturilor, termenilor și a noțiunilor specifice domeniului specializat de medicină. După structură, testul final este similar celui inițial, cu utilizarea de activități și exerciții recomandate pentru evaluarea nivelului de competențe comunicative conform CECRL (vezi Capitolul 3.1). Prin urmare, testul a inclus 6 itemi principali de evaluare. *Rezultatele probei finale de evaluare atestă următoarele scoruri, conform baremului prestabilit:*

Tabelul 3.4. Descrierea rezultatelor scorurilor la probele finale (EE și EC)

Test final	Scor înalt		Scor mediu		Scor satisfăcător		Nesatisfăcător	
	Nr. st	%	Nr. St	%	Nr. St	%	Nr. st	%
EC	12	30	19	48	8	20	1	2
EE	22	55	16	40	2	5	0	0

Rezultatele probei de evaluare finale au demonstrat că studenții din lotul experimental prezintă un nivel mai avansat de cunoaștere a LEM, datorită valorificării eficiente a materialelor autentice utilizate în cadrul etapei de formare. Înțelegerea acestor rezultate poate fi facilitată prin intermediul tabelului de mai jos, grație căruia observăm modul în care au evoluat cunoștințele și competențele de comunicare la ambele loturi experimentale în procesul predării-învățării LEM.

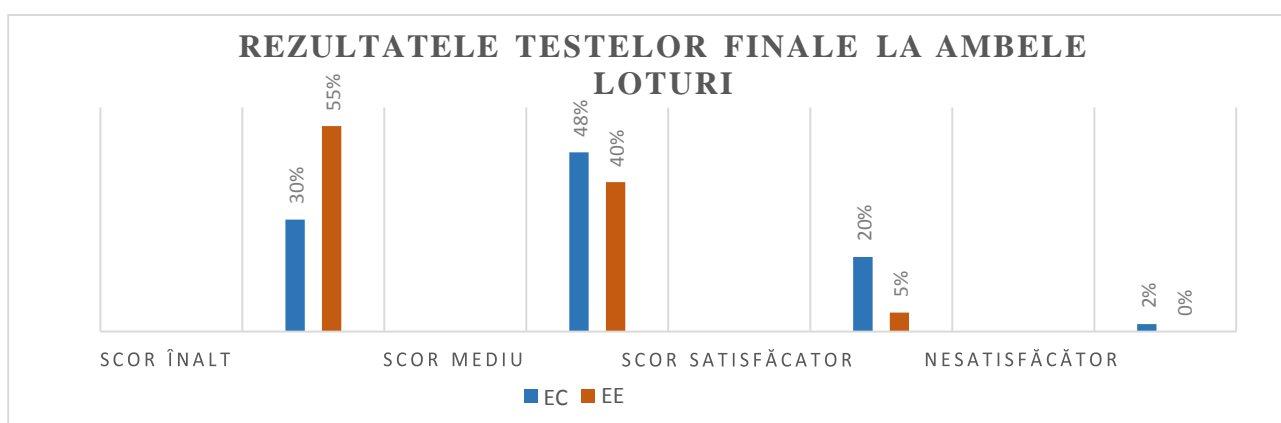

Fig. 3.4 Rezultatele testelor de evaluare finală la ambele eșantioane

Astfel, la etapa de constatare a cercetării noastre, am stabilit nivelul inițial de cunoștințe al mediciniștilor, ca fiind preponderent mediu, satisfăcător și nesatisfăcător, datorită faptului că studenții dispun de un limbaj englez general, astfel demonstrând importanța LEM. La etapa de

validare a datelor, rezultatele înregistrate au relevat un nivel înalt și mediu (doar 2 studenți din EE au avut nivel satisfăcător și niciun student nu a prezentat scor nesatisfăcător), cu o diferență semnificativă în lotul experimental, comparativ cu lotul martor, acest fapt datorându-se utilizării și integrării materialelor și activităților autentice, spre deosebire de modelul tradițional, bazat pe sarcini și pe manuale predefinite în studierea limbajului medical englez.

Pentru a demonstra și a certifica ***semnificația teoretică și/sau practic-aplicativă a datelor statistice și scopul fundamental*** ale acestui experiment pedagogic, au fost trasate următoarele ipoteze de cercetare prestabilite:

1. Verificarea condițiilor de normalitate a seriilor de date prin intermediul testelor *Kolmogorov – Smirnov*. Verificarea ipotezei H_0 : Seriile de date nu se deosebesc semnificativ de distribuția normală. Dacă datele nu se deosebesc semnificativ de o distribuție normală, rezultă că se pot aplica testele parametrice *Student* pentru două *eșantioane independente* și două *eșantioane – perechi*. (Așteptare – confirmare H_0).
2. Verificarea ipotezei H_0 : Rezultatele studenților de la evaluarea inițială în grupurile experimental și de control nu se deosebesc semnificativ la un prag de semnificație $\alpha=0,05$. Se aplică testul *t Student* pentru două *eșantioane independente*. (Așteptare – confirmare H_0).
3. Verificarea ipotezei H_0 : Rezultatele studenților de la evaluarea finală în grupurile experimental și cel de control nu se deosebesc semnificativ la un prag de semnificație $\alpha=0,05$. Se aplică testul *t Student* pentru două *eșantioane independente* (Așteptare – respingere H_0).
4. Verificarea ipotezei H_0 : Rezultatele studenților de la evaluările inițială și finală în grupul experimental nu se deosebesc semnificativ la un prag de semnificație $\alpha=0,05$. Se aplică testul *t Student* pentru două *eșantioane - perechi* (Așteptare – respingere H_0).

Pentru prelucrarea statistică a datelor stocate a fost folosit programul *SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)* [44, p.61-62]. Menționăm că *SPSS* pentru *Windows* este un program specializat în analiza statistică a datelor. Există numeroase programe de analiză, utilizate în cercetările domeniilor umaniste, care într-o oarecare măsură prezintă un grad înalt de complexitate, de aceea am considerat această metodă ca fiind una relativ medie.

Concluziile au fost formulate în baza acceptării sau respingerii ipotezei nule pentru rezultatele obținute. Tabelul cu rezultatele testului a fost comparat cu valoarea α . Dacă valoarea p este mai mică decât valoarea α , putem respinge ipoteza de nul și să acceptăm ipoteza de cercetare.

Formăm fișierele *Date_perechi.sav* și *Date_independente.sav* pentru aplicația *SPSS*, cu următoarele variabile:

T_I_L_C - *Testare Inițială (Lot Control)*

T_I_L_E - *Testare Inițială (Lot Experimental)*

T_F_L_C - Testare Finală (Lot Control)

T_F_L_E - Testare Finală (Lot Experimental)

Lot_TI – codul 1 pentru studenții din lotul de control

Lot_TF – codul 2 pentru studenții din lotul experimental.

În baza acestor variabile, am determinat următoarele rezultate ale cercetării:

1. **Verificarea condițiilor de normalitate a seriilor de date** prin intermediul testului Kolmogorov – Smirnov. Testul Kolmogorov-Smirnov (testul KS) determină dacă două seturi de date diferă semnificativ. Testul KS are avantajul că nu are nicio presupunere cu privire la distribuția datelor. Tehnic vorbind, este *non-parametric* și fără distribuție, spre deosebire de alte teste (de exemplu, testul t Student), care poate pot fi mai sensibil la cerințe. Rezultatele aplicării testului Kolmogorov – Smirnov ne va permite să vizualizăm grafic datele, pentru a înțelege modul în care ele sunt distribuite.

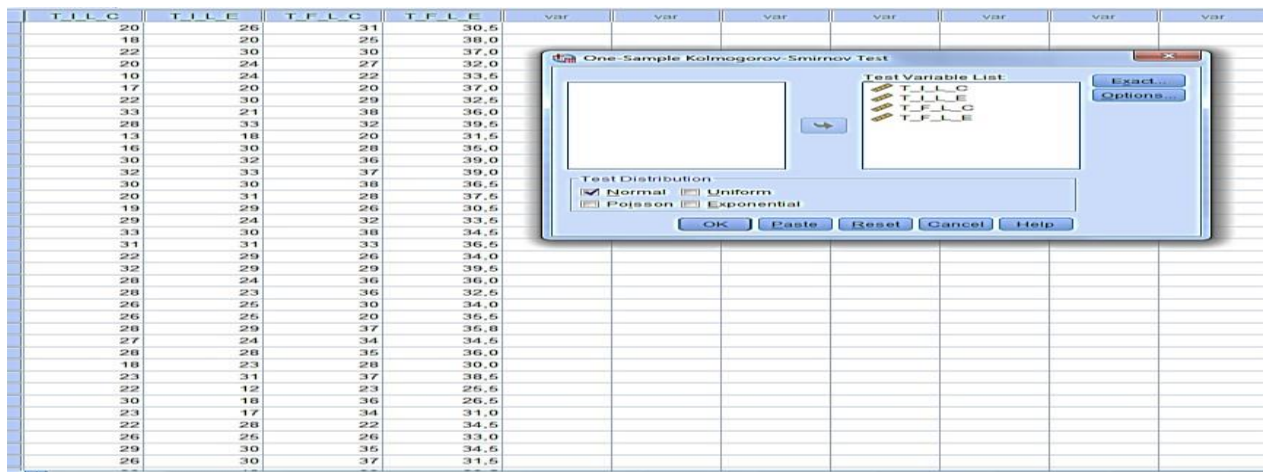

Fig. 3.5. Distribuția datelor cercetării, conform testului KS (screenshot)

Astfel, în urma procesării datelor, obținem următoarele rezultate, conform tabelului de mai jos:

Tabelul 3.5. Valorile *Asymptotic Signification (2-tailed)* pentru validarea ipotezei nul

<i>One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test</i>					
		T_I_L_C	T_I_L_E	T_F_L_C	T_F_L_E
N		40	40	40	40
<i>Normal Parameters A^b</i>	<i>Mean</i>	24,83	25,63	30,60	33,920
	<i>Std. Deviation</i>	5,638	5,143	5,574	3,6232
<i>Most Extreme Differences</i>	Absolute	,163	,169	,129	,089
	Positive	,074	,076	,092	,062
	Negative	-,163	-,169	-,129	-,089
<i>Kolmogorov-Smirnov Z</i>		1,033	1,070	,816	,560
<i>Asymp. Sig. (2-tailed)</i>		,236	,202	,518	,912
<i>a. Test distribution is Normal</i>					
<i>b. Calculated from data</i>					

Concluzie: Deoarece fiecare dintre valorile *Asymptotic Signification (2-tailed)* sunt mai mari de 0,05, pentru toate variabilele, rezultă că seriile date de valori sunt distribuite aproximativ normal – se acceptă ipoteza de nul de la punctul 1.

Astfel, putem aplica *testele parametrice T-Student*.

Verificarea ipotezei H0: Rezultatele studenților de la evaluarea inițială în grupurile experimental și de control *nu se deosebesc semnificativ* la un prag de semnificație $\alpha=0,05$.

Se aplică testul *t - Student* pentru două eșantioane independente.

Tabelul 3.6. Validarea datelor statistice privind mediile pe EC și EE la evaluarea inițială

<i>Group Statistics</i>					
	<i>Lot_TI</i>	<i>N</i>	<i>Mean</i>	<i>Std. Deviation</i>	<i>Std. Error Mean</i>
T_I_L_C_E	<i>Control</i>	40	24,83	5,638	,891
	<i>Experiment</i>	40	25,63	5,143	,813

<i>Independent Samples Test</i>										
		<i>Levene's Test for Equality of Variances</i>		<i>t-test for Equality of Means</i>						
		<i>F</i>	<i>Sig.</i>	<i>T</i>	<i>df</i>	<i>Sig. (2-tailed)</i>	<i>Mean Difference</i>	<i>Std. Error Difference</i>	<i>95% Confidence Interval of the Difference</i>	
									<i>Lower</i>	<i>Upper</i>
T_I_L_C_E	<i>Equal variances assumed</i>	,457	,501	-,663	78	,509	-,800	1,207	-3,202	1,602
	<i>Equal variances not assumed</i>			-,663	77,349	,509	-,800	1,207	-3,202	1,602

Concluzie: Deoarece valoarea *Signification (2-tailed)*, egală cu **0,509**, este mai mare de **0,05**, rezultă că mediile pe eșantioanele de control și pe cel experimental, la evaluarea inițială, *nu se deosebesc semnificativ*. Se poate afirma că, inițial, ambele grupuri/loturi de studenți pornesc de la aceleași condiții (condițiile inițiale nu vor influența mersul experimentului).

Verificarea ipotezei H0: Rezultatele studenților de la evaluarea finală în grupurile experimental și de control nu se deosebesc semnificativ la un prag de semnificație $\alpha = 0,05$.

Se aplică testul *t-Student* în două eșantioane independente („Așteptare – Respingere” H0).

Aplicăm testul *t-Student* în două eșantioane independente – rezultatele de la evaluările finale în grupurile/loturile experimental și de control.

Tabelul 3.7. Validarea datelor statistice privind mediile pe EC și EE la evaluarea finală

<i>Group Statistics</i>										
		<i>Lot_TF</i>	<i>N</i>	<i>Mean</i>	<i>Std. Deviation</i>	<i>Std. Error Mean</i>				
T_F_L_C_E		<i>Control</i>	40	30,600	5,5737	,8813				
		<i>Experi-ment</i>	40	33,920	3,6232	,5729				

<i>Independent Samples Test</i>										
		<i>Levene's Test for Equality of Variances</i>		<i>t-test for Equality of Means</i>						
		<i>F</i>	<i>Sig.</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>Sig. (2-tailed)</i>	<i>Mean Difference</i>	<i>Std. Error Difference</i>	<i>95% Confidence Interval of the Difference</i>	
									<i>Lower</i>	<i>Upper</i>
T_F_L_C_E	<i>Equal variances assumed</i>	10,371	,002	-3,159	78	,002	-3,3200	1,0511	-5,4126	-1,2274
	<i>Equal variances not assumed</i>			-3,159	66,967	,002	-3,3200	1,0511	-5,4181	-1,2219

Concluzii:

1. Deoarece valoarea **Signification (2-tailed)**, egală cu **0,002**, este mai mică de **0,05**, rezultă că mediile pe eșantioanele de control și pe cel experimental, la evaluarea finală, se deosebesc semnificativ: media pe eșantionul de control, egală cu 30,6 este semnificativ mai mică decât media pe eșantionul experimental, egală cu 33,92. În rezultat, se respinge ipoteza de nul **H0** și se acceptă **ipoteza de cercetare H1**. Rezultatele studenților de la evaluarea finală în grupurile experimental și de control *se deosebesc semnificativ* la un prag de semnificație $\alpha=0,05$.
2. Verificarea ipotezei H0: Rezultatele studenților de la evaluările inițială și finală în grupul experimental nu se deosebesc semnificativ la un prag de semnificație $\alpha=0,05$. Se aplică testul *t-Student* pentru două eșantioane-perechi („Așteptare – respingere” H0). Aplicăm testul *t-Student*, pentru două eșantioane-perechi, rezultatele de la evaluările inițială și finală în grupul/ lotul experimental (Figura 3.6).

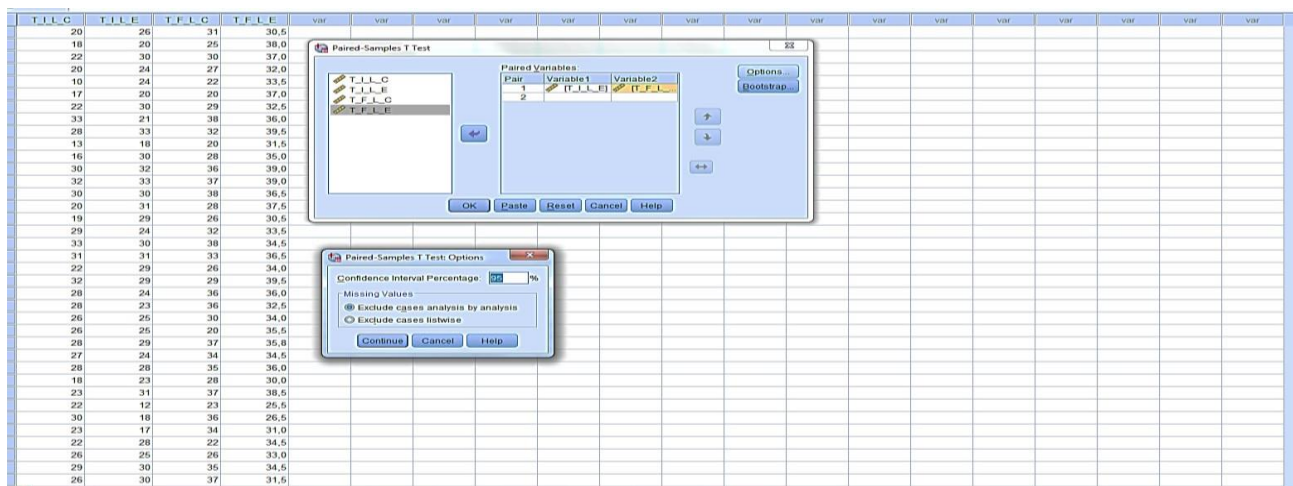

Fig. 3.6. Distribuția datelor cercetării conform testului t-Student în ambele loturi experimentale-perechi (Screenshot)

Tabelul 3.8. Valorile medii semnificative ale loturilor EC și EE la evaluarea finală

Paired Samples Statistics					
		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	T_I_L_E	25,63	40	5,143	,813
	T_F_L_E	33,920	40	3,6232	,5729

Paired Samples Test								
		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference			
					Lower	Upper		
Pair 1	T_I_L_E - T_F_L_E	-8,295	3,816	,6034	-9,5155	-7,0745	-13,747	,000

Concluzie: Deoarece valoarea *Signification (2-tailed)*, egală cu **0,001**, este mai mică de **0,05**, se respinge ipoteza de nul H_0 și se acceptă ipoteza de cercetare H_1 . Rezultatele studenților de la evaluările inițială și finală în grupul experimental *se deosebesc semnificativ la un prag de semnificație $\alpha=0,05$* . Valori medii semnificativ mai mari au obținut studenții din grupul/lotul experimental la evaluarea finală (**33,9 față de 25,6 puncte**).

Concluzie finală: *Modelul pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbajului medical englez prin intermediul materialelor autentice*, aplicat în grupul experimental a asigurat performanțe mai înalte, față de performanțele studenților din grupul de control.

Prin urmare, rezultatele obținute în urma experimentului pedagogic ne permit să conchidem următoarele:

- Materialele autentice prezintă un grad sporit de eficacitate și de reușită în rândul mediciniștilor, prin faptul că sporește nivelul de motivație și de participare activă a studenților, facilitând dezvoltarea competențelor de comunicare.

- Materialele autentice, spre deosebire de materialele tradiționale, au demonstrat un grad mai înalt de interes, relevanță, autenticitate și conexiune cu domeniul profesional al studenților mediciști.
- Materialele autentice dezvoltă (în baza observațiilor făcute la etapa de formare) un grad de autonomie (*self-autonomy*) și de autoinstruire (*self-learning*) pe tot parcursul vieții (*lifelong learning*) al studenților, pentru o încadrare mai eficientă în comunitatea lor profesională.
- Materialele autentice corespund pe deplin necesităților profesionale și specifice ale studenților de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, impuse de cerințele pieții de muncă pe plan local și global.

De asemenea, pe parcursul etapei de control, ne-am propus în continuare să aplicăm un chestionar studenților din lotul experimental, pentru a analiza răspunsurile acestora în vederea identificării preferințelor în utilizarea materialelor autentice (video, textual, tipărit, realia, *on-line*) (Anexa 24).

Rezultatele au scos în evidență atitudinea studenților față de necesitățile, motivația, relevanța și interesul lor în utilizarea MA în procesul de predare-învățare a LEM, în comparație cu materialele tradiționale. Sondajul efectuat demonstrează care tip de MA este mai agreat și mai eficient printre mediciști.

Astfel, am observat că cele mai agreate s-au dovedit a fi

audio/video și *on-line*, deoarece aceste moduri de prezentare a informației posedă un grad înalt de motivație și de participare activă a studenților, prin modul că percep lucrurile mai eficient, fie prin video sau printr-o aplicație interactivă.

Celelalte tipuri de prezentare a materialelor autentice au o diversitate în răspunsuri, deoarece ele sunt utile pentru anumite situații și în condiții speciale. Datorită acestui chestionar, profesorul își poate contura stilul de predare astfel, încât studenții să poată percepe mai eficient informația predată în timpul prelegerii.

În acest mod, informațiab**predată prin mijloace audio/video** a fost considerată cea mai motivantă și doar 10 % din cei intervievați au răspuns: moderat, ceea ce denotă faptul că *video*-urile autentice sunt cele mai apreciate, datorită faptului că sunt mai interactive, mai relevante, oferă percepție chinestezică, inclusiv studenților cu un nivel mai scăzut de cunoștințe.

Avantajele acestei tehnici de predare-învățare constau în stimularea motivației și permit participarea interactivă.

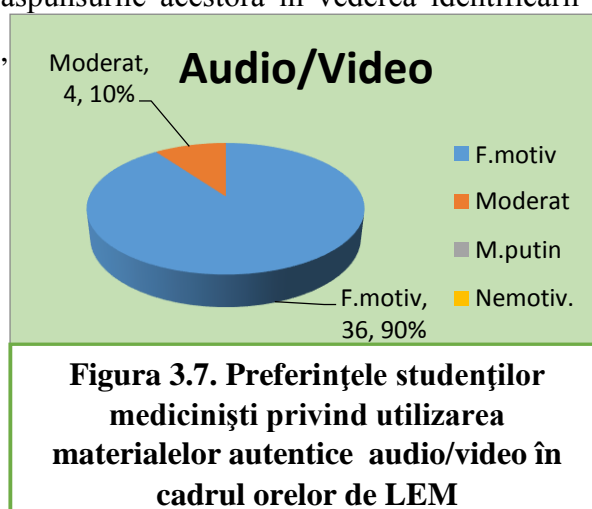

Figura 3.7. Preferințele studenților mediciști privind utilizarea materialelor autentice audio/video în cadrul orelor de LEM

Prezentarea *informației textuale autentice* creează construirea unui model de logică ce se procesează de la vizualizare până la percepția creierului uman. Totuși cea mai mare parte consideră că este foarte motivant, la o diferență mică față de moderat, și doar un procent nesemnificativ demonstrează că pentru majoritatea profesorilor această metodă este salvarea atunci când nu avem acces la tehnică sau Internet. Această formă de prezentare a informației dezvoltă abilități de observare conștientă și stimulează creativitatea și imaginația.

Există asemănări între *materialele autentice* didactice textuale și *vizuale*, dar atestăm și deosebiri.

Acestea se modelează în funcție de preferințele studenților și de comoditatea de utilizare. La acest aspect puțin mai mult de jumătate au răspuns: moderat, un sfert: foarte motivat și aproape o pătrime au răspuns că sunt nemotivați sau puțin motivați.

Deci utilitatea acestor materiale a demonstrat un grad mai slab, comparativ cu cele textuale, probabil, din cauza sarcinilor complexe pe care studenții trebuiau să le îndeplinească în baza acestora (*diagrame, tabele, hărți conceptuale etc.*)

Realia sau *obiectele reale* autentice sunt instrumente necesare, de fapt, pentru orice disciplină. Acestea oferă posibilitatea de a interacționa cu obiecte adevărate din lumea reală și de a le transpune la orele de limba engleză. Probabil, acesta a fost motivul de bază, pe care l-au intuit studenții la prezentarea răspunsului: foarte motivant, cel puțin trecut de un sfert au răspuns: moderat, fiindcă nu au văzut aplicabilitatea tuturor obiectelor prezentate în procesul de predare a limbii engleze. Iar 8.21 % dintre studenți cu reacție nemotivată sau mai puțin nemotivată nu au găsit aplicabilitate utilizării obiectelor în predarea-învățarea limbii engleze medicale. Totuși realia sunt

moderat, fiindcă nu au văzut aplicabilitatea tuturor obiectelor prezentate în procesul de predare a limbii engleze. Iar 8.21 % dintre studenți cu reacție nemotivată sau mai puțin nemotivată nu au găsit aplicabilitate utilizării obiectelor în predarea-învățarea limbii engleze medicale. Totuși realia sunt

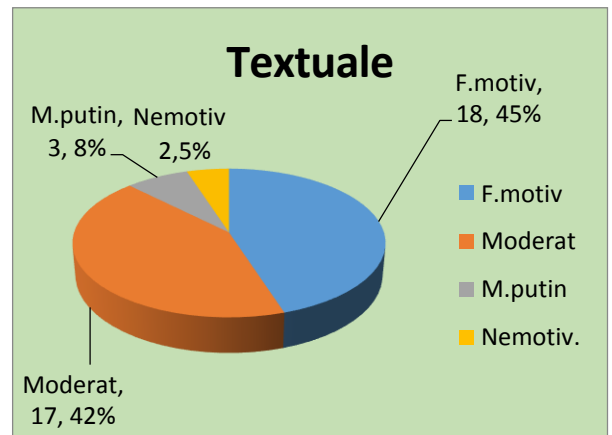

Figura 3.8. Preferințele studenților privind utilizarea materialelor autentice textuale în cadrul orelor de LEM

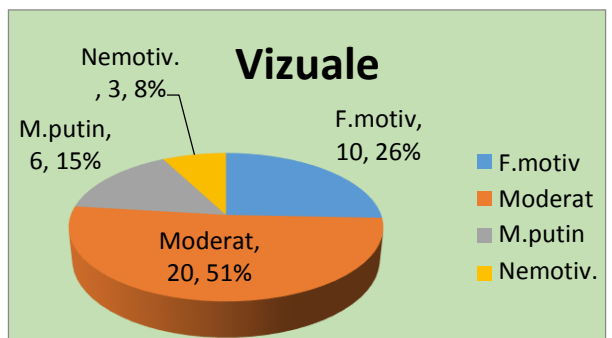

Figura 3.9. Preferințele studenților mediciști privind utilizarea materialelor autentice vizuale în cadrul orelor de LEM

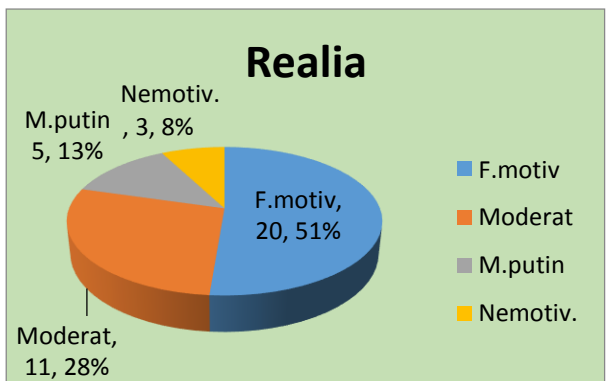

Figura 3.10. Preferințele studenților mediciști privind utilizarea materialelor autentice realia în cadrul orelor de LEM

materiale didactice care nu trebuie neglijate, ci utilizate antrenant, dinamic, atractiv, în scopul stimulării prezentării informației necesare din viața reală.

Cel mai modern tip de prezentare, fiind econom în timp și ușor de utilizat, s-au dovedit a fi **sursele on-line**. Acest fapt se atestă în răspunsurile studenților: 70% îl găsesc ca fiind foarte motivant, puțin peste 20% - moderat și foarte puțini studenți s-au abținut de la răspuns.

Sursele *on-line* oferă o multitudine de idei noi și resurse utile pentru profesori; exerciții *on-line* pentru studenți și jocuri educative interactive, ceea ce facilitează schimbul de experiență și comunicarea între profesori și studenți, depășind convențional frontierele dintre țări. Așadar, mediul virtual le oferă studenților oportunitatea de a participa la diverse proiecte legate de însușirea limbilor străine, cunoașterea altor culturi, fără cheltuieli adăugătoare.

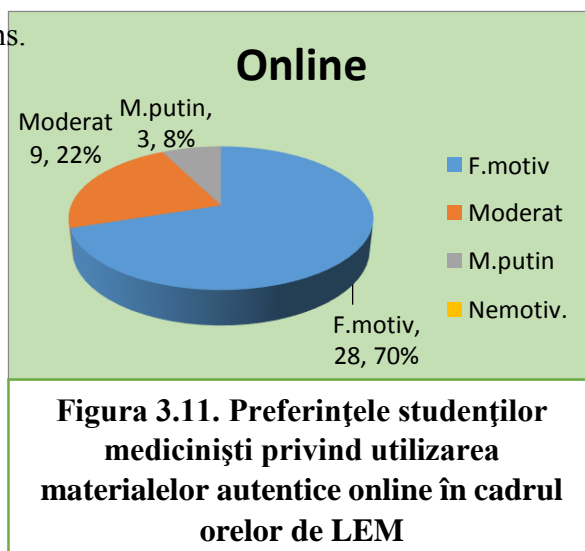

Figura 3.11. Preferințele studenților mediciști privind utilizarea materialelor autentice online în cadrul orelor de LEM

Conchidem astfel că *Modelul pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbajului medical englez prin intermediul materialelor autentice* a demonstrat rezultate pozitive și date statistice semnificative de implementare și de integrare a mijloacelor autentice în scopul asigurării de achiziție a cunoștințelor noi, a abilităților de comunicare pragmatică, dezvoltând comportamente și atitudini motivante la mediciști, imperios necesare pentru facilitarea inserției profesionale ulterioare pe piața muncii.

3.4. Concluzii la capitolul 3

Eficientizarea procesului de predare-învățare a LEM prin intermediul materialelor autentice rezidă în implementarea și valorificarea acestora în cadrul lecțiilor practice, în vederea dezvoltării atitudinii pozitive, facilitării implicării active, sporirii gradul de motivație, autoinstruire, responsabilitate a studenților față de procedura de învățare, implicit racordând conținutul cursului predat la „nevoile” profesionale ale viitorilor medici.

1. În urma cercetării noastre, am constatat că valorificarea *Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare-învățare a limbii medicale engleze prin intermediul materialelor autentice* ne-a condus spre finalități pozitive, obiectivate în rezultatele din cele trei etape experimentale: *de constatare, de formare și de control*.
2. La *etapa de constatare* am analizat situația-țintă actuală în cadrul Universității de Stat de Medicina și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și am identificat principalele obiective educaționale, în baza analizei „nevoilor” mediciștilor legate de comunicare (cea a formării profesionale) și de învățare (cea a dezvoltării personale într-un mediu academic).

De asemenea, la această etapă am stabilit nivelul de posedare a limbii engleze, conform descriptorilor CECRL, prin intermediul unei testări inițiale de evaluare a competențelor de comunicare a studenților. În urma probei de evaluare, am stabilit scoruri egale la ambele eșantioane experimentale, fapt care denotă același nivel de cunoștințe ale studenților.

Totodată, în baza chestionarului de identificare a „nevoilor” mediciniștilor, am menționat prioritățile și obiectivele educaționale, în vederea asigurării unui proces de predare-învățare actual și coerent, **analiza „nevoilor” studenților fiind conceptul-cheie** al oricărui studiu, ce implică predarea limbilor străine specializate.

3. În cadrul *etapei de formare* a experimentului, s-a constatat utilitatea și importanța implementării materialelor autentice în procesul de predare-învățare a limbajului medical englez, nivel universitar, prin valorificarea strategiilor de eficientizare în cultivarea cunoștințelor, abilităților, atitudinilor și motivației la mediciniști.

În scopul desfășurării experimentului de formare au fost selectate materiale /surse autentice, prezentate în diverse conținuturi (audio-video, textual, vizual, *on-line*, prin obiecte reale sau prin combinarea acestora) destinate procesului didactic în sala de curs și la distanță; acestea au conținuturi variate, interactive, relevante (video cu conținut medical, interviurile, exerciții și activități *on-line*, tabele, diagrame, mulaje etc.), contribuind eficient la dezvoltarea competenței de comunicare.

4. *Etapa de validare* a avut drept scop determinarea eficacității implementării și valorificării materialelor autentice în cadrul orelor de limbă engleză medicală, în vederea cultivării competențelor de comunicare (*scriere, ascultare, citire și vorbire*), a motivației, comprehensiunii și autonomiei de învățare. Cercetările experimentale desfășurate au demonstrat că, după utilizarea materialelor autentice, studenții din eșantionul experimental au obținut scoruri mai înalte la testele finale, decât cei din lotul de control.

De asemenea, în baza chestionarelor aplicate la etapa de control, s-au înregistrat efecte și atitudini pozitive în însușirea materialului prin utilizarea celor 5 tipuri de materialele autentice, care au demonstrat un grad mai înalt de interes, relevanță, actualitate și motivație în rândul cursanților. S-a constatat că materialele video, realia și *on-line* sunt cele mai populare printre studenți, pe când cele textuale și cele vizuale – mai puțin motivante. Acesta se datorează faptului că sursele *on-line* și video sunt în pas cu lumea “mereu schimbătoare” în care ne aflăm actualmente, pe când celelalte informații (textuale și vizuale) sunt deja depășite și repede își pierd noutatea.

5. Datele obținute în grupurile experimentale, comparativ cu grupurile de control, indică importanța autenticității și a materialelor autentice în procesul de predare-învățare a limbii engleze, în contexte profesionale specifice, în vederea însușirii eficiente a materialului variat și a fluxului enorm de informație, pe care mediciniștii sunt nevoiți să-l asimileze, dar și necesitatea de cultivare a abilităților de comunicare profesionale în limba engleză, a atitudinilor ulterioare și promovarea gradului de autonomie și de autoinstruire al viitorilor specialiști.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

În urma evaluării opțiunilor de politici privind educația lingvistică conform Planului-cadru pentru studii superioare, Cadrului de referință al curriculumului universitar, Curriculumului național la limba străină, CECRL etc. cu referire la predarea limbii engleze la nivel universitar și în vederea determinării direcțiilor principale, ce vizează pregătirea profesională a studenților mediciști, am determinat reperetele teoretice pentru elaborarea *Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare învățare a LEM prin intermediul materialelor autentice*. Astfel, în baza realizării experimentului pedagogic și a prelucrării cantitative și calitative a datelor obținute, am formulat următoarele concluzii:

1. **Problema științifică studiată** a permis să se precizeze și să fie delimitate, descrise detaliat conceptele de bază ale cercetării: „procesului de internaționalizare”, „Limba Engleză pentru Scopuri Specifice”, „Limba Engleză pentru Scopuri Medicale”, „limbaj specializat”, „autenticitate”, „materiale autentice”, „sarcini autentice”, prin specificarea importanței integrării ulterioare a studenților mediciști în mediul profesional la nivel global. Cercetările efectuate în domeniile lingvisticii, sociologiei, psihologiei instruirii și pedagogiei/teoriei instruirii au determinat relevarea noilor tehnici și metodologii în utilizarea limbii axate pe comunicare, din perspectiva istoriei studiului comunicării medicale, în scopul elaborării cursurilor de limba engleză, adaptate nevoilor specifice ale studenților.
2. **Prin sintetizare analitică**, s-a conturat necesitatea **re-evaluării și eficientizării procesului de învățare a LEM** prin faptul că se va ține cont de: specificul limbii engleze medicale și a terminologiei specializate, **valorificarea la maximum a potențialului de instruire** adaptate nevoilor specifice ale studenților, selectarea informației și conținutului orientate spre un scop specific de predare, bazat pe strategii interactive, metode deschise, creative, flexibile și tehnici moderne. A fost stabilit faptul că, actul de predare-învățare a limbii engleze pentru specialiștii din domeniul medical constituie o provocare suplimentară pentru profesorii și autorii de manuale și de materiale didactice.
3. Urmărind specificul predării-învățării limbii engleze medicale, am constatat ca aceasta este **generată de două forțe mortice**: analiza „registrelor” (genurilor) specifice contextului medical și studierea LEM ca fiind ajustată la „nevoile” sau “necesitățile” studenților de a utiliza drept limbaj unic de comunicare științifică internațională. Examinarea datelor cu privire la mediile profesionale și lingvistice ale cursanților a contribuit la determinarea necesităților acestora ca fiind în strânsă legătură cu mediul lor nemijlocit profesional, în special bazat pe *competența de comunicare interpersonală între medic-pacient sau în interiorul comunității profesionale*, fiind

un element indispensabil imperios necesar formării ulterioare în domeniu. Au fost dezvăluite dezvăluit elementele principale ale proiectării unui curs de predare a LEM care ar ține cont de nevoile specifice ale cursanților și care constituie un proces continuu, deschis, fapt ce denotă importanța formării constante a cadrelor didactice ce predau ESS.

4. Au fost analizate și descrise numeroasele avantaje ale utilizării materialelor autentice în cadrul orelor de limba engleză medicală, implicit rolul crucial pe care îl deține profesorul în procesul de predare-învățare, în special la etapa de formare profesională inițială a mediciiștilor, prin modul de a îndruma și de a încuraja studenții să folosească informații **autentice** (în pofida nivelului lor de limbă engleză), **actualizate** (schimbul informațional este din ce în ce mai intens) și **relevante** pentru studenții specialiști (informația trebuie să fie reprezentativă și motivantă), ceea ce reprezintă o perspectivă prioritară în cariera lor profesională.
5. **Experimentul pedagogic a permis validarea valorii formative a Modelului pedagogic de eficientizare a procesului de predare învățare a LEM prin intermediul materialelor autentice**, privind dezvoltarea competențelor de comunicare, prin valorificarea materialelor autentice, care au demonstrat sporirea gradului de interes și motivației în rândul studenților, într-un mod interactiv, prin relevanța, actualitatea și gradul înalt de calitate științifică, care răspund necesităților lingvistice și profesionale ale acestora, pentru a deveni ulterior membri eficienți, apreciați și bine cotați la locurile lor de muncă. Materialele autentice oferite le-au permis studenților să-și consolideze competențele de comunicare în limba engleză și să însușească mai bine conținutul cursului extrem de complicat și specific, prin faptul că au fost preluate direct din mediul lor profesional real și nu create artificial în baza unor elemente sau structuri lingvistice rigide. Modelul pedagogic aplicat a confirmat o sporire mai mare pentru grupul experimental, de la nivelul scăzut și mediu la nivelul **înalt, comparativ cu grupul de control, existând o deosebire relevantă și validă din punct de vedere statistic între cele două grupuri**. Rezultatele cercetării au demonstrat **soluționarea problemei științifice** prin confirmarea ipotezei investigației științifice.
6. **Contribuția științifică** a cercetării constă în: (1) optimizarea procesului de predare-învățare a limbii engleze la nivel universitar pentru studenții mediciiști, prin consultarea bibliografiei relevante și determinarea reperelor teoretice, elucidarea celor mai bune practici în domeniul dat; (2) determinarea și valorificarea materialelor autentice în predarea-învățarea LEM la nivel universitar, facilitând semnificativ asimilarea de cunoștințe relevante, motivante și care prezintă interes deosebit pentru viitorii lucrători în domeniul medicinei; (3) elaborarea în cadrul etapei de formare a experimentului pedagogic, a trei suporturi de curs *Medical English Part I (video-based workbook)*, *Medical English Part II (video-based workbook)*, *Nursing -*

practical course book (în process de lucru), bazate pe utilizarea și valorificarea materialelor autentice prin intermediul cărora s-au determinat progresele înregistrate în procesul de formare a studenților din lotul experimental; (4) elaborarea în premieră a manualului digital interactiv de predare –învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice și obținerea brevetului AGEPI; (5) conturarea deprinderilor și abilităților de utilizare a materialelor autentice în domeniul său profesional prin cultivarea autonomiei și, într-un final, direcționarea spre învățarea pe tot parcursul vieții a viitorilor medici; (6) demonstrarea în premieră la noi în țară a rolului materialelor autentice în predarea-învățarea limbii engleze pentru scopuri specifice, în special a limbii engleze medicale.

Limitele cercetării efectuate rezidă în faptul accentuării componentelor de *predare și învățare* în detrimentul aprofundării investigației evaluării. Totodată, teza conține strategiile și sarcinile pe care le valorificăm în evaluarea cunoștințelor și competențelor de comunicare a limbii engleze medicale.

În consens cu rezultatele cercetării, propunem următoarele **recomandări** practice:

- **Conceptorilor de politici educaționale:** Evaluarea posibilităților, oportunităților de majorare a numărului săptămânal de ore de limbă engleză medicală (curs obligatoriu) și stabilirea unor ore opționale/ cursuri de predare a LEM la studenții din ultimii ani de studiu.
- **La nivelul instituției de învățământ superior:** Realizarea cursurilor de formare continuă a profesorilor de limba engleză pentru scopuri specifice în vederea schimbului de bune practici cu alte instituții de acest fel; perfecționarea și revizuirea planurilor de învățământ și curricula disciplinare, în vederea modificării unui schimb de paradigmă, trecerea de la o **abordare tradițională** la una **autentică, care ar satisface nevoile reale ale studenților mediciști.**
- **Cadrelor didactice universitare și autorilor manualelor de LEM/ESS:** Utilizarea materialelor autentice diverse, interactive și includerea acestora în conținuturile suporturilor de curs, pentru a facilita asimilarea de cunoștințe specifice și utilizarea instantanee a acestora în activitatea profesională ulterioară. Utilizarea materialelor autentice în scopul sporirii gradului de interes, motivației și autonomiei în rândul studenților mediciști.

BIBLIOGRAFIE

Resurse în limba română:

1. AFANAS, A. Aspecte teoretico-metodologice ale formării competențelor de comunicare a elevilor la lecția de limba străină. În: *Univers Pedagogic*, nr. 3(63), 2019, pp. 9-13. ISSN:1811-5470.
2. ALBULESCU, I., ALBULESCU, M., *Predarea și învățarea disciplinelor socio-umane. Elemente de didactică aplicată*, Editura Polirom, Iași, 2000, 219 p. ISBN: 973-683-566-9.
3. BABÎRĂ N., *Metodologia predării limbii engleze*, Chișinău, 2017, p.296. ISBN 978-9975-83-041-6
4. BOCOȘ, M.-D. Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice. Iași: Polirom, 2013. 470 p. ISBN: 978-973-46-3248-0.
5. BONCEA A.G., *Strategii Didactice Moderne. Metode Interactive De Predare – Învățare – Evaluare*, Analele Universității “Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Științe ale Educației, Nr. 3/2016, pp.261-264. ISBN: 978-960-474-159-5
6. BONTAȘ, I., *Pedagogie Tratat*, Editura Bic All, București, 2008, p.416. ISBN-13 : 978-9735717384
7. BUCUR, F. N. *Curriculum de Limba Engleză. Evoluție și Particularități*. Presa Universitară Clujeană, 2015, 234 p. ISBN 978-973-595 -891-6.
8. *Cadrul de Referință al Curriculumului Național*. Ministerul Educației al Republicii Moldova. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, Chișinău, 2017, 89 p. ISBN 978-9975-3157-7-7
9. *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: învățare, predare, evaluare*. Strasburg, trad. din fr. de Gheorghe Moldovanu, Chișinău, “Tipogr. Centrală”, 2003, 204 p. ISBN 9975-78-259-0.
10. CALLO, T. *Atitudinea – o „nouă forță” a educației*. În: *Univers Pedagogic*, 2013, nr.4(40), pp.3-9. ISSN 1811-5470.
11. CALLO, T. *Çcoala Çtiințifică a Pedagogiei Transprezente*. Ch.;Pontos, 2010, 320p. ISBN 978-9975-51-194-0.
12. CERGHIT, I. *Metode de Învățământ*. București, Polirom, 2006, 320p. ISBN 973-46-0175-X.
13. CRISTEA S. *Dicționar de pedagogie*. Chișinău-București, Litera, 2000. 398 p. ISBN 9975-74-248-3
14. CRISTEA S. *Dicționar enciclopedic de pedagogie*. V-I., A-C. București București: D.P.H., 2015, 831 p. ISBN: 978-606-683-295-3.
15. CRISTEA, S. *Fundamentele pedagogiei*. București, 2010, 395p. ISBN 978-973-46-1562-9
16. CUCOȘ C., *Pedagogie*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, 2014, 536 p. ISBN: 978-973-46-4041-6.
17. CULEA U. , *Metodologia Dezvoltării Competenței De Comunicare Pragmatică În Studiarea Limbii Italiene Prin Valorificarea Mass-Mediei* , Chisinau 2019, C.Z.U: 37.016: 811.131.1 (043.3)
18. CULEA U. Impactul mass-media în predarea limbilor străine. În: *Probleme actuale ale științelor umanistice*, vol. X. Analele științifice ale doctoranzilor și competitorilor. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2011. pp. 122-137. ISBN 978-9975-46-394-2.
19. CUZNEȚOV L., PAPUC L., BĂLAN I. *Metodologia instruirii centrate pe student în contextul condițiilor de optimizare a aplicării metodelor real-active în formarea inițială a cadrelor didactice*. În: *Studia Universitatis Moldaviae*, 2009, nr. 9(29), p. 17-36. ISSN 1857-2103.

20. *Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic, Modulul Psihopedagogic. Pedagogie II, Anul universitar 2008-2009, p.57*
21. DIACONU L., *Competența Comunicativă și Oportunitățile De Învățare: O Abordare Interacionistă*. Studia Universitatis, Revistă științifică a Universității de Stat din Moldova, 2012, nr.9(59) 38-42 pp. ISSN 1857-2103
22. DOBRESCU P., BÂRGĂOANU A. *Mass-media fără contrapunere*. București: Comunicare, 2002. 269 p. ISBN: 973-571-386-1
23. DOBRESCU P., BÂRGĂOANU A. *Mass-media și societatea*. Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București, 2001, 298 p. ISBN 973-8376-42-4.
24. DOROBĂȚ, D. et al. *Predarea și învățarea limbilor străine în România din perspectiva europeană*. București: Alternativa, 1997. 208 p. ISBN 973-9216-32-3.
25. DUMITRAȘCU, D. L. *Comunicare medicală*. Curs pentru studenții de la medicină. Cluj-Napoca: Editura Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”, 2013, 78 p. ISBN 978-973-693-431-5
26. EȘANU-DUMNAZEV D. *Formarea Competenței De Comunicare În Limba Străină A Studenților Mediciniști*, Universitatea de Stat din Tiraspol, Chișinău, 2017, 180 p. CZU 811'276.6:61(043.3)
27. EYRVDICE – *Rețeaua de Informare despre educație în Comunitatea Europeană – Formarea Continuă a cadrelor didactice în Uniunea Europeană și în statele AELS/SEE*. București: Alternative, 1997, p. 293.
28. GORAȘ-POSTICĂ, V. *Psihopedagogia comunicării: Suport de curs*. Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 2015, 148 p. ISBN 978-9975-71-572-0.
29. GRĂDINARI, G. *Formarea competențelor comunicative la studenți prin Case Study*. Chișinău, 2006, 153p. CZU 37.016 : 811.111 (043.3)
30. GRĂDINARI, G. *Importanța tehnologiilor educaționale în formarea competenței de comunicare în limbile străine*. În: probleme ale științelor socio-umane și modernizării învățământului (2012; Chișinău): Conf. de totalizare a muncii șt și șt-didactice a corpului profesoral-didactic pentru anul 2012. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2013, pp.300-306.,ISBN: 978-9975-46-144-3.
31. GUȚU V. *Curriculum-ul de o nouă generație*, Revistă de Teorie și Practică Educațională, Pro Didactica, Nr. 4-5 (50-51), 2008 , pp. 30-35 , ISSN 1810-6455
32. GUȚU V., ȘEVCIUC M. *Didactica universitară/ Studii și experiențe*, Chișinău, 2013, 241p. ISBN:978-9975-71-434-1
33. GUȚU, V. (coord.). *Cadrul de Referință al Curriculumului Universitar*. Chișinău, 2015, 128p. ISBN 978-9975-71-689-5.
34. ISTRATE O. *Educația la distanță. Proiectarea materialelor* , Botoșani: Agata, 2000, 102 p. ISBN 973-99847-0-3
35. JINGA I. *Educația și viața cotidiană*, București: EDP, 2008, p.328. ISBN 978-973-749-952-3.
36. JINGA, I., ISTRATE, E. I., *Manual de Pedagogie*, All Educational S.A, București, 1998, 312 p. ISBN 978-9975-46-420-8
37. JOIȚA E. *Formarea pedagogică a profesorului*. București: EDP, 2008, 399 p. ISBN: 973-30-2338-8
38. MINCU, E. *Terminologia Medicinalis Romaniae*. Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei, Centrul de Terminologie. Chișinău, 2017, 276 p. ISBN 978-9975-51-861-1.

39. NASTASIU, S. *Formarea Competenței De Comunicare Interpersonală Medic-Pacient La Mediciniști*, Chisinau , 2019. C.Z.U: 378:614.253 (043.2),
40. NICOLA, I., *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, Bucuresti, 1994, p. 412. ISBN 973-30-2342-6
41. OLIMPIUS I. *Educația la Distanță*. Proiectarea Materialelor Botoșani: Agata, 2000-08-03,102 p. ISBN 973-99847-0-3.
42. OPREA C., *Programul de Formare, Metode Interactive de Predare, Învățare, Evaluare* . Acreditat Nr. 4306/01.06.2012 – Suport de curs, Universitatea din Craiova, 2012, p.77.
43. OPREA, C. *Strategii didactice interactive*. București: EDP, 2008. 316 p. ISBN 978-973-30-2447-7.
44. PAPUC L. *Epistemologia și praxiologia curriculumului pedagogic universitar*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2006. 207 p. ISBN 978-9975-78-454-2.
45. PARHOMENCO L., *Evoluția Paradigmei Învățământului Superior În Context European*, Specialitatea:533.01, Pedagogie universitară, Chisinau, 2019. C.Z.U: 378.013(043.2)
46. PÂSLARU V. *Dimensiuni conceptuale ale calității educației*. Numărul 4-5(51) ,2008 , pp. 18-22. ISSN 1810-6455.
47. PETRICIUC L. *Dezvoltarea competenței de comunicare în limba engleză prin intermediul textului literar*, Chișinău, 2021 C.Z.U: 378.016:[811.111+821.111.09](043.3)
48. POGOLȘA, L. *Educația Integrală. Fundamentări teoretico-paradigmatice și aplicative*. Colecția Științe ale Educației, Chișinău, 2015, 248p. ISBN 978-9975-48-0963.
49. POPA, N. L., et al. *Ghid pentru cercetarea educației*. Iași: Polirom. 2009, 188 p. ISBN 978-973-46-1279
50. POTOLEA D., *Structuri, strategii și performanțe în învățământ*, Editura Academiei București ,1989, 103 p. ISBN 973-2700-23-8. 50
51. RADU I., EZECHEL L. *Didactica. Teoria instruirii*. Pitești, 2005, 310 p. ISBN: 9736972305
52. ROȘCA Al., *Creativitatea generală și specifică*, Editura Academiei București, 1981, p.271 ISBN 978-973-725-869-4
53. RUSU E.C. *Teorii Și Paradigme Contemporane în Psihologie*, Editura Fundației "România de Măine", București, 2012, 194 p. ISBN: 9789731638614
54. SADOVEI L. *Competența de comunicare didactică. Repere epistemologice și metodologice*. Chișinău: UPS „ Ion Creangă”, 2008. 172 p. ISBN 978-9975-46-026-2.
55. SARANCIUC-GORDEA L., SADOVEI L. *Teoria Și Metodologia Instruirii* (suport de curs) Chișinău, 2013, 336 p. ISBN 978-9975-46-177-1.
56. SOLCAN, A. *Problematizarea-strategie didactică de dezvoltare a competențelor comunicative la studenți (în procesul predării/învățării limbii franceze)*. Autoreferat la teza de doctor în pedagogie. Chișinău, 2003. 23p. CZU: 811.133.1(072)(043)
57. ȘCHIOPU L. *Strategii Educaționale În Contextul Învățării Personalizate A Limbii Engleze La Nivel Universitar În Domeniul Cognitiv*, Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului, Seria 19, Vol.3, 2017. pp 31-36. ISBN 978-9975-46-336-2. Tipografia Centrală, 2006. 207 p. ISBN 978-9975-78-454-2.

58. SILISTRARU N., GOLUBIȚCHI S. Ghid metodologic. Pedagogia învățământului superior, Ch.: UST, 2013, 192 p.
59. UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE DIN CRAIOVA. *Teoria și metodologia instruirii : Teoria și metodologia Evaluării*. Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic, Suport de curs, Anul Universitar 2008-2009, 58 p.
60. V.DE LANDSHEERE, G. DE LANDSHEERE, *Definirea obiectivelor educației* , Editura Practica și Pedagogie, București 1979, Ediția a III-a, p.286.
61. VERDEȘ M.R. *Formarea Competențelor De Comunicare În Limba Engleză La Studenții În Drept* , Chișinău, 2018, p. 220. C.Z.U.378.016:[811.111:34](043.3)]
62. VICOL N., BUTNARU.C, *Formarea Continuă A Cadrelor Didactice: Nevoi Și Priorități De Dezvoltare Profesională*, Chișinău, 2019, 184 p. CZU 37.091. V-55

Resurse în Limba Străină:

63. ALDERSON, J.C. URQUHART, A.H. *Reading in a Foreign Language*. London, Longman, 1984, 192 p. ISBN 10: 0582553725.
64. ALLUM, V. *English for Medical Purposes: Doctors*, Publisher: lulu.com, 2012, 266 p. ISBN-10: 1291074120.
65. ALNOUR S. A. H. *Effectiveness Of Using Realia In Teaching English Vocabulary For ESL Learners*. International Journal of Engineering Science Invention (IJESI), Vol. 7, Issue 10, 2018, pp. 65-72 ISSN (Online): 2319 – 6734, ISSN (Print): 2319 – 6726.
66. ANTIC, Z. *Forward In Teaching English For Medical Purposes*, Facta Universitatis, Series: Medicine and Biology Vol.14, No 3. Faculty of Medicine, University of Nis. 2007, pp. 141 - 147 , UC 811.111'276.6:61
67. ATHANASIOU, A. et al. *Aligning ESP courses with the Common European Framework of Reference for Languages, Language Learning in Higher Education* , Vol. 6 Issue 2, 2016, pp. 297-316. ISSN-2191-611X
68. BASTURKMEN H.. *LSP teacher education: Review of literature and suggestions for the research agenda*. Ibérica 28. 2014, pp. 17-34. ISBN: 9780230227972
69. BASTURKMEN, H., *Developing Courses in English for Specific Purposes*, Publisher: Palgrave Macmillan, 2010, 256p. ISBN 978-0-230-29051-8
70. BEAUGRAND J.P., *Obserbation irecte du comportement*, Paris: Saint-Hyacinthe, 1988, 340p. ISBN: 978-0-494-83331-5
71. BELCHER D. (ed.) *English for Specific Purposes in Theory and Practice Ann Arbor*: University of Michigan, 2009, pp. 205–228. ISBN-10 : 0472033840
72. BELCHER, D., BRAINE, G. *Academic writing in a second language: Essays on Research and Pedagogy*. Norwood NJ: Ablex, 1995, 441p. ISBN-1-56750-116-8.
73. BERARDO S. A., *The Use Of Authentic Materials In The Teaching Of Reading*, The Reading Matrix, Vol. 6, No. 2, September 2006 pp.60-69. ISSN: 1533-242X

74. BOJOVIC, M. *Teaching foreign languages for specific purposes: Teacher development*. The proceedings of the 31st Annual Association of Teacher Education in Europe, 2006, pp. 487-493, ISSN 2313-6286
75. BRAN, E. *Course Design for Medical English*. Research and Science Today Journal, N2(14), 2017, pp.105-111. ISSN: 2247-4455
76. BREEN, M.P. *Contemporary Paradigms in Syllabus Design Part II*, Language Teaching, Vol. 20, Issue 3, Cambridge University Press, 1987, pp. 157 - 174 ISSN: 8756-7555
77. BRIKENA X., GEZIM X., *The English language skills in ESP for law course*, Revista de Lenguas para Fines Específicos, 17 (2011) p. 431-448. BIBLID 1133-1127
78. BRITT-LOUISE GUNNARSSON, G.R. Tucker and D. Corson (eds), *Encyclopedia of Language and Education*, Vol.4. Kluwer Academic Publishers, 1997 pp 105-117.
79. BROWN, J. D. (2001). *Using surveys in language programs*. Cambridge: Cambridge University Press, 331 p. ISBN-10: 0521796563
80. CARVER, D. *Some propositions about ESP*. The ESP Journal, 2, 1983, pp. 131-137, [https://doi.org/10.1016/0272-2380\(93\)90003-P](https://doi.org/10.1016/0272-2380(93)90003-P)
81. CAZAC V., ARMAȘU-CANȚÎR L., GRĂDINARI G., *Medical English, Video-based workbook, Part 1*, Suport de curs elaborat pentru studenții mediciniști, Chisinau, 2020, p. 76, ISBN 978-9975-3432-4-4
82. CAZAC V., ARMAȘU-CANȚÎR L., GRĂDINARI G., *Medical English, Video-based workbook, Part 2*, Suport de curs elaborat pentru studenții mediciniști, Chisinau, 2020, p. 138, ISBN 978-9975-3446-6-1
83. CAZAC V., ȘIMANSCHI, M. *Effective Authentic Materials for Teaching Health Care Issues*, Chisinau, 2016, META conference Brochure, April 2-3, 2016, pp. 27-34, ISBN 978-9975-56-315-4.
84. CAZAC V., ARMAȘU-CANȚÎR L. A review on the effectiveness of using online authentic materials within EMP classes. *Educația din perspectiva viitorului*, ediția 1, 27 noiembrie 2020 Chișinău, pp. 262- 271, ISBN 978-9975-3461-1-5
85. CAZAC V., Authentic Task-based materials in teaching EMP students, *Prague Institute for Qualification Enhancement*, Prague, Czech Republic, pp. 20-27 November 2016, ISBN 978-1-365-53544-4 (20.11.2016)
86. CAZAC V., Exploiting Audio-Visuals materials in teaching Medical English, *Conferința Internațională USEM, Universitatea din Danubius: Promovarea valorilor sociale în contextul integrării europene*, Chișinău, 2018, pp. 208-214, ISBN 978-9975-3185-7-0
87. CAZAC V., ARMAȘU-CANȚÎR L. Educația postmodernistă în contextul predării-învățării limbii engleze pentru scopuri specifice: Caracteristici și deziderate. *Educația din perspectiva viitorului*, ediția 1, 27 noiembrie 2020 Chișinău, pp. 397-403, ISBN 978-9975-3461-1-5
88. CAZAC V., ARMAȘU-CANȚÎR L., EMP Absolute and Variable Characteristics, UPS Ion Creanga, *Revista de Științe Socioumane*, Nr. 1 (47), Chișinău, 2021, pp. 84-91, ISSN 1857-0119, SSN: 2587-330X
89. CAZAC V., ARMAȘU-CANȚÎR L., New Social-Pedagogical Paradigms and Theories in Teaching EMP, *Galati*, 2020, pp. 30-38, ISBN 978-973-0-31022-1

90. **CAZAC V.**, Effective use of authentic materials within EFL classes, 2015 META conference Brochure [April 25th ,2015]/Moldovan English Teacher Association(META); Chisinau ,2015, pp.28-33 ISBN 978-9975-56-252-2 B 50
91. **CAZAC V.**, EMP Teaching in the Context of a Paradigm Shift, *Conferința Științifică Internațională :Mediul social contemporan între reprezentare, interpretare și schimbare*, Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, 15.12.2017, pp. 115-120, ISBN 978-9975-50-222-1.
92. **CAZAC V.**, et al, The Terminological and Phraseological Aspects of a Specialized Medical Translation, Terminologie specială - Terminologie medical, *Intertext*, 2015 Vol. 9 -- Nr. 1/2, pp.91-97, ISSN 1857-3711
93. **CAZAC V.**, et al., Effective Ways of Teaching Authentic Video Materials to Medical Students, *Colloquium-journal №8, 2017*, Warszawa, Polska 2017, pp 20-24, ISSN 2520-6990
94. **CAZAC V.**, GRĂDINARI G., Practical Activities to Encourage Critical Thinking in Teaching EMP, *Colloquium-journal №8*, Warszawa, Polska 2019, pp. 20-24, ISSN 2520-6990
95. **CAZAC V.**, Intercultural approach to teaching Medical English, *ULIM Intertext, Editie speciala*, Chisinau, 2016 p.203-211, ISSN 1857-3711/e-ISSN 2345-1750, C.Z.U. 811.111.61
96. **CAZAC V.**, Practical Strategies for Improving Communication Skills in ESL Medical Students, 5th International Conference, 7-8, May 2018, pp.36-44, ISBN 978-9975-56-539-4
97. **CAZAC V.**, ȘIMANSCHI, M ., Qualitative methods for assessment group work, *META Magazine*, Vol.2, number 1, March 2016, Chisinau, pp. 9-15, ISBN 2345-1602
98. **CAZAC, V.** et.al. Modern use of Communicative teaching approach in Medical English , VII Международная Научно-Практическая Конференция «Достижения И Проблемы Современной Науки» , 2016, pp.106-112. ISSN: 2218-2268,
99. **CAZAC, V.** Outlining and implementing the ESP course design for medical students. Simpozionul International, editia a XIX, Iasi , editura Gheorghe Popa, UMF, 30 mai 2019, pp.276-284, ISBN 978-606-544-596
100. **CAZAC, V.** PANCIUC, L. TUMURUC, O. *Designing task-based learning activities for medical students*, XVI Международная Научно-Практическая Конференция «Достижения И Проблемы Современной Науки» , Санкт-Петербург ,2017, pp.36-42, ISSN: 2218-2268.
101. **CAZAC, V.**, Using Material Authenticity within EMP Classes, international Conference, May19 – 20, 2021, Bucharest, Rediviva Edizioni, Milano , p.349-361, ISBN 978-88-97908-61-6
102. **CAZAC, V.**, SCUTELNIC, R. *Changing The Paradigm Of Esp Teaching In Higher Education* , Meta International Conference, Chișinău, 28-30 April, 2017 , pp.66-76.
103. CERNEI C., **CAZAC V.**, Descriptorii de performanță – necesitate actuală de cuantificare a cunoștințelor la limba engleză în contextual integrării Europene, *Perspectivile și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*, Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, Volumul II, ISBN 978-9975-914-98-7. 978-9975-88-000-8.
104. CELCE-MURCIA, M. *Teaching English as a Second or Foreign Language*. Thomson Learning Inc. Cengage Learning; 4 edition, January 23, 2013, 720 p. ISBN: 0-8384-1992-5
105. CERGHIT, I. *Alternative and complementary training systems. Structures, styles and strategies*. Aramis Publishing House, Bucharest, 2002, p.273. ISBN 978- 606-8229-05-8

106. CHIA, H-U., JOHNSON, R., et.al. *English for college students in Taiwan: A study of perceptions of English needs in a medical context*. English for Specific Purposes, Vol. 18, No. 2, 1999, pp.107–119. PII: S0889-4906(97)00052-5
107. CRYSTAL, D., *English as a Global Language*, Cambridge University Press, 2003, p.213, ISBN 0 521 82347.
108. DOBROVICI V., BOSTACA I. *English in Medicine*, Iași Polirom, 1999, p.320 ISBN: 973-683-382-8
109. DOUGLAS, D. *Assessing language for specific purposes*. Cambridge: Cambridge University Press. 2000, 328 p. ISBN10 0521585430
110. DUDLEY-EVANS T., ST JOHN M.J., *Developments in English for Specific Purposes: A Multi-Disciplinary Approach*, Cambridge University Press. 1998, 301p. ISBN-13: 978-0521596756
111. FINOCCHIARO, M., BRUMFIT, C. *The Functional-Notional Approach: From Theory to Practice*. New York: Ox. Un. Press. 1983, 235 p. ISBN 0194341062.
112. GAO, YIHONG. LI LICHUN, LU. *Trends in research methods in applied linguistics: China and the West*, English for Specific Purposes. 2001, pp.1-14. DOI: 10.1016/S0889-4906(99)00015-0
113. GEBHARD Jerry G., *Teaching English as a Foreign or Second Language, A Self-Development and Methodology Guide*. Publisher: University of Michigan Press/ELT; Second edition, January 10, 2006, 280 p. IBSN-0-472-03103-1.
114. GEE, J. P. (1990). *Social linguistics and literacies. Ideology in discourse*. Philadelphia PA: Farmer, 1990, p.592 ISBN-13: 978-0750709286
115. GEORGIEVA, N. D. *Exploiting Authentic Video Materials in Business English Teaching*. Vistas of English for Specific Purposes . Cambridge Scholars Publishing. 2015, pp.11-23, ISBN (10): 1-4438-7635-6.
116. GIDDENS, A. *The Constitution of Society*. Cambridge:Polity, 1984, p.402 ISBN-13: 978-0520057289
117. GLEDHILL, Christopher. *Collocations in Science Writing*, Language in Performance Series No. 22, Tübingen, Gunter Narr Verlag. 2000, 270 p. ISBN 3-8233-4945-7.
118. GUARIENTO, W. & J. Morely. *Text and task authenticity in the EFL classroom*. ELT Journal, 2001. Vol. 55 (4), pp. 347-353. DOI:10.1093/ELT/55.4.347
119. HALEY, M. H., AUSTIN, T.Y., *Content-based second language teaching and learning*. USA: Pearson education, 2004, p.384. ISBN-10: 013306672X
120. HASSANE, E. *The Potential Role of Needs Analysis in The Process of EAP*, Journal of Applied Linguistics and Language Research , Volume 5, Issue 1, 2018, pp. 56-70, ISSN: 2376-760X.
121. HEWINGS, M., HEWINGS, A. *It is interesting to note that...: a comparative study of anticipatory 'it' in student and published writing*. English for Specific Purposes , Vol. 21(4), 2002 , p. 367-383, ISSN:0889-4906.
122. HUHTA, M., KARIN V., ESKO J., et.al , *Needs analysis for language course design: A holistic approach to ESP*. Cambridge University Press, 2013, 274 p. ISBN-13: 978-0521128148.
123. HUTCHINSON, T., WATERS, A. *English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach*. Cambridge University Press, 1987, 183 p. ISBN 05-213-1837-8.

124. JOHNS M.A. *English for Specific Purposes: The state of the art*, International Journal of Language Studies, Volume 9(2) , April 2015, pp. 113-120. ISSN: 2157-4898;
125. KHANIYA, T. R. *Use of authentic materials in EFL classrooms*. Journal of NELTA, 11(2). 2006, p. 17- 23. ISSN 2091-0487
126. LONG, M. H. 2007. *Problems in SLA*. New Jersey: Lawrence Erlbaum. Lawrence Erlbaum, 2007, 201 p. ISBN 0-8058-3830-6
127. MOORE, C. *Classroom Vs Online Learning: Can The Twain Ever Meet?. Trends in medical language teaching and learning* . Tendeințe în predarea și învățarea limbajelor medicale / ed.: Pop Anișoara, Năznea Adrian. - Târgu-Mureș: University Press. 2016, p.284. ISBN 978-973-169-464-1.
128. MORROW, K. *Authentic texts and ESP*. In Holden, S. (ed.). English for specific purposes. London: Modern English Publications. 1977, p. 13-17.
129. MOUNTFOURD, A. *The What, the Why and the Way*. in Aupelf / Goethe Institute, British Council. 1981, p. 19-34.
130. MURRAY, D.E. MCPHERSON, P. *Using The Web To Support Language Learning*, National Centre for English Language Teaching and Research Macquarie University, Sydney NSW, 2109, 95 p. ISBN 1 74138 102 9
131. NATION, I.S.P. and MACALISTER, J. *Language Curriculum Design*. London: Routledge Nation & Macalister. 2010, 241 p. ISBN: 0-415-80605-4
132. NORMILAH A.W., SARIPAH M., et.al. *Web-Based Project In Enhancing Communication Skills Among Ukm Medical Students, Trends in medical language teaching and learning ,Tendeințe în predarea și învățarea limbajelor medicale / ed.: Pop Anișoara, Năznea Adrian. - Târgu-Mureș: University Press, 2016, 284 p. ISBN 978-973-169-464-1.*
133. NUNAN, D. *Task-based Language Teaching*, Cambridge University Press, 2004, 222 p. ISBN-13 978-0-521-54947-9.
134. NUNAN, D. *The Learner-Centred Curriculum*. Cambridge University Press, 1988, 212 p. ISBN-10: 0521358434.
135. OGUZ, A. & BAHAR, H. O. *The importance of using authentic materials in prospective foreign language teacher training*. Pakistan Journal of social sciences, 5(4). 2008, pp. 328-336. ISSN: 1683-8831
136. PACI, M. *Needs Analysis and Environment Analysis: Designing an ESP Curriculum for the Students of the Polytechnic University of Tirana*, Journal of Educational and Social Research MCSER Publishing, Rome-Italy, Vol. 3 No. 7, October 2013, 426 p. ISSN:2240-0524
137. PAPAGEORGIU S. 2014. *Issues in aligning assessments with the Common European Framework of Reference*. Language Value 6. 2014, p. 15-27. ISSN 1989-7103
138. PAȘCAN, A. *A Comparative Study Of English Courses For Pharmacy Students*. Tendeințe în predarea și învățarea limbajelor medicale, Târgu-Mureș : University Press, 2016 , pp.139-150. ISBN 978-973-169-464-1 I.
139. PEACOCK M., *The effect of authentic materials on the motivation of EFL learners*, ELT Journal, Volume 51, Issue 2, April 1997, pp. 144-156. .ISSN:0951-0893

140. PEIH-YING, LU, JOHN CORBET, *English in Medical Education: An Intercultural Approach to Teaching Language and Values*, Salisbury, UK 2012, 225 p. ISBN: 9781847697776
141. PILOTT, M., *How to Teach a Language*, New Zealand: Xlibris. 2013, 142 p. ISBN: 978-1483659923
142. POPA, A. *Insights of Medical English course design*. Section: Language And Discourse Arhipelag Xxi Press, Tîrgu Mureş, 2015, pp. 445-452 ISBN: 978-606-8624-21-1
143. RICHTERICH R. & CHANCEREL L. *Identifying the needs of adults learning foreign language*, Oxford: Pergamon Press for the Council of Europe, 1980. 103p. ISBN: 9780080245928
144. ROBINSON P.C. *Esp Today: A Practitioner's Guide*, Prentice Hall, March 1, 1993, 146 p. ISBN: 978-0132840842
145. ROBINSON, P. *ESP (English for Specific Purposes): The Present Position*. Oxford: Pergamon Press. 1980, 121 p. ISBN: 0080245846
146. RODGERS, C. *Freedom to Learn*. Publisher: Pearson 3 edition, January 31, 1994, 352 p. ISBN: 978-0024031211
147. ROSENAU, J.N. *Post-modernism and the Social Sciences: Insights, Inroads and Intrusions*, Princeton, New Jersey, Princeton University Press, 1992. 248 p. ISBN: 9780691023472
148. SCOLLON, R. & WONG SCOLLON, S. *Intercultural communication* (2nd edition). Cambridge MA: Basil Blackwell, 2001, 336 p.. ISBN: 978-0631224181
149. SHAHLA Simin, *The Role of Internet in ESP Contexts, English for Specific Purposes World*, Vol. 12 (35), 2012. ISSN 1682-3257
150. STEMPLSKI, S. et al, *Video in second language teaching: using, selecting, and producing video for the classroom*, Teachers of English to Speakers of Other Languages, Inc., Alexandria, VA. 1992, 182p. ISBN: 0-939791-41-2.
151. SWALES, J. M. *Genre analysis: English in academic and research settings*. Cambridge: Cambridge University Press. 1990, 260 p. ISBN: 978-0521338134
152. TABA, H. *Curriculum Development, Theory and Practice*, Publisher: Harcourt Publishers Ltd; International edition. (January 26, 1971), 526 p. ISBN-10: 0155167413
153. TOMLINSON, B. *Materials development in language teaching*. England: Cambridge University Press, 472 p. ISBN-13: 978-0521157049,
154. TOMLINSON, B., & MASUHARA, H. (2011). *Research for materials development in language learning : evidence for best practice*. London: Continuum. 2011, 448 p. ISBN-13: 978-1441101457.
155. VAIČIŪNIENĖ, V., DAIVA U., *Authentic Resources in Technology-based ESP Learning*, Kalbų Studijos. No. 17, 2010. pp.347-353. ISSN 1648-2824
156. WIDDOWSON, H.G. *English for specific purposes: Criteria for course design*. In Selinker et al. (Eds.), *English for Academic and Technical Purposes: studies in honor of Louis Trimble*, 1989, pp.1-11.
157. WIDDOWSON, H. G. *Defining Issues in English Language Teaching*. Oxford. OUP, 2003, 193p. ISBN 0-19-437445-9.
158. IE Q.. *English Language Training in the Workplace*. Switzerland, 2016, 255p. ISBN 978-3-319-30157-0

Resurse online:

159. ALAN PARADIŽ , *English for Specific Purposes and the Roles of an ESP Teacher*, disponibil:
<http://fl.uni-mb.si/wp-content/uploads/2012/10/PARADIZ.pdf>
160. BASTURKMEN H. *Developing Courses in English for Specific Purposes*, p.88,
https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230290518_6
161. BELTRÁN V. E. Roles of Teachers. A Case Study Based On: Diary Of a language Teacher (Joachim Appel 1995), [PDF Version]. Disponibil: <http://www.uji.es/bin/publ/edicions/jfi6/>
162. BERARDO S. A. The Use Of Authentic Materials In The Teaching Of Reading, *The Reading Matrix*, Vol. 6, No. 2, September 2006 ,69 p.
https://www.researchgate.net/publication/237413136_The_Use_of_Authentic_Materials_in_the_Teaching_of_Reading
163. BOJOVIĆ M. *Teaching Foreign Language for Specific Purposes: Teacher Development*,
https://www.researchgate.net/publication/265466333_Teaching_Foreign_Language_for_Specific_Purposes_Teacher_Development
164. *Breakingnewsenglish.com: BusyTeacher's Detailed Review*. Disponibil :
<https://busyteacher.org/15740-breaking-news-english-busy-teacher-review.html>
165. BREEN, M. Authenticity in the language classroom. *Applied Linguistics* Volume 6, Issue 1, 1 January, 1985 .pp. 60-70, <https://doi-org.eres.qnl.qa/10.1093/applin/6.1.60>
166. CADRUL EUROPEAN COMUN DE REFERINȚĂ PENTRU LIMBI: *Comitetul Director pentru Educație „Studierea limbilor și cetățenia europeană*. Disponibil pe
<http://isjvn.vn.edu.ro/upload/f527.pdf>
167. *Cercetare în limba engleză pentru scopuri specifice*.
https://www.researchgate.net/publication/292021577_Research_in_English_for_Specific_Purposes, accesat 10 iulie 2018
168. CHANDRA SEKHAR, A. *Model English Syllabus Design for the Students of Science and Technology* , Issue 3, Vol. 1, 2017, ISSN: 2456-8104 Disponibil
https://www.academia.edu/35356810/A_MODEL_ENGLISH_SYLLABUS_DESIGN_FOR_THE_STUDENTS_OF_SCIENCE_AND_TECHNOLOGY
169. CHAPELLE, C. *Construct definition and validity inquiry in SLA research. Interfaces between second language acquisition and language testing research* New York: Cambridge University Press, 1998, pp. 32–70. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0265532209354771>
170. CHOUDHARY, Javid, *English for Specific Purposes: Its Definition, Characteristics, Scope and Purpose*. Disponibil:
http://www.academia.edu/8519119/English_for_Specific_Purposes_Its_Definition_Characteristics_Scope_and_Purpose
171. COCU Mihaela, *Valorificarea documentelor autentice în limba franceză*,
<https://www.didactic.ro/revista-electronica/revista-electronica-didactic-ro-issn-1844-4679-martie-2013/valorificarea-documentelor-autentice-in-limba-franceza>
172. COOK, V. (1981). *Using Authentic Materials in the Classroom* by Vivian Cook. Retrieved December 4, 2015, Disponibil:

- <http://homepage.ntlworld.com/vivian.c/Writings/Papers/AuthMat81.htm>
173. DUDLEY-EVANS, A. What do learners really want from their EFL course? *ELT Journal*, Vol. 60(1), January 2006, pp. 3–12. Disponibil : <https://doi.org/10.1093/elt/cci076>
174. FRANÇOISE SALAGER-MEYER M., Origin and development of English for Medical Purposes. Part I: Research on written medical discourse Correspondence to: Venezuela, Medical Writing. 2014 Vol. 23 NO. 1, p. 49-51. Disponibil <https://doi.org/10.1179/2047480613Z.000000000187>
175. GATEHOUSE, K. Key Issues in English for Specific Purposes (ESP) Curriculum Development. *The Internet TESL Journal*, 7(10). 2001. Disponibil <http://iteslj.org/Articles/Gatehouse-ESP.html>.
176. GILMORE, A (2007). *Authentic materials and authenticity in foreign language learning*. Disponibil: <http://www.researchgate.net/publication>
177. GUARIENTO W., Morley J. *Text and task authenticity in the EFL classroom*, *ELT Journal*, Volume 55, Issue 4, October 2001, Pages 347–353, <https://doi.org/10.1093/elt/55.4.3472001>
178. HAFID, Kenza . *The effect of using authentic videos in culture courses for raising English language student's cultural awareness*. Ph.D Thesis, University of Biskra ,June 2015 , disponibil pe <http://archives.univ-biskra.dz/bitstream/123456789/6033/1/HAFID%20Kenza.pdf>
179. HEWINGS, M. Cercetare în limba engleză pentru scopuri specifice. https://www.researchgate.net/publication/292021577_Research_in_English_for_Specific_Purposes [accesat 10 iulie 2018]
- <https://busyteacher.org/15740-breaking-news-english-busy-teacher-review.html>
180. HULL, M. Changing the paradigm for Medical English language teaching. *International Symposium of English for Medical Purposes*. Xi'an, China. 2004, p. 16-19. Disponibil: <https://www.usingenglish.com/articles/changing-paradigm-for-medical-english-language-teaching.html>
181. HUSSIN, V. Promoting positive clinical learning experiences for overseas qualified nurses of non-English speaking background. Paper presented at the Preceptor Workshop, School of Nursing, South Australia, 1991. Disponibil: https://www.researchgate.net/profile/Virginia_Hussin/publication/272182014_An_ESP_Program_for_Students_of_Nursing/links/54debfa00cf2953c22afd376/An-ESP-Program-for-Students-of-Nursing
182. ION A., *Proiectarea pedagogică în învățământ. Model de planificare a lecției.*, 2019, <https://www.portalinvatamant.ro/articole/invatamant-primar-103/proiectarea-pedagogica-in-invatamant-model-de-planificare-a-lectiei-8440.html>
183. KILICKAYA, F. (2004). *Authentic materials and culture content in EFL classrooms*. *The Internet ELT Journal*, 10(7). Disponibil : <http://iteslj.org/Techniques/Kilickaya-AuthenticMaterial.html>
184. KONOPLIANYK, L. (2018), *Use Of Authentic Video Materials In Teaching Esp For Future Civil Engineers* , pp464-480, DOI: http://dx.doi.org/10.30525/978-9934-571-27-5_23_p.470
185. LING, SHI. ROBIN, D. CORCOS, ANNE. STOREY, M. *From Patient's Bedside to English Classroom: An ESP Course for Clinical Training, the University of Hong Kong* , p 221-234, <http://cei.ust.hk/files/public/3f221-238.pdf>

186. MACDONALD, Malcolm, Badger, Richard and Dasli, Maria et.al Authenticity, culture and language learning. Vol. 6 (3-4), 2006, pp. 250-261. Disponibil: http://wrap.warwick.ac.uk/78443/1/WRAP_0971068-cal-040416-macdonald_badger_dasli_laic_2006.pdf
187. MACLEAN, J., SANTOS BETANCOURT, Z. HUNTER, A. The evolution of an ESP programme in Cuba. *English for Specific Purposes* 2000; pp 17–30. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/295296494_The_evolution_of_an_ESP_programme_in_Cuba
188. MAHER, J. The Development of English as an International Language of Medicine, *Applied Linguistics*, Volume 7, Issue 2, 1 July 1986, pp. 206–218. doi.org/10.1093/applin/7.2.206
189. MARÍA DEL PILAR GARCÍA MAYO, The development of ESP: Language description and its influence on pedagogical materials, Universidad del País Vasco, *Revista de Lenguas para Fines Específicos* No 5 - 6 (1998 y-1999) pp. 204-228. Disponibil : <https://ojsspdc.ulpgc.es/ojs/index.php/LFE/article/view/180>
190. MARTINEZ, A. *Authentic Materials: An Overview* [online]. Mexico City: 2002. Available at <www3.telus.net/linguisticsissues/authenticmaterials.html
191. MAURIZIO G., SALAGER-MEYER F., Teaching medical discourse in higher education: An introduction, *De Gruyter Mouton, CercleS*, 2016; 6(1): pp. 1–13. DOI: <https://doi.org/10.1515/cercles-2016-5001>
192. MOLHIM, M. A., English for medical purposes course design for Arab university students. In *English for Specific Purposes World*, September, Issue 32. Open Access Journal. Available online: http://www.esp-world.info/Articles_32/DOC/Molhim.pdf.
193. NĂDRAG, L. et. al, *The Benefits Of Using Authentic Materials In The Esp Classroom. Case Study*, "Ovidius" University of Constanta Disponibil : [\http://litere.univ-ovidius.ro/Anale/documente-z/full-1-2017/14.pdf
194. PICKET, D. *Business English: Falling between two stools*. Comlon 26: pp. 16-21. Picket, 1989, Disponibil : doi: 10.13140/2.1.4011.4566
195. POPA A., *Insights of Medical English course design*, <http://www.upm.ro/ldmd/LDMD-03/Lds/Lds%2003%2046.pdf> [accessed on April 30, 2019]
196. POPA D.E., *Medical Discourse and ESP Courses for Romanian Nursing Undergraduates*, the 2nd World Conference on Educational Technology Researches – WCETR 2012, *Social and Behavioral Sciences* 83. 2013, pp. 17 – 24. doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.06.004
197. RICHARD M. RYAN and EDWARD L. *American Psychologist*,. January 2000 , Vol. 55, No. 1, pp. 68-78 DOI: 10.1037/10003-066X.55.1.68
198. ROGERS & MEDLEY. Language with a purpose: Using authentic materials in the foreign language classroom". *Foreign Language Annals*, 21, 467-78. 1988, 468 p. DOI: 10.1111/j.1944-9720.1988.tb01098.x
199. SHAWN MOOTE, *Evaluation Considerations for On-line ESL Courses*, Izu-Oshima, Japan, 2002 , <http://iteslj.org/Articles/Moote-Evaluation.html>

200. SINADINOVIĆ, D. MIĆIĆ, S. *Teaching English for Medical Academic Purposes at the Faculty of Medicine in Belgrade, Serbia*
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1179/2047480613z.000000000119>
201. SU, Sh. (2007). *Attitudes of students and instructors toward textbook-based language skills and authentic materials in selected adult English as a second language programs*. PhD thesis. Spalding University.
<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.539.8035&rep=rep1&type=pdf>
202. SWALES J.M. ENVOI. In D.D. Belcher, A.M. Johns, B. Paltridge (eds.). *New Directions in English for Specific Purposes Research*, Ann Arbor: University of Michigan Press. Swales. 2014, pp. 74-271. DOI: 10.3998/mpub.371075
203. SWALES, J, et al. (eds.). *ESP development worldwide*, in Luzares Proceedings of the ESP State-of-the-Art Conference. Manila: De La Salle University, 1991, pp.11-19. DOI: 10.1002/9781405198431.wbeal1132
204. TATSUKI, D. (2006). *What is authenticity? The language teacher*. 16(5). pp 17-21 disponibil
<http://hosted.jalt.org/pansig/2006/HTML/Tatsuki.htm>
205. ULUŞAN, Ahmet Remzi. *English for Specific Purposes: A Supplementary to Richards and Rodgers' Approaches and Methods in Language Teaching* (Third Edition). Journal Of Education, 2017, 4(1), 50-60 ISSN 2148-3272 adaptat dupa p.53 [file:///C:/Users/dell-pc/Downloads/English for Specific Purposes A Suppleme%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/dell-pc/Downloads/English%20for%20Specific%20Purposes%20A%20Suppleme%20(1).pdf)
206. We Need More English- Stat!" 4 Interactive Activities to Teach English for Medical Professionals
<https://busyteacher.org/16403-how-to-teach-esp-for-medical-professionals-2.html>].
207. ZAHRA ZOHOORIAN, et.al. *A Review on the Effectiveness of Using Authentic Materials in ESP Courses, English for Specific Purposes*. World, Issue 31 Volume 10, 2011, Disponibil:
https://pdfs.semanticscholar.org/3beb/cf22a55e6cf426f2c04fbc1a075bda780bac.pdf?_ga=2.30137151.1492232855.1581497125-1769871182.1549301196
208. РУЗИЕВА, Н. З. *Importance of using Realia in ESP classes* // Молодой ученый. 2016. №8. С. 1019-1022. URL <https://moluch.ru/archive/112/28540/> (дата обращения: 06.03.2020)]

Anexe

Anexa 1. Chestionar-întrebări “What is the difference between General English and Medical English”.

Name _____

Say your opinion on:

1. What is the difference between General English and Medical English ?

2. How can you define Medical English?

3. Why do I need English for Medical University?

Anexa 2. Chestionar de evaluare a nevoilor studenților mediciști fața de cursul de LEM

Grupa: _____

Nume/Prenume _____

Item	Acord total	Acord parțial	Indecis	Dezacord
1. As dori sa-mi imbunătățesc cunoștințele generale/de comunicare în limba engleză				
2. As dori sa pot comunica cu prietenii străini (colegii de grup)				
3. Am nevoie de engleza doar în timpul orelor de limba engleză și pentru a primi un calificativ pozitiv la sfârșitul semestrului(examene)				
4. Am nevoie să citesc diverse cărți, literatură, ziare, jurnale medicale pentru a fi actual și coerent				
5. Vreau să scriu lucrări de cercetare/articole în engleză (conferințe, publicații în reviste internaționale)				
6. Vreau sa particip la diverse programe de formare și de mobilitate a studenților (Erasmus, etc)				
7. Îmbunătățirea posibilităților de angajare în câmpul muncii				
8. Pentru a avea oportunitatea de a fi angajat în câmpul muncii în afara țării.				
9. Pentru a putea vorbi și a înțelege oamenii și alte culturi în limbă engleză (pacienți străini).				
10. Nu prezint nici un interes fața de studierea limbii engleze medicale				

Anexa 3. Specificațiile intereselor și a activităților tratate în conformitate cu necesitățile studenților medicinisti

Situații și interese	Actțiuni posibile	Mediul social	Intrațiuni	Textele întâlnite
Cunoașterea limbajului medical și a terminologiei medicale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comunicarea ▪ Vorbirea ▪ Citirea ▪ Audierea ▪ Scrierea ▪ Scrierea de notițe ▪ Traducerea-interpretarea 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spitale ▪ Clinici ▪ Instituții de sanatate publică sau specializate ▪ Dispensare ▪ Puncte medicale, Sanatorii etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Medici practicanți ▪ Specialiști in domeniu, ▪ Manageri de instituții publice ▪ Persoane partenere ▪ Medici rezidenți ▪ Personal medical, Personal paramedical ▪ Asistență medical ▪ Pacienți ▪ Studenți 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Documentație medicală ▪ fișe medicale, ▪ rețete, ▪ certificate medicale ▪ Materiale online ▪ Articole de specialitate ▪ Reviste, jurnale medicale ▪ Rapoarte ▪ Scheme și diagrame ▪ Prezentări de caz ▪ Instrucțiuni a unor dispozitive și instrumentariu medical ▪ Elaborări metodice, etc.
Audierea și vizionarea seminarelor, forumurilor, videourilor medicale online	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezentarea datelor ▪ Identificarea problemelor ▪ Prezentarea studiilor de caz ▪ Oferirea de soluții a problemelor , 			
Citirea și rezumarea articolelor , jurnalelor medicale, manualelor și revizuirea literaturii de specialitate	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cazurilor clinice, întrebări etice , etc ▪ Discuții și dezbateri în grup a etc. ▪ Evaluarea stării pacientului 			
Scrierea articolelor/ lucrărilor de cercetare/ în engleză (conferințe, publicații în reviste internaționale)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Descrierea simptomelor și a maladiilor ▪ Interviewarea pacientului ▪ Scrierea indicațiilor terapeutice ▪ Explicatia și planificarea terapeutica 			
Prezentarea rezultatelor unei cercetări în cadrul conferințelor ,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Discifrarea datelor unor scheme sau diagrame 			

simpozioanelor medicale etc.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Traducerea de utilizare a unor dispozitive sau tehnici medicale ▪ Indeplinirea fișelor medicale, rețetelor, certificatelor medicale etc. ▪ Monitorizarea pacientului ▪ Relatarea de noutati bune/rele rudelor pacientilor 			
Participarea la diversele programe de formare, stagiere și de mobilitate a studenților (Erasmus etc.)				
Redactarea și traducerea rapoartelor a unor cazuri clinice și a rezumatelor scurte				
Comunicarea cu pacienții (consultații medic-pacient)				
Comunicarea cu colegii străini în cadrul unei comunități				

(Adaptat conform *CADRULUI EUROPEAN COMUN DE REFERINȚĂ PENTRU LIMBI*

[147,p.48])

Anexa 4. Caracteristicile nivelurilor de performanță a studenților-mediciniști în baza descriptorilor CECRL

Nivel	Descriptori
Înalt	<p>Stăpânește un vast repertoriu lexical și poate să se exprime / să argumenteze conținutul unui text științifico-medical într-un mod clar și bine structurat.</p> <p>Poate să se exprime spontan și fluent, fără a căuta sensul cuvintelor. Poate să utilizeze limba cu eficacitate în toate cele trei sfere principale: viața socială, profesională, sau academică. Posedă un nivel înalt de corectitudine gramaticală în exprimarea orală și scrisă pentru a descrie diferite situații de comunicare; posedă gândire critică în interpretarea textelor din domeniul profesional.</p>
Mediu	<p>Posedă un vocabular suficient pentru ca să înțeleagă ideile principale și să se exprime în baza textelor complexe, inclusiv în discuții legate de specialitatea sa; comite greșeli neînsemnate; se exprimă cu un anumit grad de spontaneitate și de fluentă, încât conversația cu un locutor nativ să nu presupună efort pentru nici unul dintre interlocutori. Poate să se descurce în majoritatea situațiilor legate de specialitatea sa și să îndeplinească unele sarcini (interviuearea pacientului, scrierea rezumatelor etc.); să producă un discurs simplu și coerent pe teme de interes (prezentări și descrieri ale simptomatologiilor etc.), și să expună, pe scurt, argumentele sau explicațiile asupra unui concept sau ale unei idei din domeniul său profesional. Știe să coopereze cu grupul de lucru și este dispus să accepte comportamente și opinii opuse.</p>
Satisfăcător	<p>Posedă un vocabular minimum de cuvinte și expresii uzuale din text; poate înțelege fraze izolate și expresii frecvent folosite în domeniile sale de interes nemijlocit (activitatea profesională); comite erori gramaticale și de sintaxă; poate să comunice în situații simple și obișnuite, care nu solicită decât un schimb de informații simple și direct referitoare la subiecte care corespund nevoilor sale imediate; nu poate să argumenteze, utilizează cuvinte separate, simple din limbajul comun pentru a-și exprima opiniile; cu greu stabilește contactul cu grupul de lucru.</p>
Nesatisfăcător	<p>Poate să comunice într-un mod simplu cu condiția ca interlocutorul să vorbească rar și clar și să fie cooperant; nu poate forma propoziții simple desinestator; nu poate să-și expună punctul de vedere, enumerând cuvintele și expresiile din text; comite erori gramaticale și de sintaxă.</p>

Anexa 5. Pre-Testare

Name _____ Group _____

TOTAL: 40/ _____

1. Read the Article: *Fasting may lead to health benefits*

Scientists have conducted tests on mice showing that fasting could have many health benefits. Fasting is eating or drinking very little or nothing for a short period of time. It is usually around 24 hours but can be for a few days. The tests were carried out by scientists at universities in the USA and Italy. They found that occasional fasting in mice could reduce the risk of diabetes, heart disease, cancer and other diseases. The scientists fed mice for four days on a low-calorie, low-protein and low-carbohydrate but high-fat diet. They then gave the mice just 10% of their normal calorie intake for three days.

The scientists found this diet made the pancreas in the mice work better. The pancreas is an organ in the body that uses special cells called beta cells to produce the hormone insulin. The body uses insulin to break down glucose (a kind of sugar) in the blood. People with diabetes have trouble producing enough insulin so they have health problems because there is too much sugar in their blood. This can cause death. In type 1 diabetes, the pancreas stops producing insulin. In type 2 diabetes, either not enough insulin is produced or the insulin that is produced has no effect. Scientists said the mice on the fasting diet produced increased amounts of beta cells and insulin. They said their results were very promising and that tests now need to be done on humans.

2. True / False

a) Scientists did tests on monkeys to show the effects of fasting. T / F

b) The tests were conducted by universities in two different countries. T / F

c) Scientists found that occasional fasting could cut the risk of cancer. T / F

d) Scientists found that fasting made the pancreas in the body work better. T / F

e) Insulin helps to break down glucose in the blood. T / F

Score 5/ _____

3. Make up 5 Wh-questions related to the article.

What _____ ?

Who _____ ?

When _____ ?

Where _____ ?

Why _____ ?

Score 5/ _____

4. Paraphrase the underlined words and word combinations.

1. Scientists (1) have conducted tests (2) on mice showing that fasting could have many health benefits.
2. The tests were carried out (3) by scientists at universities in the USA and Italy
3. They found (4) that occasional fasting in mice could reduce (5) the risk of diabetes, heart disease, cancer and other diseases (6).
4. Nursing services are provided (7) by a qualified team (8) of nurses licensed by the Nursing Council .
5. Scientists said the mice on the fasting diet (9) produced increased amounts (10) of beta cells and insulin.

Score 5/ _____

5. Write the derivatives for the following words:

Little 1. _____(to digest) of food actually takes place in the mouth. However, through the process of 2. _____(to masticate), or chewing, food is 3. _____(preparation) in the mouth for transport through the upper 4. _____(to digest) tract into the stomach and small intestine, where the principal digestive processes take place. Chewing is the first 5. _____(mechanic) process to which food is subjected. 6. _____(to move) of the lower jaw in chewing are brought about by 7. _____(volunteer) muscles. Chewing is not 8. _____(essence) for adequate digestion. Chewing does aid digestion, however, by reducing food to small particles and mixing it with the saliva secreted by the 9. _____(saliva) glands. The saliva lubricates and 10. _____(moisture) dry food, while chewing distributes the saliva throughout the food mass.

Score 5/ _____

6. Match the word combinations and make up meaningful sentences.

1. A balanced	a) Agents
2. Malignant	b) Clock
3. Bedside	c) Diet
4. Disease-causing	d) Manner
5. Emergency	e) Practitioner
6. General	f) Surgery
7. Biological	g) Tumor
8. Plastic	h) Unit

7. Free Writing. Write about the most important qualities of a doctor. Give arguments to your answer. (100-120 words)

_____Score 10/ _____

I. Read the Article: *Scientists close to influenza vaccine*

Scientists in the USA say they are getting closer to developing a vaccine that will provide life-long protection against any type of influenza. This could be welcome news for millions of people around the world who go to the doctor every year to get a flu jab. Two different research teams have been testing new drugs on animals and both have had promising results. Trials will soon begin on humans to determine if the test vaccine has similar successes. Flu expert professor John Oxford told the BBC that: "This is a leap forward compared to anything done recently. They have good animal data, not just in mice but in ferrets and monkeys too." He added that: "It's a very good stepping stone." The flu virus kills up to half a million people every year. The problem with finding a vaccine is the ever-changing nature of the flu virus. It is in a constant state of mutation. Doctors have to predict which strains of the virus are likely to cause the most infections and then create an updated version of the vaccine accordingly. For this reason, the success rate of most flu vaccines is very low because much of the process involves a lot of guesswork. Scientists say that vaccines in the U.S. reduced the risk of catching flu by just 23 per cent last year. The website Inverse.com said the research could, "point to how we can go about making vaccines for other viruses that mutate rapidly, like HIV or the common cold".

1. True / False

- a) The article says scientists are a year away from a flu vaccine. T / F
- b) The article says a vaccine is good for those who have an annual flu jab. T / F
- c) The vaccine is being tested by two different research teams. T / F
- d) The vaccine has been tested on mice and monkeys. T / F
- e) Influenza kills close to 20 million people a year. T / F
- f) Finding a vaccine is difficult because the virus is always changing. T / F
- g) Vaccines in the USA reduced the risk of getting flu by 50% last year. T / F
- h) The new research will not be able to help with a vaccine for HIV. T / F

Score 5/ _____

2. Make up 5 Wh-questions related to the article.

- What _____?
- Who _____?
- When _____?
- Where _____?
- Why _____?

Score 5/ _____

3. Paraphrase the underlined words and word combinations.

- 1. Scientists in the USA say they are getting closer to developing a vaccine that will provide life-long protection against any type of influenza.

2. This could be welcome news for millions of people around the world who go to the doctor every year to get a flu jab.
3. Trials will soon begin on humans to determine if the test vaccine has similar successes.
4. The problem with finding a vaccine is the ever-changing nature of the flu virus.
5. Doctors have to predict which strains of the virus are likely to cause the most infections and then create an updated version of the vaccine accordingly. Score 10/_____

4. Write the derivatives for the following parts of speech, where necessary:

Noun	Verb	Adjectives	Adverbs
	To develop		
protection			
		promising	
success			
	To mutate		

Score 5/_____

II. Make up a meaningful sentence or phrase using the following 3 keywords.

(myocardium, valves, bloodflow) _____

(Koplic Spots, rash, prodromal period) _____

(craniotabes, advanced stage, parchment-like consistency) _____

Score 5/_____

III. Free Writing. Starting university can be a stressful experience. How do you cope with the stress? Write some health-tips on stress management. (200 words)

Score 10/_____

Anexa 7. Chestionar de evaluare a eficienței materialelor autentice în raport cu preferințele studenților mediciniști

Grupa _____

Nume/Prenume _____

Tipuri de materiale didactice autentice	Foarte motivante	Motivante Moderat	Mai puțin motivante	Nemotivante
AUDIO /VIDEO (<i>videoclipuri legate de diverse emisiuni medicale, spoturi publicitare, filme motivaționale, înregistrări audio, crearea de video etc.</i>)				
VIZUALE (<i>Articole și fotografii din ziare, reviste medicale sau Internet</i>)				
PRINTABILE (<i>broșuri, fișe de internare/ spitalizare, descrierea unui caz clinic, diagrame, scheme de tratament etc</i>)				
REALIA (<i>manuși, instrumentariu, dispozitive, obiecte ce țin de domeniul medical</i>)				
ONLINE (<i>quiz-uri și teste online, programe de simulare clinică, jocuri interactive etc.</i>)				

Sugestii și comentarii:

Anexa 8. Exemple de materiale autentice vizuale: “Cina cea de taină” (interpretare actuală)

"The Fastfood Supper" by Jacob Thompson

"The Last Supper" by Leonardo Da Vinci

Anexa 9. Exemple de materiale autentice video (tabelul de monitorizare)

“Super size me”, disponibil pe https://www.youtube.com/watch?v=S9_23-zjhM

Daily Health Observation Sheet (based on a 30-day trial)

Describe the overall condition		
<i>Date/Day/Hour</i>	<i>Behavior</i>	<i>Clinical signs and symptoms</i>
1st Day	Joyful, optimistic, looks energetic and strong	No signs
2nd Day		
3rd Day		
5th Day		
7th Day		
Day 9		
Day 18		
Day 21		
Day 27		
Day 29		
CONCLUSIONS		

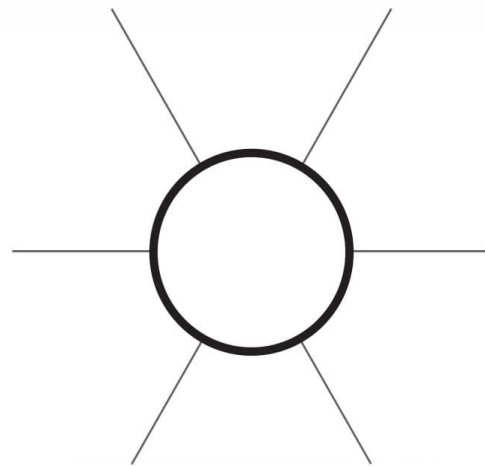
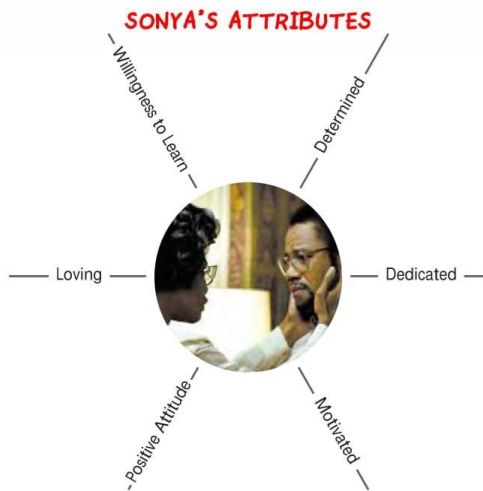
Anexa 10. Exemple de materiale autentice video în baza filmului „Gifted Hands”

Reproducible Master

ACTIVITY I: WHO CHANGED YOUR LIFE?

A JOHNSON & JOHNSON SPOTLIGHT PRESENTATION®, *Gifted Hands: The Ben Carson Story*, airing on TNT on February 7, 2009 at 8PM Eastern/7PM Central starring Cuba Gooding Jr., is the true story of a family's struggle. Ben's mother, Sonya, pushes him to succeed and won't let him give up. She knows that determination, self-respect, and education are the keys to success. Following her own philosophy, she learned to read later in life while serving as a cleaning lady for a professor.

PART A: Review Sonya's attributes below that helped her succeed. Then, think about someone in your life who has inspired you to succeed. Was it a family member, teacher, coach, or someone in your community? Write that person's name in the circle. Record the attributes that make this person special and a positive influence in your life on the lines around the circle.

PART B: Write your special person a thank-you note describing what they have done to influence you and make a difference in your life!

PARENT CONNECTION: Interview your parents about a special person who made an impact in their lives. Write five questions to ask your parents and record their thoughts and stories about their special individual on the back of the activity sheet. Be sure to bring back your findings to share with the class.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

WATCH *GIFTED HANDS*, A JOHNSON & JOHNSON SPOTLIGHT PRESENTATION®, PREMIERING FEBRUARY 7, 2009 on TNT at 8PM EASTERN/7PM CENTRAL.

© 2009 Young Minds Inspired. TM & © 2009 Turner Broadcasting, Inc. A Time Warner Company. All Rights Reserved. JOHNSON & JOHNSON SPOTLIGHT PRESENTATION is a registered service mark of Johnson & Johnson.

ACTIVITY 2: GIFTED HANDS

Ben Carson had not only the dedication and intelligence but also two special talents—extraordinary hand-eye coordination and unusual depth perception—that led to his successful career as a neurosurgeon. In *Gifted Hands: The Ben Carson Story*, you will learn how Ben Carson’s special talents helped others and made a difference in people’s lives.

PART A: Everyone’s talents are different and each one of us has the opportunity to give a valuable gift to people around us. Think about your own talents. What makes you unique? How can your talents be used? Complete the following questions.

1. What do you enjoy doing? _____
2. What are your talents? _____
3. What do you consider your most important talent? _____
4. How could you use your talent to help someone else? _____
5. Why is it important to share your talents with others? _____

PART B: Describe your talents and what makes you special in an Acrostic Poem, using the letters of your first name to start each line of the poem. Add more lines if you need to.

PARENT CONNECTION: After seeing *Gifted Hands: The Ben Carson Story* with your family, ask them to describe their talents and how they are putting them to use. Discuss ways you and your family members use their talents to make a difference in your community.

WATCH *GIFTED HANDS*, A JOHNSON & JOHNSON SPOTLIGHT PRESENTATION,[®] PREMIERING FEBRUARY 7, 2009 on TNT at 8PM EASTERN/7PM CENTRAL.

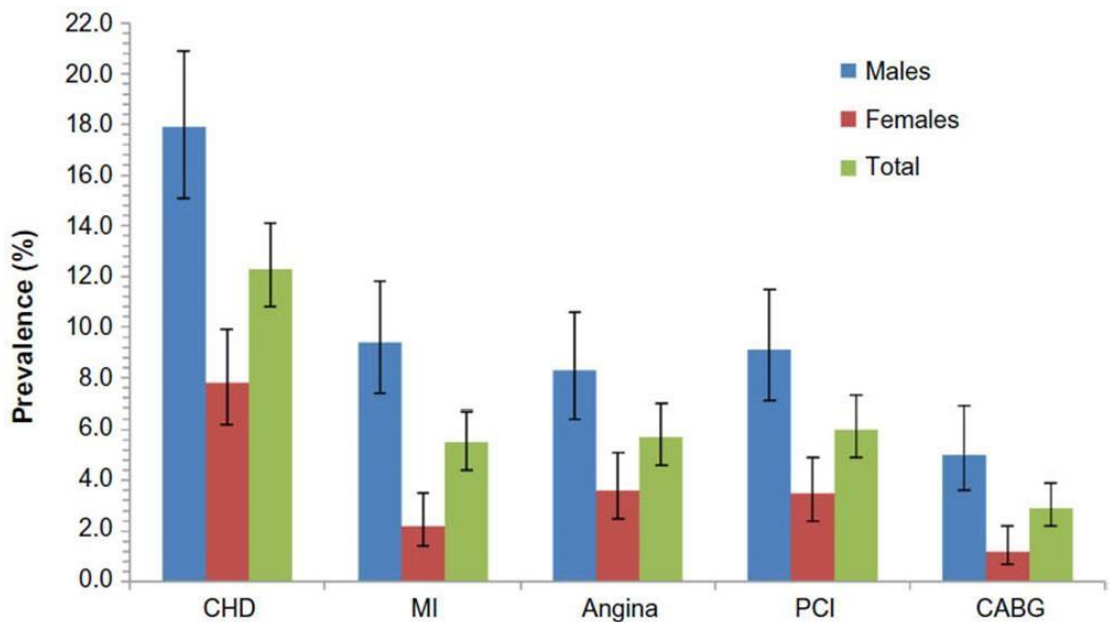
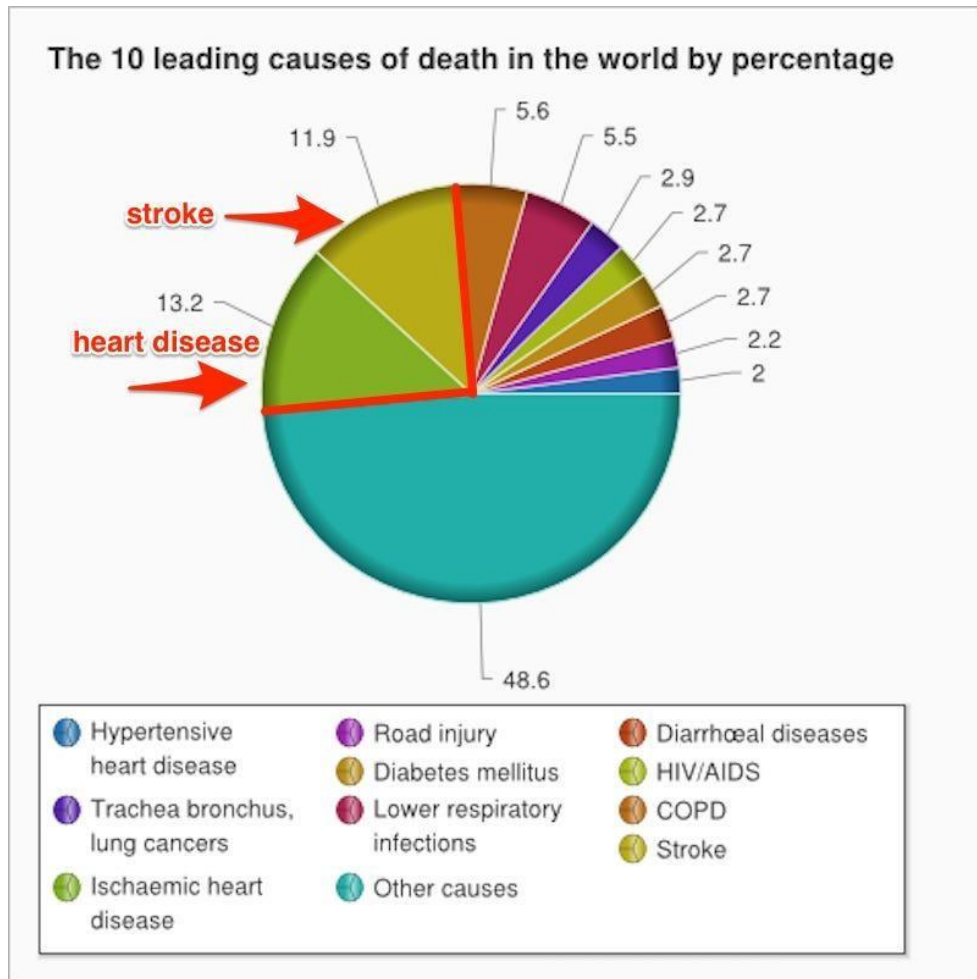
© 2009 Young Minds Inspired
TM & © 2009 Turner Broadcasting, Inc. & Time Warner Company. All Rights Reserved.
JOHNSON & JOHNSON SPOTLIGHT PRESENTATION is a registered service mark of Johnson & Johnson.

Questions for Essay and Discussion

1. Why does Carson decide to become a doctor?
2. Discuss the degree to which the following factors influence a person's success or failure:
 - fate
 - chance/luck
 - free-will
3. How crucial do you think family is in determining a person's fate?
4. Why does Ben share the case histories that are found in the novel?
5. Which of the case histories presented in the novel affected Carson the most? Why does it affect him the most?
6. Who has the greatest influence on Carson? What is that influence?
7. How does his father's absence affect Ben?
8. How does experiencing poverty at an early age influence Carson?
9. What is the difference between intrinsic and extrinsic motivation? Which is more important?
10. Discuss the various meanings of the word "faith." What role does faith play in Carson's life?
11. Discuss the relationship between Carson and Candy.
12. Discuss Carson's concept of talent and its role in achieving success.
13. What is Carson's purpose in writing this book? What does he hope to accomplish?

Anexa 12. Exemple de materiale autentice printabile (diagrame, statistici, etc.)

Anexa 13. Exemple de materiale autentice video (World Blood Donor Day- *Compania de donare a sângelui*)

World Blood Donor Day

1. Extra activities. Learning about blood donations:

- What are the blood types and why are they so important?
- What is the most needed blood type?
- Why is blood donation needed?
- How much blood is collected during blood donation?

2. It's all about numbers....Did you know that....?

- ✓ Someone needs blood every seconds.
- ✓ About 1 in hospital patients needs blood.
- ✓ A newborn baby has about cup of blood in his body.
- ✓ Shortages of all blood types happen a year, during the summer and winter holidays.
- ✓ The shelf life of donated red blood cells is days.
- ✓ The shelf life of donated platelets is days.
- ✓ The shelf life of frozen plasma is year
- ✓ Females receive of blood transfusions; males receive 47%.
- ✓ After donating blood, you replace these red blood cells within weeks. It takes weeks to restore the iron loss.
- ✓ Blood donation. It's about an of your time. It's About Life.
- ✓ **There is no substitute for human blood !**

3. Useful Vocabulary:

Test tube	To give my arm a quick clean
Good iron level	The needle stuck in my arm
Donation chair	Dull pain
Good vein	Do exercises (open and close fist)
Leaflets	Feel the needle
Donation position	Good blood flow rate
To lower	To bandage

4. **Watch the video about “Giving Blood”** (<https://www.youtube.com/watch?v=38-wIDFwZ-M>). **Take notes about the major steps in blood donation process.**
5. **Imagine you are a health care assistant working in a Blood Transfusion Centre.** **Answer to the most frequently asked questions given by patients..**

6. **Extra activity. Speak on your first blood donation experience. Perhaps you know someone who donated blood. You can start your statements with the following:**

- My first experience with blood donation took place...
- The reason I donated blood was...
- The thing that scared me most was...
- However, that was a pleasant experience because...

Anexa 14. Exemple de materiale autentice video (Depression Risks –Factorii de risc ale depresiei)

Topic: *How can the diet help lower the depression? A case study.*

Video : Popular diet may reduce depression risk: Study

(<https://www.youtube.com/watch?v=PPTgWkwvhrQ>)

1. *There may be various of pre-activities like asking directly:*

- What do you know about depression?
- Have you ever experienced depression?
- What are the causes for depression?
- How do you manage depression? Etc.

2. *Write T or F next to each statement:*

1. Depression is always inherited. T/F
2. Anyone can become depressed. T/F
3. Depression can last for years if it's not treated. T/F
4. Depression can cause physical symptoms like stomachaches and headaches. T/F
5. The only treatment for depression is medication. T/F

[adapted from: <http://kidshealth.org/en/kids/>]

3. *What does DASH stand for ? Discuss in group. Think of some other possible medicine-related versions (funny versions are accepted)*

DASH =

4. *Role-Play. Someone will be the Nutritionist , another student will be the show presenter. The rest of the group will be the interviewers and take turns in asking the questions. Take time to write your answers and questions.*

Anexa 15. Exemple de materiale autentice video (Commercials-Spoturile publicitare)

OF THE ADVERTS- WORKSHEET

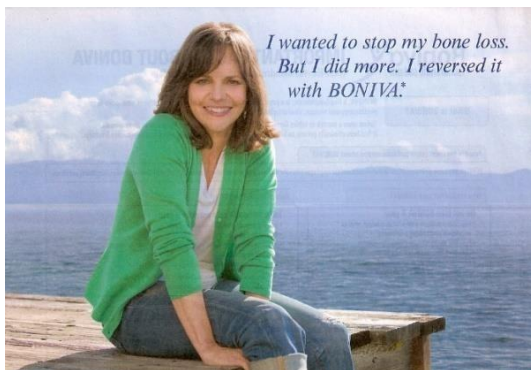
I. Pre-viewing

- How did the commercial make you feel?
- Did the commercial appear credible to you? How did the commercial make you feel about the product?
- To what extent did it fit with your earlier experience (if any) with the product? Did it subvert your experience in some ways?

II. While-viewing

Watch the TV commercials carefully. Take notes.

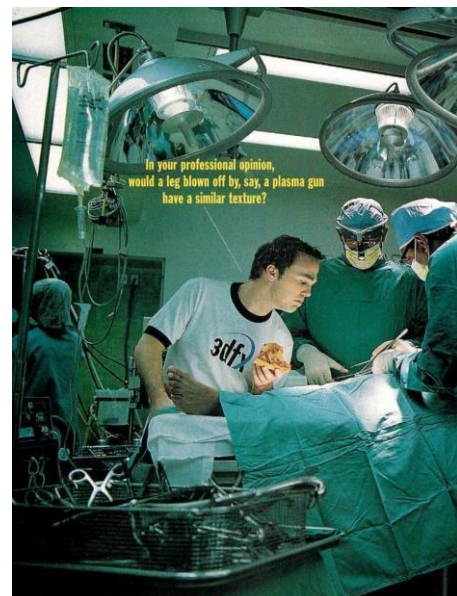
1 Advert

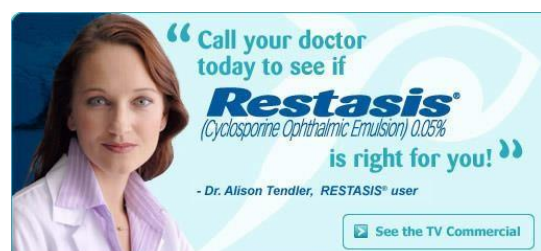
#3 Advert

2 Advert

#4 Advert

III. Post –viewing (adapted from Eslprintables.com)

Complete the chart below.

Advert	Type of Advert	Product advertised	Brand Logo	Slogan	Aim
# 1 advert					
# 2 advert					
# 3 advert					
# 4 advert					

IV. Home Project

1. Choose a product for a TV commercial

2. Create a name for your product

3. Find 4 adjectives to describe your product .Be creative

4. Invent a slogan for your product

5. Description of your product. What does it do? Why should people buy it? What makes your product better than other ones ? Where can we find it? Try to sell your product .

Anexa 16. Chestionar de evaluare a propriilor performanțe ale studenților în baza filmulețelor proiectate.

Peer Review /Checklist on Video

Video Name _____

Criteria	4	3	2	1
Creativity and Innovation				
Content				
Coherence and Organization				
Relevance				
Real-to-life				
Motivating				
Effective communication (language use)				

Anexa 17. Exemple de materiale autentice vizuale (Caz de studiu-Dezbatare: „Rahitismul”)

Twelve-year-old girl suffering from painful rickets because mom smothered her in sunscreen

A 12-year-old girl living on the Isle of Wight in southern Britain developed a severe vitamin D deficiency verging on rickets because her mother never let her go outside without sunscreen on.

Rickets is a painful and potentially deformity-causing bone softening disease caused by vitamin D deficiency. The body produces vitamin D upon exposure to ultraviolet radiation from sunlight, but too much time indoors or sunscreen higher than SPF 8 can prevent it from producing enough.

Twelve-year-old Tyler Attrill first began suffering pain and weakness in her legs three years ago, after a series of operations to correct an unrelated problem with her hip bones. She did not realize at the time that she was suffering the warning signs of developing rickets.

"It would make [my] legs feel all heavy, [I] couldn't move them," she said. "It made my whole body feel really ill and achy."

Eventually, the ongoing pain reduced her to tears and she was referred to the Children's Orthopedic Unit at Southampton General Hospital.

"We've been back and forwards to doctors and the hospital over the years, but it wasn't until November that they did a test for vitamin deficiency," her mother said. "We're lucky it was caught in time otherwise it could have developed into rickets."

It was then that Tyler's doctor told her mother that overuse of sunscreen had probably caused Tyler's vitamin deficiency.

"We live right by the beach so Tyler was outside with her friends every day last summer," Tyler's mother said. "I've always been very careful with her and her brother, and nagged them to wear hats and sunscreen when it's hot. I thought I was doing the right thing."

Tyler has improved with vitamin D supplements and more time spent outdoors.

"It makes me feel guilty," her mother said of the experience, "but parents are encouraged to use [SPF] 50 on their children to prevent skin cancer later in life.

"I thought I was doing the right thing."

Question: Was the mother right? Write your opinions about.

Anexa 18. Exemple de materiale autentice vizuale (Joc de rol)

Making Appointments

- **Nurse:** Good afternoon. Thank you for calling Family Practice Center. How may I help you?
- **Patient:** Yes. I have an appointment next Wednesday, but I'm feeling really sick right now and I would like to come in today if possible.
- **Nurse:** Okay, what is your name and birthdate?
- **Patient:** My name is Joe Smith. 02/14/1985.
- **Nurse:** Thank you, Mr. Smith. And which doctor did you want to see?
- **Patient:** Dr. Taylor please.
- **Nurse:** Dr. Taylor, okay, one moment please. Alright, we have an opening today at 2:45. Would that work for you?
- **Patient:** Actually, my babysitter can't get here until 3:00. Do you have anything after 3:30?
- **Nurse:** Hmm, it's pretty busy today, but I think we can squeeze you in after 4:15. How does that work?
- **Patient:** That's great. Thanks for helping me out.
- **Nurse:** No problem. Just remember to come 15 minutes early and bring your insurance card. Have a good day and feel better.

Nurse:

You work for Family Practice Center
In order to schedule appointments, you need to ask for name and birthdate.
Today Dr. Johnson is available anytime before 11:00am.
Dr. Taylor only has two openings at 2:45 and at 4:15.

Patient:

Your name is Joe Smith.
Your birthday is February 14, 1985.
You have an appointment next week.
You only like to see Dr. Taylor.
You are feeling sick and would like to see a doctor today.
Your babysitter can't come until 3:00.

Anexa 20. Exemple de materiale autentice vizuale (Promoting or advertising campaigns)

British Association of Dermatologists

SAVE OUR SKIN

SLIP ON A SHIRT
Protect your skin with clothing, and don't forget that protects your face, neck and ears and a pair of sunglasses.

SEEK OUT SHADE
Step out of the sun before your skin has a chance to get too hot. Keep babies and very young children out of the sun. If the weather is warmer, spend time in the shade when the sun is at its strongest.

SLAP ON SUNSCREEN
When choosing a sunscreen, look for:
• High protection SPF (minimum 30) from the sun, which cause skin damage.
• The UVA circle logo and/or UVA rays, which cause skin damage.
Apply plenty 15 to 30 minutes before going out and reapply every two hours and straight after.

DON'T GET CAUGHT NEVER LET YOUR SKIN GET TOO PALE
Not everyone's skin gets pale when you are pale skinned or to take extra steps to protect your skin.

www.bad.org.uk | 020 7700 1000
Registered Charity No: 258474

DIABETES: KNOW YOUR RISKS

Stay Aware

What is Diabetes?
Diabetes Mellitus refers to a group of diseases that affect how your body uses blood sugar (glucose) which is vital to your health.

When to see a doctor?

- If you suspect your child may have diabetes.
- If you've already been diagnosed with diabetes.
- If you have high Blood Sugar Levels.
- If you don't have Stable Blood Levels.

Diabetes Diagnosis
Diabetes can often be detected by carrying out a urine test, which finds out whether excess glucose is present. This is normally backed up by a blood test.

www.diabetes.com
4601 Westfall Avenue, Bohemia, NY

<https://www.cdc.gov/healthysteps/childhood-obesity/>

Childhood Obesity

- Childhood obesity has almost doubled in 30 years.¹
- 1 in 3 kids are considered obese.²
- Common factors of obesity are eating and inactive behaviors and diet quality.³
- Obese children could have serious health issues as adults.^{4,5}
- Overweight and obese children can lead to overweight and obese adults.¹
- Low-income children have a greater chance of becoming obese.⁶
- Genetics can cause obesity in some families.^{1,2}

Helpful Websites for More Tips!

www.funuptoplay60.com

www.choosemyplate.gov

www.cdc.gov/nhan/index.html

www.eatright.org

Sources:

1. Nivakva, 2018.
2. Doanoff, Nies, 2018.
3. <https://www.cdc.gov/healthyweight/children/index.html>.
4. <https://www.mayoclinic.org/healthy-lifestyle>.
5. <https://www.hsph.harvard.edu/nutritionsource/healthy-eating-plate/>.
6. <http://www.choosemyplate.gov>.

HAVING FUN AND EATING HEALTHY

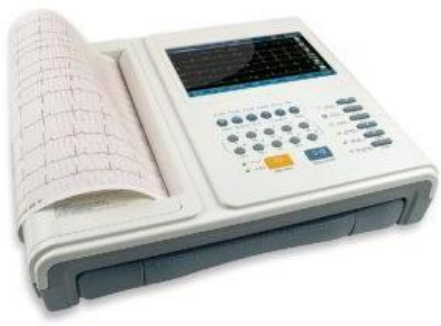
Anexa 21. Exemple de materiale autentice vizuale (Date statistice globale al incidenței bolilor)

Adapted from: WORLD HEALTH RANKINGS

Countries	Disease Prevalence	Causes
Great Britain	Myocardial Infarction	
Romania	Hypertension	
Africa	Malaria	
Germany	Coronary Heart Disease	
Russia	Tuberculosis	
The USA	Cancer	
Brazil	Diabetes Mellitus	
Moldova	Liver Disease	

Note: The Index cards are cut out and divide into two groups. Students make a research in order to give a right answer.

Anexa 22. Exemple de materiale autentice reale (dispozitive și obiecte medicale).

Major Departments in CHS Hospitals

Surgery Department		Emergency Department		Pyxis WOW External Transcription Service Coders
Physical Therapy		Recovery Unit		
Dietary Department		Surg Nursing Station		
Radiology Department		Intensive Care Unit		
Laboratory Department		Medical Nursing Station		
Pharmacy Department		Business Office		
Hospital Administration		Registration		

Anexa 23. Exemple de materiale autentice reale (etichetele alimentare)

Good Food vs. Bad Food

TYPICAL NUTRITIONAL INFORMATION			
Single Serving: 1 x 114 g cake slice (Butter used)			
TYPICAL NUTRITIONAL VALUES*	Unit	Per 100 g ready to eat product	Per single serving (1 cake slice)
Energy	kJ	1811	2045
Protein	g	3.6	4.1
Glycaemic Carbohydrate	g	57	65
of which Total Sugar	g	34.2	39.0
Total Fat	g	21.1	24.1
of which Saturated Fat	g	6.4	7.3
Dietary Fibre*	g	1.8	2.1
Total Sodium	mg	344	392

* Values from SANAS Accredited Laboratory.
* Test method: AOAC 983.29.

Nutrition Facts	
Serving Size 1/4 cup (41g)	
Servings Per Container about 17	
Amount Per Serving	
Calories 150	Calories from Fat 25
% Daily Value*	
Total Fat 2.5g	4%
Saturated Fat 0.5g	3%
Trans Fat 0g	
Polyunsaturated Fat 1g	
Monounsaturated Fat 1g	
Cholesterol 0mg	0%
Sodium 0mg	0%
Potassium 130mg	4%
Total Carbohydrate 29g	10%
Dietary Fiber 4g	

Nutrition Facts	
8 servings per container	
Serving size 1 package (43g)	
Amount per serving	
Calories 220	
% Daily Value*	
Total Fat 11g	19%
Saturated Fat 2.5g	12%
Trans Fat 0g	
Polyunsaturated Fat 4g	
Monounsaturated Fat 4.5g	
Cholesterol 0mg	0%
Sodium 330mg	9%
Total Carbohydrate 25g	9%
Dietary Fiber less than 1g	3%
Total Sugars 5g	

Nutrition Facts	
LESS THAN 1% JUICE	
Serving Size 8 fl oz (240 mL)	
Servings Per Container About 13	
Amount Per Serving	
Calories 60	
% Daily Value*	
Total Fat 0g	0%
Sodium 35mg	1%
Total Carbohydrate 17g	6%
Sugars 17g	
Protein 0g	

INGREDIENTS: CARBONATED WATER, HIGH FRUCTOSE CORN SYRUP, CITRIC ACID, ORANGE JUICE FROM CONCENTRATE WITH OTHER NATURAL FLAVORS, POTASSIUM CITRATE, POTASSIUM BENZOATE (PRESERVATIVE), GUM ACACIA, CAFFEINE, ASPARTAME, ACESULFAME POTASSIUM, CALCIUM DISODIUM EDTA (TO PROTECT FLAVOR), YELLOW 5, BROMINATED VEGETABLE OIL. **PHENYLKETONURICS: CONTAINS PHENYLALANINE**

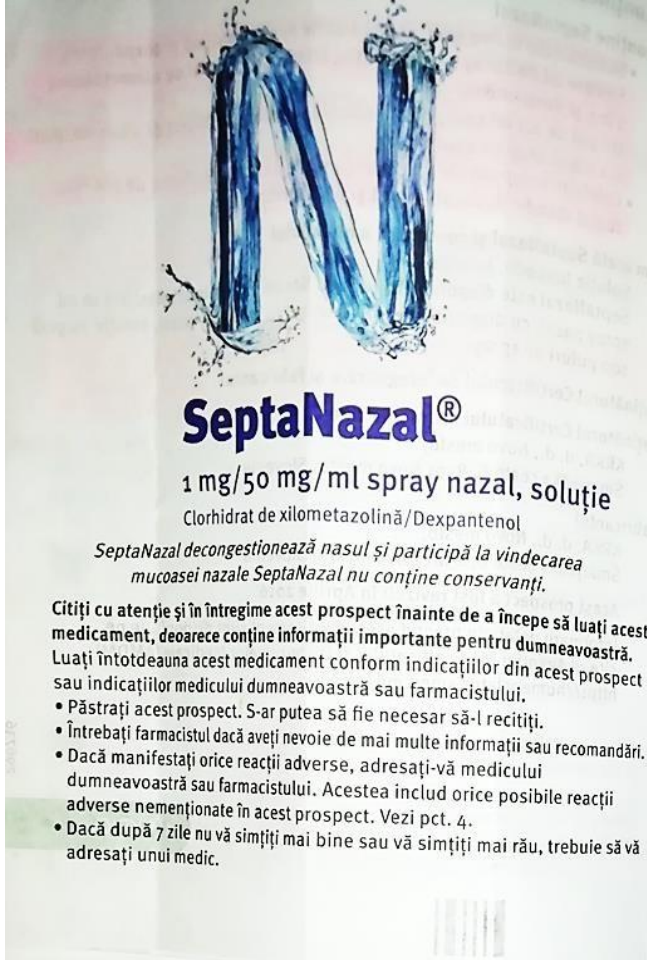
Manufactured for: **Cott Beverages Inc.**, Tampa, FL 33634.

Protein • 5 g Fiber • Low Sodium • Zero Trans Fats			
Nutrition Facts		Amount	% DV *
Serving size: 1 bar (56g)		Total Fat 3 g	5 %
Calories 200		Saturated 0 g	0 %
Calories from Fat 30		Trans Fat 0 g	0 %
		Cholesterol 0 mg	0 %
		Sodium 100 mg	4 %
		Carbohydrate 38 g	13 %
		Fiber 5 g	18 %
		Sugars 20 g	
		Protein 6 g	

*% Daily Value: Vitamin A 2% • Vitamin C 0% • Calcium 25% • Iron 15%
Percent Daily Values are based on a 2,000 calorie diet.

1. Which food has more calories?
2. Which has more sugar?
3. Which has more fat?
4. Which has more protein?
5. Which has more fiber?
6. Which is the healthier choice?

Anexa 24. Exemple de materiale autentice reale (prospectele medicamentelor)

SeptaNasal®
1 mg/50 mg/ml spray nazal, soluție
Clorhidrat de xilometazolină/Dexpantenol

SeptaNasal decongestionează nasul și participă la vindecarea mucoasei nazale. SeptaNasal nu conține conservanți.

Citiți cu atenție și în întregime acest prospect înainte de a începe să luați acest medicament, deoarece conține informații importante pentru dumneavoastră. Luați întotdeauna acest medicament conform indicațiilor din acest prospect sau indicațiilor medicului dumneavoastră sau farmacistului.

- Păstrați acest prospect. S-ar putea să fie necesar să-l recitiți.
- Întrebați farmacistul dacă aveți nevoie de mai multe informații sau recomandări.
- Dacă manifestați orice reacții adverse, adresați-vă medicului dumneavoastră sau farmacistului. Acestea includ orice posibile reacții adverse nementionate în acest prospect. Vezi pct. 4.
- Dacă după 7 zile nu vă simțiți mai bine sau vă simțiți mai rău, trebuie să vă adresați unui medic.

Ce găsiți în acest prospect:

1. Ce este SeptaNasal și pentru ce se utilizează
2. Ce trebuie să știți înainte să luați SeptaNasal
3. Cum să utilizați SeptaNasal
4. Reacții adverse posibile
5. Cum se păstrează SeptaNasal
6. Conținutul ambalajului și alte informații

1. Ce este SeptaNasal și pentru ce se utilizează

SeptaNasal spray nazal conține clorhidrat de xilometazolină și Clorhidratul de xilometazolină contractă rapid vasele de sânge nazală și reduce congestia acesteia, precum și secreția de mucus, dispare senzația de blocaj al nasului. Dexpantenolul este un acidului pantotenic, o vitamină care permite vindecarea rănilor mucoasei nazale.

SeptaNasal este utilizat:

- pentru decongestionarea mucoasei din inflamațiile nazale (rinorrea),
- pentru vindecarea leziunilor mucoasei,
- pentru ameliorarea inflamației non-alergice a mucoasei nazale (rinitis vasomotorie),
- pentru tratamentul respirației nazale afectate după chirurgia nazală.

Poate fi utilizat la adulți, adolescenți, și copii cu vârsta peste 6 ani.

2. Ce trebuie să știți înainte să luați SeptaNasal

Nu luați SeptaNasal :

- dacă dumneavoastră sau copilul dumneavoastră sunteți alergici la clorhidrat de xilometazolină, dexpantenol sau la oricare dintre celelalte componente ale acestui medicament (enumerat la pct.6.),
- dacă dumneavoastră sau copilul dumneavoastră aveți o inflamație cronică cu formare de cruste, a mucoasei nazale (rinitis sicca),
- dacă dumneavoastră sau copilului dumneavoastră vi s-a îndepărtat chirurgical glanda hipofiză sau vi s-au efectuat alte intervenții chirurgicale la care a fost expus meningele (membrana care acoperă creierul).

Acest medicament nu trebuie utilizat la copiii cu vârsta sub 6 ani.

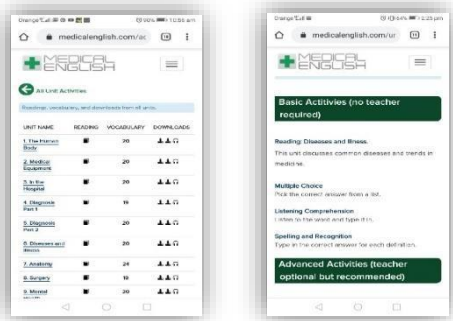
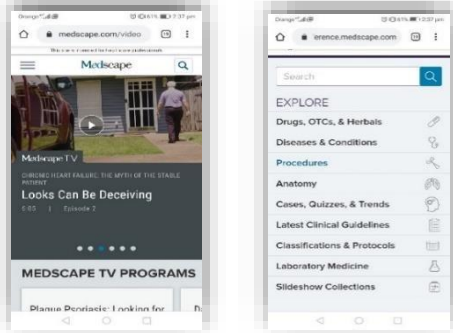
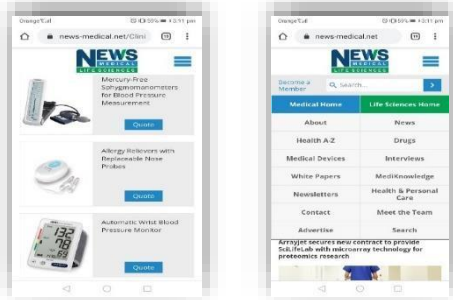
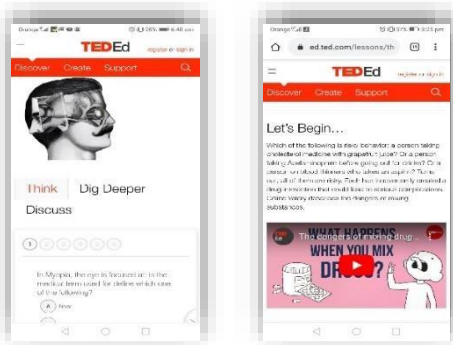
- restlessness, sleep disturbance, fatigue (drowsiness, sedation), headaches, hallucinations (especially in children),
- heart rhythm disorder (arrhythmia),
- swelling of the heart nasal mucosa (after discontinuation of treatment), nasal bleeding,
- convulsive episodes (seizures, especially in children).

Of unknown frequency (frequency cannot be estimated from the available data):

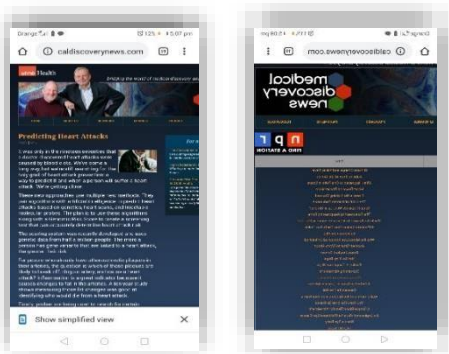
- burns and dryness of the nasal mucosa, sneezing.

Dose: Always take this medicine exactly as described in this leaflet or as your doctor or pharmacist has told you. The recommended dose for adults is one puff in each nostril, up to three times daily, as needed. Doses depend on individual sensitivity and clinical outcome. Do not use this medicine for more than 7 days. You can resume treatment after a pause for a few days.

Anexa 25. Ghid-supliment de descriere a site-urilor cu conținut medical

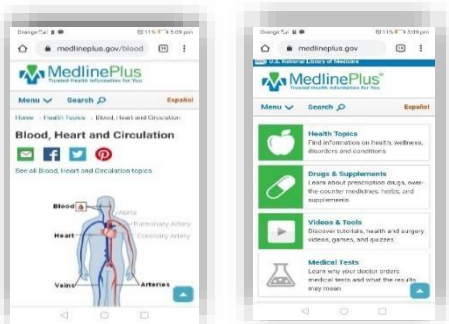
Denumirea sursei	Descrierea
<p>https://www.medicalenglish.com/</p> 	<p>Oferă o gamă largă de activități, jocuri interactive, simulări și teste scurte online în baza vocabularului nou. Contine 51 de tematici variate (începând de la structura corpului uman până la intrviuarea și examinarea pacientului), care la rândul lor, se împart în mai multe sarcini și activități de citire, audiere, învățare a vocabularului nou etc. Activitățile didactice includ multiple choice, matching, true/false, întrebări-răspunsuri. Site-ul oferă descărcarea fișierelor PDF și MP3.</p>
<p>https://emedicine.medscape.com/</p> 	<p>Este un site pur profesional medical care relevă material autentic în format video și articole științifice. Conține o serie de activități care pot fi utilizate ca supliment la orele de engleză sau pentru prezentările și cercetările lor individuale.</p> <p>Oferă exerciții de audiere, studii de cazuri clinice, slideshow-uri, teste și quiz-uri online care pot fi încărcate pentru a primi un feedback imediat.</p>
<p>https://www.news-medical.net/</p> 	<p>Este un portal util, cu un grad înalt științifico-medical, utilizat pentru a afla cele mai actualizate informații în domeniul medicinei, care poate fi utilizat în diverse scopuri atât de către studenți, cât și de către profesori. Conține o varietate de tematici medicale expuse în ordine alfabetică. De asemenea, putem găsi imaginile echipamentului și al instrumentelor medicale cu descrierea acestora. Conține motoare de căutare spre alte site-uri.</p>
<p>http://ed.ted.com/</p> 	<p>Una din cele mai eficiente surse online care include o varietate colosală de conținuturi, inclusiv medicale, cu sarcini ulterioare, exerciții de audiere, scriere și comunicare, fișe de lucru. Permite încărcarea propriilor proiecte și scrierea de comentarii, comunicarea cu alți vorbitori nativi sau alăturarea unor grupuri cu aceleași interese pentru a discuta diverse subiecte. Acest site oferă planuri de lecții care pot fi descărcate și care conțin o serie de activități de vorbire, audiere, gramatică etc., ca, de ex : <i>Peter Saul: Let's talk about dying (Ethanasia ethical issues)</i></p>

<http://www.medicaldiscoverynews.com>

Acest site oferă actualitate și relevanță celor mai noi descoperiri în domeniul științei. Aici studenții pot găsi informații interesante și articole medicale cu audierea ulterioara a acestora, să identifice cuvinte sau concepte pe un subiect dat; să utilizeze motoarele de căutare pentru a găsi articole bazate pe cuvinte sau expresii; să selecteze informații adecvate și relevante.

<https://medlineplus.gov/>

Un portal foarte bine structurat ce ofera o varietate largă de date utile și posibilități de căutare. Conține diverse materiale, începând de la articole, video, și imagini. Mai mult ca atât, conține jocuri interactive (*Jeopardy*, *Bingo Game*, *Reconstructors*) pentru evaluarea cunoștințelor și a vocabularului medical. Jocurile pot fi utilizate online sau descărcate în *format PPT*. Sunt ușor de accesat și pot fi utilizate direct de la telefon în timpul orelor de LEM. Conține un motor de căutare în propria bază de date, organizată pe categorii, ce pot fi accesate prin legături.

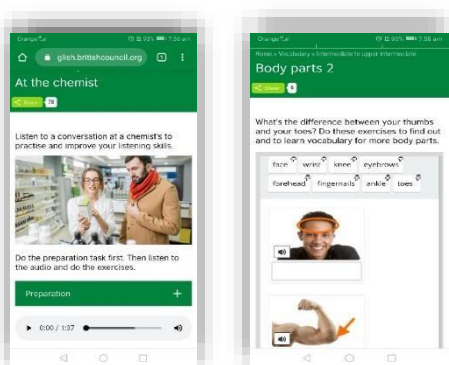
<https://www.occupationalenglishtest.org>

Competența limitată a limbajului este un obstacol în calea unei comunicări eficiente care afectează calitatea asistenței medicale. OET este conceput pentru a reproduce sarcinile critice legate de mediile profesionale prin dezvoltarea abilităților de ascultare, citire, scriere și vorbire.

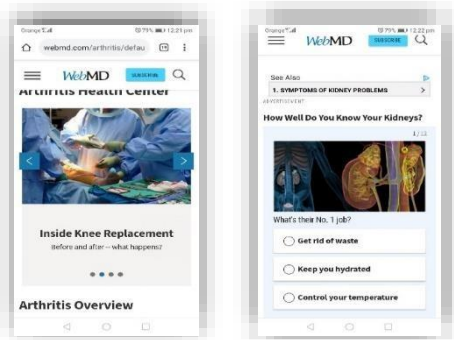
Acest site conține materiale video și permite descărcarea liberă a acestora, de asemenea descărcarea textului și tipărirea acestuia. Conține teste de engleză generală la gramatică și teste (de scriere, comunicare, audiere, citire) divizate pe specialități: *Medicina generală*, *asistența medicală*, *stomatologia*, *optometria*, *fizioterapia* etc.

<http://learnenglish.britishcouncil.org/>

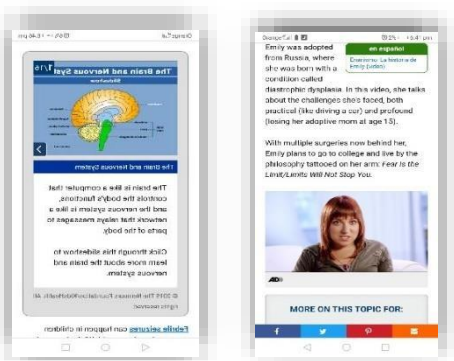
Learn English British Council folosește resurse online de înaltă calitate, fiind creat de către Consiliul Britanic și experți în materie de predare a limbii engleze din toată lumea. Creat pentru formabilul adult, facilitează îmbunătățirea abilităților de comunicare în limba engleză. Oferă materiale diverse atât de cultură generală, cât și specifică, cuprinde sarcini de audiere și lectură extinsă împărțită pe niveluri (A2-C2). În orice moment, studenții pot utiliza secțiunile de gramatică și vocabularul pentru a susține învățarea (vocabularul conține o multime de sarcini sub forma de quiz-uri interactive cu feedback imediat). Oferă descărcarea fișierelor și a testelor, precum și vizualizarea liberă a materialelor video online.

<http://www.webmd.com/>

Este o sursă de informații și activități interactive relevante. Oferă video-uri, urmate de quiz-uri online pe baza vocabulului din filmele vizionate. Putem de asemenea găsi prezentări sub formă de slide-uri cu descrierea fiecărui slide mai jos. Reprezintă niște surse indispensabile în prezentarea de rapoarte și pregătirea pentru conferințe.

<http://kidshealth.org>

Este cel mai vizualizat site de pe internet ce cuprinde informații despre sănătate, comportament și dezvoltare de la naștere până la adolescență. KidsHealth face parte din organizația *The Nemours Foundation for Health Health Media*. KidsHealth oferă familiilor, de asemenea, perspective, sfaturi cu privire la o gamă largă de probleme fizice, emoționale și comportamentale, care afectează copiii și adolescenții. Este un site medical care vizează mai multe puncte de vedere: al părinților, al copiilor și al specialiștilor în domeniu. Pe lângă articolele de diferite grade de complexitate, acestea oferă și un vocabular interactiv în imagini, cu pronunția corectă a fiecărui termen medical și explicația (definiția) acestuia doar la apăsarea unui click. De asemenea sunt prezentate exerciții audio la textele date și video-uri atât pe subiecte medicale, cât și pe tematici generale.

Pentru profesorii de LEM se oferă fișe de lucru și sarcini autentice în baza subiectului studiat.

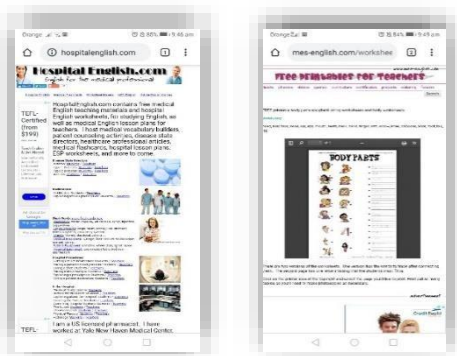
<http://www.englishmed.com/>

Este unul dintre primele site-uri medicale pentru predarea limbii engleze. Este o sursă deosebit de bogată în videoclipuri animate și resurse de auto-acces pentru studenți (mai avansați). Conține peste o mie de diverse tipuri de activități-teste interactive în baza vocabularului și a gramaticii cu feedback imediat:

- Matching
- Gap Filling
- Hangman
- Cartons
- Dialogues etc.

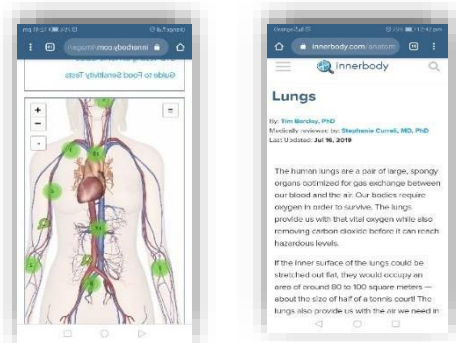
<http://hospitalenglish.com/>

Cunoscut pentru o gamă enormă de materiale didactice generale și materiale ESP specializate, inclusiv o serie de fișe de lucru pentru studierea limbii engleze, precum și planuri de lecție de engleză medicală pentru cadre didactice și studenți. Găzduiesc exercitii de vocabular medical, activități de consiliere a pacienților, articole profesionale din domeniul sănătății, fișe de lucru ESP și multe altele. Fișele de lucru includ articole, sarcini de audiere și sarcini pentru comprehensiunea textului sub formă de teste interactive. Conține o serie de materiale printabile ce descriu echipamentul, instrumentariul medical, personalul medical etc. , care pot fi utilizate suplimentar ca diverse sarcini autentice, de exemplu: *Identificați acțiunea din imagine și comunicați care sunt acțiunile personalului medical.*

Un avantaj deosebit al acestui site este că oferă proiectarea propriilor sale fișe (crosswords, puzzle, search the words, odd one out etc.) pe baza unui conținut studiat.

<https://www.innerbody.com/html/body.html>

Innerbody este cel mai mare ghid de testare medicală online, ajutând peste un milion de vizitatori în fiecare lună.

Acest site oferă o călătorie virtuală prin corpul uman. Reprezintă o modalitate distractivă și interactivă de a afla despre diversele sisteme umane: scheletic, digestiv, muscular și altele.

<https://vk.com/medeng>
https://vk.com/wall-51506472_1453

Este o sursă excelentă de materiale autentice printabile, vizuale și video. Oferă o multitudine de dicționare online și link-uri spre alte surse. De asemenea cel mai mare avantaj este oportunitatea de a descărca gratis manuale suplimentare pentru orele de limba engleză medicală. Oferă formarea de grupuri tematice și comunicarea între acești membri de grup în domeniul medicinei și al sănătății publice. Studenții pot descărca diverse imagini haioase și insera propriile lor video-uri sau imagini.

Profesorii pot utiliza imaginile autentice pentru a sparge monotonia și a provoca discuții pe baza acestora.

DECLARAȚIA PRIVIND ASUMAREA RĂSPUNDERII

Subsemnata Cazac Viorica declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de doctorat: *Eficientizarea procesului de predare-învățare a limbii engleze medicale prin intermediul materialelor autentice* îmi aparțin.

Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Viorica Cazac

INFORMAȚII PERSONALE	<p>Viorica Cazac</p> <p>📍 Călărași 63, ap.53 Chișinău, Republica Moldova</p> <p>☎ +37369222977</p> <p>viorica.cazac@usmf.md</p> <p>Sexul Feminin Data nașterii 21.03.1980 Naționalitatea moldoveancă</p>
-----------------------------	---

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ	
2012- prezent	Lector asistent, USMF” Nicolae Testemițanu” din Chișinău
2020-prezent	Redactor de l. engleza „MoldMedJournal”, revistă internațională B+
2016-prezent	Redactor de l. engleza „The Moldovan Medical Journal”, revistă internațională, categoria B+
2002-2012	asistent universitar, Catedra de Limbă Engleză, UPS „Ion Creangă
2002-2002	traducător , secretar referent la ÎM Infinity Inc. SRL

EDUCAȚIE ȘI FORMARE	
2015-prezent	Studii de doctorat, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, specializarea: Pedagogie universitară.
2013-2015	Studii de masterat, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, facultatea: Facultatea Limbi străine, specialitatea Comunicare Interculturala.
1997-2002	Studii de licență, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Specialitatea Limba și Literatura Engleză, Informatica. Profilul – Pedagogie

COMPETENȚE PERSONALE					
Limba(i) maternă(e)	Limba română				
Alte limbi străine cunoscute	INTELEGERE		VORBIRE		SCRIERE
	Ascultare	Citare	Participare la conversație	Discurs oral	
Limba română	C2	C2	C2	C2	C2
Limba rusă	C2	C2	C2	C2	C2
Limba engleză	C2	C2	C2	C2	C2
Limba italiană	B1	B1	A2	A2	A2
Niveluri: A1/A2: Utilizator elementar - B1/B2: Utilizator independent - C1/C2: Utilizator experimentat					

Competențe de comunicare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bune competențe de comunicare dobândite timp de 20 ani de activitate didactică; ▪ abilități excelente de interacțiune cu copiii, dobândite în cadrul experienței didactice;
Competențe organizaționale/managerial	<ul style="list-style-type: none"> ▪ competențe organizaționale bune, obținute de-a lungul carierei didactice; ▪ abilități de conducere a unei echipe, obținute în urma participărilor active, sistematice la traininguri și formări.

Competențe dobândite la locul de muncă	<ul style="list-style-type: none"> ▪ competențe de redactare a materialelor, articolelor în limba engleză pentru colaboratorii universității și în cadrul redacțiilor. ▪ competențe pedagogice, obținute în cadrul activității în calitate de lector asistent pentru studenți și ca coordonator de cursuri de limbă engleză pentru colaboratorii USMF „Nicolae Testemițanu” ▪ competențe de elaborare, valorificare și întocmire a planurilor tematice și elaborărilor metodice, manualelor și a fișelor pedagogice, venind cu idei, sugestii, pregătind și selectând materiale relevante cu caracter medical autentic și coerent pentru studenții mediciști
--	---

Competențe digitale	AUTOEVALUARE				
	Procesarea informației	Comunicare	Creare de conținut	Securitate	Rezolvarea de probleme
	Utilizator independent	Utilizator independent	Utilizator independent	Utilizator independent	Utilizator independent
	Niveluri: Utilizator elementar - Utilizator independent - Utilizator experimentat				
	<u>Competențele digitale - Grilă de auto-evaluare</u>				
Alte competențe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ competențe și aptitudini artistice (graphic designer) 				
Permis de conducere	Categorii B				

INFORMATII SUPLIMENTARE	
Publicații Conferințe, seminarii, cursuri, Participări la foruri științifice naționale și internaționale	
2021	Viorica Cazac, Using Material Authenticity within EMP Classes, international Conference, May 19 – 20, 2021, Bucharest, Rediviva Edizioni, Milano, p.349-361, ISBN 978-88-97908-61-6
2021	Viorica Cazac, Ludmila Armasu-Canțir, EMP Absolute and Variable Characteristics, UPS Ion Creanga, <i>Revista de Științe Socioumane</i> , Nr. 1 (47), Chișinău, 2021, pp. 84-91, ISSN 1857-0119, SSN: 2587-330X
2020	Viorica Cazac, Ludmila Armasu-Canțir, Educația postmodernistă în contextul predării-învățării limbii engleze pentru scopuri specifice: Caracteristici și deziderate. <i>Educația din perspectiva viitorului</i> , ediția 1, 27 noiembrie 2020 Chișinău, pp. 397-403, ISBN 978-9975-3461-1-5

2020	Viorica Cazac, Ludmila Armașu-Canțir, NEW SOCIO-PEDAGOGICAL PARADIGMS AND THEORIES IN TEACHING EMP, Galati 2020, pp. 30-38, ISBN 978-973-0-31022-1
2020	Viorica Cazac, Ludmila Armașu-Canțir, A review on the effectiveness of using online authentic materials within EMP classes, <i>Educația din perspectiva viitorului</i> , ediția 1, 27 noiembrie 2020 Chișinău, pp. 262-271, ISBN 978-9975-3461-1-5
2020	Certificat de participare activă la Workshopul ”Utilizarea materialelor autentice în predare” în cadrul conferinței Naționale cu Participare Internațională „EDUCAȚIA DIN PERSPECTIVA CONCEPTULUI CLASA VIITORULUI”, organizată în cadrul proiectului de cercetare „Formarea Inițială și Continuă a Cadrelor Didactice din Perspectiva Conceptului Clasei Viitorului”, Cod: 20.80009.0807.37, 27 noiembrie 2020
2020	Viorica Cazac, Ludmila Armașu-Canțir, Galina Grădinari, Medical English, <i>Video-based workbook, Part 1, Suport de curs elaborat pentru studenții medicaliști</i> , Chisinau, 2020, p. 76, ISBN 978-9975-3432-4-4
2020	Viorica Cazac, Ludmila Armașu-Canțir, Galina Grădinari, Medical English, <i>Video-based workbook, Part 2, Suport de curs elaborat pentru studenții medicaliști</i> , Chisinau, 2020, p. 138, ISBN 978-9975-3446-6-1
2019	Viorica Cazac „Outlining the Esp course Design for Medical Students”, UMF “Grigore T.Popa, Iasi, 30 mai 2019
2019	Certificat de formatoare la Simpozionul International “Teaching and learning Innovations in medical Education”, editia a XIX, UMF “Grigore T.Popa, Iasi, 30 mai 2019 (30.05.2019)
2019	Viorica Cazac, Galina Gradinari, PRACTICAL ACTIVITIES TO ENCOURAGE CRITICAL THINKING IN TECHING EMP, Colloquium-journal №8, Warszawa, Polska 2019, pp. 20-24, ISSN 2520-6990
2018	Viorica Cazac, Exploiting Audio-Visuals materials in teaching Medical English, Conferinta Internationala USEM, Universitatea „Danubius”, “Promovarea valorilor sociale în contextul integrării europene”, Chisinau, 2018, pp. 208-214, ISBN 978-9975-3185-7-0
2018	Certificat de participare activă: Viorica Cazac Conferinta Internationala USEM, Universitatea „Danubius” “Promovarea valorilor sociale în contextul integrării europene”, Certificat de formatoare, Exploiting Audio-Visuals materials in teaching Medical English, 4 mai, 2018
2018	Viorica Cazac, PRACTICAL STRATEGIES FOR IMPROVING COMMUNICATION SKILLS IN ESL MEDICAL STUDENTS, 5th International Conference, 7-8, May 2018, pp.36-44, ISBN 978-9975-56-539-4 (07.05.2018-07.05.2018)
2018	Certificat de participare activă la Simpozionul International, Iasi-Chisinau-Varese cu genericul „Practici Didactice și Educaționale, teoretizare Filologică și Lingvistică”, cu comunicarea “Paradigma Interculturală în predarea /învățarea unei limbi străine pentru Scopuri Specifice, Chisinau, 03.11.2018
2018	Certificat de participare activă în cadrul Conferinței științifice anuale a cadrelor didactice, USMF “Nicolae Testemitanu”, “Conceptul de Schimb de Paradigmă în procesul de predare-învățare a limbii engleze”, 17-19 octombrie, 2018

2017	Viorica Cazac, Veronica Cazac , Raisa Scutelnic, CHANGING THE PARADIGM OF ESP TEACHING IN HIGHER EDUCATION, Chisinau, 28-30 April, 2017, Meta International Conference for English Teachers:”Teaching English to Selfie Generation:emerging trends”,pp 8-14 (28.04.2017-28.04.2017)
2017	Viorica Cazac, Olga Tumuruc, Liliana Panciuc, Designing task-based learning activities for medical students, Sankt Petersburg, 2017, pp 36-43, УДК 082 ББК 94.3 (04.02.2017)
2017	Viorica Cazac, Raisa Scutelnic, Liuba Maxian, Effective Ways of Teaching Authentic Video Materials to Medical Students, Colloquium-journal №8, 2017, Warszawa, Polska 2017, pp 20-24, ISSN 2520-6990
2017	Viorica Cazac, EMP TEACHING IN THE CONTEXT OF A PARADIGM SHIFT, Conferința Științifică Internațională “Mediul social contemporan între reprezentare, interpretare și schimbare”, Universitatea de Stat ”Alec Russo” din Bălți, 15.12.2017, pp. 115-120, ISBN 978-9975-50-222-1.
2017	Certificat de participare activa la Conferința Științifică Internațională “Mediul social contemporan între reprezentare, interpretare și schimbare”, Viorica Cazac, EMP TEACHING IN THE CONTEXT OF A PARADIGM SHIFT, Universitatea de Stat ”Alec Russo” din Bălți, Academia de științe din Moldova (15.12.2017)
2017	Certificat de participare activă la Conferinta Internationala, Universitatea „Dunărea-de-jos”din Galați, UPSC „Ion Creanga”, „Interdisciplinaritate si dialog multicultural-modele de bune practici in România si Republica Moldova”, cu comunicarea “Abordarea inter-, trans- si pluridisciplinară în predarea-învatarea limbii engleze medicale” (16.12.2017)
2016	Viorica Cazac, Marcela Simanschi, “Qualitative methods for assessment group work”, META Magazine, Vol.2, number 1, March 2016, Chisinau, pp. 9-15, ISBN 2345-1602
2016	Certificat de formare: Viorica Cazac “Qualitative Methods for assessing Group Work”, Continuous Professional Development Training for EFL teachers-Spring School 2016, organized by META, C 60011089
2016	Viorica Cazac, “Intercultural approach to teaching Medical English”, ULIM Intertext, Editie speciala, Chisinau, 2016 p.203-211, ISSN 1857-3711/e-ISNN 2345-1750, C.Z.U. 811.111.61 (27.04.2017)
2016	Certificat de participare activă: Viorica Cazac, Colloque International “Multilinguisme, Contrassivite at Communication Interculturelle “ UIIM, Faculte de Lettres, Institut de Recherches Philologiques et Interculturelles, cu comunicarea “Intercultural approach to teaching Medical English”, 25-26 Mars,2016, Chisinau, UIIM, (25-26.05.2016)
2016	Viorica Cazac, Marcela Simanschi, “Effective Authentic materials for teaching health care issues”, Chisinau, 2016, META conference Brochure [April 2-3 ,2016], pp. 57-65, ISBN 978-9975-56-315-4, (02.04.2016-03.04.2016)
2016	Certificat de participare activă la Conferința Internațională META, cu comunicarea „Effective Authentic materials for teaching health care issues”, Colegul Medical „Raisa Pacalo”, Chisinau, 3 April, 2016, D 50011269
2016	Viorica Cazac, Marcela Simanschi, Liuba Maxian, Raisa Scutelnic, “Modern use of Communicative teaching approach in Medical English “,Sanct-Peterburg 2016, “Globus”, pp. 106-112, ISSN: 2218-2268, (03.04.2016)

2016	Viorica Cazac, Veronica Cazac, Authentic Task-based materials in teaching EMP students, Prague Institute for Qualification Enhancement, Prague, Czech Republic, pp. 20-27 November 2016, ISBN 978-1-365-53544-4 (20.11.2016)
2015	Viorica Cazac, Liuba Maxian, Marcela Simanski, "The Terminological and Phraseological Aspects of a Specialized Medical Translation" , Terminologie specială - Terminologie medical, Intertext, 2015 Vol. 9 - - Nr. 1/2, pp.91-97, ISSN 1857-3711
2015	Certificat de participare activă la Conferința Meta International Conference 2015, "Knowing Foreign Languages-Opening new Doors" cu comunicarea "Effective use of authentic materials within EFL classes", D 500120020 (30ore)(23-25.04,2015)
2015	Viorica Cazac, „Effective use of authentic materials within EFL classes”, 2015 META conference Brochure [April 25th ,2015]/Moldovan English Teacher Association(META); Chisinau ,2015, pp.28-33 ISBN 978-9975-56-252-2 B 50
2015	CERNEI Cristina, CAZAC Viorica, „Descriptorii de performanță – necesitate actuală de cuantificare a cunoștințelor la limba engleză în contextul integrării europene”//Conferința științifică internațională „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”, Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, Volumul II ISBN 978-9975-914-98-7, 978-9975-88-000-8.